NYHETSOVERSIKT FRA SKANDINAVIA.
Fra
Regjeringens I. K. & Hærens Overkommando.

1 okt. 1942. Nr. 524. Fortrolig.
Meldinger onsdag 30 sept.

REICHBORN KJENNERUD VENDER TILBAKE FRA ÖSTFRONTEN.

14.00. Forhenværende "idrettsleder" Egil Reichborn Kjennerud er nå kommet tilbake fra fronten hvor han har tjent sin tjenestetid.

Reichborn Kjennerud som er like sprek og frisk som tidligere, fortsetter nå som "höyesterettsdommer".

2 NORSKE BANANBÅTER TORPEDERT.

O.R. 12.00 (På tysk). I den tyske hovedstad forelå det onsdag melding om at ytterligere 2 norske skip har fått sin skjebne beseglet under fart for Storbritannia og De Forente Stater.

Det dreier seg denne gang om fruktbåtene "Olaf Fostenes" på 2.994 brt. og "Vibran" på 2.993 brt. Begge var blant de 19 skip på tilsammen 125.000 brt. som den tyske overkommando meldte senket i en særmelding den 24 september.

För "Olaf Fostenes" og "Vibran" ble satt inn i farten på England og De Forente Stater tilhörte de henholdsvis Lars Fostenes Rederi, Haugesund, og Skipsaksjeselskapet "Ogeka", Haugesund. Skipene var så og si helt nye idet de ble satt på vannet i 1936 og 1935. De hadde en lasteevne på tilsammen 4.300 tonn fruktlast. De ble torpedert like öst for New Foundland på vei fra USA til England.

QUISLINGENE KREVER GODTGJÖRELSE AV "DEN NORSKE REGJERINGS MENINGSFELLER I NORGE" I FORBINNELSE MED BOMBEANGREPET PÅ OSLO.

S.R. 22.00. Fylkesmannen i Oslo og Aker opplyser at man kommer til å kreve gödtgjörelse av "den norske London-regjerings meningsfeller i Norge" i forbinnelse med bombeangrepet på Oslo fredag 25 september.

Flere rike nordmenn vil bli berört av bestemmelsene.

Ifölge de siste meldinger er 32 familier og 51 privatpersoner blitt husville som följe av angrepet.

PAPIRTILDELINGENE TIL BOKHANDLERNE NEDSATT MED 50%.

S.R. 22.00. Tildelingen av papir til bokhandlerne i Norge er nedsatt med 50%.

I framtiden vil derfor skoleböker og litteratur som er i pakt med den nye tids ånd, få prioritet ved trykning.

BYTTESENTRAL FOR SKOTÖY OPPRETTET I OSLO.

D.R. 11.30. For en tid siden innförtes det en byttesentral for skotöy i Oslo opprettet av den stedlige forsyningsnemnd.

Byttesentralen har vist seg å være av stor betydning da det er vanskelig å få kjöpt nytt skotöy.

Inntil nå skal det være byttet omlag 4000 par ved sentralen.

HÖSTARBEIDET STÅR I STAMPE. TÖRRÅTE OG VISSENT POTETGRESS OG LITE KORN I HUS. PRISSENTRALENS LANDSOVERSIKT.

O.R. 12.30. Höstarbeidet har stått i stampe i uken som gikk. Bare en liten del av kornet er innkjört, markene er oppblödte og potetopptakingen er bare såvidt begynt. Rundt omkring har det vist seg törråte, potetene er små og potetgresset gjennomgående vissent. Også kvaliteten av kornet er sterkt nedsatt ved det langvarige regnvær, og potetavlingene vil bli små.

På Möre står havren grönn ennå, og hveten har måttet skjæres grönn. Heller ikke i Tröndelag ser det bra ut, og også i Nord-Norge er det som ellers i landet. Bare byggen lover godt.

Dette trösteslöse bilde gis idag i Prissentralens Landsoversikt for uken som gikk.

Heller ikke tilförslene kan sis å gi noe lyspunkt bortsett fra potettilgangen til byene på Vestlandet som har vært ganske bra. Gulerötter har praktisk talt ikke vært å se ihöst, og selv kålroten har holdt seg borte. Endel kål kommer imidlertid, og har sammen med de nye offentlige tiltak på grönnsaksrasjoneringens område bidratt til at den lovede tildeling på ½ kg. grönnsaker p[illegible] person kunne finne sted siste uke i alle fall i Oslo. Stavanger og Haugesund har praktisk talt ikke fått noe.

Slaktemarkedet har vært preget endel av höstslaktingen. Dyrene er kommet ned fra setrene, og det har vært slaktet endel kyr for det meste utransjerte utgaver. Også renslaktingen har begynt.

Livdyrmarkedet viser liten omsetning, men saueutstillingene i Rogaland har fått större tilslutning enn noen gang för.

STATENS KORNFORRETNINGS FORELÖBIGE OVERSIKT.

O.R. 12.30. Statens Kornforretning har sendt ut en forelöbig oversikt over de kvanta korn og erter som hittil er innmeldt.

Tilsammen er innmeldt 147.453,2 tonn norsk korn, derav omlag 58.000 tonn havre, 46.800 tonn bygg, 30.600 tonn hvete, 8000 tonn blandingsvare og 2.300 tonn rug. Videre er det innmeldt 554.900 tonn erter.

SYLTINGEN HAR OGSÅ SINE PROBLEMER.

O.R. 12.20. De vanskeligheter de norske husmödre er stillet overfor framgikk av et foredrag om sylting i serien "Heim og samfund" iformiddag.

Foredragsholderen, fru Bitten Haneborg, anbefalte å sylte nyper og grönne tomater da modne tomater ikke kunne påregnes. Gummiringene for sylteglassene er ikke å stole på. Er de av siste års fabrikat er de syntetiske og kan ikke brukes om igjen. De er heller ikke særlig holdbare. Helt nye gummiringer er for tynne og må brukes i par, d.v.s. legges på hverandre för lokkene skrus på.

Forövrig anbefalte fru Haneborg å sikre kriselagre av klippfisk, saltfisk og törrfisk, men hun innrömmet at innkjöpene burde ha vært foretatt allerede isommer.

SYKDOMMER SOM [illegible] TRANTILDELING.

O.R. 12.30. I forbinnelse med tranrasjoneringen opplyses det fra Direktoratet fra Proviantering og Rasjonering at fölgende sykdommer berettiger til utlevering av rasjoneringsmerker:

Nyctolopia (nattblindhet) 12 merker; Xerophthalmi 12 merker, Rachitis 12 merker, Osteomelitis 12 merker, Scorbut 12 merker, Osteomalaci 12 merker og Tuberkulose 12 merker.

FISKERIMELDINGER.

O.R. 12.15. Om fet- og brislingfisket foreligger det idag ingen meldinger. Også i mussafisket ser det ut til å være en stans.

Seifisket i Vest-Finnmark var meget bra siste uke. Dessuten ble det tatt gode fangster av torsk, kveite, hyse og steinbit. De siste to sorter tas med snurrevad da det er liten tilgang på agn.

REDNINGSSELSKAPET HOLDER ÅRSMØTE.

06.00. Redningsselskapets årsmøte holdes iår på Sjusjøen ved Lillehammer. Det møter representanter fra bl.a. Fredrikstad, Sandefjord, Bergen, Haugesund, Svolvær, Bodö og Vardö. Mötet idag byr på en temmelig omfattende saksliste, bl.a. modernisering av en rekke landstasjoner, videre flere detaljspörsmål av administrativ art og endelig er det valg over hele linjen.

SJØMANNSSENDINGEN.

O.R. 21.15. Följende hilsner ble sendt alle fra Tromsö:
Odd Freddy Margino Larsen, fra mor og söskken.
Bjarne Fredriksen Lenvik, fra far, mor og
sösken.

Sigurd Gulbrandsen fra familien.
Styrmann Ole Leander Olsen, fra mor, far
og Valborg.

Oskar Höyer Gjertsen, fra hustru Jenny og
barna.

Sverre Ås. Du tjener landet bedre hjemme.
Fra far og mor.

OSLO RADIO INNFØRER EN "UNGDOMSSENDING".

O.R. 19.15. En ny programserie beregnet på ungdommen, "Norges Framtid", ble åpnet idag i Oslo Radio av stabsleder Tidemand Ruud.

Programserien, som er kommet istand på initiativ av "Norsk Rikskringkasting" i samarbeid med NSUF, vil bli sendt hver fjortende dag - tirsdager - fra kl. 18.45 til kl. 19.15 BST for ungdom mellom 14 og 18 år, og torsdager fra kl. 15 til kl. 15.30 BST for de yngre. Programmet vil bli offentliggjort god tid i forveien og vil kunne utnyttes for de vanlige partimöter. Den nye slekt skal bli en europeisk elite som skal bære Norges navn langt inn i framtiden, opplyste Tidemand Ruud. Derfor er ungdomssendingene kommet istand. Ungdommen skal lære å kjenne sin tid og ville det gode.

I den förste sending ble det oppfört en liten sketsj egnet til å vise den terror som utöves mot NS-ungdommen. Ingen vil danse med dem og ingen vil ta dem med på morro.

Videre kåserte Willy Johansen om komponisten Johan Svendsen, og et ungdomskor sang den nye kampsang: "NSUF i fylking går".

FOLKESENDEREN FORTSETTER MED SINE OPPFORDRINGER TIL SABOTASJE.

20.50. Folkesenderen oppfordret også idag alle norske arbeidere til "tilintetgjöring av de maskiner og fabrikker som arbeider for tyskerne". Videre ble det henstillet til å starte en illegal bevegelse etter utmeldelsene av Landsorganisasjonen.

RUSSISKE MORDERE I ARREST.

11.00. 2 av de 3 russere som forövet det grufulle mordet på nybyggeren Tomas Harju og hans norskfödte hustru Kristine i Kilpisjärvi for en tid siden er etter hva det meldes fra Tromsö nå fakket, og har gitt detaljerte skildringer av mordet og flukten gjennom Lappland til det svenske politi. I denne beretningen heter det også at de har myrdet kameraten sin, en russisk politikommissær.

Etter det de selv beretter hadde russerne först fått mat hos Harju og konen hans. Kommissæren var gått ut et öyeblikk og kom tilbake med en hammer som han slo nybyggeren og hans hustru ihjel med. Etter å forsynte alle 3 seg med mat og klær. De stakk av og det lyktes å komme over grensen til Sverige hvor de fikk mat hos en lappefamilie. Da denne nisten også var slutt, foreslo kommissæren for en av russerne at de skulle ta livet av den tredje kameraten. Han var imidlertid ikke villig til å gjöre det, og underrettet kameraten om kommissærens planer. Resultatet var at de begge to gikk lös på kommissæren med öks og drepte ham.

De to arresterte russere er begge lese- og skrivekyndige.

RÖMLINGER FRA OPSTAD ETTERLYSES.

14.00. Opstad Tvangsarbeidshus etterlyser Arve Bernhard Fredriksen og Hans Emil Paulsen begge fra Oslo.

Fredriksen er 26 år gammel og maskinmontör av fag. Han er 180 cm. höy, almminnelig legemsbygning, mörk blondt, kraftig hår, blå öyne, munn med store lepper og vertikal panne. Da han rømte hadde han arbeidshusets klær på seg, grå vadmelsjakke, blå busserull, grå skinnbukse, hvite strömper og vadmelslue.

Paulsen er 34 år gammel og anleggsarbeider. Han er 176 cm. höy, almminnelig legemsbygning, mörkt, kraftig hår, mörke smale öyenbryn og blå öyne. Ved römningen hadde han samme antrekk som Fredriksen. De stakk av samtidig natt til 27 september.

Harald Alfred Pettersen som tidligere er etterlyst fra Opstad, er grepet igjen, og kom tilbake til Opstad samme dag som Fredriksen og Paulsen rømte.

SLETT BLENDING I ØSTERDALEN.

10.00. Politiet i Österdalen har i de siste dager foretatt kontroll av blendingen som viste seg å være meget slett.

I Trysil ble det 25 anmeldelser, i mot 30, i Storelvdal 12. I Elverum var det også mange blendingsforsömmelser.

PENSJONSORDNING FOR DE KOMMUNALE FUNKSJONÆRER PÅ MODUM.

11.00. I Modums herredstings möte igår vedtok ordförer Rishovd å sette iverk pensjonsordning for de kommunale funksjonærer i bygda fra 1 juli iår. Pensjonen blir 50% av lönnen ved fratredelsen med innskudd fra funksjonærene på 5% av lönnen. Ordningen vil koste kommunen 15.900 kr. pr. år forelöbig.

MODUM KOMMUNE OVERTAR GJELLEBUS IDRETTSFORENINGS SPORTSPLASS.

14.00. Gjellebus Idrettsforening på Modum som med kommunal garanti i sin tid opptok et lån i en Drammens-bank til sin idrettsplass, har misligholdt lånet, og forleden hadde banken tillyst tvangsauksjon over plassen. For å sikre plassen for idretten på Modum mötte bygdas ordförer fram og fikk tilslaget for bankens tilgodehavende omlag 4.500 kr.

LITEN TILSLUTNING TIL SYKKELSPORTEN.

19.00. I en offisiell oversikt over sykkelsesongen iår heter det bl.a.:

Ialt er det i den forlöpne sesong holdt 26 ordinære sykkeritt foruten 2 propagandaritt og endel ritt om forbundets ferdighetsmerke. Klubber med særskilt interesse for sykkelsport har vært i virksomhet i Sarpsborg, Ullensaker, Oslo, Böe i Telemark og Sandefjord. Tilslutningen er ennå langt nær så stor som for "endel år tilbake", men det er framgang å spore - i forhold til den nærmest foregående sesong anslagsvis 100%.

DÖDSFALL.

06.00. Den forsvunne Anders Eriksen fra Berg ved Halden ble igår funnet igjen som lik etter seks dagers leting i skogen. Han hadde plukket fullt et spann med tyttebær og var tydeligvis på hjemveien da han ble rammet av hjerteslag. Han ble 70 år gammel.

NYTT FRA SVERIGE.

O.R. 21.00. Det sovjetrussiske reisebyrå Intourist er blitt stengt etter at byråets direktör er blitt arrestert siktet for spionasje. Stengningen er foretatt av russerne selv.

S.R. 22.00. Det tyske skip "Irma" av Hamburg på omlag 6000 brt. grunnstötte tidlig imorges i tett tåke på nordsiden av Hanö. Skipet er visstnok ikke skadet.

S.R. 19.00. Representanter for statsbanene i Tyskland, Sverige, Norge og Danmark er for tiden samlet i Stockholm for å drøfte forskjellige spörsmål av felles interesse. Omlag 10 mann deltar fra hvert land.

14.00. Intendanten for Finnlands krigsmuseum i Helsinki, kaptein R. W. Palmroth, oppholder seg i disse dager i Stockholm på et studieopphold. I en samtale med representanter for pressen forteller han at det finnske krigsmuseet har fått en ström av materiell under de to siste krigene mot Sovjetsamveldet. Bl.a. er det tatt meget i de såkalte Mottiene.

NYTT FRA DANMARK.

D.R. 11.30. Generaldirektören for det danske post- og telegrafvesen meddeler:

På grunn av de rådende forhold kan det ikke sies noe om når julepost til utlandet vil nå adressatene. Publikum henstilles derfor til så snart som mulig å innlevere eventuell julepost til oversjöiske land til postkontorene. Postkontorene vil gi beskjed om hvilke land det kan sendes til. Som i tidligere år vil det bli anledning til å sende brevkort som luftpost

vvvvvv VVVVVV vvvvvv

NYHETSOVERSIKT FRA SKANDINAVIA.
Fra
Regjeringens I. K. & Hærens Overkommando.

2. okt. 1942. Nr. 525. Fortrolig.
Meldinger torsdag 1. okt.

HOTEL - OG TURISTNÆRINGEN SKAL UNDER LUNDE.

20.00. "Ministerpresidenten" har bestemt at alle saker vedrörende reiseliv - hotel - og turistnæringen skal sortere under "kultur - og folkeopplysningsdepartementet". "Direktör" Dagfinn Carlsen i landslaget for reiselivet i Norge gir i denne anledning en orientering. Han sier at alle saker vedrörende reiseliv - hotel - og turistnæring hörer naturlig sammen. Når "ministerpresidenten" nu har besluttet at disse saker skal henlegges under ett "departement", istedet for som tidligere var, under 3 departementer, betyr denne en rasjonalisering som sikkert vil öve sin innflytelse på hele vårt turist - og reiseliv.

Denne forandring skjer etter lengere tids grundig overveielse og ut fra det syn at det reklame - og propaganda messige arbeide er en hovedbetingelse for hele turistnæringens framgang og derfor av helt avgjörende betydning. Den aktivisering som hotellnæringen og reiselivet har behov for og krav på og som trenger grundig forberedelse er det "kultur og folkeopplysingsdepartementet" som lettest kan gi, og derfor er nærmest til å ta seg av. "Departementssjefen" "minister" dr. Gulbrand Lunde omfatter personlig reiselivsnæringens trivsel med særlig interesse og har med tallrike reiser på kryss og tvers gjennom Norge og utlandet hatt höve til å få et godt innblikk i forholdene innen denne næring.

NY AVDELING AV "FRIVILLIGE" MÖNSTRER FOR "FÖREREN".

O.R. 21.00. En ny avdeling av norske frivillige som skal settes inn i kampen mot bolsjevismen, mönstret for "föreren" på Slottsplassen i formiddag. Etterat "föreren" hadde inspisert den stramme avdeling tok han avskjed med de frivillige i en kort og hjertevarm tale.

"De norske frivillige er godt anskrevet ved fronten og har fått de aller beste lovord", sa han bl.a. "Og dere vil bidra til å sikre det gode ry nordmennene har erhvervet seg. Vi vet at dere reiser til eventyr som er fulle av farer med store anstrengelser og anspennelser. Men et folk er nödt til å yte slike ofre. De beste menn ofrer seg forat de andre kan leve. Dere gjör det. I forvissning om at dere gjör det kan dere reise avsted. Vi andre lover at vi vil gjöre alt for å hjelpe dere."

Den höytidelige handling ble avsluttet med den norske og tyske fædrelandssang.

"FÖRERMÖTE" PÅ GAUSDAL.

O.R. 07.00. I forbinnelse med det "imponerende" riksmötet i Oslo vil NSUF holde "förermöte" på Gausdal Höyfjellshotell i tiden 3 - 8 oktober, hvor NSUF "förere" fra hele landet samles. Som æresgjester er innbutt "minister" Fuglesang, Kåre Martin og Björn Östring. Tilstede på mötet blir også bl.a. ungdomsföreren "minister" Aksel Stang, jentelandslederen Kirsten Saltvold, stabsjef Throndsen og NSK's landsleder fru Olga Bjoner.

Havnefogd, Fredrikstad, er på Redningsselskapets generalforsamlig utnevnt til selskapets æresmedlem.

DE NYE BESTEMMELSER MOT TRAFIKKFORSEELSER SKAFFER ARBEIDE FOR POLITIET.

20.00. Den nye bestemmelse om trafikkforseelser trådte ikraft i Oslo idag. Bestemmelsene går ut på at politiet har rett til på stedet å gi trafikkanter som forsynder seg mot trafikkreglene en advarsel. For denne advarsel skal "synderen" betale en krone. Det er her ikke tale om noen mulkt, men en advarsel med gebyr. Etter hvad man har brakt i erfaring har trafikkpolitiet hatt sin fulle hyre med å håndheve de nye bestemmelsene idag. För klokken 9 var det allerede knepet 6 "syndere" og utover dagen steg dette tallet betraktelig. Kontrollen var særlig skarp på to av Oslo's mest trafikerte hjörner, og her kan en nesten si at pengene strömmet inn. En politibetjent fortalte således at han hadde skrevet ut en hel blokk med advarsler og han var på god vei med den andre blokken.

De fleste erkjenner sine feil og tar advarselen med godt humör, men det har vært et par som har protestert ganske kraftig. Det er imidlertid til ingen nytte. Det er ingen av oss som synes det er noe morsomt å skrive ut advarsler.

Loven er i allerh höyeste grad på sin pl ss. Det er virkelig på tide at folk lærer litt mere trafikkkultur, men de skal vel ikke ha fått mange advarslene för de tar seg i vare.

LARS ESKELAND DÖD.

20.00. Folkehöyskolebestyrer Lars Eskeland döde i sitt hjem på Voss Folkehöyskole onsdag 75½ år gammel. Lars Eskelands navn er vel kjendt fra hans arbeide som skolebestyrer, som forfatter og ikke minst som folketaler. I årrekker var han en meget benyttet og skattet taler i Noregs Ungdomslag. Han var også en glödende forkjemper for nynorsken og interesserrt i gammel norsk kultur.

Lars Eskeland var födt 6/3 1867 på Stord, tok eksamen ved Stord seminarium i 1886, lærer ved folkehöyskolen 1888-90 i Strandvik / gjennomgikk deretter Askovs folkehöyskole og var deretter et par år seminarlærer i Elverum för han kom til Voss som skolebestyrer i 1895-1927. Han har utgitt en rekke læreböker og böker av religiöst, historisk eller pedagogisk innhold.

SALG AV KJÖTT PÅ TILLEGGSKORT.

18.00. "Forsyningsdepartementet" har bestemt at merkene:

41, 1 og 41 B 1 gjelder i tiden 5/10 - 10/10-42. 42, 1 og 42 B 1 gjelder i tiden 12/10-17/10 1942. 43, A 1 og 43 B1 gjelder i tiden 19/10-24/10 1942. 44, A 1 og 44 B 1 gjelder i tiden 26/10-31/10 1942.

"Forsyningsdepartementet"
Direktoratet for proviantering og rasjonering.

HJELPEARBEIDET FOR SKADELIDTE VED BOMBINGEN.

O.R. 07.00. Socialllederen i NSK fru dr. med Smith har av landslederen fru Olga Bjoner fått i oppdrqg å organisere hjelpearbeidet for de skadelidte ved det feige engelske bombeangrep fredag i förrige uke. Fru dr. Smith uttaler bl.a. at det vil bli lagt en plan for et effektivt hjelpearbeide i liknende tilfeller hvor som helst og når som helst her i landet. Kvinnehirden er også i virksomhet for å hjelpe de skadelidte og står i nöye samarbeide med NSK's socialavdeling.

FISKERIMELDINGER.

O.R. 12.15. Om småsildfisket meldes fra Uthaug at det siste dögn er satt tre steng på fra 80 til 150 hl. Silden er på störrelse fra 20 til 34 stk. pr. kg.

Om mussafisket meldes at der i Skjöra og Bjon er satt tre steng på omkring 150 hl. Fra Tysnes meldes om et kast på 600 skjepper i Loksundet.

Brislingfisket siste dögn har vært meget slett. Det er bare meldt om et steng på 150 skjepper i Lærdal. Dette kast inneholdt meget småpier.

Stort sett har brislingfisket vært på tilbakegående i siste uke. I sogn har det i Aurland vært gjort endel kast i begynnelsen av uka men det varte bare noen dager og så begynte det å gå tilbake. Det samme gjelder for Rogaland hvor det ble meldt om noen kast i Lysefjorden i begynnelsen av uka.

I Oslofjorden ebber også fisket ut. Det meldes om noen få kast enkelte steder.

LANDBRUKSMELDINGER.

O.R.12.30.
GARTNERHALLENS UKEMELDING:

På Oslomarkedet har det i siste uke vært mindre av alle slags grönnsaker. Dog kan man si at blomkålen har dominert markedet når det har vært noe. Poteter er det og har vært meget knapt med.

Bergensmarkedet har hatt endel mindre partier med tomater, mens det forövrig har vært meget lite av de andre grönnsaker. Det er kommet inn endel pærer men meget lite epler og plommer. Tilförselen av poteter har vært litt bedre.

Til Hamar har det vært tilfört endel blomkål og gulerötter, mens det er meget lite av hodekål. Det er nu omtrent slutt med erter og bönner.

På Kristiansandsmarkedet har det endel nye partier med tomat. Ellers lite av alle grönnsakslag. Lite epler og smått med poteter.

Ålesundsmarkedet har hatt liten tilförsel av grönnsaker. Kålrot har ikke vært å se hele uka. Endel pærer og plommer har vært tilfört, men ingen epler.

Lite grönnsaker til Stavanger. Tilförselen av plommer synes å avta og dessuten er det meget lite pærer og epler. Det er forholdsvis bra tilförsel av poteter.

Pototopptakingen opptar nu det meste av arbeidet rundt omkring på gårdene og det influerer vel endel på tilförslene av grönnsaker. Av nytt på markedet i det siste er endel vinterreddikker. De er store som næper men meget dyre.

Det er ikke noen særlig fart i sopp - tilförselen, men det har vært mange variasjoner å se på sopp - kontrollen i det siste.

Tilförselen av slakt var igår den beste beste ihöst. Det er jo i og for seg ikke så meget men sammenliknet med tidligere på året sier det endel. Kvaliteten er den samme som för.

O.R. 18.00. Det er nu bestemt at arbeidet med å gjöre ferdig den nye A.T. leiren ved Astjern skal forseres slik at den kan tas ibruk til sommeren. Det er meningen at en sveit på 150 mann skal begynne der til sommeren og törrlegge de store myrstrekninger der.

Folk som har fartet omkring i Fyrresdal forteller at viltbestenden der i distriktet har öket betraktelig iår. Man har store forhåpninger for jakten.

SVARTEBÖRSEN.

10.00. Prispolitiet i Skien har gjört et godt ku. Det kom over en lastebil som så ualmindelig dårlig ut og politiet fandt å burde se litt nærmere på den. Ved undersökelsen viste det seg at under vedlasset som bilen hadde med lå adskillig kjött. Det ble beslaglagt omlag 100 kilo og flere personer vil få et oppgjör med politiet i forbinnelse med affæren. "Vedlasset" var underveis til Porsgrunn.

ANDRE POLITISAKER.

10.00. Det er nu avsagt dom i den store tyverisak fra Glemmen hvor det bl.a. ble stjålet en hel del arbeidstöy og et parti strömper til en verdi av 6000 kroner. Hovedmannen fikk 9 måneders fengsel og hans medskyldige og moren til to av de dömte fikk 3 måneder. For sistnevnte ble dommen gjort betinget.

En tidligere ustraffet dame fra Stavan er dömt til 24 dagers fengsel betinget for falskneri. Hun hadde gitt uriktige opplysninger i en söknad om skotöy idet hun oppga at hun ikke hadde noen beholdning hvilket hun imidlertid hadde.

O.R. 07.00. Det tidligere omtalte innbrudd på Nærö jernbanestasjon hvor det ble stjålet en del brennevin og hvor en kjöpmann fikk en hel månedskvote snappet vekk, er nu oppklart. En mann er arrestert og har avgitt uforbeholden tilståelse. Tyvekostene er gjenfunnet i god behold og er tilbakelevert til sine respektive eiere.

21.30. Etter et tyveri i en tobakksfabrikk i Oslo ble det i sommer solgt ganske store partier ulovlig snus i Trondheim og Östfold. En mann er i byretten dömt til 90 dagers fengsel for å ha vært med på dette tyveriet. To mann som var anklaget for heleri i samme forbinnelse er satt på frifot.

WESSELDAG 6 OKTOBER.

06.00. Den sjette oktober er det 200 år siden Johan Hermann Wessel ble födt og begivenheten blir feiret. Etter hvad byråsjef Tveito i "Kultur og folkeopplysningsdepartementet" opplyser har "minister" dr. Gulbrand Lunde bestemt at jubileet skal feires på en enkel og höytidelig måte. "Ministeren" vil selv nedlegge en krans på Wessels statue. "Forfatteren" Finn Halvorsen vil i en tale minnes Wessel og hans betydning for norsk literatur og stabsmusikken spiller. Nationalteatret oppförer "Kjærlighet uten strömper" som festforestilling og den Nasjonale Scene og Tröndelag Teater feirer jubileet på liknende måte.

ULYKKER.

06.00. Fra Halden meldes at den forsvunne Anders Eriksen fra Berg er igår funnet igjen som lik etter seks dögns leting. Han er antagelig rammet av slag.

En drukningsulykke som kostet to barn livet, inntraff inntraff på Brukdalsvatnet nær Ålesund tirsdag formiddag. Den 8 år gamle Ernst Lillestöl og hans seks år gamle söster Sonja Marie hadde gått hjemmefra for å plukke bær. Da de ikke kom tilbake ble leting igangsatt av omlag 100 mennesker og de to ble funnet i vatnet bare noen få meter fra land.

08.00. Forleden hendte en arbeidsulykke i Hammerfest. Under arbeidet med å losse et lasteskip falt en av arbeiderne, den 59 år gamle Harald Höydal, ned i lasterummet. Det var et fall på omlag 7 meter og han forslo seg meget stygt. Höydal ble straks brakt til sykehuset hvor han imidlertid döde en tid etter uten å være kommet til bevisthet.

"FOLKESENDEREN".

20.50. Til å begynne med fikk vi höre et såags resyme over krigen om Stalingrad og de övrige kampene på Östfronten.

Deretter gikk hallomannen over til å gi en beretning om forholdene innen N.S. hjemme og fortalte at det fortiden rår stork splittelse innen partiet. Det har dannet seg to grupper. Den ene gruppen, den aggressive var de som anbefalte å reise til Östfronten og den andre, den passive var de som hadde begynt å tvile, både på "förerens" ord og på Tysklands endelige seier. Endel av disse hadde allerede tatt skrittet ut og meldt seg ut av N.S.

Under slike forhold er det derfor viktig at våre patrioter benytter anledningen til å slå til blandt quislingbanden så ofte og så hårdt som mulig slik at vi tilslutt har pulverisert våre motstandere fullstendig.

Videre refererte han forskjellige intervju med enkelte fagforeningsledere som fortalte en mengde medlemmer hadde protestert mot Quislings missbruk av Landsorganisasjonen og hadde meldt seg ut av foreningene. Dette var imidlertid ikke det samme som at de forlot organisasjonene. Det er tvertimot like aktuellt å være organisert. Ja - kanskje nu mere enn noensinne. Det er bare den forskjellen at arbeidet nu må organiseres som undergrunnsarbeide. Et styremedlem i Metallarbeiderforbundet hadde fortalet at dette undergrunnsarbeidet nu skrider fram raskt.

En fagforeningskasserer som var blitt avsatt av quislingene, fortalte at man hadde fått igang en ordning slik at man kunne fortsette å kreve opp kontingenten også av de medlemmer som hadde meldt seg ut av foreningene.

Tilslutt var det et utdrag av en artikkel i "Fri Fagbevegelse" hvori det bl.a. het: "Vi har nu en sterk ledelse i vår frie fagbevegelse og vi har en fri avis for denne bevegelse. Vi har lært å arbeide illegalt på en slik måte at det er uråd for våre motstandere å oppdage oss.

NYTT FRA SVERIGE.

O.R. 11.00. Man frykter for at et svensk militærfly med 5 manns besetning er forulykket igår formiddag. Flyet drev skyteövelser utenfor Södermannlands skjærgård og man observerte at flyet etter endt övelse satte kursen mot kysten. Da det ikke vendte tilbake til basis i rette tid ble det straks satt igang undersökelser, men ennu sent innatt hadde man ikke funnet noe spor etter maskinen.

Senere meldes at man har funnet vrakrester av et fly i det området hvor det forsvandt.

O.R. 11.00. Det svenske motorskip Peiping er torpedert i det Karibiske Hav. 3 mann av besetningen fryktes omkommet mens de overlevende er brakt inn til en havn i det Karibiske Hav. Skipet var på 3292 br. reg. tonn og gikk i alliert tjeneste.

NYTT FRA FINNLAND.

S.R. 19.00. President Ryti har mottatt den nye svenske sendemann i Helsinki, Westmann som samtidig overrakte sine akreditiver.

D.R. 11.30. Finnlands höst av poteter blir iår större enn ifjor. Hvetehösten derimot blir endel mindre mens rughösten muligens kommer opp i litt over middels. Allerede har frosten gjort endel skade på åkrene.

Delegerte fra Sverige, Danmark og Finnland var i dagene 21 - 29 september samlet til et möte i Helsinki hvor det ble dröftet mulighetene for en enstartet nordisk lovgivning med hensyn til forfattere?

vvvvvv VVVVVV vvvvvv

NYHETSOVERSIKT FRA SKANDINAVIA.
Fra
Regjeringens I. K. & Hærens Overkommando.

3.oktober 1942. Nr.526. Fortrolig.
Meldinger fredag 2.oktober.

100 KJENTE OSLO-BORGERE PÅ OPPRYDDINGSARBEIDE ETTER BOMBEANGREPET.

"FYLKESMANN"STENERSEN HEVNER SEG PÅ SKIPSREDERE OG IDRETTSMENN.

S.R.19.00. Fra Oslo meldes at ca.100 kjente Oslo-borgere er uttatt til å drive oppryddingsarbeide etter bombeangrepet, i henhold til "fylkesmann" Stenersens uttalelse om at den forvoldte skade skal betales av jössingene.

Blant de uttatte er 3 skipsredere, 1 generalkonsul, en hel del intellektuelle og mange kjente idrettsmenn.

Ø.R.21.00. Alle som har lidt skade ved det engelske terrorangrep mot Oslo, må straks melde sine krav til Oppgjörskontoret, Oslo kommune.

ENGELSK FLYGER GRAVLAGT I NORGE.

18.00.For en tid siden ble liket av en engelsk flyger funnet ilanddrevet på en öy utenfor Spangereid. Han er nå begravet ved Spangereid kirke under militære æresbevisninger. Den tyske prest holdt talen og forrettet ved graven.

EN LEGIONÆR OPPDAGER DET STOR-GERMANSKE FELLESSKAP.

12.00. "Fritt Folk" har hatt en samtale med NSUFs tidligere landsleder, nåværende Untersturmführer i Den norske legion, Björn Östring, som nå er heime på et kortvarig besök etter et års deltakelse i krigen mot bolsjevismen. Etter å ha skildret en rekke dramatiske episoder under kampene og nevnt eksempler på de norske gutters tapperhet og heltemot, fortsetter han : Idag kan jeg si at jeg aldri har vært så stolt over mitt norske folks egenskaper som i disse måneder på Östfronten. Jeg vet nå igjen at den norske ungdom kan kjempe, at den kan slå fra seg og at den kan gi de tappreste og beste soldater, hvis den bare blir riktig oppdratt. Jeg oppfordrer den norske ungdommen til aktiv innsats mot bolsjevismen. Jeg sier dette som representant for mine kamerater ved fronten - etter de döde kameraters vilje. Det störste tiden derute har gitt meg personlig er opplevelsen av det storgermanske fellesskapet. Jeg erkjenner åpent og ærlig at jeg er en nordmann som elsker min heim og mitt folk over alt. Men jeg er også en storgermaner som tror fullt og fast på det storgermanske riket og kjemper for det. En framtid hvor de germanske folk vil stå samlet, - det er målet vi kjemper for.

EN SYKESÖSTER OPPLEVER TING SOM IKKE KAN FORTELLES.

18.00. Det er ikke alle som riktig forstår å verdsette den innsats frivillige soldater og sykepleiersker gjör ved fronten. Ofte går det svært lenge mellom hver gang en av dem er heime og kan fortelle om livet i forreste linje. Nå har imidlertid söster Marie Ingebrigtsen vært heime på permisjon og NTBs medarbeider har hatt en samtale med henne. - Jeg har vært heime i tolv dager allerede, sier söster Marie, og nå står jeg altså på farten til å reise tilbake til fronten igjen. Jeg hadde bare 21 dagers permisjon.

- Hvor lenge har De vært ved fronten ?
- Siden juni. Vi var 25 sykepleiersker som reiste til Berlin for å bli satt nærmere inn i frontsykepleierskenes arbeide. 5 av oss ble sendt til Riga hvor vi har gjort tjeneste i lengere tid. Vi har også vært stasjonert i aller forreste kamplinje og det sier seg selv at vi har opplevet litt av hvert. Det er meget som ikke egner seg til å fortelle. Men en ting er sikkert: sykepleierskene har en veldig oppgave ved fronten. Jeg er virkelig stolt av dem, og jeg har lyst til å nevne dem ved navn. Det er söster Anne Marie Björnstad, Magnhild Langfeldt, Wenche Wærendorph og Greta

(fortsettes)

EN SYKESØSTER - fortsatt.

Stoltz. Wenche Warendorph og Grethe Stoltz har fått den tyske sanitetsorden for tapper innsats ved Kirkenes. Særlig vil jeg fremheve Greta Stoltz, som med sine 21 år viser en tapperhet og dyktighet som er uten sidestykke.

- Hvordan er stemningen blant søstrene ved fronten ?

- Ypperlig. Alle er glade over å kunne gjöre en innsats, og alle er oppfyllt av den samme tanken : å yte det aller beste i kampen for land og folk. Og vi er uhyre takknemlig for at det er noen som varetar våre interesser mens vi er borte. Soldatene viser på alle måter at de er takknemlige, og jeg tror jeg tör si at de norske sykepleierskene står særlig höyt i kurs. Ekstra hyggelig er det selvsagt når vi får pleie en nordmann, som vi har mött mange av i den tiden vi har vært ved fronten. Ellers er det soldater av nær sagt alle nasjoner, unntagen engelskmenn. - Vi har faktisk talt ingen språkvanskeligheter. Pleierskene selv er ganske flinke i tysk, og nesten hver eneste soldat kan så meget tysk at han kan gjöre seg forståelig. Og jeg tror ikke det fins en russer som ikke kan si "Brot". De formelig overfaller oss og skriker på "Brot". Alle disse uttærede syke russerne -

- Har De sett utstillingen "Sovjetparadiset"?

- Utstillingskomiteen må ha tatt hensyn til hva den mente nordmennene kunde tåle å se, for forholdene er i virkeligheten langt verre. Alle de som önsker russerne inn i landet vårt skulde se hvordan de behandler sine syke og sårede fiender. Nei, det er ikke til å beskrive, men jeg tror de vilde forandre mening nokså snart hvis de så bare en brökdel av russernes grusomheter. - - Det er mange sykepleiersker som melder seg som frivillige, men på langt nær tilstrekkelig. Det skulle være en ære for pleierskene å gjöre tjeneste ved fronten. En sykepleierske skal ikke kjenne forskjell på venn og fiende, og i de tyske lasarettene blir alle behandlet like godt og like omhyggelig. Det er desværre mange sykepleiersker som glemmer sine plikter mot menneskene i denne tiden. Ansvaret blir ikke mindre i krigstid - tvert imot. Jeg ville önske at sykepleierskene i langt större utstrekning, ville melde seg som frivillige. De vil aldri komme til å angre på det.

x x x

Krigskorrespondent i Den norske legion, Bjarne Sem, Halden, er blitt dekorert med Jernkorset. Han har tidligere vintermedaljen for sin deltagelse på Östfronten.

NS- BISKOPPENE FLYTTER.

O.R.21.00. Oslo-kringkasteren bekrefter i kveld de tidligere rykter om at fungerende "biskop" i Hamar bispedömme, prost Falck - Hansen, Grue, skal omkring 1.november overta Björgvin Bispedömme. På samme tid er fungerende "biskop" i Björgvin Bispedömme,, Dafin Zwilgmeyer, midlertidig forflyttet til Hamar.

BRISLINGFISKET HAR VÆRT MEGET BRA I HØST.

18.00. Tidskriftet for hermetikkindustri gir i sitt oktoberhefte en oversikt over situasjonen der det bl.a. heter at det for förste gang på mange år har forekommet virkelig höstfiske av brisling på Vestlandet. Fabrikkene har hatt tilstrekkelig råstoff til så å si kontinuerlig drift fra begynnelsen av september og til nå. Hittil iår kan en rekne med at det er lagt ned mere brisling enn et vanlig gjennemsnidtsår og enda mener fiskerne at det skal bli noe mere höstfiske.

STOR GÅRDSBRANN VED DRAMMEN.

O.R.21.00. Det store uthuset på gården Solberg i Lier brente ned i natt. 21 storfe og 4 hester brente inne. Også hele höyavlingen og mye hvete og poteter strök med. Skaden dekkes ikke av assuransen. Brannårsaken er ukjent.

NS OPPRETTER "HUSSTELLSTASJONER".

10.00. Som bekjent arbeider NS kvinneorganisasjoner energisk med å få igang husstellstasjoner i forskjellige deler av landet. Det er stort behov for slike stasjoner. I en tid som denne er det imidlertid ikke så lett å sette igang slike tiltak. Trass i alle vansker har NSK alt nå tre slike stasjoner i drift, mens 7 andre snart er ferdige til å tas i bruk. Husstellstasjonen i Trondheim som ble åpnet 4.september i tidsmessige og praktiske lokaler, går udmerket forteller stasjonens energiske leder, fru Astrid Nandrup. - Först da vi kom i gang med arbeidet fikk vi syn for hvor nödvendige slike stasjoner er, uttaler fru Nandrup. Stasjonen har i den korte tiden som er gått siden den ble åpnet hatt stor sökning og er blitt til god hjelp for byens husmödre i denne vanskelige tiden.

SJÖMANNSSENDINGEN.

O.R.21.15. Det var ingen hilsener i sendingen i kveld. En taler hadde funnet ut at det ikke var noen norske skip i den siste store konvoyen som gikk til Russland. Årsaken til dette var at de britiske myndigheter var oppmerksom på de norske sjöfolks motvilje mot slike foretagender og var redde for at norske skip vilde benytte polartåken til å stikke nesen hjem til Norge.

Overlærer ved Oslo Sjömannsskole holdt en sentimentalt betonet tale - uten at han framkom med noe av interesse.

KRISEHJELPSKONTOR I SARPSBORG.

O.R.21.00. I Sarpsborg er det opprettet et kommunalt krisehjelpskontor som skal söke å hjelpe personer som er kommet i vanskeligheter. Det er det förste krisehjelpskontor i landet. I förste rekke planlegger man å gjöre innkjöp av klippfisk og brendsel. Kommunen skal garantere for innkjöpene.

LANDBRUKSMELDINGER.

O.r.18.15. I den aktuelle sendingen ble formannen i Vestfold Landbruksråd, gårdbruker Gunnar Andersröd, Skoger, intervjuet av Artur Krogh. Selv i Vestfold har avlingene vært dårlige iår. Best har det vært langs kysten hvor det har vært forholdsvis varmt. Kornet er blitt modent og nå håper man å få alt i hus. Det har vært meget legde i åkeren. Mange gårder har lidt sterkt under mangelen på arbeidshjelp.

Av poteter blir det en snau middels avling. Tatt i betraktningen knapphoten på settepoteter i vår, får man være tilfreds med det.

O.R.12.30. De store potetsforsendelser fra Hadelandsbygdene har nå begynt, og igår gikk det förste ekstratog med 18 vogner poteter til Bergen. Bergen og Hardaland fylke skal iår ha potetoverskuddet i Jevnaker, Lunner og Brandbu med tilsammen omlag 10 millioner kg. Potetoverskuddet i Gran skal avgis til Oslo. Det er satt et meget stort apparat i sving for å få transportert potetene over fjellet för kulden setter inn for alvor. I alle bygder er potetopptakingen forsert og tusenvis av hender er i arbeide for å få potetene opp av jorden. Potetene pakkes i 50 kg.s sekker og hver jernbanevogn tar 200 sekker. Arbeidet med transporten er fullstendig systematisert og er underlagt Vest-Opland Transportcentral. Hverdag som söndag går 400 lastebiler i fast rute til jernbanestasjonene. Det er potetprodusenter på Hadeland som skal levere inntil 120 000 kg. poteter iår og alt må være fraktet fram til stasjonene i löpet av et par uker.

Fra Eggernes meldes at man er ferdig med skuren og alt korn er kommet velberget inn.

Fra Elverum meldes at höstarbeidet har gått meget bra og kornhösten er nå reddet.

PRIS- OG SVARTEBÖRSSAKER.

10.00. Arendal Pris- og Rasjoneringspoliti har i september utferdiget ialt 31 forelegg - til et samlet belöp av kr.9800. Desuten er det inndrett varer til en verdi av 40.800 kroner.
18.00. Etter tyveri i en tobakksfabrikk i Oslo ble det i sommer solgt ganske store partier ulovlig snus i Trondheim og Östfold. En mann er i byretten i Oslo idömt 90 dagers fengsel for å ha vært med på tyveriet. To mann som var tiltalt för omsettning av varene ble frikjent.
18.00. Lensmannen i Våler har oppklart en ganske oppsiktsvekkende affære. Det gjelder en gårdbruker som har tilstått at han har latt to mqnn tyveslakte en ku på fjöset om natten. Han hadde mottatt 500 kroner for kua.
18.00. Det er nå avsagt dom i den store tyverisaken fra Glemmen, hvor det ble stjålet, og senere ulovlig omsatt, strömper til en verdi av 6000 kroner. Hovedmannen fikk 9 måneders fengsel. To medskyldige fikk 4 måneder.
12.00. Vest-Agder pris- og rasjoneringspoliti har i september avgjort 42 saker, ilagt böter til et belöp av 20.700 kroner og inndratt varer til en verdi av 3500 kroner.

ORDFÖRER OG VARAORDFÖRER AVSATT.

10.00. Innenriksdepartementet har löst skogeier Nils Hole fra vervet som varaordförer i Ytre Rendal Kommune. Handelsskolebestyrer Ragnar Thalhaug er löst fra vervet som ordförer i Kongsvinger Kommune.

NS-TILLITSVERV.

O.R.21.00. Som fylkespropagandaleder for NSK i Ausviken er oppnevnt fru Klara Andresen, Halden.

SMÅNYTT -

18.00. 4 gutter fra Moss er ilagt mulkt på 250 kroner hver for ulovlig å ha skiftet arbeidsplass.
18.00. To Oslo-krarer, Arve Bernhard Fredriksen og Hans Emil Paulsen, som forleden römte fra Opstad tvangsarbeidsanstalt ble igår fakket av lensmannen i Bjerkheim.
22.00. En gutt fra Veldre, Torbjörn Skivestad ble forleden etterlyst av politiet, etter at han hadde forsvunnet fra sitt hjem. Römlingen er nå anholdt i Molde.
O.R.18.00. 17000 skolebarn i Hedemark har hatt fri tannpleie siste år. Neste år vil praktisk talt alle skolebarn i fylket få fri behandling.
10.00. Justisdepartementet har ansatt kontorbetjent ved Mandal Sorenskriverkontor, Olga Thomally Sörensen som kontorfullmektig 2.ved samme kontor.
Kjell Jul Larsen er ansatt som ekstrabetjent ved Lyngen Sorenskriverkontor.

NYTT FRA SVERIGE.

S.R.22.00. Det svenske hotell- og restaurantforbund har sagt opp plassene for sine medlemmer - ialt 19 000.
9.30. Omkring 200 bönder i Enköpingtraktene er gått til streik som protest mot inndragningen av en del bilruter. Nå blir ikke bare Enköping uten melk, men også Stockholm rammes alvorlig.
9.30. På grunn av de knappe tilförsler av sild, er det i Sör-Sverige innfört rasjonering. Det er utstedt kort som gjelder for kjöp av 1 kg. sild.
12.00. Torsdag ettermiddag fant man vrakrester etter flyet som styrtet med onsdag. Flyet hadde en besetning på 5 mann som alle savnes.
12.00. Ved et flyhavari i nærheten av Röstaanga torsdag ettermiddag omkom en reserveaspirant. Ulykken inntraff ved at to skolefly kolliderte. Föreren av det ene flyet reddet seg ved å hoppe ut i fallskjerm. den andre ble drept på stedet.

NYTT FRA DANMARK.

D.R.17.35. Den kjente danske skuespiller Karl Alstrup er avgått ved döden. Alstrup debuterte i Oslo. Han var velkjent fra Scala og mange filmer. Hans siste film hadde premiere i Kjöbenhavn igår.
D.R.17.35. Den danske nasjonalforening til bekjempelse av tuberkulose har stillet til disposisjon 40 senger for tuberkulöse finske kvinner. Patientene vil komme 6.-8. oktober.
13.00. I Kjöbenhavn er det opprettet det förste angoragarnspinneri i Danmark. Spinneriet skal bare benytte innenlandske råstoff.
13.00. Den danske presse betegner matvareforsyningen i Danmark som sikret. Den gode avling og avtalene om eksport og import overflödiggjör enhver form for nærmösitet. Hertil kommer at de store avlinger bidrar til å holde prisnivået på landbruksvarer nede.

NYTT FRA FINNLAND.

D.R.17.35. Finnland har iår alle tiders boksesong. Interessen for böker om krigen og andre emner er enestående stor.
D.R. 17.35. De finske skolemyndigheter har besluttet å sende 10 folkeskolelærerinner til Sverige og 4 til Danmark for å undervise evakuerte finske barn. Utgiftene vil bli betalt av de finske hjelpeorganisasjoner i Sverige og Danmark
D.R. 20.50. Den finske regjering har besluttet å legge ut et nytt premieobligasjonslån på 100 millioner finske mark. Samtidig blir det innfört en ny gruppe skattebesparebevis(?) til en samlet verdi av 1 milliard finske mark.

NYTT FRA ISLAND.

S.R.22.00 Som ny rektor ved Islands Universitet er utnevnt professor Jon Sigurdsson.
S.R.22.00. Da de militære myndigheter ikke vil oppgi studenterhjemmet i Röykjavik, har de islandske studenter besluttet å bygge et nytt studenterhjem. De har selv ordnet med den financielle side av saken,

v v v V V V v v v

NYHETSOVERSIKT FRA SKANDINAVIA.
Fra
Regjeringens I. K. & Hærens Overkommando.

5 okt. 1942. Nr. 527. Fortrolig.
Meldinger lördag 3 okt.

GOEBBELS MOTTAR DELEGASJON FRA "WEHRMACHTBEFEHLHABER NORWEGEN".

OVERREKKER 500.000 KR.

O.R. 07.30 på tysk. Reichsminister dr. Goebbels mottok fredag en delegasjon fra Wehrmachtbefehlhaber Norwegen, Generaloberst v. Falkenhorst.

Delegasjonen besto av 3 soldater - en fra hæren, en fra luftvåpnet og en fra krigsmarinen - som har utmerket seg særlig i Norge. Som symbol på det nære forbund mellom front og hjemland overrakte delegasjonen dr. Goebbels et beløp på 500.000 kr. som frivillig gave til de landsmenn som er blitt ramt under flyangrepene.

BRANDBU REISER MINNESTEN OVER SINE FALNE.

O.R. 08.00. Komiteen som er nedsatt for å reise et minnesmerke over de soldater fra Brandbu som falt i krigen, har bestemt at minnestenen skal reises ihöst, og avslöres ved en enkel höytidelighet denne måned. På komiteens söknad har "Kulturdepartementet" gitt tillatelse til at minnesmerket blir reist ved Nes Kirke i Brandbu.

Bladet Hadeland opplyser at monumentet er utfört av billedhoggeren Ståle Kyllingstad ved Hadelands Glassverk, og det er både originalt og vakkert. Det er utfört i lys Östfoldgranitt og blir 1.80 meter langt og 1.10 meter höyt. Det hviler på et underlag av 5 rullestener. Stenene er hogget av stenhogger Håkon Brynhildsen ved Hadelands Monument- og Stenindustri på Jaren. Stenen bærer på forsiden et innhogget kronhvelvet tre med 5 kors hogget inn i bladnettet. Under treet sees en rytter og på baksiden av stenen er de falnes navn anbrakt.

KJERNEMELK INNDRAS I RASJONERINGEN.

O.R. 12.30. "Forsyningsdepartementet"'s Direktorat for Provisjonering og Rasjonering meddeler idag at det er vedtatt å la kjernemelk inngå i rasjoneringen der hvor rasjonene av skummet melk ikke kan dekkes.

Kjernemelk inngikk tidligere ikke i de gjeldende rasjoneringsbestemmelser.

OM LEVERINGSPLIKT FOR SLAKT.

O.R. 12.30. I den meddelelse som "Forsyningsdepartementet" sendte den 26 sept. til Forsyningsnemndene heter det bl.a. at det var funnet nödvendig å pålegge de enkelte kommuner og fylker leveringsplikt for slakt for å sikre at slaktet gikk gjennom de godkjente omsetningssentraler. Leveringsplikten ville medföre at den samlede nedslakting ville komme opp i 50.000 tonn.

Det er forutsetningen at leveringene skal dekkes ved den naturlige avgang på besetningene, og utskrivingen skal derfor fortrinnsvis skje blant de mindre verdifulle dyr - således ikke blant melkekyr og avlsdyr. Det må også tas hensyn til eiernes ökonomi.

Hurtige og fortlöpende leveranser er av den störste betydning. Forsyningsnemndene pålegges derfor å utskrive så snart som mulig og etter en bestemt plan.

UNGDOMSFÖREREN PÅTAR SEG Å VEILEDE DE UNGE I VALG AV LIVSSTILLING.

NY FOREDRAGSSERIE I KRINGKASTINGEN: "HVA SKAL JEG BLI".

06.00. "Socialavdelingen" i "Ungdomsföreren"'s stab har nå satt igang et större arbeid for å veilede de unge i valg av livsstilling. Blant annet er det satt igang en foredragsserie i kringkastingen over emnet: "Hva skal jeg bli - og hvordan skal jeg bli det". Disse foredrag vil bli holdt hver fredag framover mellom kl. 20.15 og 20.30 BST.

FRÖLICH HANSSEN I TRONDHEIM PÅ INSPEKSJONSREISE.

12.30. Arbeidstjenestens överste sjef "general" Frölich-Hanssen, kom lördag til Trondheim på sin förste inspeksjonsreise i 5 distrikt, Möre og Romsdal, Tröndelagsfylkene og den utbygde del av Nordland.

Adresseavisen har hatt en samtale med "generalen" og spör bl.a. hvor langt AT-organisasjonen nå er utbygd.

Det er först iår det vil lykkes oss å la samtlige arbeidsdyktige gutter av 20-års kullet gjöre sin tjeneste sier "generalen". Det er ikke mindre enn 20.000 mann. De 20-års guttene har nå fått höve til å virke for sitt land og har gjort sin innsats. Jeg håper at også de 18-års pikene kan settes inn på lignende måte. De kan gjöre lettere arbeid i jordbruket ved siden av at de hjelper til i heimene.

NSUF's FÖRERMÖTE PÅ GAUSDAL ÅPNER. TALE AV STANG.

12.30. Åpningen av NSUF's förermöte på Gausdal fant sted imorges med en parade.

Deltagerne sto oppstilt på plassen foran hotellet da "ungdomsföreren" sammen med "jenteleder" og "stabsleder" og gjestene kom til paraden. Fenrik Giertsen meldte av avdelingen for "ungdomsföreren" som hilste med et "Heil og sæl, ungdomsledere", og fikk til svar et kraftig "Heil og sæl, ungdomsförer".

Fenrik Giertsen mintes så i en kort tale de falne NSUF kamerater. Han sa bl.a.:

Da "Föreren" oppfordret til å melde seg til aktiv kamp mot bolsjevismen var det mange som ikke forsto hvorfor norske gutter skulle dra ut og kjempe og kanskje ofre sitt liv. Men de som skjönner hva denne gigantiske kampen idag gjelder, de följer "Förerens" appell. De kamerater som er falt på slagmarken er ikke falt forgjeves. Deres innsats skal både nå og i fremtiden stå som en manende appell for oss her hjemme.

Etter en kort stillhet gled flagget til tops mens de tilstedeværende sang förste vers av Fedrelandssangen. "Ungdomsföreren", "minister" Axel Stang, grep så ordet og holdt en kort hilsningstale:

Vi kan vel ikke etnke oss et vakrere sted å hedre våre falne kamerater og heise vårt flagg og synge vår kjære nasjonalsang enn her hvor vi nå står, sa "ungdomsföreren" bl.a. Her finner vi en enestående ramme for et slikt möte av ungdomsledere fra hele landet. Her kommer vi i direkte kontakt med dalen, med skogen og med fjellet. Stang önsket så alle vel mött. Særlig önsket han gjestene, landsleder Orvar Sæther og representanter fra fronten, de gamle kampfeller i ungdomsfylkingen, Björn Östring og Arne Wolf, velkommen. I denne hilsen innbefattet han en hilsen til alle dem som kjemper derute, og likeså dem som står i ferd med å dra ut. Stang sluttet med å si: "Vi kjenner alle den store oppgave "Föreren" har gitt oss. Jeg håper at det vil bli arbeidet iherdig, og jeg vil uttale det önsket at mötet vil bli et godt grunnlag for det videre arbeid. Hermed erklærer jeg ungdomsledermötet for åpnet".

Etter åpningshöytideligheten ble det holdt et rapportmöte hvor fylkesungdomslederne og fylkesjenteledere redegjorde for sitt arbeid.

70 ÅR.

06.00. Bokhandler og forlegger Erik Gunleiksson, Kragerö, fyller 70 år 5 oktober.

Ungdomsarbeidet og målreisingssaken på Sörlandet har hatt en stö stridsmann i Gunleiksson. Som forlegger ga han rom i forlaget sitt for mange nye bokmenn som skrev nynorsk. Gunleiksson drev bokhandlen sin i Risör i mange år, men i de senere år har han hatt forretningen sin i Kragerö.

BRANNER.

O.L. 08.00. Igår natt er en av Botnes eldste bygninger, det 350-år gamle framhus på gården Bringaker, lagt i aske ved en heftig brann, meldes det fra Holmestrand.

Huset var nå delvis brukt til fjös, og heldigvis våknet eieren så han fikk ut besetningen på en 10-12 kyr. Men ellers strök praktisk talt alt av redskaper og gamle verdifulle ting som var oppbevart i huset med. Bygningen var assurert.

06.00. Fredag ettermiddag bröt det ut brann i en toetasjes villa i Rolfsöy ved Fredrikstad. I löpet av kort tid brente huset ned til grunnen, og alt innbo strök med. Man kjenner ennå ikke årsaken til brannen.

PRISSAKER M.V.

O.R. 08.00. I Österdalen ble det i september reist 65 straffesaker for pris- og rasjoneringsovertredelser, meddeler Östlendingen. Böter og inndraginger beløper seg til vel 17.000 kr. Svarthandelen går nå utvilsomt mer og mer tilbake idet politiets kontroll etterhvert blir stadig mer effektiv.

12.30. Forleden dag ble det igjen meldt om et större tyveri av brödmerker fra et brödutsalg i Bergen - nemlig 3000 alminnelige brödmerker og omlag 2000 hvetemerker. Tyven - en 15-år gammel gutt - ble anholdt i löpet av dagen. Han hadde da rukket å omsette en god del av merkene.

O.R. 11.00. Ved et trespritdrama på Moss er 3 mann döde og to mann ligger alvorlig syke.

VINMONOPOL I STAVANGER OG HALDEN.

12.30. Stavanger ordförers vedtak om opprettelse av et vinmonopol-utsalg i Stavanger vil bety en stor avlasting for vinmonopolets Bergens-avdeling, men også en kraftig beskjæring av Bergen-Stavanger-rutens faste inntekter.

Det har vært nevnt at frakten av forsendelsen til Stavanger og Rogaland har andratt til omlag ½ mill. kr. pr. år, skriver Bergens Tidende. Det foreligger ikke offisielle tall som bekrefter dette, men sikkert er det at dampskipsruten vil bli sterkt berört, og det antydes på interessert hold at det kan bli tale om at selskapene vil kreve kompensasjon for frakten i form av ökat statsstötte.

O.R. 11.00. Også Halden vil antagelig få sitt eget utsalg av vinmonopolet. Saken vil bli tatt opp i det förste byting, og man venter at ordföreren vil vedta forslaget.

FISKERIMELDINGER.

O.R. 12.15. Om sildefisket foreligger det idag bare en melding om et kast på 150 skjepper mussa ved Sundvåg i Björnefjorden.

Om brislingfisket meldes det at kastingen fortsatte også igår i Lærdal med jevnt gode fangster på de båter som deltok. Ved innlöpet til Aurlandsfjorden i Sogn ble det kastet av en 8-10 båter, men utbyttet var her mindre godt enn i Lærdal.

Fangstutbyttet fra makrellfisket i Skagerak var ganske bra siste uke. Mesteparten gikk til innenlandsk forbruk. Også sprett langs Sörlands-kysten har det foregått endel makrellfiske.

Fisketilgangen til Bergen var siste uke litt större enn i uken för, men den er fremdeles knapp. Mesteparten av fangstene kommer fra Vestlandet.

ET PAR LANDBRUKSMELDINGER.

O.R. 11.00. Statens Gartnerskole feiret fredag sitt 25-års jubileum.

O.R. 11.00. Etter de meldinger som foreligger rekner man med at det er satt ut 100.000 skogplanter i Vestfold iår.

NYTT FRA SVERIGE.

S.R. 19.00. Svenska Norgehjälpen har i de siste dager mottatt 20.000 kr. fra firmaet Kochum i Malmö.

D.R. 17.35. De svenske krigsskip har siden krigens begynnelse seilt en strekning svarende til 60 ganger jorden rundt. 1500 miner har vært uskadeliggjort.

S.R. 22.00. Frivilliga Försvarets Dag ble feiret idag over hele Sverige - for Stockholms vedkommende med en fest i Humlegården. Feiringen fortsetter söndag.

NYTT FRA FINNLAND.

D.R. 17.35. Finnland har innfört tobakksrasjonering. Rasjonene er fastsatt til 25 sigaretter om uken.

Det finnske forsyningsdepartement har videre innfört forbud mot framstilling av 40 forskjellige arter av tekstilvarer - vesentlig luksusvarer.

O.R. 12.00 på tysk. De finnske pressemenn som for tiden besöker Romania, ble igår mottatt av marskalk Antonescu.

NYTT FRA DANMARK.

D.R. 17.35. Danske Kvinners Samfundstjeneste åpnet idag en byttesentral for töy i København. Sentralen er opprettet etter svensk mönster, og vil bli en formidler for alle mödre.

D.R. 20.50. Vinterplanen for de danske luftruter trer i kraft mandag. Antall ruter vil bli det samme som för.

vvvvvv VVVVVV vvvvvv

NYHETSOVERSIKT FRA SKANDINAVIA.
Fra
Regjeringens I. K. & Hærens Overkommando.

5. okt. 1942. Nr. 528. Fortrolig.
Meldinger söndag 4. oktober.

TYSKE BONDEPIKER I NORGE.

20.00. Endel tyske bondepiker har oppholdt seg i Norge i en tid for å lære livet på norske bondegårder å kjenne. Etter avsluttet opphold på forskjellige gårder på Östlandet har jentene i noen tid vært gjester på Nasjonalhöyskolen på Stabekk. Det hyggelige opphold her ble avsluttet lördag med en festlig tilstelning. De tyske jentene reiste idag på besök til Lillehammer hvor de bl.a. skal se samlingene på Maihaugen. Videre skal de en tur til Aulestad,

JOHAN HERMANN WESSEL'S FÖDSELSDAG SKAL FEIRES.

21.00. Som tidligere meddelt skal vår store dikter Johan Herman Wessel's 200 års dag tirsdag bli feiret ved forskjellige arrangementer og tilstelninger. Således sender Gyldendal Forlag ut en minneutgave av Wessel's verker og universitetsbiblioteket og Deichmannske bibliotek arrangerer utstillinger av endel av dikterens verker. I anledning av jubileet vil det bli utgitt et Wesselfrimerke. Dette er tegnet av Harald Damsleth etter et gammelt kobberstikk. Endelig gir Den Nasjonale Scene i Bergen, Tröndelag Teater og Nasjonalteatret festforestillinger på jubileumsdagen. Ved en enkel höytidelighet vil dikterens byste på Wessel's plass klokken 13. Bekransingen blir foretatt av "minister" dr. Gulbrand Lunde. "Forfatteren" Finn Halvorsen holder en tale om Wessel's betydning for norsk literatur. Stabsmusikken innleder med Sigurd Jorsalfar av Edvard Grieg og spiller så tilslutt Richard Nordraak's Purpose av Maria Stuart. Festforestillingen på Nasjonalteatret klokken 20.00 blir innledet med en avdeling hvor flere av teatrets skuespillere kledt i sortklædte vil lese endel av hans mest kjendte dikt. Som festforestilling blir oppfört "Kjærlighet uten Strömper". Såvel höytideligheten på Wessel's plass såvel som forestillingen i Nationalteatret blir kringkastet.

"FÖRERMÖTE" PÅ GAUSDAL ÅPNET.

20.00. Åpningen av NSUF's "förermöte" på Gausdal fandt sted lördag med en parade for "undomsföreren". I sin velkomsttale innbefattet "ungdomsföreren" en hilsen til alle dem som kjemper ved fronten og dem som står iferd med å dra avsted. Etter åpningshöytideligheten gikk man over til dagens omfattende arbeidsprogram og begynte med et rapportmöte hvor "fylkesungdomslederne" og "fylkesjentelederne" redegjorde for sitt arbeide. Stabslederen opplyste på mötet at "Föreren" har utnevnt "jente - landsleder" Kirsten Saltvold til "jentenestregimentsförer". "Föreren" har ogsåk godkjendt et eget merke for NSUF. Söndagens program ble åpnet med flaggparade og det ble om ettermiddagen holdt flere særmöter.

MINERINGSULYKKE I HALLINGDAL.

18.00. En mineringsulykke i Hallingdal har kostet en 25 år gammel askimgutt livet. Gutten befandt seg sammen med en arbeidskammerat inne i en tunnel da mineskuddet gikk av og han ble
så/ rammet/kraftig i hodet at han avgikk ved döden. Kameraten hans ble endel såret.

VEDSVINDELAFFÆRE FOR BYRETTEN I OSLO.

19.00. Byretten i Oslo har behandlet en større vedsvindelaffære. En tidligere portier har av en rekke personer i Oslo mottatt bestillinger på ved og fått forskudd på ca 13.000 kroner, men ikke levert en eneste pinne. Han ble dömt til fengsel i to år og fradömt statsborgerlige rettigheter.

INNBRUDD I BERGEN.

18.00. Igår ble det forövet innbrudd i Kavlie's ostefabrikk i Bergen. Tyvene har kommet seg inn i fabrikken ved å knuse en rute og har banet seg vei til lagret. Her har de fjernet endel ost foruten noen vekslepenger. Et forsök på å komme inn i kontoret har vært misslykket. Dette er annen gang ilöpet av ganske kort tid at denne fabrikken har vært utsatt for innbrudd.

HJELP FOR BOMBESKADETE.

O.R. 18.00. Til hjelp for de nödlidende etter det engelske "terrorangrepet" mot Oslo's sivilbefolkning, den 25de september har ordföreren i Sarpsborg bevilget 1000 kroner.

PRISSAK.

18.00. Prisdommeren i Håvik har avsagt dom i en sak mot en mann fra Mo i Telemark som ved en rekke anledninger i 1941 og 1942 har overtrått forordningen om svartehandel og snikhandel, forordningen om produksjon, omsetning og rasjonering og flere andre forordningem. Tiltalte ble dömt til fengsel i 75 dager samt til 1000 kroner i bot subsidiært 45 dagers fengsel og endelig til 1500 kroner i inndraging. Han hadde drevet ulovlig kjöp og salg av slakt, geitost og smör i temmelig store partier.

DÖDSFALL.

19.00. En av Kristiansands mest kjendte menn fanejunker Adolf Hansen er idag avgått ved döden 82 år gammel. Adolf Hansen er mest kjendt som forfatteren av Kristiansandssanger som han laget både tekst og melodi til. Han har i mange år tjenestegjort ved brigademusikken i Kristiansand og har nedlagt et betydelig arbeide som instruktör.

NYTT FRA SVERIGE.

Radio Metropole 18.10. Fra Stockholm meldes at direktören for det russiske reisebyrået, Sijorev? ble arrestert idag, anklaget for spionasje. Han er den tredje kommunisten som er blitt arrestert for spionasje i Stockholm ilöpet av en ukes tid.

S.R. 19.00. Festligholdelsen av "det frivillige forsvarets dag" ble avsluttet for Stockholms vedkommende med en parade og tale av prins Gustav Adolf. Tilstede var bl.a prinsesse Sibylla samt flere höyere militære officerer.

vvvvvv VVVVVV vvvvvv

NYHETSOVERSIKT FRA SKANDINAVIA.
Fra
Regjeringens I. K. & Hærens Overkommando.

6.oktober 1942. Nr.529. Fortrolig.

Meldinger mandag 5.oktober.

LEILIGHETER BESLAGLEGGES FOR DE HUSLÖSE ETTER BOMBEANGREPET.

PROFESSOR HALLESBYS VILLA BLANT DE UTVALGTE.

S.R.22.00. Fra Oslo meldes at i henhold til bestemmelse av "fylkesmann" Stenersen er en rekke leiligheter tilhörende velhavende Oslo-borgere beslaglagt for å gi plass til de som ble husville etter det britiske flyangrepet. Professor Hallesbys villa utenfor Oslo er blant de valgte.

KJÖTT- OG FLESKEKORT FRA 1.NOVEMBER ?

S.R.22.00. Etter hva "Aftenposten" meddeler vil det bli utstedt kjött- og fleskekort fra 1.november.

GERMANSK FELLESFÖLELSE PÅ NSUFS FÖRERMÖTE.

18.00. Kameratkvelden på NSUF's förermöte igår kveld ble en uforglemmelig opplevelse. Den var preget av norsk ånd og germansk fellesskapsfölelse. Tilstede på kameratkvelden var også Gebietsführer Kurt Petter som har vært en trofast venn av ungdomsfylkingen den tiden han har vært i Norge. Han skal nå reise tilbake til Tyskland for å overta en viktig stilling i Hitlerjugend, og i den anledning holdt ungdomsföreren, minister Stang, en anslående tale for ham og takket for den hjelp han har vært for den nasjonale norske ungdomsbevegelse. Som tegn på ungdomsfylkingens takk og anerkjennelse overrakte han Petter NSUF's hederstegn og forsamlingen ga sin tilslutning ved minutlangt bifall. Gebietsf. Petter takket beveget for den ære som var blitt ham tildel og i en varm og idealistisk tale fortalte han om sine inntrykk fra den tid han har vært i Norge og om sine erindringer fra ungdomsarbeidet i Tyskland. Han manet de unge til å holde idealismens fane höyt og usvikelig og urokkelig å följe sin förer.

Imorges holdt bibliotekar i ungdomsförerens stab, Liv Barfoed, foredrag om böker og bibliotek. Jentelandsleder Saltvold holdt foredrag om sanitetspleie for jentene mens ungtroppsförer B. Th. Fjeld talte om NSUF's radiokorps og radio og kringkasting.

Senere på dagen talte arkitekt Eirik Eikrann. Han belyste bl.a. utviklingen i norsk byggekunst og norsk husflid fra de eldste tider til idag. Ved industrialismen forfalt husfliden. Man mistet sansen for det nasjonale. Den gjenreisningsarbeidet ble tatt opp av nasjonalsinnede kvinner og menn. Heimeyrket har således igang 90 arbeidsstuer som drives av husflidslag og andre foreninger. Arkitekt Eikrann oppfordret til ..... oppgave å få gjennemfört lover som sikrer ungdommen en så harmonisk og sund oppvekst som mulig. Alle som har bedre anlegg må få anledning til å nytte dem ut og staten må tre stöttende til og bekoste deres utdannelse.

I ettermiddag var det foredrag av Olga Bjoner om kvinnens stilling og oppgaver idag. De norske kvinner har altid hatt en fri stilling, sa fru Bjoner innledningsvis. Vår eldgamle odelslov bestemte således at hvis det ikke var en sönn til å overta gården kunde en datter tre inn i hans sted. Det er naturlig at det nå spörres om hvordan kvinnens stilling vil bli i det nye Norge. Vil hun bli fratatt alt ? Nei, det verdifulle som er skapt vernes og bygges videre på. Det vi trenger idag er ferme(!) og modne kvinner som kan finne sin plass i heim og samfund, understreket fru Bjoner, og det fins intet område hvor kvinnen kan yte en så stor og betydningsfull innsats som når det gjelder barenoppdragelsen. det er meningslöst at det ikke kreves hverken attester eller utdannelse for å bli husmor slik som det kreves i andre yrker.

Fru Bjoner opplyste at NSK arbeider for å få gjennemfört obligatorisk husstellundervisning i Norge. Kampen for det nye

(fortsettes)

GERMANSK FELLESFÖLELSE ! - fortsatt.

Norge er like meget kvinnenes kamp som mennenes, fortsatte fru Bjoner. Man kan ikke finne de norske kvinnene veike og vaklende i denne tiden. Det har de aldri vært og vil de heller aldri bli. De skal grunnfeste bevegelsen i folket - .

UTSTILLINGEN "SOVJETPARADISET" AVSLUTTET.

18.00. Utstillingen "Sovjetparadiset", som har hatt rekordmessig sökning, lukket for godt igår. Den viste på en uhyggelig klar måte de forholdene som hersker i Russland idag og den ga en tydelig bevis på den håplöshet som må herske hos et folk som er berövet selve levegrunnlaget, troen på framtiden. I skarp motsettning til denne utstillingen står utstillingen "Norges Nyreising", som holder til i Nationalgalleriet. Selv om denne utstilling tydelig viser den forfallsperiode folket vårt var kommet inn i, gir den på samme tid så store löfter for framtiden at en går ut fra utstillingen med den faste overbevisning at Norge virkelig har et solid grunnlag for en ny og bedre tid og ikke minst viser utstillingen at vi har menn som kan bringe oss ut av öyeblikkets vanskeligheter. På en klar og grei måte följer en linjen like fra Leiv Eriksson til idag . ...

PORSGRUNNMANN MED MANGE TILLITSVERV FÅR NI MÅNEDERS FENGSEL.

12.30. Ved Porsgrunn forhörsrett er en forretningsmann som har flere tillitsverv, og bl.a. er formann i priskontrollnemnde, dömt til 9 måneders fengsel for falsk anmeldelse. Dommen medförer også tap av retten til offentlige tillitsverv. Det uttales i dommen at i de krisetider vi nå gjennemlever tilsier en streng reaksjon mot forbrytelser forövet av folk i offentlige stillinger. Det synes altid rimelig at personer som i fellesskapets interesse er betrodd offentlige verv, i högre grad enn andre holder seg gjeldende lov etterrettelig. (Dette må da sikkert gjelde en NS-störrelse).

STATSGARANTI FOR TÖNNEPRODUKSJON.

11.00. Ministerpresidenten har den 24.september iår samtykket i å gi medlemmer av Norske Tönneprodusenters Landsforening samt norske sild- og fisketilvirkere statsgaranti for tap som följe av prisfall på sildetönner, 1942's stavproduksjon, med inntil 5 kroner pr. hel-tönne og 3 kroner pr. halv-tönne. I medhold herav har Handelsdepartementet den 26.september fastsatt de nærmere vilkår for statsgarantien og gitt statens eksportkreditkommisjon i oppdrag å gjennemföre denne. de interesserte vil snarest gjennem sine organisasjoner få underrettning om garantivilkårene.

EIVIND MEHLE LIKER IKKE WESSEL- MEN VIL VÆRE MED Å FESTE LIKEVEL.

O.R.18.15. Eivind Mehle kåserte om J.H. Wessel "sett med den nye tids öyne." Herr Mehle minnet först sine tilhörere om at de ikke måtte glemme at Wessel var langt borte fra oss og hans åndsinnstilling hadde ikke noe med NS å gjöre. Riktignok kan man med Wessel"forakte forlorne og uekte etterligninger av andre lands skikker." Som menneske var Wessel alt hva en sann nasjonalsocialist ikke må være.

Desværre ble lytteforholdene etterhvert så dårlig at det var umulig å oppfatte hva som egentlig er grunnen til at det likevel skal festes i to heile dager for Wessel og desuten utgies frimerke.

x x x x x x

O.R.21.00. Også den Nationale Scene i Bergen skal feire Wesseljubileet imorgen. I den anledning er David Knudsen kommet til Bergen. Han skal lese av prolog av Wildenvey foruten at han vil gi en egen resitasjonsavdeling med flere kjente dikt av Wessel. Desuten oppförer teateret "Kjærlighet uten strömper".

WILLY BJÖRNEBY PÅ FOREDRAGSTURNEE I TYSKLAND.

O.R.17.30. Desertören Willy Björneby fikk hedrende omtale i den tyske sendingen. Han er for tiden i Königsberg - på en foredragsturne arrangert av "Nordische Geselschaft."

SJÖMANNSSENDINGEN.

O.R.21.15. Kaptein Alf Thommesen fortalte om et lengere opphold han en gang hadde hatt i Canton, mens kommunistene gjorde et revolusjonsforsök. Ellers ikke noe av interesse.

FORARGELSE OVER "AFTONTIDNINGEN".

22.00. Foran oss ligger den kjente svenske avis "Aftontidningen" av 26.sept. 1942. Over hele förste siden står det med kjempeoverskrift: Oslo's innbyggere hilste de britiske flygere velkommen med jubel. Man vinket fra takene og sang Kongesangen. - Ved förste öyekast er man tilböyelig til å trö at det er avisens hensikt å lovprise en kriminel handling. Men så husker man plutselig at"Aftontidningen" gjör krav på en viss pålitelighet når det gjelder politiske saker og så gir man seg til å lese videre. Det förste man så legger merke til er at man har å gjöre med en såkalt "privat" melding til avisen fra Oslo. Den som kjenner redaksjonsforholdene i "Aftontidningen" vet imidlertid med seg selv at det hele er svindel fra ende til annen. Opphavsmannen til slike hårreisende meningslösheter kan iallfall ikke gjöre krav på titelen journalist. Her er meldingen i sin helhet : "Det britiske bombeangrep på Oslo utlöste en ubeskrivelig glede og begeistring. Man visste at angrepet hadde krevd norske menneskeliv, men selv ikke dette kunne dempe jubelen. - "Den kynisme det her tales om ofrene med er vel noe i retning av enestående. Meldingen kan desuten fortelle at engelskmennenes tilsynekomst over Oslo utlöste spontan jubel blant befolkningen. Uten å bry seg om den fare de utsatte seg for skal folk angivelig ha klatret opp på takene for å vinke til de britiske flygerne. På enkelte steder stemte man også i med Kongesangen, mens bombene eksploderte i Oslos centrum. "En som opplevet angrepet på Oslo vet utmerket godt at dette er blank lögn. - Vi leser dette hårreisende sludder gjennem enda en gang. De tyske jagerflyene gikk ikke opp för de britiske flyene var forsvunnet, men likevel skjöt de ned ett fly (i virkeligheten var det naturligvis tre). Slike idiotiske og uforskammede lögner kan bare en sinnsyk varte opp med.

ÅRSMÖTE I HORDALAND FISKARLAG.

22.30. Hordaland Fiskarlag har hatt årsmöte i Bergen under ledelse av formannen , N.L. Skjold. Styret ble gjenvalgt. "Det ble vedtatt å bevilge 500 kroner til reisingen av et minnesmerke for avdöde fiskeridirektör Asserson, Fiskerikonsulent Sund holdt en utredning om spörsmålet faglig opplæring for fiskerungdommen og fortalte om arbeidet med reisingen av en fiskarfagskole. Nå har vi bare en og den tar bare imot 40 elever. Når vi tenker på at landet har hundre tusen fiskere og fem tusen fiskere i årlig tilgang er dette alt for lite. "Det bör være minst en slik skole i hvert fylke, og et institut til utdannelse av lærere ved slike skoler. "Dette institutt bör etter talerens mening ligge i Bergen, i nær tilknytning til fiskeridirektoratet. Representantene på årsmötet gikk sterkt inn for at det bör reises en fiskerfagskole i Hordaland og styret fikk fullmakt til å arbeide med denne saken.

Årsmötet dröftet forövrig spörsmålet om berging av garn under vårsildfisket. Det går årlig store mengder garn tapt under dette fiske og styret håper å få löst denne sak til kommende fiske. Det foreslåes at specielle sköyter skal få til oppdrag å finne igjen tapte garn.

TO MANN DREPT VED SPRENGNINGSULYKKE.

13.00. Forleden dag inntraff en ulykke ved Oslo Lysverkers anlegg ved Varaldsettvatn i Aal. Et arbeidslag på to mann som holdt på alene 400 meter nede i fjellet var ferdig for dagen og skulde la storsalven gå. De andre arbeiderne hörte også at salven gikk og en halv time senere hörte de to skudd til. Da karene ikke kom tilbake, ble kameratene redde for dem og gikk for å se etter dem.Etter å ha gravet en stund i den lössprengte steinhaugen, fant man begge to döde. Hvordan ulykken har foregått er ennå ikke bragt på det rene.

INGEN FELLESDRIFT I HADELANDSALMENINGENE FORELÖBIG.

O.R.11.00. Landbruksdepartementet har igår avgjort spörsmålet om innföring av fellesdrift i Hadelandsalmeningene. På forespörsel fra et almeningsstyre uttales det i Skogdirektoratet at innföringen av fellesdrift vil bli utsatt en tid. Almeningene har fått frist til 1.juli neste år, og det skyldes at forberedelsene til kommende driftssesong nå var så langt framskredne at det ikke vilde være mulig å innföre fellesdrift i höst. De vanlige möter til bevilgning av sagtömmer til de bruksberettigede er allerede holdt, men de bevilgninger som her er gitt og som belöper seg til adskillige tusen kubikkmeter må först godkjennes av Sentralkontoret for skogbruk og virkehusholdning.

HUSNÖD I SARPSBORG.

09.30. For å råde bot på husnöden har de kommunale myndigheter i Sarpsborg utarbeidet en plan til istendsettelse av dårlige privatleiligheter. Det foreligger forslag om å bevilge 10 000 kroner til dette formål. Disse midler skal brukes til å forskuttere de hus - eiere som man kan skaffe de nödvendige materialer.

BRA ELGJAKT I ÖSTERDALEN.

09.00. Fra Elverum meldes at elgjakten drives i större utstrekning og gir bedre utbytte etter at det fra 1.oktober ble tillatt å skyte også elgku. De siste dagene er det meldt om mange elgfall. Bestanden synes å være stor i hele Österdalen.

DYRKNING AV LEGEURTER ?

13.00. Medisinaldirektören opplyser at Kirkedepartementet i sommer sendte ut en oppfordring til alle skolestyrene om å la elevene samle inn legeurter. Resultatet av innsamlingen har man ennå ikke full oversikt over, men tiltaket har alle steder vært omfattet med stor interesse. Skolene sender inn plantene samlet til et apotek og det er fastsatt priser for de forskjellige urter. Hvis innsamlingene ikke skulle få det önskede resultat, er det en mulighet for at man vil gripe til lignende forholdsregler som i Danmark - , hvor alle landets sykehus og fengsler skal beplante ledige arealer med legeplanter.

FISKERIMELDING.

O.R.12.15. Det er ingen meldinger om fetsildfisket idag.
Brislingfisket : I Lærdal var fisket ganske bra. Lördag ble det tatt fangster på 100 til 500 skjepper pr. bruk. I Aurlandsfjorden var fangstene noe mindre, 100 til 200 skjepper.
Musafisket var som vanlig mere stille i helgen. I Målöy ble det tatt to fangster på henholdsvis 150 og 700 skjepper.
I Tyssnes ble det gjort et enkelt kast på 200 skjepper

IKKE POTETER TIL BRENNEVIN IÅR.

O.R.11.00. Forsyningsdepartementet har bestemt at det iår ikke vil bli tillatt å destilere brennevin av poteter.

7 MENNESKER DÖDE ETTER TO DRIKKEKALASER.

13.00. Tresprittragedien i Moss forrige onsdag har krevet et fjerde dödsoffer, idet en kvinne som deltok i selskapet nå er avgått ved döden. En Oslo-mann som hadde skaffet spriten er nå arrestert.
22.30. Natt til fredag har det i Björnefjell ved Narvik vært holdt et drikkekalas som har kostet 3 menneskeliv og en fjerde deltaker er blitt blind. Noen anleggsarbeidere hadde festet på methanolsprit. En maskinmester ved anlegget er arrestert siktet for uaktsomt drap idet det er han som har skaffet den dödelige veske til veie.

DÖDSFALL.

11.00. Forhenværende ingeniör K. Sommerschild, Stavanger, er avgått ved döden 82 år gammel. Han gjorde særlig en stor innsats ved de store senknings- og uttappingsarbeider dom han planla og foreslo på Jæren.
18.00. Den kjente badasjist Adolph Brose er avgått ved döden i Oslo , 77 år gammel. Han var i flere år formann i Kirurgiske Instrumentmakeres gruppe og representerte denne i Oslo Håndverk - og Industriforenings centralstyre.
21.00. En ung drammenser, Albert Wigdal, er avgått ved döden etter at han var blit spraket i underlivet av en hest. Han ble 22 år gammel.

NYTT FRA SVERIGE.

12.30. Finanstidingen slår fast at man må regne med en forbedring av Sveriges hele forsyningssituasjon på grunn av de nyeste höstrapporter. Rasjonene vil delvis kunne forhöyes.
S.R.22.00. Det er igangsatt en ny befalsskole for hæren. Det blir plass til 390 elever.
S.R.22.00. Melkesituasjonen i Stockholm er fremdeles vanskelig. man regner med at 90 prosent av konsumentbehovet er dekket. Nå planlegges det å ta 270 000 liter melk om dagen fra Syd-Sverige og da skulle forholdene bli tilfredsstillende.
D.R.17.35. Den svenske statsgjeld er nå steget til 7 milliarder kroner.
D.R.17.35. Det er utferdiget prisstopp på alle slags fiskehermetikk.

NYTT FRA DANMARK.

D.R.12.30. En hel del medlemmer av foreningen "Den personlige hederlighets vern" gikk igår til et voldsomt angrep på sinsykeasylet Everö gård. Det var meningen å befri en kvinne som medlemmene mente var uberettiget innsperret. Da de ble nektet adgang utspant det seg et voldsomt slagsmål. En av vokterne ble så ille tilredt at han måtte innlegges på sykehus. Politiet kom tilstede og arresterte 15 kvinner og menn. Over 5 av dem er det idag avsagt fengslingskjennelse

v v v V V V v v v

NYHETSOVERSIKT FRA SKANDINAVIA.
Fra
Regjeringens I. K. & Hærens Overkommando.

7 okt. 1942. Nr. 530. Fortrolig.
Meldinger tirsdag 6 okt.

TERBOVEN INNFØRER SIVIL UNNTAGELSESTILSTAND I TRONDHEIMSDISTRIKTET, HELE NORD-TRØNDELAG OG I GRANE HERRED I NORDLAND FYLKE. REDIESS INNFØRER STANDRETT OG OVERLATER ALL MAKT TIL "FYLKESFØRER" ROGSTAD. PORTFORBUD, STENGNING AV KINOER M.V. 10 MORD HITTIL.

O.R. 11.00. Den samlede norske presse offentliggjorde imorges følgende forordning utstedt av Reichskommissar Terboven:

I den siste tid er det blitt forövet flere sabotasjehandlinger som ville ha satt landets forsyninger i fare om de hadde lykkes. Når disse anslagene kunne utföres, var det bare mulig fordi store deler av befolkningen ikke hadde fulgt de lovbestemmelser som tilplikter folk å melde fra, eller fordi man til og med hadde hjulpet sabotörene.

Fra og med kl. 05.00 den 6 oktober 1942 innförer jeg derfor inntil videre sivil unntagelsestilstand for Trondheim Politimesterdistrikt, lensmannsdistriktene Malvik, Strinda, Klæbu, Byneset, Buvik, Börsa, Leinstrand og Orkdal i Sör-Tröndelag Fylke, for hele Nord-Tröndelag Fylke og for Grane Herred i Nordland Fylke.

Terboven (sign), Reichskommissar für die besetzten norwegischen Gebiete.

Oslo, 6 oktober 1942.

POLITIGENERAL REDIESS' KUNNGJÖRING.

Etter at Reichskommissar für die besetzten norwegischen Gebiete har innfört sivil unntagelsestilstand i Trondheim Politidistrikt, lensmannsdistriktene Malvik, Strinda, Klæbu, Byneset, Buvik, Börsa, Leinstrand og Orkdal, i Sör-Trøndelag Fylke, for hele Nord-Tröndelag Fylke og for Grane Herred i Nordland Fylke, forordner jeg herved följende for dette område:

1. Med öyeblikkelig virkning overdrar jeg for unntagelsestilstandens varighet den uinnskrenkede adgang til å treffe forföyninger (uneingeschränckte Weisungsbefugniss) for hele den norske forvaltning til NS-fylkesförer Rogstad.

2. Enhver forstyrrelse av offentlig ro og sikkerhet, i særdeleshet alle anslag mot arbeidsfreden og enhver hindring av forsyningene, transportvesenet og etterretningsvesenet blir straffet

(Fortsettes)

REDIESS' KUNNGJÖRING.

(Fortsettelse) 3. Det er innfört portforbud for den norske befolkning fra kl. 20.00 til kl. 05.00 morgen.

4. Alle lokale trafikkmidler skal innstille driften kl. 19.00. Jernbanene kan bare benyttes av medlemmer av den tyske forsvarsmakt og av personer som er utstyrt med særskilt tillatelse.

5. Alle offentlige lokaler og bevertningssteder stenges kl. 19.00. Salg eller utskjenkning av spirituosa er forbudt.

6. Kinoer og teatre skal holdes stengt.

7. Forsamlinger innen 4 vegger eller under åpen himmel, dannelse av flokker eller sammenstimlinger av liknende art på offentlige veier og plasser er forbudt.

8. Ordens- og sikkerhetsorganenes forföyninger må ubetinget fölges. Motstand vil bli brutt med våpenmakt.

Den som overtrer disse forföyninger blir stillet for standrett.

Jeg oppfordrer befolkningen til å bevare ro og orden og å gå til sitt daglige arbeid som vanlig. Ethvert fredelig sinnet menneske har myndighetenes beskyttelse.

Der Höhere SS- und Polizeiführer Nord, Rediess (sign), SS-Obergruppenführer und General der Polizei.

"DEN NASJONALE REGJERING" STÖTTER TERBOVEN.

ET KOMMENTAR.

11.00. Följende offisielle kommentar er sendt ut om unntakelsestilstanden:

I og med at det er innfört unntakelsestilstand i Trondheim, deler av Tröndelagfylkene og i Grane Herred i Nordland Fylke vil disse delene av landet vårt fra idag oppleve de samme uhyggelige tilstander som Oslo og Omegn opplevet ifjor.

Det er ikke ofte at der Herr Reichskommissar griper inn i norske forhold, men vi vet av erfaring at når det först skjer, er det helt uomgjengelig nödvendig.

Vi skulle tro at det norske folket idag först og fremst önsket ro og orden. Og heldigvis er da også de som går aktivt inn for å skape forstyrrelser i samfunnsmaskineriet et forsvinnende mindretall. Det er betalte agenter fra London og Moskva som gjennom aktiv eller passiv hjelp av mindre deler av befolkningen pröver å skade norske interesser. Beklagelig er det at sabotörene har fått aktiv hjelp av nordmenn. Men da skal heller ingen klage over den straff som blir dem til del.

Når NS Fylkesförer i Tröndelag har fått overlatt det vanskelige verv å skjötte de norske interesser i de områder unntakelsestilstanden omfatter, er dette et synlig bevis på at også "den nasjonale regjering" med alle midler går inn for å bekjempe og utrydde disse unorske og forbryteriske elementer.

La oss håpe at alle nasjonalsinnede nordmenn vil hjelpe "regjeringen" i dette arbeid. Og la oss håpe at befolkningen i de distrikter unntakelsestilstanden omfatter, vil vise slik ro og besindighet at normale forhold kan bli innfört så snart som mulig.

TERBOVEN OG REDIESS I TRONDHEIM.

TERBOVEN TALER OG FORSIKRER AT EN REKKE SABOTÖRER VIL BLI STRAFFET TIL SKREKK OG ADVARSEL FOR ANDRE. ELLERS ER TERBOVEN EN VENN AV NORGE.

O.R. 21.00. Reichskommissar Terboven kom til Trondheim tirsdag formiddag og ble på jernbanestasjonen hilst velkommen av der militärische Terrotorialbefehlshaber, der Leiter der Dienststelle des Reichskommissariates, der Ortskommandant, NS-fylkesförer, fylkesmannen og "politipresidenten" i Trondheim.

I Reichskommissar Terbovens följe var bl.a. der Höhere SS- und Polizeiführer, SS-Obergruppenführer und General der Polizei Rediess, og die Befehlshaber der Sicherheits- und Ordnungspolizei.

TERBOVENS TALE.

20.00 & O.R. 21.00. Om ettermiddagen samme dag talte Reichskommissar Terboven på torget i Trondheim til de tyske og "norske" politistyrker som er innkalt til tjeneste i anledning av unntakelsestilstanden.

I sin tale sa han bl.a.:

Som allerede meddelt gjennom plakatoppslag er det i den siste tid forövet eller forsökt utfört flere sabotasjehandlinger mot bedrifter i næringslivets og forsyningens tjeneste her i landet.

Disse norske emigranter som betales av verdensjödedommen har altså ikke nöyet seg med å utlevere sitt fedreland og sitt eget folk til hungersdöden gjennom blokadeforsöket, men har til denne metode föyet et nytt middel, det mest forkastelige av alle kampmidler, sabotasjen.

Slike midler har bare kunnet anvendes ved at deler av befolkningen enten ikke har fulgt sin lovlig påbudte plikt om å melde fra om enhver form for ulovlig virksomhet, eller ved at man til og med aktivt har stöttet den.

To ting kan ikke engang mine fiender, i den utstrekning de fremdeles har litt dömmekraft og objektivitet i behold, bestride. I de to og et halvt år jeg har virket her i Norge har jeg aldri vært smålig. Jeg har varetatt det tyske rikes interesser - det er jo min selvfölgelige oppgave. Men dertil har jeg også oppriktig og med godvilje hatt landets og folkets interesser i minnet. Jeg betrakter nemlig ikke nordmennene som polakker og heller ikke som asiatiske bolsjeviker. Det er forbeholdt emigrantklikken i London å stille seg på like fot med disse mindreverdige raseelementer og å kjempe arm i arm med dem mot Tyskland. Jeg anser tvertimot det norske folk som en kulturelt sett höytstående nasjon, som har samme opprinnelse som oss tyskere. Mitt ideal er derfor å handle slik at min virksomhet for sin del bidrar til at tyskere og nordmenn engang kan föres sammen som likeberettigede partnere i et germansk fellesskap.

Man kan videre heller ikke bestride at jeg hittil har bestrebet meg på, og det vil jeg også framtidig fortsette med, å fylle mitt ikke alltid lette verv på en absolutt rettferdig måte. Jeg har heller aldri vært noen tilhenger av en nålestikkpolitikk og utfordret av fiendens metoder latt meg forlede til å ergre og forarge folk med småting i utide. Som följe av denne innstilling har jeg storsinnet oversett mange fiendtlige manipulasjoner og provokasjoner.

I ethvert folk finnes det jo forbrytere og folk som aldri kan lære. Deres virksomhet kan före til at landets eller en del av landets forsyninger settes i fare.

(Fortsettes).

TERBOVENS TALE.

(Fortsettelse). I et slikt tilfelle er öyeblikket kommet da enhver storsinnethet og godmodighet, enhver vennskapelig følelse og god vilje fra min side, opphörer og gir plass for en uböyelig strenghet, som vil slå til helt til de faktorer som truer landets sikkerhet og forsyning, er slått ned og eliminert.

Dette öyeblikk er nå kommet for det område som er ramt av unntakelsestilstanden, og det ligger i denne befolknings egen interesse klart å erkjenne denne kjenngjernings fulle alvor og ta hensyn til den i ordets mest omfattende betydning.

Jeg har aldri handlet lettferdig eller overilet, men tvertimot ofte nölt lenge ved viktige anledninger og med ansvarsbevisst alvor omhyggelig prövet og veiet alle faktorer for eller imot handling.

Men når jeg engang har besluttet meg til å handle, finns det intet som kan foranledige meg til å gå på akkord eller et eneste skritt tilbake.

Kamerater i det tyske politi.

Dere vet best at jeg stadig pånytt har lagt dere på hjerte å opptre höflig, loyalt og korrekt overfor befolkningen. Dette gjelder også idag med de innskrenkninger en unntakelsestilstand nödvendigvis förer med seg. Men overfor den del av befolkningen som er ansvarlig for de sabotasjehandlinger som er foranledningen til unntakelsestilstanden skal det gripes inn med alle midler. (Noen linjer uleselige)...

Det er ikke den uskyldige del av befolkningen vi vil ramme, men de ansvarlige vil bli trukket ut av skjulestedene, der de sitter bak kulissene og lar andre löpe resikoen, og de vil få sin rettferdige straff til skrekk og advarsel for andre.

Jeg håper befolkninge hjelper til med det. Desto bedre tjener de dermed landets beste. Når vi först ser oss nödt til å gripe inn, da följer vi ikke den demokratiske metode, som går ut på å henge de små og la de store löpe, men tar fatt i de store, de som trekker i trådene, de som holder seg i bakgrunnen, og som sender de små foran seg.

Ennå ikveld vil befolkningen bli gjort kjent med at dette prinsipp virkelig gjöres.

De store trådtrekkerne i bakgrunnen, som også denne gang unngår sin skjebne, bör for sin egen del trekke en lærdom av dette, nemlig följende: å innrette sin holdning og sine handlinger såvel offentlig som i det private liv, slik at deres medmennesker som de över innflytelse på, og som de er et eksempel for, slett ikke mer kommer på den tanken hverken å drive eller å tåle noen som helst fiendtlig virksomhet, eller å la være å anmelde noe som de har fullt kjennskap til. De kommer i et hvert tilfelle til å bli de skadelidende.

DE 10 MORD.

22.00. Der Höhere SS- und Polizeiführer Nord meddeler:

I samband med forholdsreglene for den sivile unntakelsestilstand ble följende norske statsborgere den 6 oktober 1942 kl. 18.00 (norsk tid) skutt som soning for flere sabotasjeforsök som i den siste tid er forövet på noen bedrifter som tjener det norske folks forsyning.:

MORDENE. (Fortsettelse).

1. Advokat Otto Skibstad, Trondheim.
2. Teatersjef Henry Gleditsch, Trondheim.
3. Redaktör Harald Langhelle, Trondheim.
4. Forretningsdrivende Hirsch Kommisar,(jöde), Trondheim.
5. Ingeniör Hans Konrad Ekornes, Trondheim.
6. Banksjef Birch, Trondheim.
7. Skipsmegler Bernt Lykke, Trondheim.
8. Advokat Bull Åkran, Röros.
9. Byggeleder Peder Eggen, Orkanger.
10. Kaptein Finn Berg, Trondheim.

Hele formuen til de henrettede personer er beslaglagt og inndratt.

Rediess (sign), SS-Obergruppenführer und General der deutschen Polizei.

OFFISIELT KOMMENTAR TIL TERBOVENS TALE OG HENRETTELSENE.

23.30. Reichskommissar Terbovens tale til de tyske og norske politistyrker som er innkalt til tjeneste i anledning unntakelsestilstanden bör leses med den dypeste ettertanke av alle. På tross av unntakelsestilstanden, forvoldt ved uansvarlige elementer i fremmede makters tjeneste, gir talen et klart og utvetydig bilde av Tysklands syn på Norge.

Der Herr Reichskommissar understreket meget sterkt at Tyskland betrakter Norge som en likevektig partner i det europeiske fellesskap. Og under utövelsen av sitt höye og ansvarsfulle verv har der Reichskommissar stadig hatt dette for öye - at nordmenn og tyskere er rundet av samme rot, er folk som ulöselig er knyttet til hverandre med blodets bånd, og som av skjebnen er bestemt til å spille en dominerende rolle i det germanske fellesskap. I denne forbinnelse minner vi om der Führers ord i svartelegrammet til Vidkun Quisling ved riksmötet: Norge har en stor oppgave å löse i det nye Europa.

Ut fra dette synet er det desto mere beklagelig at nordmenn som ikke fatter storheten i tanken om de germanske folks sterke samhörighet, med hjelp fra emigrantene i London bruker de usleste og laveste midler til å hindre næringslivet og forsyningene i landet vårt. Feige sabotasjehandlinger utfört i ly av mörket mot norske bedrifter og hvorved nordmenn utsettes for livsfare, er vel det sjofleste forsök på å skade en motstander. Men forövrig står denne noble form for krigsföring godt i stil med den innsats England hittil har ytet i den krig som pågår. Blokade mot sivilbefolkningen, terrorangrep mot fredelige byer fjernt fra alle militære mål er jo de midler mr. Churchill og "ekskongen" ynder å bruke.

Storsinnet og tålmodig har der Herr Reichskommissar i mange tilfeller vært mot provokasjoner og fiendtligsinnende handlinger fra våre hjemlige London-agenter.

OFFISIELT KOMMENTAR.

(Fortsettelse). Kanskje har han da handlet ut fra det fa-tum at disse provokasjonene ikke kunne utføres uten ved aktiv eller passiv hjelp fra deler av befolkningen. Og engang måtte vel disse mennesker innse at tyskere og nordmenn er i samme båt, og at det derfor gjelder for oss å samarbeide på et grunnlag tuftet på ro, orden og fordragelighet.

Men når disse provokasjoner blir så dyptgående at de som nå truer livsviktige interesser og forsöker å lamme landets hovedpulsåre - forsyningene - må det slås til, øyeblikkelig og med stålsatt, uböyelig strenghet.

Det er idag felt 10 dödsdommer. 10 menn har måttet sone med livet for det som hatets mörkemenn i sin altoppslukende ödeleggelseslyst har villet anrette av skade mot norske interesser, og dermed også mot Tysklands interesser.

Vi fylles av vemot når vi hörer dette. Men vi fylles også av harme og avsky mot dem som står bak, dem som trekker i trådene og som med stjålet gull overtaler svake individer til å utföre slike skjendselsdåder. Og vi må alle, uansett innstilling forövrig, være enig i det nasjonal-socialistiske grunnprinsipp som Reichskommissar Terboven gjör seg til talsmann for når han sier: Vi följer ikke den demokratiske metode med å henge de små og la de store löpe, men tar fatt i de store, de som sender de små foran seg.

I denne forbinnelse minner vi om bestemmelsene i den tyske militære straffelov som sier, at også de som har kjennskap til planlagte forbrytelser og voldshandlinger kan straffes med tukthus eller döden. Det er enhver nordmanns plikt øyeblikkelig å melde fra dersom en får nyss om slike planlagte aksjoner.

Tilslutt vil vi så sterkt vi kan oppfordre alle til i ro og besindighet å utföre det arbeid han er satt til. Ingen som utförer sin plikt og loyalt följer de innskrenkninger unntakelsestilstanden medfører, har noe å frykte. De har tvertimot krav på myndighetenes beskyttelse. La oss så alle håpe at de lykkes å trenge inn til kjernen i den liga som gjennom sabotasje og vold truer vitale norske interesser. Da först kan vi sammen arbeide mot målet: et stort og fritt Norge, og gjöre landet vårt til en betydelig partner i det storgermanske folkefellesskapet. Her löper der Reichskommissar og den "nasjonale regjerings" arbeid hånd i hånd.

100 VELHAVENDE OSLO-MENN AVKREVES EN BOT PÅ 3½ MILL. KR. TIL DEKNING AV SKADENE ETTER BOMBEANGREPET.

S.R. 19.00. Omlag 100 velhavende Oslo-menn er blitt avkrevd en bot på 3½ mill. kr. til dekning av skadene etter bombeangrepet på Oslo under riksmötet, meldes det fra Norge.

De som deltar i rydningsarbeidet er fritatt, og boten vil derfor bli fordelt på endel andre utvalgte, velsituerte Oslo-menn med fra 1000 til 300.000 kr. på hver.

Boten skal være innbetalt innen 6 dager.

UTMELDELSESAKSJONEN INNEN LANDSORGANISASJONEN LIKVIDERT?

S.R. 19.00. Ifölge en melding fra Oslo skal aksjonen innen den norske faglige Landsorganisasjon nå være likvidert. Arbeiderne skal ha trukket sine utmeldelser tilbake.

(Det framgikk ikke tydelig hvor denne melding stammet fra).

"HÖYESTERETTSDOMMER" SELMER FALT PÅ ÖSTFRONTEN.

"HÖYESTERETT" HEDRER HANS MINNE MED ETT MINUTTS STILLHET.

14.00 & O.R. 18.00. "Höyesterettsdommer" Gustav Christian Selmer er falt på Östfronten i kampen mot bolsjevismen.

Tirsdag formiddag kl. 11.00 (norsk tid) ble hans minne hedret ved en vakker höytidelighet i "Höyesterett".

Tilstede var bl.a. foruten "höyesterettsdommer" Selmers hustru, og andre medlemmer av familien, "minister" Sverre Riisnæs, "höyesterettsjustitiarius" Mohr og de övrige medlemmer av "Höyesterett", "Folkedomstolens" medlemmer, "riksadvokat" Nordvik og "justitiarius" Helliksen ved Oslo Byrett.

"Höyesterettsjustitiarius" Mohr holdt en minnetale over den falne kollega. De tilstedeværende påhörte talen stående.

Siden vårt siste möte har retten mottatt den triste meddelelse at vår kollega, "höyesterettsdommer" Christian Selmer, er falt på Östfronten, uttalte "höyesterettsjustitiarius". Han meldte seg i april som frivillig til Regiment Nordland sammen med et annet medlem av "Höyesterett". Han döde på hospitalet söndag den 20 september, og ble begravet på en krigskirkegård på Östfronten. Han etterlater seg hustru og 3 barn.

Hans siste hilsen til sin kone var: Om jeg ikke kommer tilbake så må du være sterk for barnas skyld. Og forklar mine gutter at deres far kjempet for å redde vårt land fra å gå til grunne under bolsjevikene.

Dette var hans syn, og hans faste tro var at den nye tids program: fellesnytten foran egennytten, var det som skulle bidra til å gjöre verden bedre og lykkeligere. For dette syn og denne tro satte han livet inn.

Vi i "Höyesterett" har i dommer Selmer mistet en framtredende dyktig kollega. Hans vota var mönstergyldig klare, og han lot seg i sine dommer aldri lede av annet enn hensynet til rett og rettferdighet. Minnet om denne rettlinjede, dyktige og tapre kollega vil lenge være levende blant oss. La oss hedre dette minne ved et minutts taushet, sluttet "höyesterettsjustitiarius".

Minnehöytideligheten ble avsluttet ved at avdödes kolleger utbrakte en Heil og Sæl for den falne.

Senere på ettermiddagen holdt "minister" Riisnæs en kort minnetale i Kringkastingen.

LEGIONÆR FÅT JERNKORSET.

O.R. 11.00. Legionær Steinar Brenna, som kjemper på Östfronten er tildelt jernkorset for sin innsats i kampen mot bolsjevismen, meldes det fra Lillehammer.

TELEGRAMVEKSLING MELLOM QUISLING OG STANG.

14.00. Mandag ble det holdt en meget vellykket kameratkveld på NSUF's förermöte på Gausdal. Bl.a. ble det referert en telegramveksling mellom "minister" Stang og Quisling. I Stangs telegram lover ungdomslederne å sette all sin kraft og alle sine evner inn for den store oppgave föreren har pålagt dem. I sitt svartelegram önsker Quisling god framgang for ungdomsförerne.

NORGES REPRESENTANTER TIL ÅRETS DIKTERMÖTE I WEIMAR.

14.00. Etter innbydelse fra Propagandaministerium vil Norge sende följgende representanter til årets diktermöte i Weimar:

Lars Hansen, Kåre Björgen, Karl Holter og Steinbarth Heyerdal.

JOHAN HERMAN WESSELS BYSTE BEKRANSES AV GULBRAND LUNDE.

200-ÅRS DAGEN FOR WESSELS FØDSEL.

O.R. 18.15. I anledning 200-års dagen for Johan Herman Wessels födsel fant det imiddags sted en bekransning av dikterens byste på Wessels plass etter tiltak fra "Kulturdepartementet".

Tilstede ved höytideligheten var bl.a. "minister" dr. Gulbrand Lunde, "minister" Hustad, "minister" Schanche, "ekspedisjonssjef" Holst, "pressedirektör" Beggerud, "teaterdirektör" Sveen, "konsulent" og forfatter Finn Halvorsen, framtredende representanter for Arbeidstjenesten og for den kvinnelige arbeidstjeneste.

Höytideligheten ble åpnet med en tale av Finn Halvorsen som ga noen data fra dikterens liv og omtalte hans betydning for norsk litteratur.

Deretter spilte Rikshirdens stabsmusikkkorps under ledelse av Birkedal "Sigurd Jorsalfar" av Grieg hvoretter Lunde grep ordet.

Det er vel neppe noe folk som er så fullt av særpregede og eiendommelige personligheter som det norske fo uttalte Lunde innledningsvis. Vi er et folk av individer. En av disse særpregede personligheter var Johan Herman Wessel. Ja, han er en av Norges mest originale diktere. Hans kunst har det til felles med all kunst av blivende verd at han har diktet noe av seg selv og sitt særpreg inn i den. Wessel imponerer ikke ved störrelsen av sin produksjon, men så meget mer ved den fine satiriske form og sitt lune og vidd. Hans form er fullkommen i sin art. Han inspirerte en av våre störste tegnere, Kittelsen, til sine uforlignelige illustrasjoner. Wessel er bitende i sin kritikk, men samtidig avvepnende ved sin elskverdige og elegante form. Og hans kritikk er alltid positiv og byggende, slik som den gode kritikk bör være. Wessel var seg selv Han var norsk, og som en lysende meteor i vårt åndsliv. Vi ærer hans minne idag på 200-års dagen for hans födsel.

Etter talen la Lunde ned en krans smykket med norske farger ved dikterens byste. Kransen ble overrakt av en liten pike i småhirduniform.

Höytideligheten ble avsluttet med fedrelandssangen.

I kringkastingen höytideligholdtes dagen ved en overföring fra kransepåleggingen, og ved en opplesning av et av Wessels dikt ved David Knudsen.

Festforestillingen i Nationaltheatret vil bli overfört av kringkastingen imorgen.

FYLKESFÖRER HOFF TALER OM "HANDEL OG FORTJENESTE".

17.00. Fylkesförer Olav M. Hoff talte mandag på et möte som var arrangert av Sarpsborgs Handelsstands Forening.

Fylkesföreren understreket sterkt at det ideelle handelsprinsipp etter den nye tids retningslinjer ikke er handel og fortjeneste, men handel og tjeneste. De av handelens menn som önsker å stille seg i samfunnets tjeneste skal vi finne en plass til, uttalte han, men vi akter ikke å bönnfalle noen fra det gamle demokratiske samfunn om å slutte seg til oss. Det som skjer i samfunnet idag er en stor utskillingsprosess, og man plaserer seg selv i samfunnet der man önsker det.

TYSK HØSTTAKKEFEST PÅ UNIVERSITETSPLASSEN IMORGEN.

O.R. 21.00.

Den tyske hösttakkefest holdes imorgen ettermiddag på Universitetsplassen i Oslo. Hovedtalen vil bli holdt av Gauleiter Bohler.

NSUF'S FÖRERMÖTE. TALER AV FUNG. FÖRER FOR GERMANSKE SS NORGE, KOMPANISJEF LINDVIG, OG JENTELANDSLEDER SALTVOLD.

21.30. Hovedinteressen på NSUF's förermöte samlet seg idag om to foredrag av fungerende förer for Germanske SS Norge, kompanisjef Lindvig, og jentelandsleder Kirsten Saltvold. Foredragene ble holdt i ettermiddag på samme möte, og de utdypet hvert på sitt felt forståelsen for det germanske fellesskap.

Ordet ble först gitt til kompanisjef Lindvig.

Taleren takket först for innbydelsen til förermötet, og understreket den store oppgave ungdomsförene har, nemlig å oppdra hele den norske ungdom.

Det er av stor betydning at dere som ungdomsledere har kjennskap til den germanske tanke og SS-tanken, som vil bli grunnleggende for nyrordningen av Europa, uttalte han bl.a. Utbyggingen av SS-organisasjonen ble liggende nede en tid inntil föreren utstedte partiforordningen om Germanske SS Norge. Den er en selvstendig organisasjon innenfor NS og direkte underlagt föreren, men samtidig en avdeling av Germanske SS hvis oppgave er å kjempe fram et germansk fellesskap.

Taleren omtalte videre forfallet i Norge, og poengterte at Germanske SS Norge er en reaksjon mot dette. Vi erkjenner verdien av å bevare det germanske blodet rent, sa taleren. Bare raserene kan bli opptatt i Germanske SS Norge. Bare som sanne nordmenn vil vi kunne löse vår oppgave som en del av det fellesgermanske SS.

Det spörres også om hvilken stilling en inntar til frimurerne, fortsatte Lindvig. Hver enkelt frimurer er, som föreren engang har uttalt, kunstig jödc. Riktignok er frimurerlosjen opplöst, men frimurerne arbeider videre. De gir seg ut for å være våre venner og har forsökt å komme inn i vår organisasjon. Men vi avviser et slikt vennskap.

SS-mann Lindvig redegjorde videre for oppbyggingen av Germanske SS Norge. I alle fylker sitter det SS-tillitsmenn som mottar söknader om opptagelse. Söknaden er meget bra, men mange blir ikke opptatt. Det gjelder först og framst å skape en elite. Vi i Germanske SS Norge går inn for det germanske folkefelleskap, sa taleren tilslutt. Oppbyggingen av det nye Europa er avhengig av dette fellesskap hvor også vårt land vil finne sin plass.

Deretter talte jentelandsleder Kirsten Saltvold om norsk og germansk landtjeneste.

Hun omtalte innledningsvis flukten fra landet og inn til byene, som var en följe av marxistenes og liberalistenes politikk.

Vi nasjonalsocialister forsto at dette var en dödslinje, sa jentelandslederen bl.a. Bondeyrket er en grunnleggende faktor i folkefellesskapet. For å öke vyrdnaden for bondeyrket og for også å gi böndene en oppreisning stiftet vi den förste norske frivillige arbeidstjeneste. Allerede för 9 april 1940 var det stor begeistring for kvinnelig og mannlig arbeidstjeneste. Den norske landtjeneste som ble satt igang av NSUF var en direkte fortsettelse av den frivillige arbeidstjeneste, sa taleren videre. På grunn av forholdene kom den litt sent igang, men ble likevel ikke uten betydning.

Det ble opprettet skoler for utdannelse av förere, en i Skjeberg for jentene og en i Eidanger for guttene.

Jentelandslederen kom så inn på den germanske landtjeneste.

I juni iår reiste 10 jenter og 10 gutter til Tyskland for å utdannes til förere, og 2½ måned senere dro en rekke NSUF-medlemmer til germansk landtjeneste i Wartheland.

(Fortsettes).

KIRSTEN SALTVOLD OM DEN GERMANSKE LANDTJENESTE.

(Fortsettelse). Vi kan ikke som germansk ungdom la være å delta i det europeiske gjenreisingsarbeid. Vi i NSUF representerer Norge ute ikke bare når det gjelder kongressen, men også når det gjelder arbeidsinnsats.

Videre kom hun inn på ungdomsförerens, stabslederens og jentelandslederens besök i Dietfurt hvor de fikk anledning til å hilse på de norske deltakere i den germanske landtjeneste De avla også et besök i leirene som i almindelighet teller 20 deltakere hver. Norsk ånd og norsk ledelse preget leirene som gjorde det aller beste inntrykk.

Taleren opplyste at Reichsjugendführer hadde uttalt seg svært rosende om nordmennenes innsats i den germanske landtjeneste.

Likesom norske menn har fått anledning til å ta del i det som skjer idag ved å kjempe i Waffen SS og den norske legion, skal også ungdommen nå få reise ut, lære å kjenne den germanske tanke og bygge opp det nye Europa. I full forståelse av den store betydning landtjenesten har og vil komme til å ha i framtiden, vil vi bygge opp en landtjenesteskole her hjemme som skal utdanne förere både for den norske og den germanske landtjeneste. Vi har allerede sikret oss en gård som vil passe ypperlig for formålet.

Under stiftelsen av det europeiske ungdomsforbund i Wien ble vi tildelt den store oppgave å organisere Bauerntum- und Landdienst, sluttet Kirsten Saltvold sitt foredrag. Landtjenesten er et germansk anliggende og vi må sette alt inn på å löse den store oppgave som er tildelt oss. Det viktigste er at våre representanter er i besiddelse av de evner og egenskaper som kreves av en förer. Fra kampen på fremmed jord skal ungdomsfylkingen hente sin kraft. La oss verne om det som er norsk, og ta med oss vår rotfestede kultur når vi i den germanske landtjeneste förer det norske flagg videre mot öst.

På dagens program var förövrig en rekke orienteringer om forskjellige spörsmål av mere intern karakter.

Arkitekt Bredholdt opplyste i et foredrag om norsk byggekunst og norske byggetradisjoner at det etterhvert vil bli bygget NSUF-heimer rundt om i landet. De skal hver på sitt sted være et mönster for norsk byggeskikk og helt igjennom være preget av norsk kultur.

Dagen ble avsluttet med en hyggelig kameratkveld.

OM NS' HJELPEARBEID OG OM TILSKUDD TIL BARNERIKE FAMILIER.

19.30. Da det er mange som ennå ikke kjenner framgangsmåten for å få NSH's tilskudd til barnerike familier, har pressen vendt seg til Nasjonal Samlings Hjelpeorganisasjon som opplyser at for å kunne få familietilskudd forlanges det at man sender inn söknad til NSH i det fylke sökeren hörer hjemme.

I söknaden som bare kan sendes inn av familiens overhode, må en angi fullstendig fortegnelse over familiens medlemmer. Særskildt skal en före opp navn og alder for de av barna som er under 14 år. Opplysninger om at ingen av familien lir av sinnsykdom må vedlegges. Det må gis opplysninger om navnet på de i husstanden som helt eller delvis forsörger seg selv. Fra Likningsvesenet må en skaffe seg oppgave over de medlemmer i husstanden som er pliktig til å sende inn selvangivelse og hvor stort det inntektsbelöp som for skatteåret 1942/43 er lagt til grunn for likningsavgjörelsen. Söknaden må attesteres enten i trygdekassen på stedet, hos ordföreren eller hos NS lagförer eller NSH's lagleder.

(Fortsettes).

OM NS' HJELPEARBEID.

(Fortsettelse). Fullt tilskudd settes til 180 kr. pr. barn pr. år i landkommuner og mindre byer. I bykommuner med over 10.000 innbyggere er tilskuddet satt til 240 kr. pr. barn pr. år. Tilskuddet gis til familier med minst 4 barn under 14 år, med stigende tilskudd etter antall barn inntil fullt tilskudd ved det 9de barn.

Til familien blir det betalt 50% av fullt tilskudd for det 4de barnet, 60% til det 5te o.s.v. For det 9de barnet får således familien 100% av fullt tilskudd. For hvert ytterligere barn blir det gitt 100% av fullt tilskudd.

En familie med 4 mindreårige barn i en landkommune får altså 90 kr., og i en større bykommune 120 kr. Ved 5 barn blir tallene henholdsvis 198 kr. og 264 kr. osv. etter prosentskalaen. Ved 9 mindreårige barn blir således tallene henholdsvis 810 kr. og 1080 kr.

Nasjonal Samlings Hjelpeorganisasjon oppfordrer alle partiets tillitsmenn og embetsmenn i stat og kommune om å bre kjennskapet til familietilskuddet, slik at det kan komme alle dem til gode som etter å ha oppfylt betingelsene har krav på tilskuddet.

STORE OFFENTLIGE BEVILGNINGER I KRISTIANSAND BL.A. TIL ET SVØMMEBAD.

O.R. 11.00. I en skrivelse til Kristiansands Byting uttaler rådmannen at han må anbefale at man nå begynner ökonömisk å forberede oppförelsen av et nytt, tidsmessig svömmebad i byen.

I möte i Bytinget igår ble det til dette formål avsatt 60.000 kr. som förste bevilgning.

I samme möte ble det avsatt 150.000 kr. til forskjellige offentlige arbeider, samt 100.000 kr. til nye skolebygninger.

TRONDHEIM PLANLEGGER EN STÖRRE SVÖMMEHALL.

19.30. Da det offisielle budsjett for Trondheim Kommune forelå for et par dager siden viste det seg at 131.000 kr. var avsatt til idrettslige formål, og ikke mindre enn 300.000 kr. til den vordende svömmehall. Som tilskudd til idrettsforeningene var videre oppfört 10.000 kr. og til disposisjon for senere vedtak 15.000 kr., 6000 kr. til drift av idrettslegekontoret og 100.000 kr. ble avsatt idet man overveier tanken om å kjöpe Stadion.

I forbinnelse med disse bevilgninger uttaler kretsidrettsförer Per Vinje at svömmehallen vil bli bygget såsnart normale tider tillater det. Forövrig er man godt rustet med idrettsanlegg i Trondheim. Man har Stadion som kommunen overveier å kjöpe, Gressbanen og en rekke andre baner. De aktive idrettsforeninger er godt ökonomisk stillet bortsett fra svömmeklubben som trenger penger til driften og arbeidet ellers, og tilgangen på idrettsutövere er meget stor siden idrettsarbeidet ble gjenopptatt i februar iår. Man er nå kommet så langt at man ikke lenger trygler og ber de tidligere aktive idrettsmenn om å ta fatt igjen.

NYTT SKOLEBYGG I RYGGE.

19.30. Rygge herredsting har i siste möte vedtatt planer for et nytt og tidsmessig skolebygg, som skal föres opp. Byggesummen er anslått til 3-400,000 kr.

HEDMARK BEVILGER 10.000 KR. TIL DEN NORSKE LEGION.

O.R. 11.00. Hedmark Fylkesutvalg vedtok i siste möte å bevilge 10.000 kr. til Den Norske Legion.

SAKEN AMERIKALINJEN-LAKSEV G VERFT AVGJORT.

20.30. Det er nå falt dom i erstatningssaken: De Norske Amerikalinje mot Laksevåg Verft. Saken gjelder en av Amerikalinjens lektere som sank på Vågen i Bergen. Saksökeren krevet erstatning for tidstap med et belöp av 10.852,60 kr. Rettem dömte Laksevåg Verft til innen tre dager fra dommens forkynnelse å betale til Amerikalinjen 10.852.60 kr. med 4½% årlig fra 12 febr. 1942 til betaling skjer, og 800 kr. i saksomkostninger. Dommen var ensstemmig.

NORD-ÖSTERDAL SKOGFORENING HOLDER ÅRSMÖTE.

10.00. Nord-Österdal Skogforening har holdt årsmöte i Kvikne. Det er siste år utfört törrleggingsarbeider for kr. 2.767 og andre skogkulturarbeider for kr. 5.004. Hos private er satt ut 112.400 planter og sådd 54 kg. frö. Ungdomslag og skolebarn har satt ut 34.100 planter og sådd 1 kg. frö. Medlemstallet utgjör 185. I forbinnelse med årsmötet var arrangert en befaring i Tynset ledet av fylkesskogmester Strömseng og kontorsjef Kierulf i Det Norske Skogselskap.

POLITIET PÅ TYNSET BESLAGLEGGER ULOVLIGE MATVARER BLANT REISENDE.

10.00. For en tid siden knep Prispolitiet på Tynset stasjon flere reisende med kofferter som var så velfyllte av ulovlig ervervede matvarer at de nesten ikke var til å löfte. Det ble beslaglagt en hel del kjött og flesk, ost og smör. Kjöperne som var fra Oslo, er blitt ilagt större böter. En bot var på 2000 kr., en på 500 kr. og flere på 400 kr.

LANDBRUKSMELDINGER.

O.R. 12.30. Kornkjöringen går nå for seg med full kraft over hele landet, og det ser ut til at de fleste får kornet i hus. Potetopptakingen er også i full gang og tar mesteparten av tiden.

Slaktemarkedet var endel tammere siste uke, men fremdeles er det bra tilgang. Til Oslo kom det således bl.a. 1422 storfe, 5 3/4 hest, 25½ gris, 184 sau og lam og 19 gjökalv.

Grönnsaktilförslene er noe i tilbakegang, men holder seg forholdsvis bra oppe. Hovedmengden utgjöres av blomkål. Frukt er det nesten intet av, og heller ikke ser man stort til tomatene.

FISKERIMELDINGER.

O.R. 12.15. Om fetsildfisket meldes fra Sör-Tröndelag at det har vært kastet endel av småfiskere fra Utvåg. Fiskeforholdene var mindre bra.

Mussafisket er smått. Bare i Lærdal tas det enkelte kast. Forövrig kastes det etter brisling i Marifjöra og Fjærland i Sogn.

ÖKONOMISK OVERSIKT.

O.R. 12.20. Oslo Börs var rolig siste uke med et forholdsvis fast preg. Totalindeksen ble uforandret 113.2, indeks for industriaksjer gikk opp fra 115 til 115.4 og skipsaksjer ned fra 112.6 til 111.9. Obligasjonsmarkedet var stille med stö kurser.

SJØMANNSSENDINGEN.

O.R. 22.15. Sjömannssendingen var ikveld uinteressant og besto vesentlig i et innlegg av lærer ved Sjömannsskolen i Sandefjord, Dag Heyerdahl. I en bråkjekk sjömannstone anmodet han "guttene" om å bruke vettet og komme hjem igjen. "Fra 1 mai og til nå er mer enn 8 mill. tonn alliert skipstonnasje gått til bunns. La dem seile selv gutter". Innlegget var usedvanlig tövete.

Forövrig ble det referert til terrorangrepet på Oslo for nok en gang. Angrepet hadde dannet en virkelig "hjemmefront", som ville vise sin makt gjennom "kameratene i dödsfarten".

DØDSFALL OG ULYKKER.

19.30. Fhv. skipsförer Lars Handeland, Bergen, er avgått ved döden. Han var födt i 1877 og har i årenes löp fört en rekke båter. Avdöde var i sin tid et meget aktivt medlem av Bergens Skipperforening i hvis styre han satt, likesom han også har vært medlem av representantskapet i Norges Skipsförerforbund.

20.30. Ved Anabelöy ved Flekkefjord er det idag inntruffet en dödsulykke idet den 40-årige fisker Leonhard Stö under såkning etter et anker kom bort i maskinen på sin sköyte og ble drept på stedet.

20.30. En stygg ulykke hendte i Sör-Odal igår idet en 13 år gammel gutt, Magne Lind, falt av et billass og fikk brudd på hjerneskallen. Hans tilstand skal være meget alvorlig.

SPORT.

19.30. Kretsfotballederen i Bergen har uttatt följende til å representere Vestlandet mot Östlandet i Bergen den 11 oktober, regnet fra mål til yttre venstre: Hans Johansen, Brann; John Kindervåg, Jarl; Helge Holgersen, Brann; Bjarne Kindervåg, Jarl; Leif Moe, Brann; Askauen, Jarl; Trygve Jacobsen, Brann; Holger Olsen, Jarl; Olaf Johannesen, Brann; Gert Öye, Jerl; Daniel Jensen, Brann. Reserver er: Birger Hvam, Jarl; H. Erichsen, John Skjervik og Per Iversen, Brann.

19.30. Endel av de danske arbeidere som er beskjeftiget i nærheten av Trondheim teller innen sin midte en rekke meget gode boksere. For en tid siden holdtes et boksestevne med 3 kamper, og söndag arrangertes i en danskeleir i nærheten av byen et stort offisielt stevne hvor de tidligere norgesmestre i boksing, Odmund Graven og Rolf Nilsen, fungerte henholdsvis som kampleder og dommer.

19.30. Arbeidstjenesten arrangerer lördag og söndag sitt distriktsmesterskap i friidrett og fotball for Sör- og Nordtröndelag, Möre og Nordland. Mesterskapet holdes i Melhus, og det ventes deltakelse av minst 150 mann.

NYTT FRA FINNLAND.

12.10. Bespisningen av 10.000 fattige finnske barn med matvarer innkjöpt for midler som er innsamlet i Sverige, er nå sikret for kommende vinter. For öyeblikket er tilsammen 280.000 kg. matvarer lagret i dette öyemed på forskjellige steder i Finnland. Verdien av den svenske hjelpen utgjör ikke mindre enn 12 mill. finnske mark, d.v.s. omlag 1 mill. kr.

NYTT FRA DANMARK.

D.R. 17.35. En uttalelse fra Berlin om forholdet mellom Danmark og Tyskland innlöp i ettermiddag til Köbenhavn gjennom Ritzaus bureau.

I uttalelsen heter det at man i tyske kretse viser den störste tilbakeholdenhet likeoverfor de rykter som er sprett i utlandet om et spendt forhold mellom de to land. Man lar imidlertid skinne igjennom at faktisk ikke alt i Danmark forlöper som man skulle ha ventet tatt i betraktning den korrekte holdning både de tyske myndigheter og den tyske vernemakt har vist i Danmark. Holdningen skulle ikke ha kunnet gi anledning til noen klage, men allikevel er det visse danske kretse som missforstår og tror at de kan tillate seg noe av hvert. De viser en merkelig innskrenkethet under den foreliggende situasjon, og har gitt stötet til hendelser som er egnet til å forstyrre den vennskapelige atmosphære, og kan få följer.

Uttalelsen henviser til at det har gjort et dårlig inntrykk i Wilhelmstrasse å se den velkomst "frikorps Danmark" har fått i Köbenhavn og andre byer. I det store og hele var de danske frivillige blitt mött med kulde og ringeakt, ja til og med med spott.

Forövrig avholder man seg i kompetente tyske kretse fra gjetninger i forbinnelse med det framtidige forhold mellom de to nasjoner.

D.R. 17.35. Den 8de danske riksdagssamling ble åpnet iformiddag i Riksdagens Forsamlingssal med en tale av statsminister Buhl. Tilstede var bl.a. de svenske, finnske og chilenske gesandter samt de islandske, spanske og argentinske charge d'affaires

I sin åpningstale erklærte statsminister Buhl bl.a. at Danmarks stilling som ikke krigförende land vilde fortsatt bli opprettholdt. Vår politikk ligger fast som flere ganger kunngjort i regjeringens opprop og beslutninger, fastslo han. Når tiden for gjenoppbygging er inne vil vi etter evne yte vår medvirken til lösning av disse store oppgaver. Vi önsker et godt samarbeid med Tyskland i det kommende nye Europa, og den samling som kan spores i vårt folk idag, vil være den grunnvold som skal sikre nasjonen for det krevende arbeid.

Buhl kom inn på de sociale tiltak som foresto, og uttalte at regjeringen vilde vise som hittil beskjeftigelsesforholdene den störste oppmerksomhet. Det var visse vanskeligheter med forsyningene til landet og det var umulig å forutse hvordan de vilde influere på den danske ernæringssituasjon, men stort sett, sa han, hadde det vært mulig ved tilförsler utenfra å sikre det forelöbige behov. Den gode höst iår sto som et beroligende lyspunkt i en ellers vareknapp tid på andre områder.

Tiden er skjebnetung for vårt land, sluttet Buhl sin tale. Sikringen av Danmarks selvstendighet og bevarelsen av det danske folks frihet er det mål man framfor alt måtte holde seg for öyet. Med det följer et ansvar, og alle må derfor gå inn for å opprettholde rolige og ordnede forhold.

Etter talen utbragte forsamlingen et leve for Danmark.

De to ting konstituerte seg i möter kl. 13.30 hvor formennene og viseformennene i begge ting ble gjenvalgt. Det ble også holdt en festgudstjeneste i Christianborgs Slottskirke.

S.R. 19.00. I forbinnelse med statsminister Buhls tale ved åpningen av Riksdagen iformiddag har det danske socialdemokratiske partis styre utstedt en erklæring hvori partiets beslutning om å följe regjerings samlingspolitikk bekreftes.

NYTT FRA DANMARK.

11.00. Danmarks utenrikshandel i august måned balanserte med et innförselsoverskudd på 32 mill. kr. mot 48.9 mill. i juli. Verdien av innförslen var 118.8 mill. mot 122.5 mill. kr. i juli. Utförselsverdien var henholdsvis 86.8 mill. kr. og 73.6 mill. kr. i de to måneder. Siden mai har det stadig vært et innförselsoverskudd og for de 8 förste måneder var dette på 96 mill. kr. mot 53.3 mill. kr. i samme periode forrige år.

D.R. 17.35. Orlogsverftet i Köbenhavn feiret idag sitt 250-års jubileum. Funksjonærene fikk ½ fridag i anledning dagen.

NYTT FRA SVERIGE.

S.R. 22.00. Som ny formann i den svenske offisersforening valgtes idag sekondsjefn for Svea Livgarde, oberst Björk.

D.R. 20.50. Stockholms nye biskop, Björkquist, ble presteviet idag i Sigtuna ved erkebiskop Eidem.

S.R. I kystområdet i Västerbotten, i distriktene omkring Gellivarre og Luleå samt andre steder har storm og regn forårsaket store ödeleggelser de siste dager, melder Tidningarnas Telegrambureau. Stormen hadde til sine tider en styrke på 20-30 km i timen. Det elektriske ledningsnett i så og si hele Västerbotten er ödelagt med den följe at hele provinsen er uten elktrisk ström. Telefonforbinnelsene er meget utilfretsstillende, og jernbanene har vært brutt på flere steder.

vvvvvv VVVVVV vvvvvv

NYHETSOVERSIKT FRA SKANDINAVIA.
Fra
Regjeringens I. K. & Hærens Overkommando.

8 okt. 1942. Nr. 531. Fortrolig.
Meldinger mandag 7 okt.

15 NYE MORD I TRONDHEIM.

O.R. 20.30 og 21.00. Der höhere S.S. und polizeifuhrer Nord meddeler:

Den standrett som idag er trått sammen i Trondheim, på grunn av den unntagelsestilstand som er forordnet av der reichskommisar, har felt följgende dommer:

For forbrytelse mot paragraf 3, avsnitt 2 og 3 i forordning om den sivile unntagelsestilstand av 30/7 1941 ble dömt:

1. Feder Oddvar Stor-Tjönnli, Majavatn, til döden.
2. Odvar Olsen, Majavatn til döden
3. Magnus Lien, Stavasdalen, til döden.
4. Edvard Sæter, Sæter, til döden.
5. Peter Lund Sæter, Sæter, til döden.
6. Arne Holmen, Holmen, til döden
7. Mikal Holmen, Holmen, til döden.
8. Aksel Johansen, Österfjorden, til döden
9. Ingvald Mellingen, Majavatn, til döden.
10. Thormod Tverland, Tverland, til döden.
11. Leif Sjörfors, Holmen, til döden.
12. Bjarne Lien, Stavasdalen, til döden.
13. Nils Möllersen, Stavasdalen, til döden.
14. Arne Moen, Majavatne, til döden.
15. Agnar Båfjellmo, Båfjellmo, til döden.
16. Erling Paulsen, Fellingfors, til 10 års tukthus.
17. Birger Paulsen, Fellingfors, til 10 års tukthus.
18. Magnus Paulsen, Fellingfors ble frikjendt.

Jeg har stadfestet dommene. Der reichskommisar har avslått de innsendte andragender om benådning. Dödsdommene ble fullbyrdet ikveld.

KOMMENTAR TIL DÖDSDOMMENE.

23.30. De dödsdommer som idag er falt ved standretten i Trondheim er atter et bevis på det forbryterske og landsskadelige spill emigrantene i London driver..I sitt ubendige raseri mot den nye ordning som de ser brer seg i Norge med uavvendelig styrke griper de nemlig til de usleste midler for å skape forstyrrelser her hjemme.

Med stjålet gull har de finansiert ulovlige våpentransporter i Norge for å danne grupper av snikskyttere i tilfelle engelsk invasjon. Enhver som har dömmeevnen i behold, forstår hvilke forferdelige tilstander landet vårt vilde komme opp i dersom disse emigrantenes önskedrömmer ble virkeliggjort.

Og alle nordmenn, enten de nu er jössinger eller de er NS må föle avsky mot den som i forstokket hat eller vettlös blindhet går til slike hvis konsekvens ene og alene vil være de værste ulykker for landet vårt. Det er de menn som har forestått disse våpentransportene på norsk territorium som idag mötte sin skjebne ved standretten i Trondheim. Skyldspörsmålet er på det nöyeste klarlagt. Og under rettsforhandlingene framkom det også den opplysning at som betaling for dette motbydelige arbeide hadde emigrantene bevilget de skyldige hver en sum av 45 kroner i judaspenger.

Med disse handlingene har emigrantene så krasst som mulig avslört at deres eneste mål er snikskytterkrig i tilfelle engelsk invasjon i Norge. De vet at den tyske forsvarsmakt er så sterk at det er utelukket å kunne foreta en invasjon av format. Deres eneste flukt er da å få hjelp av betalte leiesvenner innen landets grenser. Denne gang ble forsöket forpurret, og liknende forsök som senere måtte bli gjort, vil uten tvil få en liknende skjebne. Det vil utvilsomt enhver rettenkende nordmann også bidra til. Og med hensyn til eventuelle engelske invasjonsforsök, minner vi bare om der Fuhrers ord: "La dem komme hvor de vil. Vi skal denne gang ta imot dem og de skal denne gang ikke engang makte å oppholde seg ni timer på jord som behersrskes av den tyske soldat. Vi beklager den skjebne som disse våre vill-ledede landsmenn fikk, men vi innser at denne skjebne var uavvendelig. Og la oss alle håpe at dette vil vekke den som ennu måtte omgås med liknende planer. Ellers vil nemesis også nå dem; intet er sikrere enn det.

INNVÅNERE I DE DISTRIKTER SOM RAMMES AV UNNTAGELSESTILSTANDEN SOM BEFINNER SEG UTENFOR DISSE MÅ MELDE SEG FOR POLITIET.

S.R. 22.00. Personer som tilhører de distrikter som rammes av unntagelsestilstanden og som for öyeblikket av en eller annen grunn befinner seg uterfor dette område må öyeblikkelig melde seg til politiet på det sted de nu befinner seg og oppgi grunnen til at de befinner seg der.

MÖYSTAD BLIR HIRDSJEF.

D.R. 17.35. Regimentsförer Oliver Möystad er ifölge "Fritt Folk" fra 1ste oktober beordret til å overta vervet som hirdsjef under NS "Förer" som överste sjef. Rikshirdstaben med hirdregimentene, hirdmarinen og hirdens flykorps er direkte underlagt hirdsjefens overledelse. Rikshirdstaben under ledelse av stabssjefen for rikshirden skal fungere som hirdsjefens utövende organ.

STOR RASJONERINGSSVINDEL UNDER OPPSEILING I OSLO.

18.30. Pris og rasjoneringspolitiet i Oslo og Aker meddeler: For en tid siden ble det oppdaget en rekke misligheter med hensyn til erhvervelse og omsetning av rasjoneringskort som skrev seg fra forsyningsnemnda i Aker. Det ble herunder konstatert at noen kjöpmenn i Aker hadde solgt matvarer uten mot klipp av rasjoneringsmerker. Politiet har foretatt en rekke arrestasjoner, og fengslingskjennelser er avsagt i prisretten. En kjöpmanns forretning er allerede stengt av politiet for alltid. "Politidepartementet" har funnet enkelte personers forhold så alvorlig at "departementet" i medhold av forordning av 6 oktober 1941 har funnet det nödvendig straks å sikre disse forbrytere. En rekke saker vil i nær fremtid komme for retten. Det tilföyes at forholdet ble oppdaget etter anmeldelse fra höytstående NS hold og at "ministerpresidenten" straks ga ordre til at saken skal etterforskes helt fram til sine ytterste forgreninger og uten persons ansselse. Pris og rasjoneringspolitiet arbeider fremdeles med saken i henhold til denne ordre. Det skal også tilföyes at de tiltalte tilhörer alle lag og har de forskjelligste politiske oppfatninger. Hovedmannen ble allerede i 1936 ekskludert av NS.

LARS ESKELAND BEGRAVET IDAG.

13.30. Fra Voss meldes at folkehöyskolebestyrer Lars Eskelands begravelse foregikk idag på Voss under deltakelse av en stor menneskemengde. Mange mennesker var mött fram for å följge ham til graven. Det ble nedlagt en rekke kranser. Begravelsen foregikk etter katolsk ritual.

MERE SVARTEHANDEL.

17.00. En forretningsmann i Oslo har i disse dager stått for byretten tiltalt for å ha drevet svartehandel i stor stil. Han har solgt tekstilvarer til et beløp av 25.000 kroner til for höye priser og drevet unödig mellomhandel. Retten avsa en usedvanlig kraftig dom idet mannen ble dömt til 9 mnd. fengsel, 10.000 kroner i bot subsidiert 120 dagers fengsel og inndragning av 3000 kroner samt 20 kg. kaffe og 100 kroner i saksomkostninger.

09.00. Et postbud og en annen person er arrestert for tyveri og heleri av rasjoneringskort. Postbudet har stjålet skotöyanvisninger fra brevbunken og solgt dem til andre.

10.30. For en tid siden meldte en drammensbaker til politiet at det gjennom lengere tid vra forsvunnet brödmörker fra hans forretning, anslagsvis 60.000 merker. Han hadde mistanke til en fetter og denne er nu arrestert og han har tilstått. Fetteren er i forhörsrett i Drammen idag dömt til 120 dagers fengsel betinget meddeler Drammens Tidende. Han er 21 år gammel og tidligere ustraffet.

OFFICIELT.

10.00. "Innenriksdepartementet" har oppnevnt herredsskogmester Håkon Svenneby som ny ordförer i Seljord kommune. Den nåværende ordförer Knut Lofthus löses samtidig fra vervet.

Bonde Tobias Nötland er oppnevnt som ny ordförer i Spind kommune, Vest-Agder. Den nåværende ordförer lærer Anders Risnes löses samtidig fra vervet.

HÖSTTAKKEFESTEN HOLDES PÅ UNIVERSITETSPLASSEN.

O.R. 18.00. I middagstimene idag fant den tyske høsttakkefest i Norge sted på Universitetsplassen, som for anledningen var vakkert pyntet. På Universitetsbygningene vaiet det tyske hakekorsbannere. Midt på plassen var reist en stor scene for baletten rundt en høg mast med höstkransen på toppen. Rundt plassen foröverig var det også reist en rekke master som bar det samme vakre symbol, kransen, bunnet av kornnek, med mangefarvige bånd flagrende i höstvinden. Talerstolen var smykket med kornnek og blomster, flankert av to bord som bugnet av marksens gröde. Foran ærestribunen hadde en avdeling av hitlerjugend tatt oppstilling og på Aulatrappens venstre sidesatt en rekke sårede tyske soldater. Presis klokken tretten tredve ankom dagens taler, leiter der Landsgruppe der NSDAP., gauleiter Bohle i följe med der reichskommissars stedfortreder regierungspresident Dr. Koch. Blandt de övrige tilstedeværende så man der wehrmachtsbefehlshaber, generaloberst von Falkenhorst, kommandierende admiral in Norwegen generaladmiral Böhm, der oberbefehlshaber der luftflotte, der befehlshaber in luftgau, general der flieger Harmjanz, "ministerpresident" Vidkun Quisling og de norske "ministre", samt en rekke höyere militære og sivile tyske embetsmenn. Et stort musikkorps fra den tyske forsvarsmakt innledet. Deretter overrakte gauleiter Bohle og der vertreter des herrn reichskommisars to vakre blomsterbuketter. En ballett fra Deutsches Teater ga så oppvisning av tyske bondedanser. Deretter grep landesgruppenleiter Spanhaus ordet. Han omtalte hösttakkefestens symbolikk og understreket at millioner av tyskere feirer årets hösttakkefest under beskyttelse av den tyske forsvarsmakts våpen. Han framhevet betydningen av de tyske bönders store innsats og sluttet med å uttale at ærnæringstjenesten også er forsvarstjeneste. Landesgruppenleiter ga deretter ordet til dagens hovedtaler, gauleiter Bohle. Tilslutt besteg den nye landesgruppe - leiter der auslandsorganisation der NSDAP in Norwegen, leiter der einsatzstabes, SS sturmbandfuhrer Neumann ordet. Han innledet med å framhevde at den nå pågående krig er den største av alle. I denne krigen har vi bare et eneste mål, å kjempe til seiren er vunnet. SS sturmbandfuhrer Neumann takket deretter gauleiter Bohle for det oppdrag han hadde fått og lovet å gjöre sin plikt. Taleren sluttet med å utbringe et tre ganger sieg heil for der Fuhrer. Den verdige og storstilte höytidsstund ble avsluttet med de tyske fædrelandssangene.

GAULEITER BOHLES TALE PÅ HÖSTTAKKEFESTEN.

20.00. Gaulaiter Bohle sa innledningsvis at dette var hans förste besök i Norge, men at han likesom alle tyskere alltid har följt seg nært knyttet til dette landet fordi det norske folk jo ham nære slektskapsbånd med det tyske.

Han overbrakte derpå de beste hilsener fra Adolf Hitlers nasjonalsosialistiske bevegelse til Nasjonal Samling og "ministerpresidenten og kom så inn på NSDAP's auslandsorganisation.

"I de siste femten årene", sa han, "var det vokset fram et ulöselig skjebnefellesskap mellom det tyske rike og utenlandstyskerne. Men det skjedde ikke uten uhyre ofre, både materielle ofre og tap av menneskeliv".

Gauleiter Bohle minnet i denne forbinnelse om de mange dödsofre innen auslandsorganisationens rekker og la til: "De eneste forbrytelser disse blodvitner for bevegelsen i utlandet hadde begått var at de bekjendte seg xx som tilhengere av Adolf Hitler og hans rike. Idag kan hele det tyske folk med stolthet tenke på sine folkefeller i utlandet, som hverken nöd, trengsel eller forfölgelse hadde kunnet bringe til å vakle i sin tro på der Fuhrer.

Fortsatt.

GAULEITER BOHLES TALE. Fortsatt.

Gauleiter Bohle kom så inn på utenlandstyskernes nasjonalbevissthet. Den er like så total som nasjonalbevisstheten hos de andre store folk fordi alle tyskere er nasjonalsosialister som i det tyske folke ser det höyeste mål som skjebnen har stillet tyskerne.

Når engelskmennene har greid å bygge opp sitt veldige empire skyldes det ikke så meget deres egne positive egenskaper som at andre folk, på grunn av uenighet og splittelse ganske enkelt ikke har vært i stand til å sikre seg en andel i denne verdens goder.

Den ubehagelige erkjennelse av at den tid er forbi har drevet engelskmennene til krig og til mange fortvilelsens handlinger, særlig i den senere tid.

Forbundet med bolsjevismen hvis vesen mr. Churchill tidligere helt riktig har ærkjendt og brennemerket er den störste i kjeden av engelske forbrytelser mot Europa. Også Churchill vet ganske nöyaktig hvad en bolsjevikkseir vilde bety for Europa og samtidig også for England. Han har imidlertid forvillet seg slik i sitt bunnlöse hat til Tyskland og alt tysk at han ikke kan finne veien tilbake. Således er Churchill i sin typiske arroganse, uten hensyn til den nyordning i verden som ikke lenger lar seg stanse blitt både det engelske empires undergraver og forbryteren mot den europeiske kultur.

Gauleiter Bohle omtalte videre de oppgaver som kommer alle utenlandstyskere innen rammen av nyordningen i hele verden. Enhver som er ærlig og har frigjort seg for en agitasjon som ikke lar seg overby i retning av lögnaktighet, vet godt at våre tyskere i utlandet har gitt de land de bor i uendelig meget godt på alle områder. Tyskerne reiser til utlandet i fredelig ærend for å drive handel, for å formidle utveksling av denne verdens goder mellom Tyskland og de andre folkene. Og på det åndelige område og på det kulturelle området forsöker han like meget å vekke forståelsen for Tyskland som han selv bestreber seg på lære å kjenne og forstå det fremmede folk.

I alle land har utenlandstyskerne vært besjelet av en ærlig vilje til å slå en bru mellom det tyske folk og vertsfolket. De har aldri hatt skjulte hensikter, har aldri vært spioner eller agenter og de har slett ikke dannet noen femte kolonne. Dette slagord brukte imidlertid Tysklands fiender prinsipiellt om alle tyskere som bekjenner seg til nasjonalsosialismen. Gauleiter Bohle betegnet slagord som en kamp mot enhver nasjonal selvstendighet.

Han ga deretter meddelelse om en endring innen ledelsen av utenriksorganisasjonens gruppe i Norge. "Det er", uttalte han "en gammel regel innen det nasjonalsosialistiske tyske arbeiderpartis utenriksorganisasjon at de ledende menn blir innkalt til ledelsen i Berlin etter noen års opphold i utlandet. Derfor kaller jeg nu den hittil værende landesgruppenleiter Spanhaus til en ledende stilling i Sentralstyret. Som den förste landesgruppenleiter får landesgruppenleiter Spanhaus av der Fuhrer das Ehren-Zeichen fuer deutsche Volksflege zweiter stufe for de fortjenester han har innlagt seg under sitt arbeid for tyskerne i utlandet. Gauleiter Bohle innförte deretter leiter des einsatzstabes, S.S sturmbandfuehrer Hans Hendrik Neumann i stillingen som ny landesgruppenleiter for utenriksorganisasjonen i Norge og sa til ham: "Som representant for det nasjonalsosialistiske tyske arbeider-parti her i Norge er det Deres oppgave bl.a. å sörge for at det ikke finnes noen bedre til å formidle forståelsen mellom det tyske og det norske folket enn de tyske statsborgere som er bosatt her. De skal bli våre norske venners beste kammerater. Tiden er vel ikke inne til og vel er det heller ikke mulig å snakke om detaljene i

Fortsatt.

GAULEITER BOHLE'S TALE. Fortsatt.

nyordningen av Europa. Men at Adolf Hitler har fått det kall å skape enighet, ikke bare mellom tyskerne i mellomeuropa, men mellom germanerne overhodet det vet vi. Denne kjennsgjerning avtegner seg tydeligst ved Fronten hvor germanere fra hele vårt kontinentet står sammen i et selvfölgelig våpenbrorskap mot deres fiende og kulturens undergraver.

Alle mennesker av vårt blod, som bevist föler seg som germanere, ser allerede idag i det styrtyske rikes förer lederen for et stor -germansk fellesskap og den som driver igjennom de krav som de germanske folk, er berettiget til å stille i henhold til sine ytelser. Det må og vil aldri mer bli slik at de enkelte germanske stammer ligger i feide med hverandre og dermed stötter det bolsjevikkiske maktbegjærs framtrengen. Norge er kalt til å overta en betydningsfull rolle i et slikt stor-germansk felleskap og til å være med å skape en germansk fellesordning i vårt rom. På samme måte som tyskerne siden maktovertakelsen har lært å tenke i kontinenter og ikke i landsbyer, vil nordmennene stadig se det nye Europa framfor seg som målet for deres medvirken. For nordmennene er det ikke bare en selvfölgelighet, men en nödvendighet i Norges interesse. Det er derfor med stor glede det tyske rike föl ger följer Nasjonal Samlings arbeide under Vidkun Quisling om hvem vi vet at han allerede mange år för denne krigen tok, sin begynnelse, klarsynt så den nödvendighet som allerede idag er blitt historieskapende. De germanske folk har imidlertid fått store rettigheter givendes. Germanerne har alltid måttet kjempe for sin rett og jeg er overbevist om at det norske folk i stadig större utstrekning vil gjöre seg fri fra de gamle forbindelser som har skadet landet så hårdt for å erobre seg en lykkelig framtid ved det stor-tyske rikes side i kampen mot den felles fiende. Kameratskap og troskap danner grunnlaget for den germanske tenkemåte. Norge og nordmennene skal alltid vite at det til alle tider har trofaste kamerater i Tyskland og tyskerne.

Der Führer kjemper for et nytt og lykkeligere Europa og dermed på samme tid for et nytt og lykkelig Norge. På hösttakkefesten kan man, uttalte gauleiter Bohle tilslutt, slå fast at hungersblokaden ikke er noe middel lenger. De som skulde blokere er idag de blokerte, og også våre fiender forstår at om nu sulten skulle komme til Europa, så blir det ikke i Tyskland eller hos dets venner. Når krigen mot oldinger, kvinner og barn og sulten som kampmiddel ikke har noen virkning, da blir det bare soldatens virkelige kamp tilbake. De tre förste krigsårene har vist på alle fronter og på alle hav hvorledes denne kampen arter seg.

TO DREPTE FRA 25de SEPTEMBER BEGRAVET.

20.00. Fru Helga Östby og fru Melborg Henriksen, to av ofrene for det britiske bombeangrepet på Oslo 25de sept. ble bisatt fra det gamle krematorium idag. Krematoriet var fyllt til trengsel av kolleger ved Lilleborgfabrikker og tallrike venner og bekjendte som på denne måte önsket å ta avskjed med de döde.

Det var bl.a. en praktfull kräns fra der herr reichskommisar, fra Oslo bys ordförer, fra kolleger ved Lilleborgs fabrikker og fra venner og bekjendte. Etterat forsamlingen hadde sunget "Kjærlighet fra Gud", holdt pastor L.U. Pedersen en gripende tale.

FISKERIMELDINGER.

O.R. 12.20. Om sildefisket er det ikke mange meldinger idag. Det meldes om endel snurpefangster ved Uthaug, men ellers rapporteres bare vanskelige fangstforhold.

Brislingfangstene i Sogn har i siste dögn vært bra. I Marifjöra er det tatt fangster på fra 200 til 600 skjepper. Ved Underdal i Neröfjord er det tatt fangster fra 100 til 300 skjepper. I Lærdal er det tatt fangster på opptil 1000 skjepper i uka som gikk.

Fra Hordaland og Rogaland er det intet av betydning å melde om brislingfisket.

Fra Oslofjorden meldes at det i Bundefjord er tatt noen ganske ubetydelige fangster som for det meste er brukt til ansjos og ferskt bruk.

I Nordnorge går det smått med fetsild- og småsildfisket. Fra Herjangen meldes om fangster på fra 60 til 70 kasser og i Malangen er det tatt fangster på fra 40 til 100 kasser.

LANDBRUKSMELDINGER.

OMSETNING OG RASJONERING AV KVELSTOFFGJÖDSEL.

11.30. I medhold av lov av 3 september 1942 har "landbruksdepartementet" den 4de s.m. gitt forskrifter for omsetning og rasjonering av kvelstoffgjödsel i sesongen 1942/43.

Etter forskriftene er brukere med over to dekar dyrket jords, som i 1941/42 fikk utskrevet kjöpebevis på kvelstoffkvantum som utgjör mindre enn 1 kg. pr. dekar dyrket jord, for 1942/43 sikret et minstekvantum av 1 kg. pr. dyrket jord uten hensyn til tidligere forbruk.

Brukere med over to dekar dyrket jord som i 1941/42 fikk tilvist et kvelstoffkvantum som tilsvarer 1 kg. eller mere pr. dekar dyrket jord kan få tilvist samme kvantum for 1942/43.

Det er höve til å få tilleggstilvisning til nydyrket jord, til nye kulturbeiter og til erstatning for naturgjödsel.

Brukere av hager og parseller med under 2 dekar dyrket jord må söke om gjödsel. Söknadene skrives på skjema nr. 26/1942 og sendes jordstyret (forsyningsnemnda) i den kommune hagen eller parsellen ligger i.

Tilvisning på kvelstoff både til större bruk og til hager og parseller skal skrives på skjema nr. 27/1942

Nærmere opplysninger om ordningen er å få hos jordstyrene (i byene forsyningsnemndene).

Forövrig henvises til kunngjöring i Lovtidende.

"Landbruksdepartementet" "Produksjonsdirektoratet"

Oslo 6. oktober 1942.

FORBUD MOT OMSETNING AV FOSFORSYREGJÖDSEL.

11.30. I medhold av lov av 3 september 1942 om omsetning, framstilling m.v. av kunstgjödsel, jordforbedringsmidler og mineralnæring har "landbruksdepartementet" bestemt:

1. Salg og omsetning på annen måte av fosforsyregjödsel er inntil videre forbudt.
2. "Landbruksdepartementet", "produksjonsdirektoratet, kan i særlige tilfeller dispensere fra forbudet.
3. Overtredelse av forbudet medförer straffeansvar. (Jfr. lov av 3 sept. 1942, paragraf 2.

"Landbruksdepartementet" Oslo 1ste okt 1942.

DÖDSFALL.og ULYKKER.

06.30. Redaktör Henrik Lusöe er avgått ved döden. Han ble vel 57 år gammel. Hans navn var i en årrekke knyttet til Tidens tegn.

En fem år gammel gutt som kom löpende ut fra en sidegate og rettx mot en bil ble overkjört av denne og döde straks etter.

En fisker ved navn Leonard Stö er omkommet under sökning etter et anker. Han kom borti maskinen på sin sköyte og ble drept på stedet. Han etterlater seg hustru og tre barn,

BRANN.

O.R. 11.00. I nærheten av gården Solberg i Sylling i Lier hvor det for en tidsiden brendte i den store uthusbygning hvorved mange husdyr brendte inne var det brann igjen. Det var uthuset hos Martin Kopperud,som brendte ned til grunnen og denne gang ström det med fire kuer og en kalv. Ilden skyldes i dette tilfelle en sinnsyk kvinne som var bortsatt på gården og som idag skulle vært sendt tilbake til Lier asyl. Assuransesummen for det brendte var lav.

TYVERI PÅ BUSSEN.

O.R. 11.00. Et mer enn almindelig frekt tyveri ble igårkveld forövet på bussen mellom Jæren og Brandbu. En hede - marking ble frastjålet reisevesken sin som innehodt rasjoneringskort og andre uerstattelige ting. Vesken var anbrakt på en åpen tilhenger og da bussen stoppet kunde hvem som helst forsyne seg x etter forgåttbefinnende. Det var ingen som passet på den. Denne lettsindige behandling av reisegods har vakt almindelig kritikk og bladet Hadeland reiser krav om at det blir truffet foranstaltningem slik at gjentagelser av tyveriet kan hindres.

NYTT FRA SVERIGE.

S.R. 22.00. På veien til Wilhelmina Kraftstasjon er det skjedd et ras som har forårsaket at vanntilförselen til kraftverket er stanset. Man har forsökt med å låne kraft fra et annen kraftverk men strömmen de kunde levere der ble for svak.

23.00. Tru Wallin og hennes datter, som sammen med den sovjetrussiske leder av reisebyrået Intourist, Sidorenko, er arrestert for spionasje ble avhört idag. Sidorenko hadde ikke skaffet den noen juridisk bistand. Det framkom at Sidorenko i september iår hadde tatt ut visum for å reise til USA. På spörsmål om hvorfor svarte han at det kunne legasjonen svare på. Det framkom videre at Sidorenko også har vært nevnt i forbinnelse med utredning om tidligere spionsaker. På spörsmål vedröremde dette nektet han imidlertid å svare.

Innhöstingen av sukkerroer i Sverige er blitt forsinket iår. I Skåne pleier man å begynne opptakingen den 1ste oktober, men ennu er man ikke kommet igang. Man regner imidlertid med å kunne begynne i denne uka. Det samme gjelder Gottland hvor det er betydelige arealer med sukkerroer. Man regner med at innhöstingen skal være ferdig omkring 15de oktober. Det blir endel vansker med arbeidskraften, men man håper å mestre situasjonen. Avlingene beregnes å være noe mindre enn ifjor.

vvvvv VVVVV vvvvv

NYHETSOVERSIKT FRA SKANDINAVIA.
Fra
Regjeringens I, K. & Hærens Overkommando.

9.oktober 1942. Nr.532. Fortrolig.
Meldinger torsdag 8.oktober.

10 NYE DÖDSDOMMER I TRÖNDELAG. EN BENÅDET PÅ GRUNN AV UNGDOM. DE ANDRE ER SKUTT. 8 AV DE MYRDEDE FRA MAJAVATNDISTRIKTET.

O.R. 20.30 og 21.00. Der höhere SS und Polizeiführer Nord meddeler :

Den standrett som idag er trått sammen i Trondheim, på grunn av den unntagelsestilstand som er forordnet av der Reichskommisar, har felt fölgende dommer :

For forbrytelse mot paragraf 3, avsnitt 2 og 3, i forordning om den civile unntagelsestilstand av 30/7 1941 ble dömt:

1. Johan Audun Bogfjellmo, Bogfjellmo, til döden.
2. Johan Öygard, Aursletten, til döden.
3. Einar Öygard, Aursletten, til döden
4. Ole Sæter, Sæter, til döden.
5. Olaf Svebakk, Svebakk, til döden.
6. Alf Stormo, Trofors, til döden.
7. Emil Öylum, Majavatn, til döden.
8. Peder Forsbergskog(utydelig), Majavatn, til döden.
9. Rasmus Skjerpe, Trondheim, til döden.
10. Rolf Loràs, Majavatn, til döden.
11. Inge Stormo, Stormo, ble frikjent.
12. Lars Stormo, Stormo, ble frikjent.

Jeg har stadfestet dommene. Der Reichskommisar har ved benådning omgjort dödsdommen over Rolf Loràs til 15 års tukthus på grunn av dennes unge alder. De övrige innsendte andragender om benådning er avslått av der Reichskommisar. Dödsdommene ble fullbyrdet klokken 19 i kveld.

Rediess (sign.)
SS.-Obergruppenführer und General der Polizei.

Trondheim den 8.oktober 1942.

KYNISKE QUISLINGKOMMENTARER TIL DE NYE HENRETTELSER.

22.30. Avisredaksjonene har fått ordre om å ta inn følgende i umiddelbar tilknytning til dödsdommene:

Også idag har standretten i Trondheim under utövelsen av sin höye og tunge plikt måttet dömme nordmenn til döden. De som idag ble dömt var medlemmer av den samme bande som mötte sin skjebne igår. Mens gårsdagens ugjerningsmenn hadde foretatt ulovlige våpentransporter, hadde de som ble dømt idag transportert sprengmateriell og andre sabotasjemidler, og det er dette materiell som ble benyttet ved de sabotasjehandlinger som förte til at unntagelsestilstanden ble innfört. - Vi vil i denne forbindelse understreke så sterkt vi kan at sabotasjehandlingene direkte rammet norske forsyningsbedrifter og dermed skadet livsviktige norske interesser. det er dette som gjör handlingene så meningslöse og uforståelige for oss nordmenn. Det er altså ikke okkupasjonsmakten som skades, men det norske folk selv. Disse parasitter på folkelegemet som synes besatt av en vanvittig ödeleggelseslyst, har nå fått sin strenge, men fortjente straff og linjen kan trekkes fra dem direkte til sabotörene. La oss all håpe at det jo för jo heller lykkes å finne og uskadeliggjöre dem. De dödsdommene som er felt, förer sorg og elendighet inn i mange heimer. La oss imidlertid være varsom når vi gjör opp vår mening om disse ting og la oss ikke anklage de tyske myndigheter. De handler ut fra strenge juridiske og moralske prinsipper. Nei, anklagen må rettes mot emigrantene i London som i krigens harde tid forleder svake nordmenn til vanvittige sabotasjehandlinger. Som en vil se av dommen har Reichskommisar Terboven benådet den ene av de dödsdömte på grunn av hans ungdom. Dette viser påny der Herr Reichskommisar's höysinn. Tilslutt vil vi nok en gang oppfordre befolkningen til å innta en absolutt korrekt og verdig holdning i denne tunge og vanskelige tid. Bare ved at ro og orden opprettholdes i alle forhold medvirker hver enkelt av oss til at normale forhold påny kan innföres.

ROKSTAD LAGER FORBUD MOT SALG AV TOBAKK . FORORDNING SOM FORANDRES ETTER TO TIMERS "ÖYEBLIKKELIG VIRKNING."

20.30 . Som kjent ble NS fylkesförer i Sör-Tröndelag, Henrik Rokstad, ved innföringen av unntagelsestilstanden overdratt uinnskrenket anvisningsrett for hele den norske forvaltningen i disse områder. I kraft av denne myndighet har fylkesföreren idag med öyeblikkelig virkning bestemt at alt salg av tobakk skal stoppes i de distrikter som omfattes av unntagelsestilstanden. Unntatt fra denne bestemmelse er den arbeidende del av befolkningen og personer med speciell anvisning.

22.30. Meldingen om forbud mot tobakkssalg bes ströket og erstattet med följende : Som kjent ble NS fylkesförer Henrik Rokstad ved innföringen av unntagelsestilstanden overdratt uinnskrenket anvisningsrett for hele den norske forvaltningen i disse områder. Ikraft av denne myndighet har fylkesföreren idag med öyeblikkelig virkning bestemt at alt salg av tobakk skal stoppes i Trondheim og Strinda. Untatt fra denne bestemmelse er den arbeidende del av befolkningen.....!

DET HERSKER RO OVER TRÖNDELAG !

S.R.22.00. Den svenske kringkastingen gjenga meldingen om de nye dödsdommer og nevnte alle navn. En melding fra Oslo gikk ut på at de dömte hadde gjort seg skyldig i transport av sprengstoff som var blitt benyttet til sabotasjehandlinger.

De tyske autoriteter opplyser at det hersker ro overalt i det område som omfattes av unntagelsestilstanden.

VI HAR DET GODT; LIDER INGEN NÖD OG TJENER PENGER !

O.R. 21.15. Etter nyhetssendingen, med meldingen om de nye dödsdommer, var det en sending for sjöfolk som sikkert gjorde et merkelig inntrykk på alle som lyttet. En taler, ikke navngitt, holdt nemlig en lengere rosenröd berettning om hvor enestående alt var i Norge. Han sa bl.a. : Det er ingen som lider nöd her i Norge.Vi har det bra og forholdene her er meget bedre enn i de allierte land. Alle kan tjene gode penger. Det er arbeide for alle. Den som vil gifte seg behöver ikke å vente. Hvis en finner den riktige jenten, så er det bare å få seg et hus og begynne for seg selv, osv. -

NSUFS FÖRERMÖTE ENDELIG AVSLUTTET.

22.30. NSUFs förermöte på Gausdal ble avsluttet idag. Det kan slåes fast at mötet har vært et av de mest betydningsfulle i ungdomsfylkingens historie. Alle som har vært tilstede er imponert over den disiplin som preger de norske ungdomsledere. Med deres idealisme, offervilje og forståelse av tidens krav som preger dem er de den beste garanti for at ungdomstjenesten skal bli vegen til en karakterfast, sund og nasjonal norsk ungdom.

Dagens program ble innledet med en spörretime. Deretter holdt jentelandslederen Kirsten Saltvold og stabsleder Tiedeman Ruud avsluttende taler. Jentelandslederen opplyste bl.a. at det nå skal settes igang innsamling av vinterklær til de norske deltakere i den germanske landtjeneste (!) Jentelandslederen sa videre at det er to ting som altid må være ledetråden for oss medlemmer i NS, nemlig trofasthet og utholdenhet, og våre to hovedoppgaver er å kjempe fram nasjonalsocialismen og bygge ut et selvstendig organisasjonsapparat i NSUF. Stabssjef Ruud sa i sin tale at NSUF er et lite, men viktig ledd i NS. Den skal være en kamporganisasjon som arbeider for å fremme et nye nasjonalsocialistiske Norge. Stabssjefen omtalte tilslutt de oppgaver som foreståar og kom særlig inn på opplæringsvirksomheten. Han nevnte en rekke av de kursene som skal holdes, bl.a. at 25 gutter i slutten av måneden skal reise til Tyskland for å gjennemgå en förerskole i Potsdam.

Förermötet hadde idag besök av Erling Björnson. Under middagen grep Björnson ordet og hyldet den norske ungdom. Jeg er en gammel mann og alt lenne livsglede og dette pågangsmot virket helt overveldende på meg. Jeg forstår ikke den ungdom som ikke er med dere idag. Aldri har gutter og jenter her i landet hatt så store oppgaver å löse, sa den gamle mann bl.a. Fedrelandsfölelsen har aldri vært så sterk som i NS, og den ungdom som er her idag er den vakreste ungdom Norge noen gang har eid. Han sluttet med å önske at det norske folk må komme til sannhets erkjennelse og innse at det er annet å gjöre enn å ligge i uvennskap.

CHARLES HOFF HAR FUNNET NY ÅRSAK TIL DEN DÅRLIGE DELTAKELSE I IDRETTSSTEVNER: IDRETTSMENNENE ER VED ÖSTFRONTEN !

06.00. Forbundsleder Charles Höff hadde tirsdag innkalt til rådsmöte i Norges Idrettsforbund. Innkalt var lederne for de forskjellige vinter- og innendörsidretter. I sin innledningstale kom forbundslederen inn på den nettop avsluttede sesong, som kan karakteriseres som vellykket. Sommerens stevner og arrangementer viste framgang over hele linjen. Samtlige mesterskap var gjennemfört med större og bedre deltakelse enn ifjor, trass i de mange vanskeligheter som krigssituasjonen skapte på de forskjellige områder av idrettslivet. Som föreren kunne meddele i sin store tale i Coloseum forleden, hadde over 3000 nye frivillige bare i löpet av en måned, meldt seg til aktiv krigstjeneste. En stor del av disse utgjöres av aktive idrettsfolk, tildels av våre beste. At dette vil innvirke på kommende sesong, er innlysende, fastslo forbundslederen og meddelte at særlig ski- og boksesporten hadde avgitt mange folk. Forbundsleder Hoff framholdt videre den store betydning

(fortsatt -)

CHARLES HOFF - fortsatt.

av å få ungdommen aktivt med og understreket önskeligheten av at særidrettslederne fortsatte og utdypet samarbeidet med ungdomsorganisasjonene. Etter forbundslederens orientering fikk særidrettslederne ordet til redegjörelse for planer og retningslinjer for arbeidet framover. Av disse rapporter framgår med all önskelig tydelighet at sesongen som kommer vil by på et imponerende stevneprogram - .

PLANER ER DET NOK AV -

13.30 På utstillingen Norges Nyreising, finnes en avdeling for idrett som har krav på den störste interesse blant vårt idrettsinteresserte publikum. Avdelingen illustrerer på en utmerket måte de store planer våre idrettsmyndigheter arbeider med, planer som vil bli realisert så snart forholdene tillater det. Et veldig maleri som dekker en hel vegg, viser det vordende vintersportscentrum i terrenget ved Rödkleiva og Tryvann, som med tiden vil bli et Norges Garmisch Partenkirchen, med storbakke for våre skihoppere, treningsbakker, slalom og utforlöype, sköytebaner, tennisbaner, svömmeanlegg og badmintonbaner. Kort sagt : et storstadion etter internasjonal målestokk. I avdelingen ellers legger man merke til modellen av Norges Idrettshögskole som skal bygges ved Tryvann. Skolen utföres i solid tömmer. Anlegget får en strålende beliggenhet med utsikt över Oslos vakre omegn. Her oppe skal alle våre vordende idrettsmenn utdannes. I det store og hele gir utstillingen et godt inntrykk av våre nåværende myndigheters rette forståelse av idrettens betydning - .

ÅRSMÖTE I ALMENINGSSTYRENES LANDSFORENING.

Almeningsstyrenes landsforening, som består av lederne av bygdealmeningene, hadde igår sitt årsmöte på Gjövik under ledelse av formannen, almeningsbestyrer Bleken Ruud, Vang. Det mötte omlag 30 bestyrere og assistenter. Fra departementet var mött skoginspektör Ivar Ruden. De ble på mötet gitt en rekke opplysninger om arbeidssituasjonen i almeningene og utsiktene for skogsdriften til vinteren. Det framgikk av rapportene at det trenges en mengde arbeidskraft for å få avviklet de store skogsdrifter og arbeidsspörsmålet hang sammen med provianteringsspörsmålet. Kan man skaffe mat og for vil nok skogsdriften gå også i år. Skoginspektör Ruden opplyste at det var utarbeidet innstruks for almeningsbestyrere, skogvoktere og kasserere. Forslaget var utarbeidet av en komite og var godkjent av departementet. Instruksen vil tre i kraft med det förste.

DÖDSFALL.

22.30. En av det nordlandske næringslivs fremste menn, kjöpmann Carl M. Johansen, Stamsund, er idag avgått ved döden etter lengere tids sykdom, 50 år gammel. Sammen med sin far, den kjente J. M. Johansen, og sine brödre, har han gjort en verdifull innsats til fremme av Nord-Norges kommunikasjoner og næringer på sjö og land.
22.30. Snekker Einar Nordlöv, Bodö, er avgått ved döden etter et ulykkestilfelle.
22.30. En i vide kretser kjent og aktet mann, anleggsbestyrer Lars Skuland, Gjerstad, er död nær 72 år gammel. Som anleggsbestyrer hos Höyer Ellefsen gjennem mere enn 30 år har han forestått en lang rekke store anlegg.
23.30. En Mandalsmann, skytebass Tom Berntsen, er idag omkommet ved en arbeidsulykke. Han ble 49 år gammel og etterlater seg hustru og flere barn.

NYE ORDFÖRERE OG VARAORDFÖRERE.

18.00. Innenriksdepartementet har utnevnt herredssekretær Hjalmar Larsen som varaordfører i Bremanger kommune, bonde Carl Johan Haugen til ordfører i Vatne kommune istedetfor bonde Jon P. Slyngstad, som samtidig löses fra vervet, lensmann Skarstein til varaordfører i Askvoll kommune istedetfor bonde S. G. Nordeide, bonde Anders Erdal til varaordfører i Vartdal kommune istedetfor bonde Steinar Bust, fisker og gårdbruker Karl K. Giskegjerdet til ordfører i Giske kommune istedetfor lærer P. Giske, handelsmann og dampskipsekspeditör Martinus Kjerstad til ordfører i Haram kommune istedetfor Rolf Aakre, kjöpmann Sigurd Bugge til ordfører i Os kommune istedetfor bonde Ole Moberg Hauge, småbruker Johannes Tveteräs til varaordfører i Samnanger kommune istedetfor bonde Nils K. Langeland(?), lærer Laures Budal, Kopervik, til ordfører i Stangland kommune i stedetfor lensmann Hans Skaar Pedersen. Denne siste utnevnelse forutsettes å være midlertidig inntil det kan oppnevnes en ordförer som er bosatt i kommunen.

FORSIKRINGSSELSKAPET EIDSVOLD 25 ÅR.

Forsikringsselskapet "Eidsvold" kan 10.oktober se tilbake på 25 års virksomhet. Styret i jubileumsåret består av konsul Emil Petersen, formann, disponent Trygve Styri, högsterettsadvokat I. M. Lund og direktör L. J. Vogt, selskapets stifter og leder gjennem 25 år.

LANDBRUKSMARKEDET. TILFÖRSELEN AV GRÖNNSAKER OG FRUKT FREMDELES MEGET DÅRLIG. BARE 70 PROSENT AV DEN PLANLAGTE ÅKER BLE PLÖYD OPP.

12.30 . O.R. Landbruksdepartementets produksjonsdirektorat meddeler: Arealopptellingen viser at den pålagte utvidelse av åkerarealet i 1942 ikke er oppnådd fullt ut. For hele landet er nådd ca. 70 prosent av pålegget. Produksjonsplanen for 1943 er ennå ikke i detaljer bestemt, men en kan regne med at åkerarealet ikke blir vesentlig forandret fra det som var pålagt i 1942. Hver gårdbruker vil senere få skriftlig melding fra jordstyret om hvor stort åkerareal han skal ha på gården i 1943 og fordelingen på de enkelte vekster. Foreläbig kan alle regne med at arealet i 1943 skal være minst like stort som pålagt i 1942. Höstplöyning og andre höstarbeider må derfor utföres i den utstrekning dette kan overkommes og under de nevnte forutsetninger: alt som manglet på arealet iår skal oppnåes i 1943.

Landbruksdepartementet har sendt ut en melding om at Velforeninger og hagekolonier kan få seg tildelt kvelstoffgjödning, under nærmere bestemte forutsetninger og etter anvisning.

x x x x x x

Grönnsaksmarket i Oslo viser ikke större forandring. Det var idag tilfört noen kasser blomkål. De handlende fikk fra 2 til 8 kasser. Det var også en del lök som ble fordelt med 2 kasser til hver grönnsakshandler. Ellers var det bare småslanter av andre grönnsaker.

Hodekålen er meget sein og dårlig iår. Guleröttene er mange steder oppspist av snegler og insekter.

Potettilförselen til Oslo er framdeles dårlig. Men opplastingen ved jernbanestasjonene er nå begynt for alvor og det skulde ikke bli lenge för situasjonen blir bedre.

I Bergen er det fremdeles svært lite grönnsaker. Det er kommet noen kasser grönne tomater - ellers ikke noe nevneverdig. Det er bra tilförsel av poteter.

Til Ålesund er det omtrent ikke tilfört grönnsaker i den siste uken. Av frukt har man fått litt plommer. det er bra med poteter.

I Stavanger er det en del grönnsaker, men svært lite guleröter. Det er kommet noen småpartier av frukt.

x x x x x x

Forsyningsdepartementets kommunikasjonsdirektorat meddeler: Det er hensikten allerede i höst å tilföre de större for-

, Fortsettes -

LANDBRUKSMARKEDET - fortsatt.

brukscentra så store potetkvanta at behovet i det vesentlige blir dekket. Transporten må foregå såvel i åpne som lukkede vogner. For å unnga frostskade under transporten er det av vesentlig betydning at transportene blir utfört för kulden setter inn for alvor. Skal en ha noe håp om å få ordnet disse transporter i löpet av de förste uker, må alle interesserte, fra produsenter og avsendere til mottakerne eller forbrukerne yte sitt aller beste. En nödvendig betingelse for at det skal lykkes å utföre disse store transportene innen rimelig tid, er at ogs söndagene og bededagen nyttes til opp- og avlessing av jernbanevogner og biler. Det henstilles til alle om å gjöre sitt yderste for at alt skal gå etter programmet.

FISKERIMELDING.

O.R.12.15. Det er ingen meldinger om sildefisket idag.
Brislingfisket begynner nå å bli dårlig. I Sogn er det satt noen få nötter og fra Årdalstangen meldes om fangster fra 2 til 500 skjepper. En enkelt fangst var på 1200 skjepper.
Om Makrellfisket meldes at snurperne har gjort det ganske bra i Skagerak. Langs hele kysten foregår det en god del pirfiske, men den er vanskelig å få tak i.

SMÅNYTT -

10.00. Et stort parti olje ble forleden stjålet fra Slagen ved Tönsberg og det er nå godtgjort at det er to unge Hortensgutter som er tyvene. De har solgt oljen til to karer fra Tönsberg.
12.30. En 82 år gammel fabrikkmester Chr. Ryen, ble onsdag påkjört av en bil og drept. Bilföreren, en ung mann, som kjörte bil i beruset tilstand, vil bli siktet for uaktsomt drap.
12.30. En Oslo-dame i 30 års alderen, Rakel Nilsen, kolliderte lördag på sykkel med en lastebil i Ullensaker og pådro seg så store skader at hun döde straks etter.

NYTT FRA SVERIGE.

09.30. Rasjoneringskort på sild, gjeldende for ½ kg. pr person, er nå innfört i Lund.
09.30. Fru Wallin og hennes datter som sammen med den sovjetrussiske leder av reisebyrået Intourist, Siderenko, er arrestert, siktet for spionasje, ble avhört idag. Siderenko nektet å forklare seg og vilde heller ikke ha juridisk bistand, da han hevdet å ha diplomatiske rettigheter.
S.R.19.00. Bygningsarbeiderforbundet har rettet en henvendelse til Socialministeren om å söke utarbeidet forslag til planer for å redusere utgiftene ved boligbyging.
S.R.19.00. Telefonstasjonen i Vesterås, som brente ned for en tid siden, er nå i bruk igjen.
D.R.17.35. Voldsomme snestormer har gått over Kiruna distriktet. Det er forvoldt adskillige trafikkforstyrrelser.

NYTT FRA DANMARK.

D.R.11.30. Det er inngått en ny handelsavtale mellem Danmark og Finnland.. Danmark skal innföre papir- og trevirkeprodukter og skal utföre levnedsmidler(sukker, skummet melk, grönnsaker og enndog litt smör, og maskiner til industrien.
D.R.17.35. Ved et innbrudd i en juvelerforretning i Kjöbenhavn er der stjålet varer for 40-50000 kroner.
O.R.11.00. Antallet av tyverier i Danmark er fordoblet siste år.

v v v V V V v v v

NYHETSOVERSIKT FRA SKANDINAVIA.
Fra
Regjeringens I. K. & Hærens Overkommando.

10 okt. 1942. Nr. 533. Fortrolig.
Meldinger fredag 9 okt.

STANDRETTEN TRÅTTE IKKE SAMMEN IDAG.

TERBOVEN OG REDIESS TILBAKE I OSLO.

EN AVSPENNING INNTRÅTT I DE OMRÅDER SOM OMFATTES AV UNNTAKELSESTILSTANDEN.

S.R. 19.00. Reichskommissar Terboven vendte idag tilbake til Oslo ifölge med SS-Obergruppenführer og General der Polizei Rediess samt sjefene for ordens- og sikkerhetspolitiet, meldes det fra Oslo.

På tysk hold oppfattes Terbovens tilbakekomst til Oslo som et tegn på at det er inntrått en avspenning i de områder som omfattes av unntakelsestilstanden.

Det meldes også at standretten i Trondheim ikke tråtte sammen idag.

DEN HENRETTEDE REDAKTÖR LANGHELLE HYLLES AV DEN SVENSKE PUBLISISTFORENING. SVENSK BLAD OM HENRETTELSENE.

S.R. 22.00. På den svenske Publisistforenings möte idag hyldet dr. Petterson redaktör Harald Langhelle, som ble henrettet i Trondheim tirsdag.

Vi böyer våre hoder i ærbödighet til den avdöde, uttalte dr. Petterson bl.a., og sender våre norske kollegar våre hjerteligste hilsner.

O.R. 11.00. Under overskriften "Den engelske sabotasjen förer nye ulykker over Norge", gjengir den svenske avis "Folkets Dagblad" meddelelsene om de siste dödsdommene i Trondheim.

Den svenske avisen konstaterer med beklagelse at så mange nordmenn har latt seg lure av Englands agenter til å delta i aktive sabotasjehandlinger og våpentransporter.

QUISLING OG "MINISTRENE" BESÖKER DENOFA I FREDRIKSTAD.

20.00. Ved 12-tiden idag ankom "ministerpresident" Quisling og nesten samtlige "ministre" til Fredrikstad.

I byens hovedgate var solkorsflagget og det norske flagg heist flere steder, en masse mennesker var på benene og en festlig stemning preget byen da de selebre gjester gjorde sitt inntog. Med ferjen gikk turen til Gamlebyen.

"Ministerpresidenten" med følge var kommet for å besiktige De Nordiske Fabrikker i Fredrikstad. Disse fabrikker er grunnlagt i 1912 og foredler som kjent hvaloljeprodukter.

Ved ankomsten til fabrikkanleggene ble "föreren" mottatt av bedriftens leder, generalkonsul Hilditsch. 5 hirdjenter var mött fram og overrakte "föreren" en vakker blomsterbukett. Generalkonsulen som var i hirduniform, ledet "statsmennene" gjennom de mange, store fabrikkbygninger. Deretter gikk turen om arbeidernes spisesal hvor "ministerpresidenten" og "ministrene" fikk smake på dagens middag som besto av grönnsaklapskaus. Etter en runde om det store kaianlegg gjennomgikk man bedriftens gartneri, hvoretter deltagerne mötte til lunsj i administrasjonsbygningens representantsal.

(Fortsettes).

QUISLING I FREDRIKSTAD.

(Fortsettelse). Ved bordet holdt konsul Hilditsch en utmerket tale hvor han fortalte om bedriftens tilblivelse og dvelte ved hvalfangstens store betydning i matforsyningens tjeneste. Han uttalte sin glede over at de store "statsmenn" hadde avsett tid til en visitt i Denofa.

"Ministerpresidenten" svarte med en spirituell og humörfyllt tale som gjentatt ganger framkalte munterhet. "Ministerpresidenten" konkluderte med å gi Denofas grunnlegger all ære for den store bedrift han hadde skapt.

DEN NORSKE LEGION VIL OPPRETTE ET SKILØPER- OG HUNDESLEDEKOMPANI.

O.R. 18.00. De forberedende arbeider med oppsettingen av et norsk skilöper- og hundesledekompani er nå kommet så langt at mönstringen av frivillige kan finne sted den 12 oktober 1942 på Majorstuen Skole.

Det kan fremdeles mottas et begrenset antall innmeldelser til dette kompani. Man henvender seg enten personlig på Majorstuen Skole den 12 oktober eller skriftlig til Drammensveien 105, Oslo. Gratis reisebiletter vil bli sendt på anmodning.

De frivilliges pårörende vil under de frivilliges fravær bli understöttet på samme måten som de pårörende til medlemmer av den norske legion.

Opptakelse er avhengig av lægeundersökelsen.

REDAKTÖR TEEGE I DEUTSCHE ZEITUNG FALT PÅ ÖSTFRONTEN.

18.00. Förste sjefredaktör i Deutsche Zeitung in Norwegen, Kurt Teege, er död under kampene ved Stalingrad den 5te september.

Med Kurt Teege er en av den nasjonalsocialistiske presses eldste og mest kjente medarbeidere gått bort. Etter å ha arbeidet som journalist i flere tyske byer var han krigskorrespondent under det italienske felttog i Etiopia. Deretter var han ansatt i Prag og Warschau til han ble tilbudt stillingen som sjefredaktör i Deutsche Zeitung in Norwegen da denne ble stiftet mai 1940. I sommer ble han betrodd et nytt viktig oppdrag, men för han overtok sin nye stilling meldte han seg som frivillig. Han var en fremragende soldat og sendte flere korrespondanser fra kampene om Don og Stalingrad.

EN KJEMPE UTEN DAUKJÖTT - HIRDSJEF MÖYSTAD SETT MED AFTENPOSTENS ÖYNE.

HIRDENS OPPGAVE ER Å HOLDE RENT DET NORDISKE BLOD.

17.00. En svær bredskuldret skikkelse uten daukjött, en kraftkar, blondt hår, granskende blå öyne, huden garvet röd og brun av sol og vær på jordet og i skogen - det er "generalmajor" Oliver Möystad, skriver Aftenposten idag.

Han sitter ved en mektig skrivepult i sikkerhetspolitiets sjefstol. Men igår fikk Oliver Möystad en ny viktig oppgave i tillegg til sitt embete, han ble beordret til sjef for Rikshirden, med bare NS' "förer" over seg. Dette er foranledningen til intervuet.

Det er ikke stort å fortelle om meg selv, sier han. Jeg er födt og oppvokset på Elverum. Middelskole, gymnasiet og krigsskole gikk jeg i Oslo. Dro til Dresden på höyskolen og tok diplomingeniöreksamen. Så arbeidet jeg noen år som ingeniör til jeg vendte tilbake dit hvor jeg föler meg hjemme, til Elverum. Siden har jeg drevet som skogbruker til jeg ble hentet hit til byen til denne jobben i sikkerhetspolitiet.

(Fortsettes).

AFTENPOSTEN OM MÖYSTAD.

(Fortsettelse). Oliver Möystad har vært med i arbeidet for den nye tid fra lenge för 1933. I all den bunnlöse elendigheten som fulgte den forrige krig var det ikke vanskelig å ta standpunkt mot den råttenskap og korrupsjon som fulgte med arbeiderpartistyret. Da Quisling kom med sitt program i 1933 var Möystad en av dem som gikk med ham. Og da HR 2 ble stiftet ble Möystad sveitförer. Fra 1940 har han vært regimentsförer til han nå er blitt hirdsjef for landets samtlige regimenter.

I Deres egenskap av hirdsjef spör vi Dem hvilke oppgaver de anser viktigst for hirden?

Hirdens oppgave er å gjöre nordmenn rasebevisst. På dem til å forstå verdien og forpliktelsen ved å være et germansk folk. Först og framst forpliktelsen til å holde rent det nordiske blod som ennå ikke er sölt bort med oppblanding. Hirden skal hjelpe det norske folk til å leve og tenke norsk, til å finne tilbake til sin egen rot. På dette grunnlag skal hirden före den ideologiske kamp mot jödene og frimureri, mot internasjonalisme - for nasjonalisme, for social rettferdighet i samfunnet - mot humbug, korrupsjon og svineri i offentlig styre og stell. I det hele skal hirden med hensynslös fanatisme kjempe for et renslig samfunnsliv. Samtidig må hirden ha den vide horisont at den forstår nödvendigheten av det germanske samarbeid i Europa som det eneste mulige grunnlag for et nasjonalt liv i Norge.

Våre barn er blitt åndelig modnet i denne tid, sier hirdsjefn til slutt. Ungdommen har friske öyene og hjertet i orden. Vår ungdom er selv gått inn for å bane varig lykke for seg selv og kommende slekter. Vår ungdom er allerede fullbefaren.

GAULEITER BOHLE VENDER TILBAKE TIL TYSKLAND.

21.00. Leiter der Auslandsorganisation der NSDAP, Gauleiter Bohle, avsluttet idag sitt besök i Norge og vendte tilbake til Tyskland med fly.

På flyplassen var Regierungspresident dr. Koch mött fram som Reichskommissars representant for å ta avskjed med ham. Videre så man Leiter des Einsatzstabes und Landesgruppenleiter, SS-Sturmbannführer Neumann, den tidligere Landesgruppenleiter Spanaus og en rekke representanter for Landesgruppe Norwegen der NSDAP samt en tysk ungdomsdelegasjon.

DEN TYSKE SOLDAT ER OFTE UBEHÖVLET, UTTALER SS-STURMMANN KRISTIANSEN.

O.K. 19.00. I "Den nasjonale time" som ikveld var viet studentene, ga SS-Sturmmann, magister Leif Kristiansen, som har deltatt i Den Norske Legion siden juni ifjor, endel inntrykk fra Östfronten hvori han bl.a. sa om den tyske soldat.

Den tyske soldat er hard og ofte ubehövlet, og man vil ikke alltid like ham. Det er et faktum at det er stor forskjell mellom tyskerne og oss. Men man lærer å akte ham som stridsmann.

Den övrige del av studenterprogrammet var viet en forherligelse av forholdene innen studenterbevegelsen idag. Med hensyn til studenterstipendiene ble det opplyst at söknadene hadde tiltatt betydelig i antall ihöst. Sökerne vilde bli bedömt etter deres innsats for landet. De studenter som deltar ved Östfronten vilde bli fortrinnsberettigede, dernest vilde de komme som har gjort en innsats hjemme, og tilslutt alle lojale. De som stiller seg mot utviklingen vilde bli utelukket fra alle begunstigelser fra statens side.

Man kom også inn på forsökene på å få istand en studenterstreik, og hånte det negative resultat. Studentene fortsetter sitt arbeid, særutvalgene er övertatt av NS og alt går i beste gjenge.

ANDRE SPESIALPROGRAM.

O.K. 20.15-20.30. I Programposten "Hva skal jeg bli", som idag ble sendt for første gang, kåserte sakfører Karl Martin Bremer om juristyrket.

O.K. 21.15. Sjömannssendingen var beriket med et nytt innslag idet det ble sendt endel britiske meldinger innflettet med enkelte norske smånyheter, som man mente den norske sjömann burde vite. Först ble det henvist til streikene ved skipsverftene langs Tyne - en melding fra Daily Telegraph, dernest gjengas en uttalelse av Lord Halifax om at 90% av verdens gummiproduksjon å var erobret av japanerne, videre refereres Svenska Dagbladets London-korrespondent om at England mangler 12 mill. tonn kull, en melding fra Reuter om gjentatte sabotasjehandlinger mot oljekildene i Iran og Irak, og Times for forskjellige kritiske uttalelser angående den britiske India-politikk, og endelig en oversikt av president Roosevelt om den skuffende amerikanske krigsproduksjon. De norske smånyheter var eiendommelig valgt. De gjaldt en avdöd hotellmann i Sandefjord - gjengitt på annet sted, en svær kveite som var tatt utenfor Vestfold-kysten et sted, planene om å gjenreise Hamar Domkirke og hvilke muligheter kastanjene byr for olje- og alkoholframstilling.

Tidligere i Sjömannssendingen ble det gitt endel gode råd for utförelse av sabotasje ombord på norske skip. Rådene var blitt gitt av en norsk sjömann som nylig skulle være kommet hjem - hans navn ble ikke nevnt, og han opptrådte ikke selv - og bestod i slike ting som anbringelse av smergel i smöreoljen i motorene, avstegning av vannet for kjölepumpene o.s.v. Sabotasje handlingene burde utföres mens skipet lå i havn. Reparasjonene vilde derved hindre skipet i å nå sin konvoy, og dödsfarten ble utsatt. Det ble lagt til at slike anslag allerede flere ganger var blitt utfört.

Overlærer Rudolf Ness ved Oslo Sjömannsskole anmodet sjömennene om å komme hjem og fortalte hvor godt man hadde det hjemme naturligvis uten å komme inn på unntakelsestilstanden. Han tolket skriftens ord ganske forbausende. Hedre din far og din mor ble således til at vi skal bevare slekten, det norske og nasjonale i oss. Forövrig hadde hans tale liten interesse.

Det var ingen hilsner.

O.K. 15.15. I programposten "Sett og Hört" talte kaptein Tollefsen om Chiang Kai Chek. Han hadde sett ham en gang på avstand og hadde fått et sympatisk inntrykk av både ham og konen.

NYE NORSKE FRIMERKER.

O.K. 18.25. Et nytt norsk frimerke til minne om riksmötet er for tiden til salgs ved alle postkontorer. Merket, som har en tilleggsverdi av 30 öre til inntekt for falne legionærers etterlatte, vil være til salgs til den 26 oktober.

Et annet merke vil komme ut i forbindelse med Norges tilslutning til den internasjonale postunion. Wesselmerket blir til salgs en av de förste dager. Opplaget er begrenset og salget vil innstilles etter kort tid. Tegningen er utfört av Harald Damsleth.

Med hensyn til tjenestefrimerkene vil de etterhvert bli inndratt og erstattet med nye. Solkorset vil komme til å erstatte det gamle riksvåpen.

BOK OM HERMANN GÖRING UTKOMMER PÅ NORSK.

O.K. 18.30. En tysk bok om Hermann Göring vil en av de förste dager utkomme i norsk oversettelse på Stenersens Forlag. Boken som har fått titelen "Hermann Göring. Verket og mannen" er oversatt av Evald Sundberg.

NYTT NUMMER AV DEUTSCHE MONATSHEFTE IN NORWEGEN.

13.30. Septembernummeret av Deutsche Monatshefte in Norwegen har i likhet med de tidligere nummer et rikt og interessant innhold i höy grad egnet til å öke forståelsens for det tysk-norske samarbeid på kulturlivets områder.

Bruno Römisch skriver en innholdsrik artikkel om tyske apotekere i Norge. Den priviligerte handel med farmasöytiske varer i Norge kan föres tilbake til slutten av det 16de århundre. På den tiden var det följbar mangel på apotekere i Norge. Derfor fikk apotekerne i Norge også priviligeum på salg av vin. Ved å sikre dem denne inntekt mente man at det var lettere å holde dem i landet. Artikkelen som er meget leseverdig, gir et klart bilde av den betydning det tyske apotekvesen har hatt for Norge opp gjennom tidene.

I artikkelen "Arktis, Land der Mitternachtssonne" behandler Günther Olberg forskjellige arktiske spörsmål. Forfatteren omtaler en rekke feilaktige teorier omkring midnattssolen. Midnattssolen forövrig har stor betydning for plantelivet i polarströkene. En ikke fullt så stor innflytelse har midnattssolen og dens motstykke - polarnatten - på mennesker og dyr.

Under titelen "König Sverre" bringer heftet en velskreven artikkel av dr. Hjalmar Christiansen om Birkebeinerkongens kamp mot den internasjonale kirke og verdensmakt, og belyser hvordan kong Sverre ved sin personlighet og skjebne inntar en særstilling blant de norske konger.

I artikkelserien "Deutsch-Norwegischer Kulturaustausch" skriver Wilhelm Stöwer om likheten og kampfellesskapet mellom kunstmalerne J.C. Dahl og Caspar David Friedrich. Hva J.C. Dahl var for Norge og norsk kunst var hans samtidige og nære venn Caspar David Friedrich for Tyskland. Dr Wilhelm Tolle skriver interessant om stedsnavn i Troms.

Forövrig inneholder heftet fortsettelsen av den festlige serie norske folkeeventyr, teaterkronikk, ökonomisk oversikt og bokanmeldelser. Omslagsbildet er en utmerket reproduksjon av Hans Gudes' "Norske fiskere". Ellers preges Deutsche Monathefte som vanlig av et vakkert og delikat utstyr med en rekke förstekklasses illustrasjoner.

NY VARAORDFØRER I SVOLVÆR OG ET PAR JURIDISKE UTNEVNELSER.

14.00. "Innenriksdepartementet" har oppnevnt politimester Anton Myhre som ny varaordförer i Svolvær Kommune istedetfor den nåværende varaordförer, skolestyrer Aksel Rönning, som etter söknad fritas fra vervet på grunn av sykdom.

"Justisdepartementet" har antatt advokat Per Schie, Sarpsborg, som aktor ved Sarpsborg Byrett og Skjeberg, Tune, og Varteig Herreder av Tune Domssogn.

Cand. Jur. Carsten Middelthon er autorisert som fullmektig hos advokat Jon Gulbrandsen, Halden.

Cand. Jur. Hans L.J. Blom er autorisert som fullmektig hos advokat Hans A. Fid, Gjövik.

PROFESSOR PETERSEN I BERGEN.

19.30. Som kjent er dr. Erling Petersen utnevnt til professor ved Norges Handelshöyskole, men da professoren er knyttet til Universitetet hvor han for tiden vanskelig kan unnværes, er hans tiltredelse i Bergen utsatt til neste år. Imidlertid er det meningen å få istand endel hjelpeforelesninger av professoren, og i disse dager er han begynt en serie forelesninger over det norske bankvesens historie.

LAGSSTABSMÖTE PÅ SARPSBORG.

19.30. Under ledelse av NS lagförer holdtes igår lagsstabsmöte og lagsrådsmöte på Sarpsborg. For første gang var byens ordförer tilstede og deltok i behandlingen av saker. Dette samarbeid mellom ordförer og lagsstab er opptatt etter overenskomst mellom ordföreren og lagföreren idet såvel parti som kommune er interesert til enhver tid å stå i nöye kontakt med hverandre og treffe sine beslutninger hver i sær i samarbeidets tegn.

TOLLEF KILDE PÅ RENA FOR BESÖK AV "FYLKESMANN" VRIES HASSEL.

06.00. "Fylkesmann" Vries Hassel, fylkesförer Brynhildsvoll m.fl. har avlagt et besök hos Tollef Kilde på Rena, skaperen av planen om Glommas kanalisering. Det ble holdt flere taler, og den gamle kjempe selv talte med usvikelig tro og overbevisning om Glommavassdraget og Österdalene.

LÖSE KVINNER I NORD-NORGE.

22.00. Et problem politiet i Bodö strever med for tiden er alle de lösaktige kvinner som er kommet dit: De kommer angivelig for å söke arbeid, men etterhvert viser det seg at de nok har andre hensikter. I henhold til lösgjengerloven er mange av dem sendt hjem. Flere av dem er så unge av Vergerådet har måttet ta seg av dem og anbringe dem i redningshjem og oppdragelsesanstalter.

STRENG BLENDINGSKONTROLL AVSLÖRER MEGEN LIKEGYLDIGHET.

O.R. 11.00. Streng blendingskontroll har de siste dager vært utfört av politiet bl.a. i Kristiansand og i Österdalen. I Kristiansand har politiet måttet utfærdige 25 forelegg, og i Österdalen er bötesummmene allerede kommet opp i 1.500 kr.

OPPTAKELSESPRÖVE VED DET NYE STATSGYMNASIET PÅ GJÖVIK.

20.30. Opptakelsesprøven ved det nye statsgymnasiet på Viken ved Gjövik har vært holdt i disse dager. Rektor Bjone opplyser at 30 elever ble opptatt av 75 konkurrenter fra alle kanter av landet. Statsgymnasiet begynner idag.

TROMSÖ MUSEUM 70 ÅR.

O.R. 11.00. Det er i disse dager 70 år siden Tromsö Museum ble stiftet. Det er Stavanger-mannen Harald Egernes Lund som for tiden bestyrer museet. I en samtale med Stavanger Aftenblad forteller han at museet skal være et sentralmuseum for Nor-Norge, og at det kommer til å bli utbygget adskillig med tiden. Tanken om å få skapt et universitet i Nord-Norge i tilknytning til museet, i likhet med de planer man omgås med i Bergen, har vært fremme för, og de vil nok i sin tid bli realisert.

DÖDSFALL.

06.00. En kjent mann innen hotellbransjen i Vestfold, eieren av "Kong Carl" i Sandefjord, Coldevin Andresen, er avgått ved döden 62½ år gammel.

ARBEIDSPLIKT PÅ SØN- OG HELGEDAGER FOR POTETTRANSPORT.

17.00. Som kjent har "Forsyningsdepartementet" bestemt at lasting og lossing av jernbanevogner skal foregå uten unödig opphold og i alle tilfeller innen utlöpet av den frist som blir fastsatt. Forordningen tar særlig sikte på potettransporter.

I samband med dette har "Socialdepartementet" med hjemmel i Arbeidervernlovens paragrafer 15,2 og 16,1 tillatt at voksne arbeidere blir sysselsatt med lasting og lossing av jernbanevogner og skip flere sön- og helgedager på rad. Hver arbeider kan dessuten om nödvendig arbeide opp til 12 timer overtid pr. uke.

Det er "Departementets" forutsetning at arbeiderne likevel får minst en fridag pr. uke, og at de ikke i noen tilfelle blir sysselsatt mer enn to helgedager på rad i samme måned.

Ln gjör oppmerksom på at etter Arbeidervernlovens paragraf 13,5 kan transportvirksomheten bruke nattarbeid uten særskildt tillatelse. Ved uventet eller særlig arbeidspress gjelder det samme også for andre bedrifter i de 4 förste dögn, jfr. lovens paragraf 14 to siste ledd.

Det er ellers en selvfölge at arbeiderne vil få vanlig lönnstillegg for overtidsarbeid, natt- og söndagsarbeid

OPPVASK OM POTETLEVERINGENE TIL KONGSBERG.

17.00. På Kongsberg trekker det, ifölge Buskeruds Blad, opp til en oppvask om potetleveringen til byen. Det viser seg nemlig at flere bönder fra Ytre Sandsvær har levert poteter som er så fulle av jord, råte og örsmå poteter at beholdningen vil minske betraktelig. Det er kommet anmeldelse til Priskontrollen fra flere av byens folk som nekter å ta imot slike leveranser. 10% jord i potetene ser ut til å være det alminnelige, og det er levert småpoteter helt ned til 5 gr. "Forsyningsnemnd n" vil nå ta affære.

NYE TRANPRISER.

17.00. Prisdirektoratet har i en kunngjöring av 10 oktober 1942 fastsatt nye maksimalpriser på tran.

For salg av koldklaret dampmedisintran i flasker til forbruker er prisene satt til:

For 1/4 flaske, 230 gr.: kr. 1.40
For ½ flaske, 335 gr.: kr. 1.75
For ½-liters flaske, 460 gr.: kr. 2.00.
For 1/1 flaske, 662 gr.: kr. 2.75
For litersflaske, 920 gr.: kr. 3.75

Prisene gjelder innklusive omsetningsavgift for tranen med flaske.

Dersom kjöperen leverer flaske i bytte skal prisene være 5 öre lavere pr. flaske.

De nye prisbestemmelser er inntatt i Fristidende nr. 27.

"Innenriksdepartementet", Prisdirektoratet, den 10 oktober 1942.

NOREGS SILDESALGSLAGS STYRE TRER SAMMEN I BERGEN 15 OKTOBER.

18.00. Etter hva Haugesunds Dagblad erfarer kommer Noregs Sildesalgslags styre til å tre sammen i Bergen 15 oktober for å legge siste hånd på forberedelsene til representantskapsmötet.

Representantskapsmötet skal holdes i Bergen den 19 oktober.

FISKERIMELDINGEN.

O.K. 12.15. Fetsildfisket i Nord-Norge har vært ytterst misslig i det siste, og da fiskeforholdene dessuten har vært meget ürlige, er utbyttet meget smått.

Om brislingfisket meldes at det har foregått litt småkasting ved Offerdal og Lurland i Sogn og utenfor Ulvik i Hardanger.

Fisket i Vest-Finnmark ga god avkasting i uken som gikk. Hovedmengden var sei tatt på garn. Linefisket ligger helt nede på grunn av agnmangel, og snurrevadfisket er på retur. I Øst-Finnmark var det tilbakegang i alle fiskesorter siste uke.

FISK TIL OPLAND.

10.30. Det er i disse dager iverksatt et samarbeid mellom forsyningsmyndighetene i Opland og Sör-Trøndelag for å sikre tilförselen av fersk fisk til bygdene i Opland Fylke.

Forretningsfører Melås i Opland Fylkes Forsyningsnevnd opplyser til bladet Hadeland at Fylkesforsyningen for noen tid siden rettet en henvendelse til "Departementet" om å få utvirket at tilförslen av fersk fisk til bygdene i Opland måtte bli öket, og "Departementet" har svart at det nå er utsikt til at det vil bli mere fersk fisk å få. Ved det samarbeid som er istandbrakt med Sör-Trøndelag håper en på å få regelmessige tilförsler da den direkte forbinnelse alltid er den korteste og mest effektive. Tilförslen av salt sild og klippfisk har vært ganske bra i den senere tid, og det er fordelt flere partier av salt sild i bygdene. Det er også frigitt större partier klippfisk som kjöpmennene kan kjöpe direkte fra sine leverandörer.

OM GRØNNSAKDYRKINGEN I SKI.

O.K. 15.05. Man er nå midt oppe i grönnsakssesongen hjemme, og aldri har det vært talt og skrevet så meget om grönnsaker som nå.

Arthur Krohn brakte i den forbinnelse i ettermiddag et radiointervue med gårdbruker Hans Stubberud på Vestre Opsand i Ski, som skal være en mönsterbruker på grönnsaksdyrkingens område.

I intervuet framkom et par interessante opplysninger. For det förste henter nå Gartnerhallen direkte fra gårdene i distriktet, mens böndene tidligere slo seg sammen om å kjöre til torgs i Oslo. De fleste bönder leverer derfor til Gartnerhallen, og er glad for å slippe den 3-mils kjöringen til Oslo.

Videre fortalte Stubberud at hovedparten av hans potetavling vil komme til å gå til Nylands Verksted i Oslo. Arbeidskraft får han av bybefolkningen. Kontorister, funksjonærer og andre kommer utover til Ski for å hjelpe til. De får middagsmat, men må holde seg med "törrkost" selv.

NEKTET Å UTFÖRE VEDHOGST - 100 KR. I BOT.

10.30. To karer fra Övre Rendal som nektet å utföre vedhogst som Arbeidsformidlingen hadde pålagt dem, er nå av Herredsretten dömt til hver 100 kr. i bot, subsidiært 30 dagers fengsel.

NORSK TOBAKKSFABRIKK I STAVANGER.

O.K. 18.15. Norges eneste fabrikk for behandling av norsk tobakk er opprettet i Stavanger og bærer navnet Lloyd. Fabrikken har vært i drift ett år og styres av fabrikkeier Melving.

SPORT.

13.00. Under ledelse av formannen L.A. Ottesen er det holdt generalforsamling i fondet til Skiidrettens Fremme i Trondheim. Av beretningen framgikk det at fondets formue er öket med 8000 kr. i löpet av siste arbeidsår. Bl.a. har Trondheim Kommune gitt bidrag. Av arbeidsoppgaver som fondets styre får nå utover höst-ten kan nevnes opprenkning av gamle skilöyper i Trondheims omegn og en kontinuerlig utbedring av de sterkest trafikerte löyper.

Kretsidrettsleder Asbjörn Bye meddeler at det nasjonale friidrettsstevne som söndag skulle arrangeres i Rakkestad i Östfold må avlyses på grunn av baneforholdene.

NYTT FRA DANMARK.

S.R. 12.30. Den danske jernbaneferje "Dan" på vei fra Helsingör til Helsingborg gikk imorges på en mine like utenfor Helsingör, og ble så sterkt skadet at den måtte settes på land på danskekysten. 6 mann skal være blitt skadet ved eksplosjonen som var så voldsom at vindusrutene klirret på svensk side.

Ferjetrafikken er forelöbig innstillet og vil ikke bli gjenopptatt igjen för all minefare er over.

Fiskerne i Helsingborgdistriktet har besluttet å innstille fisket forelöbig.

D.R. 11.30. I forbinnelse med Wessel-jubileet melder Ritzaus Bureau at Wessels gravsten er funnet hos en billedhugger i Brönshöj i Danmark. Wessels grav finns ikke mer, men stenen vil bli satt opp på et sted som senere vil bli nærmere bestemt.

NYTT FRA SVERIGE.

S.R. 22.00. Til svensk sendemann i Budapest er utnevnt nåværende charge d'affaires i Cairo, C.I. Danielson.

D.R. 17.35. I omegnen av Stockholm er det opprettet 16 arbeidsleirer for ungdom som skal delta i potetsopptakingen.

S.R. 22.00. En kollisjon inntraff iettermiddag i Stockholms skjærgård mellom dampskipet "Tri on" og en fiskesköyte. Sköyten sank og mannskapet ble tatt ombord på "Triton" som deretter fortsatte sin kurs sörover.

vvvvvv VVVVVV vvvvvv

NYHETSOVERSIKT FRA SKANDINAVIA.
Fra
Regjeringens I. K. & Hærens Overkommando.

12. okt. 1942. Nr. 534. Fortrolig.
Meldinger lördag 10. okt. 1942.

KONTINUERLIG LEDELSE I HYPOTEKBANKEN.

09.00. Som kjendt har det lenge - ikke minst blandt bankfolk - vært et almindelig önske å få mere enhet i kontinuitetet i ledelsen av Hypotekbanken. Den tidligere ordning med vakthavende direktörer, som skiftet hver uke, var selvsagt rent bankmessig og forretningsmessig lite hensiktsmessig. Det vil derfor bli hilst med glede av alle interesserte - banker såvel som låntagere - at en reform m.h.t. Hypotekbankens ledelse nu endelig blir satt i livet. Etter hvad "Aftenposten" erfarer er det forelöpig innfört den ordning at den nåværende administrerende direktör i Boligbanken samtidig fungerer som formann i Hypotek - bankens direksjon og i denne egenskap ganske naturlig er over - dratt også å bestyre denne banks daglige forretninger. Ved å slå den övre administrasjon av disse to institutter sammen vil man oppnå kontinuitet og full oversikt noe som selvsagt er uom - gjengelig nödvendig i enhver bank - foruten de mange og store fordeler som også på annen måte följer av å ha en felles fast ledelse.

SJÖMANNSENDINGEN IDAG

Bestod som vanlig på lördag av et såkalt underholdningsprogram som idag skulle forestille det daglige liv mellom Churchill, Roosevelt og Stalin.

HEINRICH GEORGE I AULAEN.

O.R. 18.00. Den opplesingsaften som den kjendte tyske skuespiller Heinrich George skal gi i Universitets Aula vil finne sted imorgen klokken 19.00 (Oslo tid).

HVEM HAR VUNNET?

O.R. 18.00. De tre störste gevinster i Pengelotteriets 29lde trekning kom ut på följende nummer: 50.000 kroner på nr. 201890, 30.000 kroner på nr. 74765, og 20.000 kroner på nr. 1526.

KAMMERATAFTEN I SKIEN.

O.R. 18.00. Igår kveld ble det holdt en hyggelig kameratsaften på Höyers Hotel i Skien for legionærer som er hjemme på permisjon. Det ble holdt tale av ordförer Engebretsen som hyldet våre legionærer for deres innsats i varme og hjertelige ord. Legionær Leif Knudsen holdt en vakker minnetale over Sigurd Stridsklelv og Rolf Ellefsen som begge er falt på Östfronten.

OPLAND OG SÖRTRÖNDELAG FORSYNINGSMYNDIGHETER SAMARBEIDER.

O.R. 11.00. Det er i disse dager iverksatt mellom forsyningsmyndighetene i OPLAND og SÖRTRÖNDELAG for å sikre forsyningen av fersk fisk til bygdene i Opland fylke.

PRISSAKER.

O.R. 11.00. Fra Mandal meldes at tre mann er mulktert av prispolitiet med henholdsvis 250, 300 og 300 kroner for sammen å ha byttet til seg brennevin mot rasjoneringskort for brød og smör De to som hadde brennevinet fikk 200 kroner i bot.

ANDRE POLITISAKER.

13.00. For noen dager siden ble det fra et renseri i Moss stjålet dresser og frakker. Overbetjenten kom til å tenke på en mann som isommer flyttet fra Moss til Höland. Politiet i Moss har hatt mye bry med ham og han har vært straffet adskillige ganger för. Lensmannen i Höland foretok undersökelser hos mannen og i et kott fandt man flere av tyvekostene. Mannen ble arrestert men så sitt snitt til å römme fra lensmannsarresten. Hvordan tyveriet i Moss er foregått er ennu uoppklart.

MISTET OKSEN SIN - OG FANT DEN IGJEN PÅ UTSTILLINGEN.

11.00. Under Tynset - markedet forleden hendte et pussig intermezzo. En to år gammel okse var blitt borte for en gårdbruker i Hamningen i sommer. Det var avertert etter den, men til ingen nytte. Imidlertid kom mannen til utstillingen, og blandt de over 50 utstilte okser festet han seg ved en som liknet svært på den forsvunne. I katalogen stod det imidlertid et annet navn på dyret og en annen avstamning. Likevel syntes mannen likheten var så slående at han lette etter svimerket, og ganske riktig. På hornet fandt han innebrent merket som tilhörte hans forsvunne okse. Oksen var allerede tildelt anbefalingspremie. Det viste seg at den "nye" okse også fikk holde premiegraden etter den avstamning som nu ble lagt for dagen - og nu er den endelig kommet dit den rettelig hörer hjemme.

DRAMMEN SKAL UTVIDES.

O.R. 18.00 I forbinnelse med Drammens utvidelse har Nasjonal Samlings fylkesförer reist saken om sammensmelting av Övre - og Nedre Eiker til en kommune og har sendt forslag om dette til fylkesmannen i Buskerud. Fylkesmannen har sendt en foreløpig utredning av saken til "innenriksdepartementet" og nevner her at Övre Eiker har ca 11.000 innbyggere, Nedre Eiker omlag 7.000. Den nye kommune vil altså i tilfelle få opptil 20.000 innbyggere og et areal på 382 kvadratkilometer. Saken er ifölge Buskerud Blad kommet tilbake fra "departementet" og skal nå nær framtid behandles av de to kommuner.

DÖDSULYKKE I MANDAL.

10.00. In dödsulykke har inntruffet i Mandal idet Tom Berntsen fra Mandal er drept under arbeidet. De andre arbeiderne i laget hans var gått bort mens Berntsen skulle fyre av noen mine-skudd. Han har ikke klart å komme unna og da de andre arbeiderne kom tilbake etter at skuddene var gått fant de Berntsen drept.

FANGET EN ÖRN MED BARE NEVENE.

På en öy like utenfor Mandal har en mann tatt en kongeörn med bare nevene. Han var inne på en låve da örnen slo ned på en hund like utenfor. Mannen styrtet öyeblikkelig ut av låven, kastet seg over örnen og fikk drept den.

Fiskerimeldinger.

O.R. 12.15. Om sildefisket meldes fra Sörtröndelag at der ved Uthaug siste dögn ble tatt 2 mindre steng på 150 hl. Et annet sted er det på snurp satt to steng på henholdsvis 100 og 150 hl.

Om småsildfisket nordpå meldes at det i Herjangen er satt tre små snurpesteng. Ellers meldes at fisket er meget smått.

Brislingfisket i Sogn har ikke gitt noen bedre resultater i siste dögn. Det er kastet litt i Natvik men brislingen var her så oppblandet med mussa at man måtte la mesteparten gå. I Lusterfjorden er det fisket endel og i Aurlandsfjorden har man gjort et par kast.

Om kyst og bankfisket nordpå meldes fra Tromsö at linefisket i siste uke lå praktisk talt nede på grunn av agnmangel. Dog har tilförslene til byen i siste uke vært endel bedre enn i foregående uke.

Til Kristiansund har det i siste uke vært tilfört omtrent det samme kvantum som i uka i forveien. Fangstene bestod for det meste av torsk, sei, lyr og hyse. Det har også vært tilfört bra med krabbe.

SØLVREV TIL TYSKLAND.

10.00. Tysklandskontrakten på sölvrevskinn ble undertegnet torsdag, forteller bladet Lågen. Formannen i Norges Pelsdyravlslag P. A. Owren opplyser at det skal leveres 30.000 skinn eller 50 % av produksjonen. Gjennomsnittsprisen er satt til 290 kroner eller 105 kroner mere pr. skinn enn ifjor. Skinnene skal leveres i tiden desember - april og avviklingen blir som ifjor med taksering av pelsdyravlslagets folk.

NYTT FRA SVERIGE.

09.30. Situasjonen på fiskemarkedet i Stockholm er mere fortvilet enn noensinne. Det er nemlig overhodet ikke noe fisk å oppdrive med undtagelse av de dyreste sortene som f.eks. laks og örret. Igår kom det bare 100 kasser sild til byen. Tilförselen til fiskehavnen i Göteborg var igår nær bunnrekorden. Årsaken til denne katastrofale forverring i situasjonen er den stekke storm som har rast på den svenske kysten i hele uka.

S.R. 19.00. Den tyske damper Schiann? er gått på grunn i nærheten av Hernösand. Skipet står meget hårdt på grunnen og man frykter for at det vil gå tapt. Mannskapet befinner seg ennu ombord.

vvvvvv VVVVVV vvvvvv

NYHETSOVERSIKT FRA SKANDINAVIA.
Fra
Regjeringens I.K. & Hærens Overkommando.

12.oktober 1942. Nr.535. Fortrolig.

Meldinger söndag 11.oktober.

UNNTAGELSESTILSTANDEN I TRØNDELAG OPPHEVET FRA I NATT.

USKYLDIGE MENNESKER SKAL IKKE LIDE MERE ENN ABSOLUTT STRENGT TATT NØDVENDIG.

23.30. Etter mindre enn en uke har Reichskommisar Terboven funnet å kunne oppheve unntagelsestilstanden i Trondheim, Nord-Trøndelag delvis(noe uleselige ord) .....

Det er utsendt följgende kommuniké:

.....(noen ord uleselig) unntagelsestilstanden ble innført viser at befolkningen har forstått situasjonens alvor. Dermed er det blitt mulig å oppheve de innskrenkninger som ble iverksatt. Reichskommisar Terboven sa i sin tale i Trondheim at det ville bli slått hårdt overfor dem som motarbeider sitt eget folks interesser, og disse har fått strenge men rettferdige straffer. Ved å oppheve unntagelsestilstanden etter så kort tid har der Reichskommisar på den annen side igjen vist sitt storsinn og sin rettferdighetssans. Unntagelsestilstanden rammet jo en mengde mennesker som intet hadde å gjöre med de folkefientlige handlinger som ble begått, og han har ikke villet at disse mennesker på noen måte skulle rammes mere enn absolutt strengt tatt nödvendig av hensyn til folkets sikkerhet. Det bör være klart for alle at tyskerne ikke med glede treff sine forholdsregler. Det viser også den ting at unntagelsestilstanden ble opphevet så snart.

At Tyskland ønsker et godt og positivt samarbeide med Norge innenfor rammen av det germanske fellesskap har vi gjentatte ganger fått bevíser for. Desto mere beklagelige er de ting som er inntruffet. För noen usle kroners skyld ble det begått straffbare handlinger som så langt fra kan sies å ha noe patriotisk formål, de var tvert imot almindelige forbrytelser, rettet mot det norske folk. Og bak det hele sto emigrantregjeringen i London og ekskongen som igjen fikk höve til å vise at deres politikk er så uten enhver forståelig hensikt at den må betegnes som den rene galskap. Det er sörgelig at nordmenn skal la seg lokke til å brukes som redskaper for dem som i virkeligheten er deres fiender og at en minimal ökonomisk vinning har vært medvirkende er direkte opprörende.

At unntagelsestilstanden nå er opphevet vil ikke si det samme som at det ikke lenger blir ført en streng oppsikt med de distrikter som det her dreier seg om. Uro av en hvilken som helst art vil bli slått ned öyeblikkelig og med hård hånd. Det må derfor inntrengende advares mot å vise det minste tegn til lettsindighet og ubetenksomhet. En hver må være klar over sitt ansvar og forstå hva som gagner folket best. Tyskland har vist sin ærlige vilje til et godt samarbeide, det står til oss selv å gripe den framstrakte hånd og sikre vårt land en plass i det germanske fellesskap som vokser fram. Det norske folks interesser krever derfor at sabotører og folkeforbrytere blir straffet med de strengeste midler. De siste begivenheter har vært en hård lærepenge. Forhåpentlig har de bidratt til å gjöre klart for alle nordmenn at emigrantenes forbryterske politikk utelukkende kan före til de störste ulykker for vårt land.

QUISLING LETTER PÅ BESTEMMELSENE I LOV OM NAVIGATÖRER SAMT OM NAVIGASJONSEKSAMENER M.V.

16.00. Ministerpresidenten har den 1.oktober d.å. vedtatt en lov om endring i lov om navigatörer samt om navigasjonseksamener m.v. av 7. februar 1936. Da Stortinget i 1936 behandlet departementets proposisjon om utferdigelse av ny lov om navigatörer samt om navigasjonseksamener m.v., ble det foretatt visse endringer i den foreslåtte lovs paragraf 3 om kystskippersertifikat av annen klasse. Enkelte av disse forandringer var uheldige samtidig som de innförte i loven forskjellige inkonsekvenser. Dette er nå rettet på i den nye lov. Av de foretatte endringer kan nevnes at tonnasjegrensen for å kunne före passasjerfartöy med kystskippersertifikat av annen klasse er hevet fra 75 til 100 tonn, hvilket ansees fullt forsvarlig i betraktning av at kravet om utdannelse av kystskippere av annen klasse er skjerpet i den skoleordning som nå virker. Etter den tidligere lov kunne en kystskipper av annen klasse före fartöy på inntil 200 tonn under fiskeri og fangst på havet, men han kunde ikke være förer på dette fartöy i fraktfart på kysten hvis det var over 100 tonn. Dette er nå forandret ved at tonnasje grensen for å kunne före fartöy i stor kystfart er hevet fra 100 til 200 tonn. Videre er det foretatt forskjellige forandringer i paragrafens bestemmelser om rett til å fare som styrmann slik at det blir overensstemmelse mellem bestemmelsene om fartöyets störrelse og fartsområde for så vidt angår adgangen til å före fartöyet og være styrmann på samme. Endelig er det i bestemmelsene om rett til å fare som styrmann på fartöy på inntil 500 tonn i europeisk fart tatt ut den betingelse at minst tolv måneder av den forlangte sjömannstjeneste skal være utenriks fart.

KAMP MELLEM BRITISKE UBÅTER OG HANDELSSKIP PÅ NORSKEKYSTEN.

S.R.22.00. Britiske ubåter har på norskekysten vært i kamp med 4 bevepnede transportskip. Fra land ble det satt på lyskastere og det var livlig kanonild. (Detaljene i meldingen var det helt umulig å oppfatte).

SJÖMANNSSENDINGEN.

0.R.21.15. "Biskop" Fröyland skulle ha holdt andakt, men istedet fortalte han at mens han gikk på middelskolen var han nesten blitt sjömann, idet han var blitt tilbudt hyre på en vedjakt. Hans ungdoms dröm hadde vært å bli sjöoffiser, men så bestemte han seg for å bli prest. Likevel var han to ganger blitt tatt for å være sjömann, nemlig av en gammel kone på en basar i Bergen og en gang han var sammen med to kapteiner. Han fortalte disse historiene om seg selv for å vise " min kjærlighet og beundring for sjöfolkene."

TO NORSKE SKIP MELDT SENKET.

16.00. I en liste, utsendt fra der Führers hovedkvarter, over allierte skip som er senket i "den senere tid", nevnes foruten britiske og amerikanske skip også to norske, nemlig MIRLO på 7435 tonn og Arth. W. Sewall på 6030 tonn.

4 HALDENSERE HAR FÅTT JERNKORSET.

23.00. Jacob Kynningsrud, Rokke, er dekorert med Jernkorset. Han er nå heime på permisjon. Ton dager för som hjemreise utförte han en heltedåd som ble nevnt i brigadebefalingen og skaffet ham jernkorset. Det er 4 haldensere som nå har fått jernkorset. De tidligere er Per Börresen i Waffen SS og legionærene Kjell Tönnesen og Bjarne Sem.

PELSDYRAVLEN - fortsatt.

Telemark, Aust-Agder, Vest-Agder og Rogaland fylker pålagt eiere eller besittere av pelsdyr i fangenskap ved pelsingen hösten og vinteren 1941-42 å sende stedets distriktsveterinær materiale av hvert kadaver av pelsdyr til undersökelse for trikinose. Det samme ble gjort gjeldende for Östfold, Akershus, Hedemark, Opland, Buskerud og Vestfold fylker forsåvidt angår de eiere ellere besittere av pelsdyr som ikke i medhold til forordningen av 28.nov. 1940 sendte inn slike prøver hösten og vinteren 1940-41. Innenriksdepartementet har nå ved en ny forordning om trikinose, nr. 7 av 1.okt. 1942, fastsatt tilsvarende bestemmelser også for Hordaland, Bergen, Sogn og Fjordane, Möre og Romsdal og Sör-Trøndelag fylker, idet eiere eller besittere av pelsdyr i disse fylker ved pelsingen hösten og vinteren 1942-43 er pålagt å sende stedets distriktsveterinær materiale av hvert kadaver av pelsdyr til trikinundersökelse.

EN TYVERIAFFÆRE FRA TRONDHEIM.

16.00. I vår ble det foretatt et större innbruddstyveri i Trondheim. Ved hjelp av falske nökler kom tyvene seg inn på lageret i en stor manufakturforretning, og forsynte seg med varer til en verdi av 4-5000 kroner. Ved hjelp av brekkjern bröt tyvene seg også inn i naboforretningen og også der stjal de en hel del varer. Ved Trondheim forhörsrett ble de tre siktede dömt til fengsel, den ene i 105 og de to andre i 75 dager. Påtalemyndigheten påanket dommen til Högsterett for skjerpelse av straffen. Högsterett har nå enstemmig forhöyet straffen for hovedmannens vedkommende til fengsel i 9 måneder og for de to andre til fengsel i seks måneder. Högsterett legger vekt på at det dreier seg om tyveri av store mengder rasjonerte varer, og at de domfelte må antas å ha utnyttet mörkleggingen.

PRISPOLITIET I VIRKSOMHET I NORD-NORGE.

21.30.Pris- og rasjoneringspolitiet i Nord-Norge er nå fullt utbygget. Politiinspektör Strauman forteller at for August viser rapportene utfærdigede forelegg og inndragningsbelöp på tilsammen 100 000 kroner. Det er særlig snikhandelssaker og prisovertredelser i byggebransjen som legger beslag på politiets arbeide. Det kan f.eks. nevnes at en svart- og snikhandler fra Finnmark har fått 4 måneders fengsel ubetinget, 6000 kroner i bot og inndragning av et större varelager. I disse dager behandles en större straffesak med atten partier mel. Av andre saker kan nevnes at en nordlending er idömt 20 000 kroner i bot og 30 000 kroner i inndragning for overpris på teglsten. Når det gjelder rasjoneringssaker er det satt inn flere mann i etterforskningstjenesten. Straffene for slike saker vil nå bli strengere, uttaler politiinspektören.

NS-STÖRRELSER HOLDER FOREDRAG.

21.00. Redaktör Ernst Lövås og kretsförer Sundgård har foretatt en meget vellykket foredragsferd som ble avsluttet i kveld i Hamar. De har talt i Romedal, Ringsaker og på Nes. Overalt var det fulle hus og god stemning. Sekretær i Fagorganisasjonen, Skjærstad talte i kveld i Sör-Fron. Han starter en av dagene en Österdalsturne og skal holde 23 bedriftsforedrag. Förstkommende helg vil "minister" Fretheim besöke Tynset og Rena hvor han vil holde foredrag.

DÖDSFALL.

21.00. En av pionerene i norsk misjonsvirksomhet, misjonsprest J.M. Horne er död 80 år gammel.
21.00. Minebas Tom Berntsen, fra Mandal, ble forleden drept ved en ulykke under arbeidet.

REV OG ANDRE ROVDYR ER SVÆRT PLAGSOM I NORD-ØSTERDAL.

O.R.18.00. I Nord-Østerdal tok rovdyrplagen slike dimmensjoner sommeren 1942 at den så ut til å bli en fare for saueholdet i dalen. Etter en statistikk som ble tatt viser det seg at 314 voksne sauer og 872 lam har forsvunnet i löpet av året. Dette representerer et verditap på omlag 50 000 kroner. Det var mange slags rovdyr på ferde, ulv, jerv og særlig rev.

GYMNASTIKKINSTRUKTØRER FOR ARBEIDSTJENESTEN.

16.00. For å få velutdannede gymnastikkinstruktörer setter arbeidstjenesten i disse dager igang en gymnastikkskole i Oslo. I den anledning har nestbrigadeförer A. Sunde, i skoleavdelingen, gitt noen nærmere opplysninger. Skolen blir ingen almindelig A-T skole. Elevene går nemlig igjennem nederste avdeling ved Statens gymnastikkskole og står dermed under direktör Sverre Gröners ledelse. Vi har nå innbeordret som elever 60 AT-befal og 40 kvinnelige AT-ledere. Disse begynner på skolen 12.oktober og er ferdig utdannet 1.april neste år. Vi kommer til å bruke gymnastikkskolens program. Vi kommer også til å gjöre bruk av gymnastikkskolens lærerkrefter, samt sveitförerne Skjerslien og Meringen, som tidligere er fullt utdannet som instruktörer.

DOMKIRKEN I STAVANGER ÅPNET IGJEN ETTER RESTAURERINGEN.

18.00. Stavanger by og Domkirken hörer uadskillelig sammen og alle har fulgt restaureringsarbeidet, som nå har pågått i lang tid, med stor interesse og gledet seg over hvorder den prektige kirkebygning er blitt vakrere for hver dag. Restaureringsarbeidet er ennå ikke helt ferdig, men de arbeider som står igjen forhindrer ikke at kirken kan tas i bruk. Det vakte almindelig glede i hele byen at den vanlige gudstjeneste i Domkirken kunde begynne med höymesse idag og kirken var da også fyllt til siste plass av menigheten. Misjonskantaten ble oppfört av Misjonskontoret og St. Svithuns Korforening med 4 solister. Under restaureringsarbeidet har arkitekt Fischer foretatt grunndige oppmålinger og fotograferinger i kirken, mens arkitektene Eyvind Moestue og Ole Schistad har ledet selve byggearbeidet. Disse tre fagfolk innestår for at det arbeid som nå er gjort og det som skal utföres i framtiden, ligger på et högt plan. Byarkitekten frk. Sigrid Buck har hatt det daglige tilsyn med arbeidet.

UTNEVNELSER.

18.00. Innenriksdepartementet har ansatt konstituert lensmann Sören Edin Åamli, Tinn, som lensmann i Tinn lensmannsdistrikt.

Innenriksdepartementet har oppnevnt lensmann Henry Joachim Ericksen til ny ordförer i Hövåg, Aust-Agder, idet nåværende ordförer Jonas Jonassen etter söknad samtidig fritas for vervet.

Innenriksdepartementet har konstituert ordförer Gustav Sveen som rådmann i Ålesund kommune.

SØLVREVAVLENS PROBLEMER.

16.00. Norges Pelsdyravlslag har i det siste arbeidet med planer om å anlegge en fabrikk for pelsdyrfor. Et av styrets medlemmer har vært i Nord-Norge for å studere mulighetene for å anlegge en slik fabrikk, som vil ha den störste betydning for pelsdyravlen her i landet. Det er særlig fiskemelet som har interesse som pelsdyrfor. Det er på tale å bygge et anlegg med följende mål: 1. Torskemelproduksjon etter den gamle metode med lufttörret råstoff.2. Produksjon av fersk, kunstig törret råstoff og framstilling av brödmel av fisk. 3. Anlegg av et större kjölelager for pelsdyrfor og eventuelt andre fiskeprodukter. Det er også på tale å framstille revefor av sild.

x x x x x x

16.00. Ved forordning av 10.juni 1941 ble det forsåvidt angår

(fortsettes)

ENESTÅENDE BEGLISTRING OVER AT DET ER"VIRKELIG KUNST" PÅ HIRDUTSTILLING.

O.R.18.30. I forbindelse med utstillingen "Norges Nyreising" er det også en avdeling for "hirdkunst". For at dette begrep kunne bli nærmere klarlagt, var det idag et intervju med en fru Johanne Sakonsky. Hallsmannen hevdet innledningsvis at de mange tusener som hadde besökt utstillingen hadde vært forbauset over å finne "virkelig kunst" representert ved "fullt utviklede kunstnere". Det beste bevis var fru Sakonsky, som hadde bodd 14 år i Frankrike og holdt sin første utstilling i Paris i 1934. Allerede den gang hadde hun tenkt på å kalle et av sine billedhuggerverker"Det nye Norge", men det var ikke blitt noe av. Tiltross for at tidene har forandret seg, hadde hun ikke overveiet noen gjendåp. Fruen vilde ikke si noe dårlig om andre kunstnere, aller minst i et intervju, uttalte hun, men hun måtte likevel få lov til å si at den norske kunst som var på Parisutstillingen var et sörgelig skue. Bedömmelseskomiteen hadde vært enig med henne i dette og fruen var den enste som var blitt belönnet med medalje. (Kan dette virkelig være sant ? Heds. anm.)

Fruen innrömmet meget beskjedent at hennes mann var russisk fyrste, men ettersom titler var avskaffet i Norge, var de begge meget fornöid med titlen "kampfelle" idet de begge er medlemmer av Hirden.

To SPERREBALLONGER OVER KRÅKERÖY.

21.00. I ettermiddag kom det en sperrebalong drivende fra vest og innover Kråkeröy. De tyske myndigheter fikk den tatt för noen skade var anrettet. Igår ettermiddag ble det også sett en sperrebalong i Kråkeröy. Den forsvandt innover Borge.

FEST FOR LEGIONÆRENE PÅ HEDEMARKEN.

21.00. Fram Idrettslag, Brummundal, har holdt fest for legionærer som er hjemme på permisjon og nye frivillige som har meldt seg til legionen. Formannen i idrettslaget, Bö - Randgard og lagförer, lærer Anker Gundersen, talte. Vang NSK har holdt en kameratkveld på Victoria Hotell for legionærer som er hjemme på permisjon.

NYTT FRA SVERIGE.

S.R.19.00. Kongen, Kronprinsen og en rekke andre framtredende personer var idag tilstede ved den mest imponerende militærparade som er holdt i Stockholm. 4800 mann deltok, deriblandt tanks og pansser avdelinger. En avdeling styrtbombefly kretset over byen. De forskjellige avdelinger hadde tidligere på dagen gitt interessante oppvisninger.
S.R.19.00. Alle poteter er beslaglagt fra innat kl.24.00 og all transport av poteter uten tillatelse er forbudt. Det skal ikke innföres rasjonering, men alt salg skal foregå etter autorisasjon og til fastsatte priser (17 til 23 öre pr. kg.)
S.R.19.00. Tre svenske fartöyer er kommet til Sverige fra Syd-Amerika. Det ene skipet er på 16.500 tonn og de to andre på 7000 tonn. Skipene hadde en meget verdifull last.
S.R.22.00. Arbetsmarknadskommisjonen har foreslått for regjeringen at de vernepliktige av årsklassen 1942, ca.40 000 mann, innkalles til arbeidstjeneste i skogene.
S.R. 22.00. I Upsala skal i den nærmeste framtid holdes omfattende luftvernsövelser. Visse grenser av luftvernet vil bli satt inn for förste gang og övelsene skal være i flere dager.

v v v V V V v v v

NYHETSOVERSIKT FRA SKANDINAVIA.
Fra
Regjeringens I. K. & Hærens Overkommando.

13 okt. 1942. Nr. 536. Fortrolig.
Meldinger mandag 12 okt.

9 DREPTE VED BOMBEANGREPET PÅ OSLO - OFFISIELT.

INGEN AV DE SÅRDE AVGÅTT VED DØDEN.

S.L. 22.00. Under opprydningsarbeidet i ruinene etter det britiske bombeangrep på Oslo under Rikstmötet har man nå påtruffet ytterligere 2 lik.

Tallet på de drepte oppgis offisielt til 9. Ingen av de 67 sårede er avgått ved döden, men flere er alvorlig såret.

AVISKOMMENTARER TIL OPPHEVELSEN AV UNNTAKELSESTILSTANDEN.

O.R. 08.00. Hovedstadsavisene kommenterer idag kunngjöringen om opphevelsen av unntakelsestilstanden i Tröndelag.

Fritt Folk skriver bl.a.:

Idag står det norske folk mer enn noensinne foran valget mellom to veier, den germanske eller den jödisk-marxistiske. Den siste er en vei som gjennom ödeleggelse og kaos förer rett i fordervelsen. Den förste förer til redning for land og folk, og på den veien hersker ro og orden, den ro og orden som nå alle forstår er uomgjengelig nödvendig om landet skal föres frelst ut av vanskene.

Aftenposten peker bl.a. på at man selv skal ha levd under en unntakelsestilstands åndelige og praktiske trykk for helt ut å kunne erkjenne den uhyre lettelse ved at normale forhold atter inntrer.

Befolkningen kan takke seg selv for at den ble av så kort varighet. Det er dette sunne folkevett som atter har seiret over opphisserne, og som har innsett den absolutte nödvendighet av at vi selv opprettholder ro og orden.

Både fra tysk og norsk side er man klar over at når denne krig engang er forbi, skal våre to folk også i framtiden, og da på like vilkår, arbeide sammen i det store germanske folkefellesskap. Dette er bestemmende for der Herr Reichskommissars holdning overfor den "norske regjering", overfor det norske folk, men også overfor de krefter som stiller seg i fiendens tjeneste, slutter bladet.

Begivenhetene i Trönderlag har vært en dyr lærepenge, ikke bare for befolkningen der oppe, men for alle landsmenn som med sorg har fulgt tingenes gang. Ansvaret faller på dem som under påvirkning fra London bidrar til å sette begivenhetene i gang. Det kan ikke sies ofte nok og gjentas sterkt nok at det er vi her hjemme som er de eneste rette til å dömme om situasjonen, det kan ingen gjöre for oss utenfra eller på avstand. Selv må vi ta ansvaret og selv må vi velge hva slags tilstander vi önsker opprettholdt, skriver Morgenposten.

MINNESTEIN OVER FENRIK AVSLÖRET PÅ VESTLANDET.

18.30. På Breim kirkegård ble det söndag avdukket en minnestein over Fenrik Aksel Midt-Kandal og troppsförer Odd Stöyva som falt i krigen i 1940.

Höytideligheten ble innledet med gudstjeneste hvoretter sokneprest Kvåle holdt avdukningstalen. Videre var det tale av Midt-Kandals kaptein, Liaben Holm.

Minnehöytideligheten hadde samlet over 1000 deltakere. Minnesteinen er en kjempeblokk av rödgranitt fra Breim. Det er ungdomslagene i bygden som har forestått innsamlingen til og reisingen av steinen.

JERNKORS TIL SARPSBORG OG HALDEN.

18.30. SS-Sturmmann Ragnar Gustavsen, Sarpsborg, er tildelt jernkorset for sin tapre innsats på Østfronten. Han er den første der fra byen som har fått denne sjeldne utmerkelse.

O.R. 08.00. Jacob Kynningshaug, Rokke ved Halden, er dekorert med jernkorset. Halden har 3 jernkors før.

DØDSFALL.

18.30. Folkehöyskolelærer Olav Holdhus er lördag avgått ved döden 73 år gammel.

Fra 1895 til 97 var han folkeskolelærer i sin hjembygd hvoretter han kom til Voss Folkehöyskole hvor han senere har virket. Han har oversatt flere böker til nynorsk.

D.R. 17.35. Operasanger Emil Emmaus Nielsen, Oslo er död 65 år gammel.

Nielsen har vært ansatt som sanglærer ved musikk-konservatoriet i Oslo, vært dirigent for Studentersangforeningen, og komponert endel for mannskor.

D.R. 17.35. Tidens Tegns mangeårige redaksjonssekretær, Henrik Lysöe, er död 60 år gammel.

TERBOVEN PÅ FOTBALLKAMP.

O.R. 08.00. Omlag 6000 mennesker overvar söndag finalen i turneringen om Wehrmachtbefehlhaber in Norwegen, Generaloberst von Falkenhorsts oppsatte pokal.

På prestribunen sås bl.a. Reichskommissar Terboven, Generaloberst v. Falkenhorst og tallrike höiere representanter for de tre Wehrmachtformasjoner og Reichskommissariat, "minister" Axel Stang, "ordförer" Jensen, idrettsråd Charles Hoff og stabsjef Thronsen.

I finalen möttes Mo i Rana og Bergen. Førstnevnte lag vant en fortjent seir med 2-1. Umiddelbart etter kampen foretok Generaloberst v. Falkenhorst utdelingen av pokalen.

O.R. 18.25. Åpningen av Arbeidstjenestens idrettsstevne på Sarpsborg Stadion fant sted mandag i nærvær av distriktsjefen Gran og politimester Lindblom. Begivenheten ble kringkastet ved Tore Toresen.

NSUF-MÖTE I SCALA I OSLO.

22.00. NS' ungdomsfylking i Stor-Oslo arrangerte söndag et vellykket möte i Scala under mottoet "Norges Ungdom - Norges Framtid".

Mötet ble åpnet med en tale av jentefylkingsförer Liv Falkenberg, hvoretter frontkjemperen Karl Johan Kristiansen tolket Olav Aukrusts tanker og drömmer om det nye Norge.

Siste taler var Rolf Sanne.

LUTHER - QUISLINGS FORLÖPER.

O.R. 15.15. I et foredrag om Martin Luther i ettermiddag kom "byråsjef" Nitter med den overraskende opplysning at Luther var Hitlers og Quislings forlöper. Gjennom skapelsen av det tyske skriftspråk hadde han gitt disse to herrer de muligheter de hadde fornöden.

ERSTATNINGSSAK ETTER KLORGASSULYKKEN I MJÖNDALEN FOR 2½ ÅR SIDEN.

12.00. Ved Eiker, Modum og Sigdal Herredsrett påbegynnes idag behandlingen av erstatningssakene etter klorgassulykken i Mjöndalen for 2½ år siden. Ulykken krevde som kjent 3 menneskeliv mens over 100 ble gassforgiftet og måtte lægebehandles, likesom store deler av Mjöndalen måtte evakueres som følge av gassen.

De skadelidtes samlede krav går opp i adskillig over 100.000 kr. For å slippe å føre prosess om hver enkeltsak er man blitt enig om at småbruker Gunnar Holths erstatningskrav på ialt 16.470 kr. skal prosederes like til "Höyesterett" slik at man får fastslått erstatningsplikten. Det er 3 saksökte, nemlig firmaet Hans Brun, Oslo som agent for det tyske firma som leverer gassen og som utförte fyllingen av gassen fra vognen, Norges Statsbaner og Mjöndalens Cellulosefabrikk hvor eksplosjonen fant sted.

Saken ventes å ville ta en 8 dagers tid.

GRAVMELE ÖVER ARNE GARBORGS MOR.

O.I. 11.00. Det skal nå reises et stort og vakkert gravmele over Arne Garborgs mor som ligger begravet på Sandnes kirkegård.

I den forbindelse er det også planer oppe om å reise et lignende gravmele over forfatteren Jonas Lies' mor. Lies' mor hviler som kjent på Sunde gamle kirkegård.

BRANN I SOMMERLINSJONAT.

06.00. Det populære sommersted "Solsletta" på Stray ved Kristiansand er söndag formiddag ödelagt av brann. Alt innbo, utstyr og inventar strök med. Ilden skyldes to damer som hadde tendt på peisen og senere gått og lagt seg.

NS ÅPNER HUSSTELLSTASJON I KRISTIANSAND.

18.30. Nasjonal Samlings Kvinneorganisasjon har som kjent lagt ned et stort arbeid til fremme av husyrket. Bl.a. er det åpnet flere husstellstasjoner rundt om i landet hvor husmödre kan få praktiske råd og vink og samles til rådslagning.

21 oktober åpner husstellstasjonen i Kristiansand. Stasjonen som er fullt moderne utstyrt, vil stå under ledelse av fru Fossby.

Landslederen for NSK's Husyrkeavdeling, fru Gunvor Hågensen, forteller at Husstellstasjonen i Krisiansand er den fjerde som NSK har satt igang. Tidligere har man stasjoner i Oslo, Trondheim og Stavanger. Samtlige stasjoner er fullt opptatt på grunn av den enorme sökning. En rapport fra Trondheim forteller at husstellstasjonen der særlig i de siste par uker har hatt en veldig sökning.

I ner framtid vil det bli opprettet stasjoner i Skien eller Porsgrund, i Drammen samt i Laksevåg og Bergen. Senere vil det selvsagt bli ennå flere husstellstasjoner. Foreløbig må man imidlertid nöye seg med de nevnte. Til gjengjeld vil det settes igang ambulerende husstellstasjoner for de övrige deler av landet.

Etter oppfordring skal NSK ved stasjonen i Oslo nå sette igang husstellkurser for ungkarer, som ofte er henvist til å lage maten selv i denne tiden, noe som ikke er så enkelt. Kursene vil bli ordnet som ettermiddagskurser og omfatte den mat som kan lages med de midler en ungkar pleier å ha til rådighet, en enkel kokeplate og den mat som man kan skaffe idag. Kurset vil altså bli lagt praktisk og realistisk an. De som ønsker å delta må melde fra til Husstellstasjonen på Ankertorget.

INNSAMLING FOR KVINNENES NYBROTTSFOND 24 OKT.

14.30. 24 oktober arrangeres over hele landet en innsamlingsdag til inntekt for Kvinnenes Nybrottsfond.

Formannens i fondet , fru Olga Bjoner, som var formann i Norges Bondekvinnelag da dette tok opp spörsmålet i 1931, opplyser at hensikten med fondet er å stötte og hjelpe nybrottsfolk i deres arbeid. Siden stiftelsen i 1931 har "Kvinnenes Nybrottsfond" vært en hjertesak for bondekvinnelagene og et uttrykk for fellesskapstanken. På möter og tilstelninger har bondekvinnelagene hvert år samlet inn store midler til fondet. Videre er det kommet inn bidrag i form av kunstgjödsel og större belöp fra enkelte institusjoner.

Ifölge statuttene tilstås de burcisingsmenn bidrag som har vist dyktighet i sitt arbeid. Bidragene ytes i form av såvarer, gjödsel eller buskap. Fondet yter altså ikke lån. Videre får bare de bidrag som er verdige til det. Når det gjelder tildeling av bidrag har man nöydd seg med at vedkommende får anbefaling fra ordförer, jordstyre eller formannen i bondelag eller bondekvinnelag.

Inntil nå har mer enn 1800 nybrottsfamilier fått hjelp av fondet, og i mange tilfeller var hjelpen den siste redning for disse mennesker.

I samband med Nybrottsdagen den 24 oktober arrangerer bondekvinnelagene tilstelninger rundt om i landet. Det blir også solgt et "nybrottsmerke" samt brevmerker.

VÅLE KOMMUNE INNFÖRER "DUGNAD".

10.30. Ordföreren i Våle i Vestfold har bestemt at alminnelig "dugnad" skal innföres for bygdefolket. De som er blitt tidlig ferdig med höstarbeidet pålegges å hjelpe de som ennå ikke har fått avlingen i hus.

YTRE RENDALS SKOGER TIL SALGS.

9.30. Ytre Rendal Kommunes skoger er, som för meddelt, kunngjort til salgs. Det har meldt seg ikke mindre enn 20 kjöpere fra alle kanter av landet

EKSTRAFORPLEINING FOR SKOGSARBEIDERNE I OPLAND.

12.00. Skogsarbeiderne i Opland får i disse dager en ekstrakvote av hermetikk. Det dreier seg om seikaker og kippers, og de skogsarbeidere som har forpleining utenfor hjemmet får også 200 gr. erter uten klipp av rasjoneringskort.

TOBAKKSTYVERIENE LOKERER.

9.30. Flere forretninger i Österdalen har i det siste mistet sine tobakkskvoter under forsendelsen med jernbanen. Åsnes Kooperative og Namnå Handelslag i Grue har nå mistet hver sin kvote, henholdsvis 18 og 19 kilo, meddeler Östlendingen

12.00. Hos Ragnvald Jevne på Lillehammer, som er agent for en tobakksfabrikk i Oslo, har ubudne gjester natt til mandag vært påferde og tatt med seg en god del tobakk.

BRA MED VILLREN I RONDANE.

O.R. 08.00. Herredsjegermesteren i Foldal uttaler at villreinstammen innunder Rondane har tatt seg betraktelig opp. Bestanden utgjör nå nærmere 1000 dyr.

Under elgjakten i Storelvdal er det inntil nå felt omlag 20 dyr.

NYE RASJONER AV SARDINER FASTSATT.

O.R. 18.00 & 17.00. I samsvar med Direktoratet for Proviantering og Rasjoneringss forskrifter av 10/10 1942 kan salg av ny rasjon sardiner finne sted i Nordland, Troms og Finnmark fylker i tiden inntil 1/12 1942 og i landet forövrig inntil 20/11 1942, etter följende regler:

1. Den ordinære rasjon er 2 esker pr. person og kan kjöpes av

a. Personer som har gyldig kjöpekort for kjött og som innen 1/11 1942 leverer kortet til en detaljist som förer hermetikk og

b. Anstalthusholdninger som av forsyningsnemnden får utstedt anvisning på sardiner, og innen 1/11 1942 leverer anvisningen til en detaljist som förer hermetikk.

2. For de under 1a nevnte forbrukere skal detaljister klippe av ekstramerket 3a på kjöpekortet og sette sitt firmastempel eller skrive sitt firmanavn på det tilsvarende ekstramerke 3b.

For anstalthusholdninger skal detaljisten beholde originalanvisningen samtidig som han setter sitt firmastempel eller skriver sitt firmanavn på anvisningsgjenparten.

3. Personer som har arbeidstilleggskort og som innen 1/11 1942 leverer sitt kort til en detaljist som förer hermetikk, har rett til å kjöpe en tilleggsrasjon på 2 esker pr. person. Detaljisten skal klippe av merket 41a,2 eller 41b,2.

4. Sardinene kan i de tre nordligste fylker utleveres til forbrukere i tiden inntil 1/12 1942, og i landet forövrig i tiden inntil 20/11 1942. Levering kan bare skje mot klipp av ekstramerke 3b eller arbeidstilleggskortmerker 42a,2 og 42b,2 eller mot den ovenfor nevnte anvisningsgjenpart. En forbruker kan på grunn av slakting eller av omsyn til utdelingen av nye kort få inndratt sitt kjöttkort för han får utlevert sin sardinrasjon. Han kan da klippe fra ekstramerket 3b för han leverer kortet og få sardinrasjonen levert mot det löse merke.

5. Salg av sardiner fra grossist kan finne sted til detaljister i de tre nordligste fylker i tiden inntil 1/12 1942, og til detaljister i landet forövrig inntil 20/11 1942 mot innlevering av ekstramerker 3a eller mot originalanvisning utstedt av forsyningsnemnden eller mot innlevering av merket 41a,2 eller 41b,2 fra arbeidstilleggskortet.

Oslo, 10 oktober 1942.
Direktoratet for Prov. og Rasjonering.

FORSYNINGSNEMNDEN FORETAR KONTROLL AV BESETNINGENE.

19.00. Forsyningsnemnden i Risör-distriktet foretok nylig kontroll hos 10% av husdyrholderne for å se om husdyropplysningen stemt med de faktiske forhold. Det viste seg at kontrollen var höyst påkrevd for man fant ikke mindre enn omlag 40 griser som ikke var oppgitt til myndighetene. På et lite bruk fant man 2 griser og en kvige som ikke var anmeldt.

FISKERIMELDINGER.

O.R. 12.15. Om sildefisket meldes det fra Uthaug i Sör-Trøndelag at 2 snurpere har fått henholdsvis 12 og 100 hl. Adskillige sköyter har forlatt feltene, og deltakelsen i fisket er liten nå.

Også brislingfisket i Sogn er avtakende.

På Sörlandet har skjergårdsfisket vært meget smått i det siste, og det ser ut til at det er mindre fisk i sjöen enn vanlig på denne årstid.

Fisket i Oslofjorden har vært ganske bra.

SJØMANNSSENDINGEN.

O.R. 21.15. I Sjømannssendingen talte ikveld matros Alf Due Ødegård og en ukjent stemme som bl.a. kom inn på forhandlingene mellom Nortraship og sjømannsorganisasjonene om en ny lönnstariff. I den forbindelse lestes det opp av et brev, som det tidligere skulle ha vært gitt bruddstykker av, hvori hr. Sönsteby anklages for å motarbeide sjömennenes interesser. Brevskriveren sier engang å ha truffet hr. Sönsteby på Strand Palace Hotel - visstnok i 1940 - og der gjennom hr Sönstebys egen munn fått bekreftelse for at hr. Sönsteby er blitt gitt politimyndighet over alle norske sjöfolk. Forövrig skulle hr. Sönsteby ha uttrykt sin forakt for sjömennene og kalt dem noe pakk.

Lesten av sendingen var viet forskjellige allierte meldinger som sjömannen burde vite.

NYTT FRA DANMARK.

D.R. 17.35. Ritzaus Bureau meddeler: Ifölge anordning av der Führer er den överstbefalende for de tyske tropper i Danmark, General Lütke, kalt tilbake til anvendelse annet sted.

Til ny överstbefalende er utnevnt General von Hanneken. General v. Hanneken har for ti dager siden overtatt sin nye stilling.

D.R. 17.35. Engelske fly flöy innatt inn over den vestlige og sörlige del av Danmark og kastet ned enkelte bomber i en liten by i Sönder-Jylland. Det ble gjort endel materiell skade, men ingen mennesker kom til skade. 3 engelske fly ble skutt ned.

NYTT FRA ISLAND.

D.R. 11.30. De Forente Staters nye minister på Island kom siste uke til Reykjavik.

D.R. 11.30. Den islandske forening i København holdt igår aftes generalforsamling. Formannen ble gjenvalgt.

NYTT FRA SVERIGE.

D.R. 11.30. De 3 leideskipene som söndag kom inn i svensk territorialfarvann med verdifull last fra Sör-Amerika var Trelleborg Ångfartygs Nye A/B's motortankskip "Falsterbohus" på 16.500 tonn D.W. og Johnsonslinjens motorskip "Brasil" og "Ecuador" hver på vel 7000 tonn. Lastene bestod av korn, animalske og vegetabilske oljer, huder, ull og stykkgods. "Brasil" og"Ecuador" kom inn til Göteborg idag.

O.R. 11.00. På grunn av sviktende vedleveranser er det oppstått vedmangel i Skåne særlig i Malmö og Lund. I Malmö har fabrikkene fått ordre om å blande torv i brendslet.

D.R. 11.30. Den svenske tennisspiller Calle Schröder spilte igår sin siste kamp som amatör. Kong Gustaf overvar kampen.

vvvvvv VVVVVV vvvvvv

NYHETSOVERSIKT FRA SKANDINAVIA.
Fra
Kongeringens I. K. & Hærens Overkommando.

14. okt. 1942. Nr. 537. Fortrolig.
Meldinger tirsdag 13 oktober.

RIKSMARSJPRØVE SØNDAG 1STE NOVEMBER.

O.R. 21.00. Etter en rekke oppfordringer fra forskjellig hold rundt omkring i landet har forbundsleder Charles Hoff bestemt at årets siste riksmarsj-pröve skal holdes söndag 1ste november. Det vil bli arrangert prøver i følgende byer: Oslo, Bergen, Trondheim, Stavanger, Kristiansand, Drammen, Tönsberg, Skien, Sarpsborg, Gjövik og Ålesund.

Det er sannsynlig at prövene også vil bli holdt på en rekke mindre steder. En har allerede fått melding om at flere institusjoner og firmaer vil utfordre hverandre i störst prosentvis deltagelse av ansatte funksjonærer.

Det ser således ut til at alle veier blir preget av marsjerende og gående kolonner der hvor riksmarsjprövene avholdes den 1ste november.

DÖDSULYKKE I HOLMESTRAND.

O.R. 18.00. Igårettermiddag hendte en dödsulykke i Holmestrand idet en 4 år gammel pike, Solveig Ödegård, datter av kjöpmann Ödegård ble påkjört av en lastebil og så hårdt skadet at hun avgikk ved döden underveis til fylkessykehuset i Tönsberg. Den lille piken skulle löpe over gaten og var ikke oppmerksom på bilen som kjörte rett over henne.

DÖDSFALL.

10.00. Organist Bernhardt Börresen, Kragerö, er avgått ved döden, 59 år gammel. Han var født i Skien og var i en årrekke organist i Ålesund för han kom til Kragerö hvor han har virket i de siste 20 år. Foruten organist var han sanglærer ved folkeskolen.

NSK AFTEN I SKIEN.

O.R. 18.00. NSK holdt igår kveld en kameratslig aften med underholdning for legionærer som er hjemme på permisjon.

INNBRUDDSTYVERI I BRANDVAL.

08.30. Fra en forretning på Roverud i Brandval er det ved et innbruddstyveri stjålet bl.a. 2 sekker mel, en kasse raffinade, 20 - 30 kg. kaffe og en dunk grönnsåpe.

GAUPE I BORDALEN.

10.00. Etter hvad bladet Hordaland på Voss melder har man sett gaupe i Bordalen. Det meldes forövrig fra flere kanter i distriktet at man har sett gaupe. Det er også funnet flere döde sauer i fjellet, som synes å være revet ihjel og man antar at det er gaupen som har vært på færde.

OFFICIELLT.

10.30 "Justisdepartementet" har ansatt cand. jur. Eval D. Rygh som dommerfullmektig ved Stjören og Værdal sorenskriverembete.

Som ekstraordinær dommerfullmektig ved samme embete er ansatt cand. jur. Trygve Wennevik.

Cand. jur. Carl H. Dahl er ansatt som dommerfullmektig ved Salten sorenskriverembete.

Som ekstraordinær dommerfullmektig ved Lofoten sorenskriverembete er ansatt cand. jur. Cordt H. Valeur.

Cand. jur Åsmund Förstöyler er ansatt som tingsøysingsbetjent ved Bamble sorenskriverembete.

"Departementet" har gitt sakförerne Karl Eliassen, Molde, Paul Hjelm Hansen Kragerö, Brage Leinum, Heimdal Trygve Norman Hermannsverk i Sogn og Olaf Siranæs, Notodden erklæring om at de kan opptre som advokater ved lagmannsrettene og ved herreds - og byrettene.

Cand. jur. Otto Hiutfeldt har fått bevilling som sakförer.

VERDIFULL SAMLING TIL SIGDAL OG EGGEDAL BYGDEMUSEUM.

O.R. 18.00. Sigdal og Eggedal bygdemuseum har fått beskjed av lærer Sigurd Tveiten og frue, Eggedal om at de skjenker en stor samling av forskjellige ting til museet. Ifölge Buskerud Blad utgjör samlingen over 100 ting, derav en rekke verdifulle gjenstander, bl.a et skap fra 1460. Tveiten har antydet at samlingen vil bli förökct senere.

FRUKTAVLEN I VESTFOLD UNDER MIDDELSÅR.

O.R. 18.00. Gartnere i Vestfold forteller at fruktavlen i Vetsfold kommer til å ligge på omkring 80 % av middelsår.

NY UTDELING AV SJOKOLADE TIL BARN.

O.R. 18.00. På sjokolade og kakaokortet for september til november 1942 som er delt ut til barn i alderen 2 - 14 år vil det i tiden fra og med 16de oktober til og med 15de november bli anldening til å kjöpe 100 gram spisesjokolade mot klipp av höyre hjörnet av talongen. Rasjonene skal dekkes av de tilstedeværende beholdninger hos detaljistene. Disse vil således ikke få levert spisesjokolade mot innsending til fabrikk eller grossist av klipte talonger og brukte anvisninger fra de to foregående salgsperioder.

GÅRDBRUKER FORSVUNNET.

17.00. En kjendt gårdbruker fra Oddernes, den 64 år gamle Tharald Prestöe, Mosby har vært savnet fra sitt hjem siden mandag formiddag. Da han har vært syk en tid, frykter man for at det er tilstött ham noe. Han gikk tidlig mandag formiddag en tur til et av sine skogstykke og siden har ingen sett noe til ham. For et par måneder siden ble Prestö rammet av slag hvorved han mistet det ene öyet. Man frykter nu at han igjen er rammet av slag. En stor manngard har sökt etter ham i flere dager uten resultat.

JERNKORSET TIL SS MANN.

18.00. S.S. soldat Kåre Opsahl, Sarpsborg, er tildelt jernkorset for sin tapre innsats på Östfronten.

FISKERIMELDINGER.

O.R. 12.15. Om sildefisket meldes fra Uthaug i Sör-Tröndelag at der i siste dögn er tatt endel snurpesteng på fra 50 til 100 hl. pr. bruk. Silden var på störrelse fra 20 til 35 stk. pr kg.

Siste dögn har det også vært fisket endel mussa i Hordaland. Således meldes fra Fanafjorden om steng på 100 skjepper og fra Fjell om steng på opptil 400 skjepper. Fra Betavik i Sogn meldes om et mindre kast.

Om sildefisket i Nordnorge meldes fra Malangen at man der siste dögn har kastet svarte garn og det ser ikke heller ut til å skulle bedre seg noe ennu. I Höyangen kastet man natt til mandag og fikk inn endel ubetydelige steng mens det inatt ble tatt steng på fra 50 til 100 hl.

I Finnmark har endel notbruk forsökt seg men hittil uten noe resultat.

Om brislingfisket meldes fra Sogn at man i Aurland har kastet opptil 400 skjepper pr. bruk. I Lærdal har endel bruk kastet opptil 400 skjepper pr bruk.

Fra Ulvik i Hardanger meldes om endel kast, men brislingen viste seg bare å bestå av et ganske lite kvantum som lå i overflaten og resultatet ble meget magert.

LANDBRUKSMELDINGER.

O.R. 12.30. Det er framdeles potetopptakingen som er det dominerende og det bevirker også den nåværende knapphet av andre varer.

Knaphet preger Oslomarkedet idag. Det eneste som sees noe av for tiden er noe vinterkål og endel blomkål.

Den samme knapphet gjör seg også gjeldende for slaktemarkedet, men her er det vesentlig transportforholdene som spiller inn. Således kom det til Oslomarkedet i forrige uke ikke mere enn 1/3 av det rekvirerte kvantum. En ting som nu imidlertid begynner å vise seg er sauer lakt.

KRUSIFIKS FOR STAVANGER DOMKIRKE.

06.00. Stavanger Domkirke skal nu få et vakkert og verdifullt tillegg til sin indre utsmykning. Stavangerbilledhuggeren Stinius Fredriksen skal nemlig lage et stort krusifiks på veggen over den store korbuen i skipet. Det er foreningen "Domkirkens Venner" som har tatt skrittet til dette arbeidet.

NS MÖTE I ORKDAL?

06.00. I Orkdal har det söndag kveld foregått et veritabelt taterslagsmål. Fire kjendte tatere gikk lös på hverandre med kniv og et gammelt gevær. En av dem måtte bringes på sykehus etter å være tilföyet svære knivstikk i bryst og rygg. Det lykkedes en av karene å römme til skogs.

FORSVUNNET - OG FUNNET IGJEN SOM LIK.

06.30. Etter hvad Skiensfjordens Presse erfarer har man nu funnet liket av det 32 årige bilmekaniker Edvart Dahlgren som forsvandt i Porsgrunn forrige lördag. Politiet hadde fått greie på at den kvelden han forsvandt, var det noe rot nede ved elvekanten ved ferjestedet og under sokningen igår ettermiddag fandt man liket. Edvart Dahlgren etterlater seg hustru og to små barn

NYTT FRA DANMARK.

D.R. 11.30. "Frikorpset Danmark" reiste idag fra Kjöpenhavn etter 4 ukers permisjon. För avreisen var det oppstilling i korpsets kaserne og tilstede var överstbefalende for de tyske tropper i Danmark, general von Hanneken, kommanderende general for den danske hær og flere höytstående tyske og danske personligheter. Blandt dem såes også Fritz Clausen.

General von Hanneken holdt en tale for deltakerne i korpset og sluttet med et tre ganger sieg heil for Adolf Hitler. Deretter ble de tyske nasjonalsanger spillt og tilslutt den danske.

Etterpå paraderte korpset for general von Hanneken og marsjerte til stasjonen hvor avreisen fandt sted.

D.R. 11.30. En kanadisk ekspedisjon har nylig gjennomfört en tur gjennom Nordvestpassasjen. I denne forbinnelse blir det nu opplyst at ekspedisjonen ble ledet av en danske. Han er politimann og heter Henrik Larsen. Man vet ikke noe annet ennu om ham enn at han er födt i Danmark.

Turen ble foretatt i en 3 tonns kutter. Denne reise har bare vært gjennomfört en gang tidligere av Roald Amundsen. Larsen reiste gjennom Passasjen den motsatte veien av den Roald Amundsen tok.

NYTT FRA SVERIGE.

19.00. Fra mandag er hele den svenske potet - omsetning satt under statens kontroll. Samtidig ble det innfört normalprisem, som kan være litt forskjellige i de enkelte landsdeler. For å drive handel med poteter kreves det nu en særskilt bevilling. Det er forbudt å bruke poteter til for. Bruken av poteter til industrielle formål er sterkt innskrenket og det er helt forbutt å bruke poteter til å framstille brennevin. Det er forbutt å skrelle poteter i restauranter, kantcener osv. Enhver som er i besiddelse av potetlager er under straffansvar forpliktet til å ta vare på det på en slik måte at potetene ikke kan bli ödelagt eller tar skade så de ikke lenger kan brukes som menneskeföde. Forelöbig ser man bort fra å innföre rasjonering.

Statistikken over den svenske matvare - import viser at innförselen av brödkorn er steget sterkt iår. Derimot er importen av frisk og törret frukt gått betydelig tilbake. Hvad animalske matvarer angår kan det noteres stigning i fleske - importen, men nedgang til omlag halvparten av fisk og en sterk nedgang i importen av egg. Sveriges innförsel av brödkorn, hvori inngår hvete og rug, har iår utgjort 60.000 tonn mot bare noen hundre tonn forrige år.

D.R. 17.35. Sveriges störste sykehus som er bygget av Stockholm kommune er nu tatt ibruk. Til sykehuset hörer blandt annet et tilfluktsrom som kan ta 2300 pasienter.

vvvvvv VVVVVV vvvvvv

NYHETSOVERSIKT FRA SKANDINAVIA.
Fra
Regjeringens Informasjonskontor.

15.oktober 1942. Nr.538. Fortrolig.
Meldinger onsdag 14.oktober.

QUISLINGENE UTNEVNER NYE MENIGHETSRÅD. FLERE PRESTER FORVIST FRA SINE EMBEDER. DE AVSATTE BISKOPPER FÅR ORDRE OM Å HOLDE SEG HJEMME.

S.R.22.00. Fra Oslo meldes at "Kirkedepartementet" har begynt utnevnelsen av nye menighetsråd over hele landet. Samtidig har de avskjedigede biskopper fått ordre om ikke å forlate sine boliger. Årsaken er at de har hatt forbindelse med prestene, og de avsatte biskopper skal ikke få anledning til å foreta visitaser eller andre embedshandlinger.

Flere prester som etter at de er blitt avsatt, har fortsatt sin presteggjerning i civil er forvist fra sine distrikter.

I flere tilfeller har de gamle menighetsråd nektet å utlevere kirkeböker, nökler m.v. til de nye menighetsråd og politi er blitt tilkalt for å sörge for overleveringen.

De nye menighetsråd vil få full disposisjonsrett over kirker, forsamlingslokaler og andre eiendommer som tilhörer menighetene.

TYSK SOLDAT MENER AT QUISLINGENE VIL BLI KNEKKET SOM VEGGELUS!

M.R.20.40. Det ble lest opp en berettning av en tysk soldat, Otto Reichenberg, fra en liten landsby like ved Hamburg. Han er frivillig gått over til Den röde arme.

Reichenberg var maskinist för krigen og ble i 1940 sendt til Norge med et skip som ble torpedert like utenfor Trondhjemsfjorden. Han arbeidet en tid ved de tyske anlegg i Trondheim. Ivår ble han sendt til Östfronten.

Reichenberg uttalte at han kjenner nordmennene godt. De er fyllt av hat til tyskerne og det vet tyskerne meget godt. Det ble nærmest ansett for å være like sikkert å bli overført til Östfronten, idet de tyske soldater ventet at spetakkelet i Norge skulde bryte lös for alvor. Den dagen vil quislingene bli knekket som veggelus !

MERE STATSSKATT.

D.R.11.35. I siste nummer av "Norsk Lovtidende" er det en forordning om en særlig statsskatt for året 1942-43. Den skal utlignes på de inntekter som er steget siden 1939.

"DET GERMANSKE FORBUND" OG NORGES STILLING.

12.30. Norsk Artikkeltjeneste skriver idag i en artikkel under overskriften "Norges Stilling", bl.a.: Det fremtidige forhold mellem Tyskland og Norge kan selvsagt ikke idag fastlegges i alle detaljer. En ting må en imidlertid være helt på det rene med: Tyskland önsker at Norge må bli en verdifull faktor i det germanske forbund. Det stortyske rike önsker ikke bare et fritt Norge, men ser en betryggelse for den germanske rases fremtid deri, at Norge blir sterkt. Tegen til Norges frihet og selvstendighet går gjennem Nasjonal Samling. En må skape en solid organisasjon og söke å få nye og skikkede medlemmer. Desuten må gode, nasjonalsinnede krefter gis anledning til å gjöre en innsats for landet. Det er en oppgave for Nasjonal Samling nå å få kontakt med de gode og byggende krefter utenfor partiet.

STOR BRANN I HALDEN. SKADE FOR OVER 1 MILLION KRONER.

O.R.11.oo. En voldsom brann har i natt herjet Halden, idet det store fabrik-komplekset til Den Norske Reiseeffektfabrikk A/S brennte ned til grunnen. Brannen begynte ved 1-tiden, og da brannvesenet kom tilstede kort tid etter, sto hele den ene flöyen i et eneste flammehav. Det var helt umulig å tenke på å slukke så brannmannskapene la an på å begrense ilden mest mulig. Fabrikkomplekset består av en rekke to og treetasjes bygninger som alle brente ned.De inneholdt en mengde brennbare saker og flere eksplosjoner öket brannens heftighet. Skofabrikken Sperta, som ligger like ved siden av, og en villarekke i nærheten var en tid skerkt truet, men takket være brannvesenets dyktige arbeide og hjelpem fra det tyske politi, som straks var på pletten, lyktes det å redde disse hus. Ennå i formiddag brenner det i ruinhaugene. Den brente fabrikk var en av landets störste og eldste i bransjen og beskjeftiget for tiden over 200 mann. Skaden belöper seg til over en million kroner. Brannårsaken er forelöbig ukjent.

HADELANDSMUSEET FÅR FRILUFTSSCENE.

13.00. På Hadelandsmuseet legges i disse dager siste hånd på et nyanlegg, friluftsteater i forbindelse med ny vaktmester og restaurantbygning. Nyanlegget vil bli tatt i bruk ved en tilstelning i midten av neste måned og til åpningen er innbudt representanter for kulturdepartementet, Norske Museers Landsforbund, og de kommunale myndigheter. De vanskeligheter som var forbundet med lösningen av planen er overvunnet på en meget heldig måte og det skyldes i förste rekke arkitekten, Öistein Larsen. Friluftsteaterets scene er halvt innebygget i den nye vaktmester- og restaurantbygning. Sceneåpningen danner bygningens fasade og innrammingen er meget original. Bygningen oppföres av Hadelandstömmer og i stokken over sceneåpningen har treskjæreren Sigurd Sörflaten skåret inn de gamle himmeltegn. Sidestokkene er også dekorert med treskurd. Bygningen inneholder leilighet for vaktmesteren, restaurantlokale som er utformet som peisestue, verkstedlokaler i kjelleren m.v.

GÅRDBRUKER FRA BRANDBU FÅR NORGES VEL'S FORTJENSTMEDALJE.

13.00. Gårdbruker Torstein L. Bjerke, Brandbu, som forleden kunde se tilbake på 50 års virksomhet som gårdbruker, er av direksjonen for Norges Vel tildelt selskapets fortjenstmedalje for langvarig og dyktig virksomhet som jordbruker. Det er en likeså sjelden som ærefull utmerkelse. Torstein L. Bjerke er vel 82 år og han har hele sitt liv vært en arbeidssom og dyktig jordbruker og ved siden herav innehatt en lang rekke kommunale tillitsverv.

STOR DELTAKELSE VED HOPPEUTSTILLING- MEN LITE FOLK.

11.30. Statens hoppeutstilling på Stav ble åpnet igår. Utstillingen har fått enestående stor deltakelse og er vel den störste som er holdt i Gudbrandsdalen. Ialt mötte 91 hopper, og etter de sakkyndiges mening er kvaliteten meget god. Det var dårlig frammöte den förste dagen da böndene er meget opptatt med höstonna for tiden,men en venter större tilslutning til utstillingen idagene framover. Det har hittil heller ikke vært noen fart i salget.

BARNEHAGE FOR MÖDRE SOM STÅR I MATKÖ!

lo.OO. Lillehammer krets av Norges Röde Kors har nå besluttet å opprette en barnehage i byen , hvor mödre som står i matkö kan ha sine barn. Det skal ansettes en barnehagelærerinne. Barnas opphold i barnehagen vil bli gratis.

LANDSLEDEREN FOR BONDEKVINNELAGET TALER I STAVANGER.

17.00. Landslederen for Bondekvinnelaget, Ruth Herberg,har i den siste tid bereist Sörlandet og Rogaland sammen med NSK's fylkesleder, Fru Hauge Isachsen. Igår kveld talte fru Herberg på et meget vellykket möte i NSK - Stavanger. På en klar og overbevisende måte fikk hun ffamhevet at NS kamp er den eneste vegen til frihet. Hun kom også inn på forholdet mellem by og land og framholdt nödvendigheten av gjensidig forståelse. Det utmerkede foredrag höstet sterkt bifall. Mötet ble avsluttet med fedrelandssangen og tre ganger heil og sæl.

HÅLOGALANDSAMBANDET HAR HATT MÖTE I OSLO.

12.30. Hålogalandsambandet avholdt möte, like etter NS-riksmöte, under ledelse av formannen, telefondirektör Richard With. En del nordlendinger som var i Oslo i anledning av riksmötet var innbudt. Mötets hensikt var at formannen skulle bli orientert om de aktuelle ting i landsdelen, og representantene nevnte saker for landsdelen som burde tas opp. Etter formannens velkomsttale fikk följende herrer ordet: Fylkesförer Wassengen, presseleder Solstad, ordförer Tande, redaktör Dahl, formannen i Nord-Norges Reisetrafikkforbund Chr.B. Heimbeck, thorleif Sörvik, kretsförer Grönhaug, Karl Ovensen, Casper Gustavsen, Samuel Olsen og fylkesförer Tokle. Det var mange gode innlegg og forslag som Hålogalandssambandets formann så vidt mulig vil ta seg av.

STATUE AV MYLLARGUTTEN I RAULAND.

17.00. For en tid siden tilböd billedhuggeren Dyre Vaa Rauland kommune en statue av Myllargutten gratis. Betingelsen er at kommunen skal bekoste statuen stöpt i bronsje. Kommunen har akseptert dette og det er nå nedsatt en komite som har fått i oppdrag å tilveiebringe de nödvendige midler.

EN KRONE FOR SMÅ TRAFIKKFORSEELSER.

O.R.21.oo. Politifullmektig Nordheim ved trafikkpolitiet meddeler at man også i Bergen om en ukes tid skal gjennemföre en ordning med avkrevning av et gebyr på 1 krone for mindre overtredelser av trafikkreglene.

MIDT-HORDALANDS DAMPSKIPSSELSKAP UTVIDER KAPITALEN..

17.00. Det Midt-Hordalandske Dampskipsselskap har besluttet å utvide kapitalen med nytegning som var satt til et minimum av 150 000 kroner. Hittil er tegnet 102 000 kroner, og med dette setter man antagelig punktum for videre tegning.

165 000 KRONER INNSAMLET TIL NYTT HOSPITALSKIP.

17.00. Innsamlingen til det nye hospitalskip for Nord-Norge som Indre Sjömannsmisjon har tenkt å la bygge så snart forholdene gjör det mulig, er nå kommet opp i 165 000 kroner. Man håper å få inn 200 000 kroner da fartöyet anslagsvis kommer på 2-300 000 kr. Tegningene til det nye skip er utfört av ingeniör Nesse ved Bergens Mek. Verksted.

SKANDALE MED FORSYNINGSNEMNDA I LAKSEVÅG.

11.00. I Laksevåg herredsting igår kom forholdene ved forsyningsnemnda opp til behandling. Innen store kretser av herredet hadde det rådet stor misnöye med nemnda. Sterkt tilspisset ble saken etter en affære hvor en fullmektig i nemnda ble idömt 45 dagers fengsel for underslag av brödkort. Saken var også kompromiterende for formannen som hadde forfremmet denne funksjonær til fullmektig. Ordföreren har nå foretatt en opprydning.

POTETEME ER AV GOD KVALITET OG OPPTAKNINGEN GÅR NÅ FOR FULL FART.

ELLERS INGEN SÆRLIGE FORANDRINGER PÅ LANDBRUKSMARKEDET.

O.R.12.30. I Priscentralens landsoversikt heter det at i uka som gikk ble all kraft satt inn for å få opp potetene. Takket være et par dagers godvær kom det også en god del korn i hus. Siste söndag var full arbeidsdag over hele landet.

Potetkvaliteten er jamnt over meget god.

På Sörlandet, og særlig på Östlandet og i Tröndelag, står enda en del korn ute. Samtidig er treskning og höstplöyning begynt. Treskningen skal være ferdig innen 15.november.

Potetmarkedet hadde den beste uke hittil i höst, og ikke få byer kunne melde om tilstrekkelig tilförsel så alle kunne få sine rasjoner. I Oslo har man begynt utkjöringen av vinterforsyninger av poteter.

På grunn av at alt transportmateriell som står til disposisjon nå brukes til poteter, er dette gått ut over transport av andre viktige varer.

Det har vært mindre höy på markedet. Halm er det dårlig med, fordi det er vanskeligheter med pressingen.

Grönnsakene er det fremdeles dårlig med. Til Oslo er det tilfört en del selleri og purre, og idag kom der noen rödbeter. Enkelte handlende holder fremdeles på med å utdele 1.runde, mens andre er kommet til 3.

Fruktmarkedet er uforandret dårlig. Til Oslo er kommet noen Victoriaplommer.

Soppsesongen som har vært meget dårlig, har tatt seg adskillig opp nå mot slutten. En dag i forrige uke gikk mere enn 500 kg. gjennem soppkontrollen.

Livdyrhandelen er treg. Det har vært tilfört noen smågriser, men det er vanskelig med kjöpetillatelsen. I Haugesund er det omsatt en del sau. Prisen er opptil 400 kroner. Lam betales med 100 til 150 kroner.

Slaktemarkedet viser ingen forandringer.

Tilförselen av fisk er fremdeles beskjeden. Til Oslo er kommet en del sei, steinbit og smelt. Det er også tilfört noen krabber, men kvaliteten har ikke vært den beste, det har nærmest vært et lotteri med hensyn til innholdet.

x x x x x x

O.R.18.00. Innhöstningen av grönnsaker foregår nå over Hadelandsbygdene. Store områder har iår vært viet grönnsakdyrkingen. Man regner med at i Opland fylke var det i 1939 4000 mål jord med grönnsaker. Dette areal er nå fordoblet.

O.R. 18.00. Det har vært dårlig med innsamlingen av kongler iår. Årsaken er at mange kongler er ödelagt av sopp.

FISKERIMELDING.

O.R.12.15. Det har vært smått med sildefisket i Nord-Norge den siste tiden. Fra Narvik meldes om noen småfangster på 40 og 140 hl.. Fra Harstad meldes om enkelte fangster fra 10 til 50 hl..

Musafisket i Hordaland er dårlig, med bare noen små fangster.

I Sogn hadde brislingfiskerne bomkast, bare noen få hadde fangster på opptil 400 skjepper. Det har vært mindre brisling i uka som gikk og den har vært blandet med musa. Fiskerne mener imidlertid at fisket ennå ikke er slutt, og de ligger ferdige til å gå ut igjen når sjöen blir kaldere.

ELGJAKTEN FORLENGET.

O.R.18.00. Elgjakten er idag av riksjegermesteren forlenget fra 20. oktober til 1.november. Grunnen til forlengelsen må sökes i mangelen på rifler, og desuten har böndene iår gjennemgående så lite arbeidshjelp at det hittil har vært uråd for dem å avse tid til elgjakten. I de herreder hvor forholdene er særs vanskelige kan man ved söknad til viltstyret i Oslo gjöre regning med ytterligere forlengelse.

ULYKKER.

09.30. Den savnede 32 år gamle bilmekaniker Edvard Dahlgren fra Follnes ved Porsgrunn er funnet som lik i Porsgrunnselva. I mörket har han gått utfor ved et ferjested i Östre Porsgrunn. Dahlgren etterlater seg hustru og to barn.

12.00. En bilulykke er inntruffet i Nesbyen i Hallingdal. En lastebil skulde passere en jernbaneovergang da den ble påkjört av et godstog som förte bilen med seg 60-70 meter. Det var to mann i bilens förerhus om begge ble stygt skadet og måtte kjöres på sykehus.Den ene av dem, Ieder Lian, er avgått ved döden idag.

12.00. En verkstedsarbeider fra Dokka, Johannes Kolstad, en bror av den kjente skilöperske Johanne Kolstad, benyttet forleden jernbanelinjen da han var på veg heimover. Han ble overkjört av sydgående tog og drept. Han var i 40 års alderen og etterlater seg hustru og flere uforsörgede barn.

17.00. Fra Kvitsöy meldes at den 58 år gamle Elling Refme(?) igår kveld er omkommet under fiske. Man har funnet båten hans tom. Antagelig er han slått overbord.

DÖDSFALL.

09.30. Den kjente forretningsmann i Bodö, kjöpmann Ulrich Riedler avgått ved döden 77 år gammel.

FREKT TOBAKKSTYVERI PÅ LILLEHAMMER.

11.00. Tre gutter i alderen 15 til 19 år er nå knepet og har tilstått det store tobakkstyveri hos agent Jevne i Lillehammer forleden. De har stjålet tobakksvarer for i alt 1600 kroner. Tyveriet har foregått i löpet av flere netter. De frekke tyveknektene har låst seg inn med falske nökler og utspekulerte som de var, tok de bare de innerste pakkene i hyllene slik at inn haveren av forretningen ikke merket noe de förste dagene. Tyveriet ble oppklart på den måten at politiet fikk höre om omsetning av tobakk på gaten i Lillehammer.

FOSTERFORDRIVELSESSAK I VÅLER.

12.00. En uhyggelig sak er under oppseiling i Våler. En pike mistenkes för å ha ombragt sitt nyfödte barn. To personer i samme familie mistenkes for delaktighet. Samtlige tre er nå arrestert og fengslingskjennelse avsagt.

MISLYKKET FORRETNINGSMANN I OSLO.

23.00. En forretningsmann i et Oslo-firma hadde tenkt å starte sin egen forretning. I dette öyemed underslo han over 20 000 kr. i firmaet og stjal varer for 1700 kr. Forbrytelsene ble imidlertid oppdaget og istedenfor egen forretning, har mannen nå fått ett og et halvt års fengsel.

25 ÅR SOM STATSKONSULENT.

09.30. Statskonsulent i sau- og geiteavl, Johs. Seland, kan i disse dager feire 25 års jubileum i denne betydningsfulle stilling. Hans virke er kjent og anerkjent over hele landet. Med enestående kraft og energi har han gått inn for sitt arbeide. Særlig må nevnes hans bestrebelser for utnyttelse av våre fjellbeiter.

NYTT FRA SVERIGE.

S.R.22.00. Regjeringen besluttet igår å innkalle Riksdagen til et informerende möte.
O.R.21.00. De to soldater fra den svenske livgarde som ble arrestert for spionasje for Russland har fått sin dom ved regimentsretten. Alf Johanson fikk 2 års tukthus og journalist Lundberg 1 års tukthus.
O.R.11.00. Siden mandag er 75 miner blitt uskadeliggjort på den svenske syd-östkyst.
O.R. 12.00. Svenske aviser mener at arbeidstjeneste for de vernepliktige av årsklassen 1942 vil bli gjennemfört allerede i november.
S.R.19.00. I löpet av dagen har flere fremmede fly vært over Haparanda. To av flyene var tyske og ble beskutt av luftvernet.
S.R.19.00. Brenselskommisjonen har foreslått for regjeringen at det blir innfört rasjonering av elektrisk kraft.
S.R.19.00. Sveabolagets skip "Narvik" var forleden utsatt for et torpedoangrep utenfor den hollandske kyst. Kokken hoppet overbord og druknet. Skipet ble ikke truffet av noen torpedo.
S.R.22.00. Statssekretær Sunden er reist til Tyskland etter invitasjon fra der tyske undervisningsminister. Han skal studere tyske fag- og forskoler.
S.R.22.00. En tysk lastebåt kolliderte i natt med fyrskipet i Kalmarsundet. Skipet fikk ingen skade, men fyrskipet er delvis ödelagt og viser feil.

NYTT FRA DANMARK.

S.R.12.30. Det skal nå påbegynnes kulldrift på Bornholm. Kulllagene anslåes til 32 000 tonn.
11.00. Inntil slutten av september har man i Danmark brutt over 1 million tonn brunkull, eller like meget som i hele fjoråret. Man regner med å bryte ytterligere 100 000 tonn i de tre måneder som er igjen av året.
S.R.12.30. Fra Helsingborg og Malmö kunde man inatt höre at luftvernet i Danmark åpnet ild mot britiske fly.
S.R.22.00. Ferjeforbindelsen Malmö - Kjöbenhavn er idag begynt igjen med ferjen "Malmö". Den skal gå to turer om dagen. Også forbindelsen Helsingborg-Helsingör er nå i orden.
M.L.16.40. Moskvakringkasteren rettet i den norske sendingen et voldsomt angrep mot statsminister Bull og den danske regjering, som ble beskylt for å være usle lakeier som gikk med på alle tyskernes krav.
Det ble også hevdet at "Frikorps Danmark", som officielt reiste tilbake til Östfronten den 12.oktober, fremdeles er i Danmark.

v v v V V V V V V

NYHETSOVERSIKT FRA SKANDINAVIA.
Fra
Regjeringens Informasjonskontor. -

16. oktober 1942. Nr. 539. Fortrolig.
Meldinger torsdag 15. oktober.

Fylkesfører Rogstad redegjør for bakgrunnen for undtagelsestilstanden og de tiltak som han hadde satt i verk. Hans tale höster begeistret bifall på Nasjonal Samlings medlemsmöte i Trondheim.

O.K.11.00 Nasjonal Samling arrangerte igår kveld medlemsmöte i Studentersamfundet i Trondheim. Mötet hadde fått enestående tilslutning. Fylkesfører Rogstad ga en inngående redegjörelse for bakgrunnen for undtagelsestilstanden og de tiltak som han som den ansvarlige for den norske sivilforvaltning i den anledning hadde satt i verk. Talen ble gjentatte ganger avbrutt av begeistret bifall.

Endring av rasjoneringsforskriftene for mel- og brödvarer.

13.30 Direktoratet for Proviantering og Rasjonering har endret rasjoneringsforskriftene for mel- og brödvarer, slik at det mot klipp av et merke med svart tekst fra rasjoneringskortene for mel og bröd heretter av blötkake, fylt kake o.l. bare kan kjöpes og selges en vektmengde av ca. 80 gr. mot tidligere 100 gr. Endringen trer ikraft fra og med 19. oktober 1942.

Arne Næverdal ansatt som distriktsveterinær i Hadeland.

11.30 "Innenriksdepartementet" har ansatt veterinær Arne Næverdal som distriktsveterinær i Hadeland. Herr Næverdal er födt i Aurskog 1912, tok artium 1932 og ble i 1938 utcksaminert fra Veterinærhöyskolen i Stockholm. Han deltok som frivillig i Finnlands frihetskamp mot Sovietsamveldet i 1939/40 og ble senere ansatt som kommuneveterinær i Sel. Fra mai 1941 har herr Næverdal tjenestegjort som frivillig i Waffen SS ved Östfronten.

Apoteker Hans Fritjof Böhn meddelt bevilling til å drive Svaneapoteket i Kristiansund.

13.30 "Ministerpresidenten" har den 17. september meddelt apoteker Hans Fritjof Böhn bevilling til å drive Svaneapoteket i Kristiansund. Böhn er födt 1883, tok apotekereksamen i 1911 og har tidligere vært innehaver av apoteket i Vadsö.

Nærmere om brannen i Halden.

11.30 Den store brannen i Halden ble oppdaget ved ett-tiden om natten av en mann på en annen kant av byen. Brannvesenet rykket straks ut med alt disponibelt mannskap, men fabrikken kunne ikke reddes tross iherdig slukningsarbeid. Den Norske Reiseeffektfabrikk produserer vesker, kufferter, reisetuier m.v. og hadde en egen snekkerfabrikk for små-möbler, spillebord o.l. Den anrettede skade er som för meldt meget omfattende. Brannårsaken er fremdeles uoppklart. Ved en tidligere brann i fabrikken i 1927 skyldtes brannen selvantendelse i de mange lettantendelige ting som fantes der.

Fiskerimeldinger.

O.R.18.15 Fra Ålesund meldes at fisket i den senere tid har vært meget dårlig. Ferskfisktilførslen til byene har dels vært uhyre liten, dels helt uteblitt, hvilket har medført store vansker for husmødrene. Det er ikke riktig at Ålesund holder fisken tilbake til eget forbruk, for selv i Ålesund har det vært mangel på ferskfisk. De daglige tilførsler har sviktet. Fiskerne har ikke fått tilstrekkelig med brenselolje, men dette forhold er i den senere tid blitt noe bedre. Det har vært bra med smørolje. Agn har det vært særs dårlig med iår. - Fra slutten av oktober håper man fisket vil bli bedre såfremt været blir forholdsvis bra. Fisken vil bli fordelt så godt som mulig på distriktene.

O.R.12.15 Sildefisket. Ingen meldinger.
Brislingfisket er fortsatt smått. Det er tatt en del mindre fangster i Sogn og Hardanger.
Fisket i Finnmark var noe mindre enn foregående uke. Seifisket har avtatt noe, men må fremdeles betegnes som bra med godt utbytte. Særlig har seifisket vært godt i Vest-Finnmark. Det samme gjelder torskefisket i Vest-Finnmark og hysefisket i Øst-Finnmark. Flyndrefisket gikk endel tilbake.

Landbruksmeldinger.

O.R.12.30 Tilførslen av poteter til Oslo har øket, men den er ikke på langt nær tilstrekkelig til dekkning av rasjonene. Tilførslen av grönnsaker er meget dårlig, hvilket som tidligere opplyst antagelig skyldes transportvanskeligheter. Det er nå blomkålen som dominerer markedet.
Det kom adskillig kjött til Oslo igår, men transportvansker gjör at tilførslen av kjött er svært ujevn.

Jakttiden for elg forlenget fra 20. oktober til 1. november.

13.30 Riksjegermesteren har forlenget jakttiden for elg generelt fra 20. oktober til 1. november og de herreder hvor forholdene er særs vanskelige kan etter söknad gjöre rekning med ytterligere forlengelse.

Skogsalg i Ytre Rendal.

O.R.18.00 Ytre Rendal herredsting har vedtatt å selge kommuneskogen til Selbak Bruk for 140.000 kroner.
Ragnar Howlid, Oslo, er anbefalt konsesjon på 4.500 mål skog i Ytre Rendal for 65.000 kroner.

Senkningsplaner for Brydalen i Tynset under utredning.

O.R.18.00 I Brydalen i Tynset har i lengre tid store senkningsplaner vært under utredning. Arbeidet er nådd dithen at det eneste som står igjen av den virkelige senkningsplan, er et gjennomstikk på 800 meter i retning mot elva, forteller primus motor i foretagendet, skogeier O.H. Storrösten, til bladet Østlendingen. Utskiftningsformann Otto Knudsen har nettopp vært på befaring. Det er sannsynlig at utskiftningen kan bli fremmet til sommeren. Når planene er en realitet betyr de en provins på 4-5000 mål dyrkbar jord til dalen lagt.

Björn i Bognelvdalen, Landfjordbotn, Finnmark.

O.R.18.00 Fra Talvik meldes til Finnmark Folkeblad at det er sett 4 björner i Bognelvdalen, Landfjordbotn. Det er 2 voksne björner og 2 unger. Det er mange år siden det er sett björn i disse trakter.

Dödsulykker.

13.30 Da Flekkefjordtoget igår kveld skulle gå fra Sandnes stasjon hendte en stygg ulykke. En mann fra Stavanger, den 36 år gamle John Fjeldstad, forsökte å springe på toget etter at det var kommet i fart, men mistet ballansen og ble overkjört. Han kom så stygt til skade at han avgikk ved döden straks etter ankomsten til Rogaland sykehus i Stavanger.

11.30 Den 30 år gamle Ragnhild Flodberg i Trysil som forsvant på bærtur forrige torsdag, er gjenfunnet i skogen i sterkt forkommen tilstand, men en håper hun vil slippe fra det uten varig men. De siste dagene hadde hennes eneste föde vært bær.

17.00 Mandag morgen skjedde en ulykke med döden til följe i Frognerveien. En 29 år gammel blikkenslager var gått alene opp på taket for å lodde en nedlöpsrenne. Han hadde taug med, men har antagelig ikke gjort bruk av dette. Plutselig hörte noen av gårdens beboere et skrik og et fall mot brostenene. De forulykkede ble straks kjört til Ullevål Sykehus, men hans liv sto ikke til å redde.

17.00 Igår ettermiddag inntraff en stygg kollisjon mellom en syklist og en buss ved Nygårdsbrua i Bergen. Syklisten, den 30 år gamle Kristian Nygård, kom meget sterkt til skade, og etter kort tid döde han på Haukeland Sykehus.

Planer om å organisere et "næringsting" og delegere til det visse næringspolitiske oppgaver. Både "kulturtinget"s og "næringstinget"s oppgaver vil utelukkende være av faglig karakter, ikke politisk.

19.30 Den nye stat skal bygges opp. Av "föreren"s historiske tale på förertinget 26. september. Nyordningen er nå så langt fremskreden, at vi kan organisere et "kulturting" av representanter for kulturlivets forskjellige områder og organisasjoner, og delegere til det behandlingen av visse faglige kulturpolitiske oppgaver. På næringslivets område er det likeledes vår hensikt. å organisere et "næringsting" av representanter for de forskjellige næringsorganisasjoner og delegere til det visse næringspolitiske oppgaver. Både "kulturtinget"s og "næringstinget"s oppgaver vil således utelukkende være av faglig karakter, ikke politisk.

Trafikkinspektör Schönning er godt fornöyd med kroneadvarslen.

13.30 Etter hva trafikkinspektör Schönning uttaler til Morgenposten, er politiet meget godt fornöyd med resultatet av kampanjen med kroneadvarslen overfor uoppmerksomme trafikanter. Antallet av tildelte advarsler gikk ned fra 798 den förste uke til 335 den annen.

Redningsselskapets årsmöte. Forslag om bygging av hurtiggående motorbåt.

18.30 På Redningsselskapets årsmöte, som nylig ble holdt, Sjusjöens Turisthotel ved Lillehammer, behandlet man forslaget om bygging av en hurtiggående motorbåt. Den skulle eventuelt stasjoneres på Jæren eller på Lista. Det er ikke fattet noe endelig vedtak da havnespörsmålet ikke er iorden ennå. Forelöbig vil man bare bygge en båt og den vil bli stasjonert på slip, men på en slik måte at det nesten bare er å trykke på en knapp for å få båten startklar. Båten vil få 3 kjöler, 2 propeller og 2 motorer for hver 60 hestekrefter. Det er de svenske livredningsbåter, som har tjent som mönster, men generalsekretær Holter har gjort visse forbedringer ved konstruksjonen.

Svartebörssaker.

17.00 Prispolitiet i Haugesund har ilagt en fisker 100 kroner i bot for å ha solgt fisk direkte fra båten sin og for å ha tatt imot tobakk for fisken.

11.30 Den förste av sakene fra den store rasjoneringssvindel i Aker ble behandlet i retten idag. En mann sto tiltalt for å ha tatt imot 4.500 rasjoneringshefter. Disse forsökte han å brenne da politiet kom. Han ble dömt til 45 dages fengsel og kr. 200.- i bot.

13.30 En mann sto idag for prisretten tiltalt for å ha forsökt å selge 2 par knickers for kr. 60.- parret, mens han selv hadde betalt kr. 34.-. Dessuten hadde han ilovlig kjöpt opp tobakk. Tobakken og knickersene ble indratt og mannen dömt til 35 dages fengsel og kr. 200.- i bot.

Dödsfall.

22.00 En av Nordmöres mest kjente menn, gårdbruker Nils Ulseth, Straumsnes, er avgått ved döden i en alder av 86 år Han var en kraft som på mange områder utförte et banebrytende arbeide og som var kjent langt utenfor fylkets grenser.

En eldre dame i Kabelvåg ilagt en bot på kr. 200.- for å ha fornærmet en legionær.

22.00 Fra Svolvær meldes at en eldre serveringsdame på en kafé i Kabelvåg av politiet er ilagt en bot på kr. 200.- som straff for at hun hadde fornærmet en legionær. Kvinnen har erkjent sin forbrytelse og vedtatt boten. Hun innrömmet at det var helt grunnlöst av henne å krenke legionæren.

Nytt fra Danmark.

13.30 Etter flere måneders forsök er det lykkes å framstille tekstilstoffer av kuhår. De förste bekledningsgjenstander er allerede fabrikert. Forsökene er foretatt på Århus Oljemölle. Det er planer oppe om å få igang en innsamling av kuhår allerede i höst. Den nye fabrikasjon vil bety en verdifull hjelp til tekstilindustrien.

D.R.11.30 Det var 24.322 arbeidslöse i Danmark ved utgangen av september, hvilket er en stigning på 2.800 fra forrige måned.

Nytt fra Sverige.

20.00 For förste gang i Stockholms historie har en kommunist fått sete i bykollegiet, melder Nye Dagligt Allehanda idag under overskriften "Et sörgelig vitnesbyrd". Stockholm Bykollegium er en myndighet hvis medlemmer velges blant bystyremedlemmene og som etter oppdrag fra bystyret treffer alle beslutninger i spörsmål av administrativ art.

18.00 Den svenske legasjon i Kuibysjev har på anmodning av Utenriksdepartementet satt igang undersökelser for å konstatere om det var et sovietrussisk fly som kastet en bombe på holmen i Torne-elva de 4. oktober. Et ukjent fly som fulgte elva nordfra kastet sent om kvelden den 4. oktober bomber mot mål på finsk område, hvorved en bombe også falt på en holme på selve grensen til Sverige.

13.30 Den svenske brenselskommisjonen har foreslått regjeringen å innföre rasjonering på elektrisk kraft. Forslaget gjelder först og fremst industriens forbruk.

Clarkwes

NYHETSOVERSIKT FRA SKANDINAVIA.
Fra
Regjeringens Informasjonskontor.

17 okt. 1942. Nr. 540. Fortrolig.
Meldinger fredag 16. oktober.

EVA REICHELT OG SVEIN WRANGELL TIL TYSKLAND.

13.30 Den 28. oktober reiser jentenestsveitförer Eva Reichelt og troppsförer Svein Wrangell til Tyskland for å besöke de norske gutter og jenter som deltar i germansk landtjeneste i Posen. Eva Reichelt forteller i denne anledning at hensikten med besöket er å overbringe de unge gutter og jenter en hilsen hjemmefra.

Vi har i den senere tid foretatt en inn - samling av gaver som vi skal ta med nedover. Innsamlingen har gitt de beste resultater og omfatter i förste rekke varmt töy som gensere, votter, sokker osv. samt litt sjokolade som nok blir mottatt med glede. Videre skal vi ha med billeder av "Föreren" og "Ungdomsföreren". Fra "Kultur og folkeopp - lysningsdepartementet" bringer vi endel böker. De norske deltakerne i den germanske landtjeneste trives alldeles utmerket og har det godt. Men jeg tror nok de kommer til å sette pris på å få hilsener hjemmefra, slutter Eva Reichelt.

"SJÖMANNSSENDINGEN".

O.R. 22.15. Sjömannssendingen idag var meget utydelig men det lykkedes å oppfatte en del hilsener:

Til Olaf Hansen fra familie i Kristiansand. Nöytral.
" Mask. A. Horn? fra Sofus. Unöytral.
" Gunnar Bryntesen fra familie i Skien. Unöytral.
" Oskar Eggen fra Mossa Moen i Skien. Nöytral.
" A. Mikalsen fra hans mor i Modun. Nöytral.
" Sverre Zakkariassen fra familie i Borgestad. Nöytral.
Sverre Larsen fra familien i Stavanger. Nöytral.
" Rudolf Håkonsen fra familie i Karmöy. Nöytral.
" styrmann Rolf Thorvaldsen fra familie i Skien. Unöytral.
" Erling Sommerseth fra familie i Haugesund. Unöytral.
B båtsmann Edvard Eliassen fra familie i Oslo. Unöytral.
" Sverre Aleksandersen fra ?

Eivind Mehle holdt et slags foredrag som skulle være svar på Sigrid Undseths radioforedrag. Det var imidlertid ikke mulig å få noen sammenheng i hva han sa.

200.000 KRONER INNSAMLET.

D.R. 11.30. Det meldes fra Oslo at man nu har samlet inn over 200.000 kroner til de skadelidte ved det britiske bombeangrep på Oslo den 25de september.

ULYKKE PÅ ARBEIDSPLASSEN.

O.R. 18.00. På Heggebostad hendte idag en ulykke idet en mann som holdt på å arbeide i et steinbrudd fikk en stor stein over foten. Han måtte bringes på hospital men etter hva det opplyses tror man ikke at han vil få noe varig men av uhellet.

UNIVERSITET FOR NORDNORGE ?

10.00 I en artikkel i Aftenposten idag hvor tanke om et eget universitet for Nordnorge blir behandlet, skriver formannen i Hålogaland - Sambandet, telefondirektör Richard With bl.a.:

Det synes kanskje fordringsfullt å ville ha et eget universitet for en landsdel så stor som Danmark, Belgia og Nederland tilsammen og med en befolkning på bare 350.000 mennesker. Men det er også naturlig at en slik ide er oppstått der nord hvor en i lange tider har måttet kjempe for ökonomisk og annen frigjörelse og likestilling med det sörlige Norge. Spörsmålet er imidlertid om antallet studenter nordpå er tilstrekkelig stort til å beskjeftige det nödvendige antall universitetslærere. Det antall nordfra som nu studerer ved Oslo Universitet, kan ikke uten videre legges til grunnen for bedömmelsen av nödvendigheten av et universitet i Nordnorge. Det er nemlig ikke trangen til kunnskaper som mangler folket nordpå. Tvertimot. De ökonomiske forhold i forbinnelse med den lange reise og det kostbare opphold i hovedstaden er det som i förste rekke stiller seg hindrende iveien for ungdommen der nord til å studere ved Oslo Universitet.

Hvis et universitet i Tromsö kan bli lagt slik an at det kommer i best mulig kontakt med det praktiske liv, et universitet som kan kombineres med en praktisk viten - skapelig höyskole for fiskeri, handel, sjöfart, bergverk og industri med særlig sikte på Nordnorges behov, vil det utvilsomt ha sin store berettigelse og betydning. Det arktisk - vitenskapelige forskningsarbeide hörer jo naturlig hjemme i de höye luers land. Og en praktisk vitenskapelig virksomhet som tar sikte på opphjelp an Nordnorges spesielle næringsliv måtte bli det nye universitets viktigste oppgave. En gang i framtiden vil så utviklingen ha lagt forholdene nordpå slik tilrette at ytterlige krav kan bli stilt til og oppfyllt av universitetet i Tromsö. Med en slik praktisk vitenskapelig læreanstalt spår jeg Hålogaland en rik utvikling og lys fram - tid, slutter han.

FIRE MÅNEDERS BRENSELSFERIE FOR SKOLENE I NORGE ?

10.30. En Osloavis brakte idag et forlydende om at skolene i Oslo iår må ta fire måneders brenselsferie. På forespörsel forteller "ekspedisjonssjef" Nordvik i "Kirke og Undervisningsdepartementet" at den melding avisen bringer om brenselsferie ikke er korrekt. Han har ikke uttalt noe om at det höyst sannsynlig blir bare skolene i Oslo som rammes av en slik ferie. På spörsmål om hvorvidt det foreligger noe nu med hensyn til brenselsferie svarer han at det gjör det ikke. Man må selvsagt regne med brenselsferie engang til vinteren. Når det gjelder feriens utstrekning blir det et spörsmål som må ordnes lokalt etter brenselsforsyningen på de enkelte steder. För man kan ta stilling til spörsmålet må man imidlertid få melding om hvordan brenselssituasjonen ligger an. Fire måneders brenselsferie holder han ikke for sannsynlig.

DRUKNINGSULYKKE ?

O.R. 18.00. Rogaland politikammer meddeler at det igår ble funnet en tom robåt drivende i sjöen utenfor Sör - Hydle i Ryfylke. I båten lå det blla. en melkeflaske og niste. Man frykter for at det er skjedd en ulykke.

UTSTRAKT MISSBRUK AV BRENNEVINSKORT.

06.30. Det er neppe noen hemmelighet at det foregår en utstrakt missbruk av brennevinskort, men dessverre er det ikke alltid så lett å komme synderne tillivs.

Rasjoneringsbestemmelsene er som bekjendt meget strenge på dette punkt. Man risikerer f.eks. å miste sitt kort for alltid, skriver "Fritt Folk". Vinmonopolet har hittil inndratt ca 2000 kort av forskjellige årsaker, men som oftest skyldes det at man har kjöpt eller byttet til seg kort og benyttet falsk fullmakt, eller at man har smakt så godt på varene at edruelighetsbestemmelsene er blitt overtrått .

NYTT SKUESPILL AV VIKTOR BORG.

O.R. 08.00. Det har lenge vært snakket om et nytt skuespill av Viktor Borg - forfatteren til Centralteatrets rekord - success "Jeg drepte" som senere er filmet og nu spilles for fulle hus over hele landet. Centralteatret har også antydet at det neste Borg - arbeide blir et lystspill med tittelen "Kall meg Frantz". I all stillhet har den unge forfatter imidlertid arbeidet med et nytt skuespill av mer alvorlig karakter og for kort tid siden innleverte han det til Centralteatret hvor det nu er antatt og allerede oppfört på spilleplanen etter Ellinor Borg og Peter Egge. Skuespillet heter "Kommer du, Elsa?" og skal være et meget sterkt dramatisk arbeide, skriver Aftenposten.

OFFICIELLT.

10.00. "Departementet"har oppnevnt landhandler Oskar Forströnen til ordförer i Hjelme kommune istedetfor gårdbruker og poståpner Th. Hellesöy, som samtidig er löst fra dette vervet. Etter samme bestemmelse oppnevnes fisker og gårdbruker Konrad Mariusssen til varaordförer i kommunen istedetfor fabrikkbestyrer A Hillerås, som samtidig löses fra dette vervet.

"Departementet" har oppnevnt gårdbruker Lars Valvik til varaordförer i Kinn kommune istedetfor bonde Karl Sunde som samtidig löses fra dette vervet.

FORFATTEREN OVE ANSTEINSON DÖD.

17.90. Forfatteren Ove Ansteinsson er avgått ved döden etter kort tids sykeleie. I 1909 debuterte han med en samling noveller fra Hedmark. De var friske og fölsomme og skrevet i en lun og levende tone, som gjorde at en stillet de störste forhåpninger til hans forfatterskap. Senere ga han ut en rekke böker med motiver fra Hedmark. Han har også skrevet en rekke skuespill i den lettere genre og to av dem, "Hu Dagmar" og "Gullfjellet" er filmet foruten at de er oppfört på Det Norske Teater.

FORLENGET FENGSLINGSKJENNELSE OVER FRU ELVIRA SANDLAND.

17.00. Fru Elvira Sandland, enken etter skomakermester Sandland som for en kort tid siden ble myrdet, ble idag framstillet i forhörsretten. Retten besluttet å forlenge fengslingskjennelsen med 3 uker. Saken blir nu oversendt statsadvokaten med forslag om å åpne rettslig forundersökelse.

UNGE FORBRYTERE.

10.00. To unge gutter fra Våler i alderen 15 og 18 år er knepet for en rekke forbrytelser som de har begått ilöpet av sommeren. De har blandt annet to ganger brutt seg inn i samme forretning og stjålet varer for vel 1000 kroner.

FISKERIMELDINGER.

Om sildefisket er det idag praktisk talt intet å melde.

Det samme gjelder for brislingfisket. På et par steder har det vært tatt noen steng men brislingen har vært så oppblandet med mussa at den ikke har hatt noen verdi.

Kystfisket og bankfisket forövrig er også meget dårlig. Det er for det meste dårlige fiskeforhold som er årsak i dette. Tilförselen til Tromsö siste uke har bare bestått av et og annet lite parti med sei.

For Möre og Romsdal gjelder det samme. Dog har det her vært tilfört byene litt mere varierende varer. Således kom det til Kristiansund et mindre parti levende torsk.

Tilförselen til Målöy og Ålesund og Bergen har vært ganske ubetydelig.

LANDBRUKSMELDINGER.

O.R. 12.30. Det er framdeles potetopptakingen som tar det meste av bondens tid, men nu er det kommet en ny faktor inn som må tas i betraktning. Det er transporten av potetene til samlingssentraene hvorfra de skal sendes videre med tog eller båt.

Store mengder av korn og poteter er imidlertid allerede kommet i hus, særlig i Opland. Her har man også nu fått en noenlunde oversikt over avlingenes störrelse. Man regner med at kornhösten kommer til å ligge på omkring middels år mens det for potetavlingens vedkommende blir en stor skuffelse.

Grönnsakmarkedet i Oslo ga idag ingen særlige overraskelser. Det er framdeles blomkålen som dominerer men nu begynner man så smått å se noen gulerötter som sikkert vil bli mottatt med åpne armer.

På slaktemarkedet var det idag atskillig bedre enn man hadde håpet og ventet. Det kom riktig mange skrotter og kjöttet var ganske pent tiltross for at det kanskje til sine tider var noe magert. Endel sau slenger nu også inn i stadig större målestokk, men svinekjöttet og flesket trekker seg mere og mere tilbake. Det slenger bare inn om en og annen griseskrotten og den er ikke noe særlig å se på.

NYTT FRA DANMARK.

D.R. 11.30. En stor lærfabrikk i Vejle er inat herjet av ildebrann. Det ble voldt stor skade på flere viktige bygninger. Man antar at brannen skyldes kortslutning i en motor.

NYTT FRA SVERIGE.

O.R. 18.00. Det svenske dampskip Gudur på 1321 brt kantret igår i nærheten av losstasjonen Ratan. Etter hva "Dagens Nyheter" forteller er hele besetningen reddet. Årsaken til kantringen var at lasten forskjöv seg.

Distribusjonen av melk i Stockholm samt i tettbebyggede strök i Mälardistriktet og Östergötland vil fra og med idag og inntil videre bli innskrenket til 80 % av normal tildeling. Grunnen er minsket tilgang på melk.

vvvvv VVVVV vvvvv

NYHETSOVERSIKT FRA SKANDINAVIA.
Fra
Regjeringens Informasjonskontor.

19.oktober 1942. Nr.541. Fortrolig.
Meldinger lördag 17.oktober.

"GERMANSK LANDTJENESTE"OVERTAR ALKOHOLIKERANSTALT.

10.30. Ut fra den innlysende kjensgjerning at framtiden hörer ungdommen til, har Nasjonal Samlings Ungdomsfylking gått igang med å forberede de unge for den kommende arbeidsinnsats.Gjennem norsk og germansk landtjeneste samles ungdommen i NSUF til arbeid med jorda. NSUF går allerede nå til utdannelse av befal for landtjenesten og Hovelsåsen Alkoholikeranstalt i Aasnes skal legges om til skole for utdannelse av befal i norsk og germansk arbeidstjeneste. Den vil antagelig begynne allerede i neste måned. Der blir rikelig plass for 100 elever i de rummelige bygninger.
Anstaltens sjef, bestyrer John Hazeland, forteller at belegget ved anstalten nå bare er halvt, og etter hva det opplyses vil disse bli overflyttet til Björnebekk i Östfold hvor det også bare er halvt belegg.

LEGIONENS SKILÖPERKOMPANI TRENGER FLERE FRIVILLIGE.

12.30. I de siste dagene har det vært livlig trafikk ved Majorstuen skole, hvor de förste frivillige til kurset for Legionens skilöperkompani har mött fram. Den förste transport av norske skilöpere vil finne sted 19.ds. De frivillige reiser da til Sennheim i Övre Elsas hvor deres utdannelse til infanteriet skal foregå
Sennheim, som ligger ved den sveitsiske grense, egner seg utmerket til militære skiövelser. Stedet ligger i Alpeterreng, der det begynner å sne i begynnelsen av november. Skilöperkompaniet blir en helt norsk specialavdeling i Waffen SS. Det er ennå mulighet for å melde seg til å delta, da det går en ny transport allerede den 26.ds. Etter anmodning vil biletter for gratis reise fra og til hjemstedet straks bli sendt vedkommende.

LEGIONEN HAR STORE TAP IGJEN.

16.40. Moskva. Den norske legionen har igjen hatt store tap på Östfronten og mange norske nazister har fått en vel fortjent död. 10.30. Legionær sturmmann Gunnar Bloch Sandved, er blitt dekorert med Jernkorset. Sturmann Artur Hjelt, Gjövik, har fått samme utmerkelse.

NYE ORDFÖRERE.

12.30. Departementet har utnevnt bonde K.M. Kindsbekken til ordförer i Tingvoll kommune, istedet for landbrukslærer Petter Grinde som samtidig er löst fra dette verv. Departementet har utnevnt direktör Harald Scholt til ordförer i Fana kommune, istedet for biskop Zwilgmeyer, bonde Olav Skredtveit til ordförer i Mo(?) kommune (Telemark), istedet for herredsskogmester K.E. Andersen og gårdbruker, agronom Paul Hageselle, Gjerdsvika i Sande,til ordförer i Hovde kommune. Denne siste utnevnelse er forutsatt å være midlertidig inntil det kan oppnevnes en ordförer som er bosatt i bygda.

FYLKESFÖRER TOKLE OM NS I NORD-NORGE.

O.R.18.45. Fylkesförer Tokle uttalte i et intervju at NS var på jevn og sikker marsj framover i Nord-Norge. Propagandaarbeidet var noe av et problem. Man hadde hatt besök av 5 "ministre" og dette hadde "stort sett virket gunstig - ikke minst på ministrene selv". Det er ikke lenger noen jössingfront av betydning i Nord-Norge.

RÅDMANN SVEEN SOM GRISEOPPDRETTER.

O.R.18.50. Rådmann og ordförer m.v./i Ålesund fortalte at han hadde organisert innsamling av grisemat i byen - nok til 300 griser som er anbragt på gårdene rundt byen. Kommunens utgifter ved ordningen blir ca.30 kr. pr. gris.

STOR KUNSTINTERESSE PÅ SÖRLANDET.

13.00. Det har vært usedvanlig gode tider for kunstnerne på Sörlandet det siste år. Aust-Agder Kunstforening har gjort sitt til å stimulere interessen for malerkunsten. Foreningen teller nå over 50 aktive medlemmer. Det er holdt en rekke utstillinger i Sörlandsbyene med stor tilslutning både fra kunstnernes og publikums side. Nå skal det åpnes en ny utstilling i Grimstad og en i Arendal.

STOR TRAFIKK VED TURISTFORENINGENS HYTTER.

O.R.11.00. Den Norske Turistforening holdt igår sitt förste höstmöte. Etter det formannen, overbibliotekar Munthe, opplyste, var trafikken ved foreningens hytter i sommer, trass i alle trafikkvanskei, omtrent som det siste fredsår, men lå under fjorårets rekordtrafikk.

LOO -ÅRING I DRAMMEN.

10.30. Bakermester Arntsen, Drammen, fyller imorgen 100 år. Han er födt i Tröndelag , men kom i ung alder til Drammen hvor han etablerte en meget velrenomert bakerforretning. Arntsen er fremdeles helt åndsfrisk og kjekk på alle måter.

FISKERIMELDING.

12.45. Om sildefisket er det bare en melding om en fangst på 500 skjepper musa i Lysefjorden, Hordaland.

Om brislingfisket meldes kun noen ubetydelig steng i Flåm.

Fisketilförselen til Bergen har vært dårlig den siste uke. Fra Nord-Norge er kommet noe sei. Fra Vestlandet er det helt ubetydelige tilförsler.

LANDBRUKSMARKEDET.

O.R.12.50. Statens Kornforretning har nå begynt innkjöpet av korn, men handelen har ikke vært så stor som tidligere år. Årsaken til dette er at hösten er sen iår. I den förste uken, som sluttet 12. oktober, ble innkjöpt bare 1520 tonn korn og 1 tonn erter. På samme tid ifjor var innkjöpt over 14000 tonn.

Direktör Hillestad uttaler at salget av cellulosefor har tatt seg meget opp den siste tid, og store mengder av foret omsettes nå over hele landet. Det er vanskelig å tilfredsstille etterspörselen på grunn av transportvansker. Hvorvidt cellulosefor vil bli benyttet når vi igjen får normale tider, kommer an på prisen.

HÖYE PRISER FOR HEST OG SAU.

O.R.18.00. På den store hesteutstillingen på Lillehammer er solgt et 5 måneders hoppeföll for 12 000 kroner.

O.R.18.00. I Tynset har det vært adskillig omsetning av sauer. Lam selges for 80 -100 kroner. For vær er betalt opptil 600 kroner.

VINMONOPOLET DRIVER KRYDDERDYRKING.

O.R.18.30. I en reportasje fra Vinmonopolets anlegg på Hasle ble det nevnt at man på gården Berger i Asker har satt igang forsöksdyrking av forskjellige slags krydderplanter som brukes til framstilling av brennevin. Særlig vellykket har dyrkingen av coriander vært - den er enndog bedre enn den som ble innfört fra Mellem-Europa. Karve er blitt innfört fra Mellem-Europa, da produksjonen i Norge er gått tilbake. Forövrig har Vinmonopolet store lagre av krydder fra för krigen - så det er ingen grunn til å frykte for at brennevinsproduksjonen skal stoppe på grunn av krydder mangel.

HÅRDFÖR 80-ÅRING I EL-VERUM.

09.00. Feiermester Oscar Österberg, Elverum, fyller idag 80 år. Han er kjent som en dyktig fagmann og en elskverdig og hardför mann. 80-åringen tar nemlig friluftsbad året rundt i Sagtjernet eller i snöen. I sine yngre dager presterte han å gå barbeint over fjellet fra Stenvik til Osen midt på vinteren.. Folk som så sporene trodde det var björn som hadde vært på ferde og lensmannen samlet et större mannskap som dro ut for å skyte udyret.

DÖDSFALL.

12.30. Den eldste innbygger i Nordeland, enkefru Anna Blom er avgått ved döden 102 år gammel. Hun var fullstendig åndsfrisk helt til det siste og hadde en sjelden hukommelse.

NYTT FRA SVERIGE.

10.30. Fredag kveld drog en robåt ut fra minesveiperen"Starkodder", som var i fjorden utenfor Marstrand, for å uskadeliggjöre en drivende mine. Det var storm og hög sjö og da robåten var 20 meter fra minen, eksploderte den av hittil ukjent årsak. To mann ble dropt. Sjefen på "Starkodder" og en korporal ble såret.

S.R.22.00. 22 miner er uskadeliggjort på vestkysten idag.

S.R.22.00. Det er fremsatt forslag til regjeringen om priskontroll på matvarer som serveres i restauranter.

D.R.17.35. Foreningen Norden har arrangert utveksling av danske og svenske lærere i tiden 26.oktober til 10.november. 4 lærere fra hvert land deltar.

NYTT FRA DANMARK.

D.R.17.35. Fra 2.november klokken 3 opphörer sommertiden i Danmark.

NYTT FRA ISLAND.

D.R.17.35. Valgene til det islandske Alting foregår imorgen. Valgkampen har vært usedvalig hissig og skarp. Prispolitikken har vært det viktigste spörsmål. Man venter ikke at noe enkelt parti skal få flertall i Altinget.

v v v V V V v v v

NYHETSÖVERSIKT FRA SKANDINAVIA.
Fra
Regjeringens Informasjonskontor.

19. oktober 1942. Nr.542. Fortrolig.

Meldinger söndag 18. oktober.

Lov om avståing av husrum til privat tilfluktsrum.

16.00 "Ministerpresidenten" har 1. oktober utfærdiget en lov om avståing av husrum til privat tilfluktsrum.

Loven bestemmer bl.a. at når eieren av en bygning plikter å innrede tilfluktsrum, men ikke selv rår over rum som passer, kan politidepartementet eller etter departementets fullmakt luftvernsjefen eller politimesteren kreve, at den som leier passende rum i bygningen helt eller delvis skal avgi rådigheten over rummet til innredning av tilfluktsrum.

På samme måte kan det kreves at den som i egenskap av eier eller leier rår over passende rum i bygning i nærheten, inntil videre helt eller delvis skal avgi rådigheten over rummet til innredning av tilfluktsrum.

Kommer partene ikke overens om vederlaget, skal spörsmålet avgjöres av kontrolnemnda i kommunen. Denne avgjörelse er binnende.

Avståing kan kreves gjennomfört straks selv om vederlaget ikke er fastsatt. Om nödvendig kan avståingen gjennomföres med politiets hjelp. Antar den myndighet som krever avståing at avståingen gir den som må avstå rådigheten krav på betaling, kan avståingen ikke settes i verk för det er stilt sikkerhet for betalingen.

"Minister" Fretheim taler om organiseringen innen jord- og skogbruksnæringen. "Mange vanskeligheter for byfolk i disse tider".

O.R.18.00 "Minister" Fretheim har i helgen besökt Österdalen. Han talte på Tynset lördag og på Rena söndag, hvor bönder fra de forskjellige österdalsbygder var mött fram for å höre ham. Det var særlig organiseringen innen jord- og skogbrukets næringer "ministeren" klarla. Han nevnte i denne forbindelse hvordan det gamle system lot de enkelte partiinteresser gå foran fellesinteressen. Det ble opprettet særlige skoler for mindre og större jordbrukere. Men vi har jevne leveforhold i landet, sa "ministeren", og det er derfor ingen grunn til ikke å stå samlet. Skogeierne var blitt bare skogeiere. Heretter skal de være skogbrukere. - Det er de norske bönder som gjennom tidene har hatt norskdomstrangen i seg, fortsatte "ministeren". Det er den som har sökt å kaste fremmedåket av seg. Det er også den som nå i 2 år har taut de tyngste tak i landet og de har derved lagt for dagen en ekte fedrelandskjærlighet. "Ministeren" kom nærmere inn på böndenes levevilkår og nevnte hva den nasjonale regjering hadde utrettet for å skaffe böndene höyere priser på landbruksproduktene. "Minister" Fretheim kom videre inn på saueholdet i landet. Det skulle ikke være vanskelig å öke bestanden til 5 milllioner dyr. I fjellbeitene våre eier vi en nasjonalverdi som skal komme bondenæringens folk til gode. Fjellet skal ikke bare være jaktfelter for byfolk. "ministeren" nevnte landets brenselsforsyning og matsituasjonen idag og sa bl.a. at det nok var mange vanskeligheter for byfolk i disse tider. Han henstillet derfor til böndene å gjöre det de kan for å få fört fram veden som er hogget i distriktet og la landbruksproduktene gå de regulerte veger. En skal huske på at det norske folket bare er tjent med lovlig og rettferdig omsetning av matvarene. Det har tidligere vært sagt at böndene vil sitte i högsetet, sa "ministeren" til slutt. Men når vi en dag i fellesskap har klart vår oppgave, nemlig å hjelpe folket med mat og brensel, da har virkelig den norske bonde sittet i högsetet. "Minister" Fretheims foredrag ble begge steder lönnet med kraftig bifall.

Et britisk fly som var på veg inn mot Oslo ble ved 13-tiden lördag skutt ned av tyske jagerfly.

O.R.18.00 Luftkamp over Oslofjorden i 7000 meters högd. Et britisk oppklaringsfly skutt ned. Det er lördag, Oslofjorden ligger badet i strålende solskinn. Ikke en sky er å se på himmelen som hvelver seg over den rent usannsynlig blå fjord. Landskapet er et eneste spill av glade farver. Lövtrærne er ifört sin farverike höstdrakt. Mellom dem, i mer dempede farver, ligger aker og eng, og i bakgrunnen reiser seg åsene med sine mörke grantrær. Over det hele står den glitrende solskiven som spiller i farver fra kopperrödt til det klare, nesten gjennomsiktige gule. På denne fredelige höstdag hyler plutselig ved middagstid luftvernsirenene i Oslo som forbereder seg til helgen. Flyalarm. Etter knappe 45 minutters forlöp går signalet: "Faren over". Befolkningen har ikke anelse om, at det i löpet av denne tiden har funnet sted en luftkamp i svimlende högd, en luftkamp som förte til at det britiske flyet som nærmet seg byen, ble skutt ned. - Like etter kl. 12.00 blir det gitt alarm på en flyplass ved Oslo, og noen få öyeblikk etter er en avdeling av de hurtigste tyske jagere på vingene. Jagerne skrur seg oppover i stadig större högd. Sör for byen, langt ute i det fjerne, er et lite mörkt punkt synlig. Det avtegner seg som en svart prikk mot den lyse himmel. Fram. Ennå er man i uvisshet om hvorvidt det er et fiendtlig fly som jagerne bruser fram mot. Punktet blir större og större, blir til et 2-motors fly. Som lyn farer de 2 tyske jagerflyene forbi det, det ene på den höyre side, det andre på den venstre. De slår fast at det er et fiendtlig fly.Nå befinner de seg over Oslofjorden i over 7000 meters högd. Feldwebel G., som etter månedlang venting atter står overfor en motstander, glöder av jaktiver. Det britiske flyet forsöker å riste sine motstandere av seg ved å fly i store kurver. Men neppe har avdelingens förer, oberleutnant K. ved signalisering fra fly til fly gitt tillatelse til angrep, för feldwebel G. farer fram under det fiendtlige flyet inntil han kommer på skuddhold. Fra 30 meters hold skyter han lös på det engelske flyet. Ramt. Deler av den höyre motoren hvirvler gjennom lufta. Det begynner å ryke av den venstre, en mörk röykhale legger seg etter flyet. Den britiske flyveren forsöker fortvilet å komme unna, og den tyske flyveren forstår at han har en erfaren motstander foran seg. Engelskmannen driver sitt fly nesten loddrett oppover, lar jageren suse forbi under seg og går så i spinn i nesten 2000 meter. Men feldwebel G. lar seg ikke lure. Mot sin motstanders dyktighet setter han sin urokkelige vilje til å gjöre det av med det fiendtlige flyet. I stupflyvning går han ned til 5.500 meters högd, og nettopp da det engelske flyet reiser seg fra flyvningen, er den tyske jageren der på nytt. Han lar seg ikke kaste av mer, hvor meget motstanderen enn forsöker å komme vekk ved å fly i vanvittige kurver og foreta alle mulige knep. Igjen har den tyske flyveren for noen brökdeler av et sekund det britiske flyet i skuddlinjen, og projektilene jager inn i halen på det. Nye treffere, - og nå styrter engelskmannen ned. I 4.500 meters högd hvirvler på nytt deler av flyet gjennom lufta. Stykker av vingene og halen brytes over og faller mot jorden. Det engelske flyet som ble angrepet av det tyske jagerforsvar lenge för det hadde nådd sitt mål, fikk sin skjebne beseglet i löpet av noen öyeblikker. Ut av det sönderskutte flyet står det en svart, tykk röyk. Og ut av röykstripene slår det plutselig fakkelliknende, röde flammer. Flyet er i brann. Det styrter ned fra 4000 meters högd og knekker så plutselig over i 2 deler som graver seg dypt ned i bakken idet de når jorden. Feldwebel G. vender tilbake til sin flyplass. Over Oslo har han fört hjem sin förste luftseir. Men langt der ute, 100 km. fra Oslo, samler man sammen det nedskutte flyet stykke for stykke. En forvridd masse av propeller og ödelagte motorer, av kabler, ledninger, beholdere og andre enkeltdeler som må samles sammen på et område med over 300 meters omkrets. Det er det som ble igjen av det engelske flyet. Også i Norge er det tyske forsvar på sin plass.

N.S.U.F. holder propagandaméte i Kongsberg.

21.30 N.S.U.F. holdt idag et propagandaméte i Kongsberg. Det var mött fram deltakere fra Drammen og fra lag i Kongsbergs omliggende distrikter. Mötet begynte med en kinoforestilling med en ungdomsfilm. Ved 16-tiden var det propagandamarsj gjennom byen med påfölgende offentlig möte. Her kom foredragsholderen, Tallerås, i sin tale inn på ungdomstjenestens betydning og påpekte bl.a. meget sterkt at det ikke var ungdomstjenestens mening å ta barna fra foreldrene, tvertimot. Det hadde vist seg, sa han, at mange foreldre som för var motstandere, nå sluttet opp om ungdomstjenesten som begeistrede tilhengere.

Möte for lærerstanden i Östfold. Orvar Sæther taler.

21.30 Et stort og betydningsfullt möte for lærerstanden i Östfold ble holdt i Sarpsborg i helgen. Samtlige skolestyreformenn og alle Norges Lærersambands krets- og lagledere i fylket var innkalt. Mötet ble ledet av fylkesleder Reidar Lorentzen og blant de tilstedeværende var hele Norges Lærersambands landsledelse og skoledirektör Sjölie foruten alle fylkets skoleinspektörer. Etter et foredrag av skoledirektören, fulgte en lang og lærerik samtale. Etter en enkel fellesmiddag, ga fylkeslederen ordet til landsleder i Norges Lærersamband, regimentsförer Orvar Sæther, som gjennomgikk forholdene fra 9. april 1940 og fram til idag. Han pekte også ut linjene for den utvikling som vil og må komme for lærernes organisasjon.

Möte for Telemarks ordförere. Telegram til Quisling.

20.30 Lördag tok det store ordförermöte for Telemarks ordförere til på Bandak Turisthotell i Dalen. Dette ordförermöte er det förste i sitt slag her i landet. Initiativet ble tatt av ordförer Björnsen, Rjukan, og fylkesmann Knudsen som straks ble begeistret for tanken, gikk igang med forberedelsene. Lördag ettermiddag var samtlige ordförere. kontorsjefer og rådmenn samlet. Det egentlige möte tok til söndag formiddag med foredrag av direktör Einar Lie i Norsk Kommunesamband som talte om interkommunalt samarbeid. Videre talte regnskapskonsulent Gundersen om rasjonell kommuneadministrasjon. Ved middagsbordet tok fru fylkesmann Knudsen ordet og fremkastet tanken om et ambulansefly for Telemark. Siste foredragsholder på mötet var ligningssjef Wilding, Aker, som talte om aktuelle ligningsspörsmål. Det ble besluttet å sende följende telegram til "ministerpresident" Quisling: "Telemarks ordförere, rådmenn og kontorsjefer samlet til stevne hilser Dem, ministerpresident. Heil og Sæl."

Representantskapsmöte for Norges Sildesalgslag.

20.30 Representantskapsmöte for Norges Sildesalgslag åpnes inorgen i Bergen under ledelse av formannen J. Haktorsen. Mötet kommer til å strekke seg over noen dager og der vil bli behandlet en rekke aktuelle saker for sildefiskerne, bl.a. lossesteiner for fiskerne i kommende sesong, omsetning av forfangstsild og småsild for 1943, m.v.

Nordlands Fiskarlag holder regnskapskurser for fiskere.

20.30 Nordlands Fiskarlag skal i denne termin holde ialt 32 regnskapskurser for fiskere. Kursene skal vare fra 72 til 100 timer og omfatter regnskapsförsel, regning, fiskeoppgjör, norsk, litt om lov og rett og undervisning i avgivelse av selvangivelse og næringsoppgaver. Man regner med at omlag 500 av fiskarlagets medlemmer skal gjennomgå disse kurser.

Banksjef Chr. B. Heimbeck taler på Stor-Oslo Fylkesorganisasjons kameratkveld om Hålogaland som ferieland.

20.30 Stor-Oslo Fylkesorganisasjons kameratkveld i Stortingsgata 20 idag hadde samlet fullt hus. Kveldens taler var formannen i Nord-Norges Reisetrafikkforbund, banksjef Chr. B. Heimbeck, Vesterålen. Han holdt et meget iteressant foredrag - "Hålogaland som ferieland". Taleren nevnte det utrettelige arbeid som Nord-Norges reiselivsfolk har nedlagt for å kjempe fram Hålogalands rettmessige plass som Norges turistsentrum. Banksjef Heimbeck nevnte videre at Nord-Norge er et eldorado for sportsfiskere. I Nordland, Troms og Finnmarks fylker er det fiskerike elver og vann overalt. Kilofisk er ganske alminnelig. Det finnes også en mengde gode Jakseelver i Nord-Norge. Under Malandsfossen i Målselva i Troms er det ikke uvanlig å fiske opp til 800 pund laks i ett døgn med bare 4 stenger. Den Nord-Norske fjellverden egner seg ypperlig til tindebestigning, og terrenget byr også på de aller beste muligheter for skisport. Skisesongen varer fra mars måned til ut i juni. Da er dagene lyse og lange og nettene korte for etterhvert å gå over i en 24 timers solskinnsdag. Fuglejakten og annen jakt byr store muligheter. Nord-Norge er de store muligheters land også når det gjelder reiselivet, understreket taleren. Alle årstider er vidunderlig vakre. Det ville være å önske at alle nordmenn fikk anledning til å nyte denne skjönnhetens overflod. Foredraget ble mottatt med langvarig bifall.

Banksjef Heimbeck framviser fargefilm fra Nord-Norges natur og folkeliv. Han takker "minister" Lunde og frue for deres innsats for Nord-Norges sak.

19.30 Banksjef Heimbeck som gjennom mange år har vært formann i Nord-Norges Reisetrafikk-Forbund er for tiden i Oslo. Banksjefen som er en ivrig forkjemper for Nord-Norges sak, framviste igår for en rekke innbudte en del fargefilm han selv hadde tatt opp fra Nord-Norges natur og folkeliv. Tilstede var bl.a. fru "minister" Lunde, ekspedisjonssjef Holst og direktör Richard With. I en kort tale understreket banksjef Heimbeck at filmene var amatörfilmer, men de er tenkt som et begynnende forsök på å skape en rekke kulturfilmer som kan gi et korrekt og levende inntrykk av landsdelen nordenfor polarsirkelen. De fleste som bor i det sydlige Norge har jo desværre et meget dårlig kjennskap til vår nordligste landsdel. Nord-Norges Reisetrafikk-Forbund har som sin förste oppgave å fremme turist- og reiselivet i Nord-Norge og de arktiske egner. Denne store landssak skal löses bl.a. på den måte at Nord-Norge så å si kartlegges med fargefilm. Det er et rikt stoff vi har å öse av, fortsatte banksjefen. Vi har fuglefjellene i Röstarkipelet, kanskje den rikeste fugleverden fra den nordlige halvkule. Vi har Lofotfisket med dets rikdom av scener fra det kjempende fiskerfolks liv på Lofothavet. Björn- og ulvejakt i indre Finnmark. Samenes liv, böndenes arbeid i de store dalförer, og livet på værharde Finnmarkskysten hvor det idag mer enn noen gang tidligere kjempes for tilværelsen. Banksjef Heimbeck overbrakte en hilsen fra befolkningen i Nord-Norge. En spesiell hilsen rettet han til "minister" Lunde og frue med takk for deres innsats for Nord-Norges sak. Han rettet til slutt en appell til de tilstedeværende om å gå inn for å gi Nord-Norge den likestilling landsdelen har krav påFilmene ble mottatt med begeistret bifall av de tilstedeværende. Tilslutt overbrakte banksjef Heimbeck fru "minister" Lunde en blomsterbukett med takk for det arbeid hun og hennes mann har nedlagt for Nord-Norge.

Avtale om salg til utlandet av halvparten eller minst 30.000 skinn av årets produksjon av sölvrevskinn. Forordning om avlevering til Pelscentralen L/L innen 2 uker etter pelsingen.

19.00 For å sikre oppfyllelsen av en avtale om salg til utlandet av halvparten eller minst 30.000 skinn av årets produksjon av sölvrevskinn, har "ministeren" for Landbruksdepartementet den 16. oktober d.å. gitt en forordning om avlevering til Pelscentralen L/L, Norges Pelsdyravlslag, Oslo, av alle uberedte sölvrevskinn som er pelset eller pelses i tiden 1. oktober 1942 - 15. mai 1943. Avleveringen skal skje innen 2 uker etter pelsingen. Av de innkomne skinn uttar Pelscentralen det antall som trenges til oppfyllelse av dens eksportforpliktelser, mens resten overföres til salg ved den godkjente auksjonsforretning innsenderen bestemmer ved innsendelsen av skinnene. Dersom innsenderen ikke har gitt anvisning på hvilken av disse auksjoner skinnene önskes omsatt ved, vil skinnene bli fordelt mellom de godkjente auksjoner. "Departementet" vil en av de nærmeste dager gi melding om de auksjonsfirmaer som er godkjent. Av kontrollhensyn må uberedte skinn som ikke er avleveringspliktige innen 10. november förstkommende innsendes til Pelscentralen L/L til merking. Skinn som ikke er innsendt til merking innen denne frist, ansees som avleveringspliktige. Det er forbudt å omsette, motta til beredning eller i annet öyemed skinn som ikke er merket av sentralen. Forordningen er gitt av hensyn til våre eksportinteresser og for å fremme disse. "Departementet" oppfordrer enhver oppdretter og enhver som har i sin besittelse sölvrev eller sölvrevskinn nöye å sette seg inn i de gitte bestemmelser og loyalt etterkomme dem helt ut.

Torvmaskiner bör bestilles straks.

19.00 Det norske Myrselskap meddeler at de som tenker å sette igang nye brenntorvanlegg neste år straks bör bestille torvmaskiner, så disse kan stå ferdige til våren når produksjonen begynner. Myrselskapets konsulenter står forövrig til tjeneste når det gjelder undersökelser og planlegging vedkommende nye anlegg.

Saueutstillinger i Sogn og Nordmöre.

20.30 En stor saueutstilling er i disse dager holdt i Sogn. Det mötte mange interesserte tilskuere fra Sognebygdene. I forbinnelse med premieutdelingen holdt fylkesagronom Lirklev en tale der han bl.a. framholdt at interessen for sauavlen i de siste år har vist en gledelig vekst i Sogn. Men det er likevel for lie sau i fylket. Man har nå 200.000 sau, mens det er beite for minst 500.000. Det foregikk et stort salg av værer på utstillingen og prisene var meget gode.

20.30 Man står nå foran stormönstringen av sauer fra Nord-Möre, idet det skal holdes utstillinger i Ralvundhei og Surnadal. Interessen for disse utstillinger er stadig ökende og idag ser det ut til at tilslutningen skal bli rekordmessig.

500 AT-gutter har vært på onnearbeide i Rogaland fylke.

20.30 Som kjent har Arbeidstjenesten hjulpet til på steder hvor det har skortet med arbeidskraft. I Rogaland fylke har omlag 500 AT-gutter vært på onnearbeide. De har vært fordelt på forskjellige leirer og AT-guttene har utfört et meget godt arbeide.

2 nordmenn utnevnt til æresmedlemmer av Gustaf Adolf Akademien.

20.00 Direktör for Norsk Folkemuseum i Oslo, Hans Aall, og direktör for De Sandvigske Samlinger på Lillehammer, Anders Sandvig, er utnevnt til æresmedlemmer av Gustaf Adolf Akademien i Uppsala.

"Biskop" Zwilgmeyer tiltrer sitt nye embete.

20.00 Kst. "biskop" Dagfinn Zwilgmeyer holdt idag sin avskjedspreken i Birkeland kirke på Nestun i Bergen. Biskopen skal i denne uke reise östover for å tiltre sitt nye embete som "biskop" i Hamar bispedömme. "Biskopen"s mange venner hadde funnet vegen til kirken og hans avskjedspreken inneholdt både alvorlige og manende ord.

Dödsfall.

16.00 En av Vest-Agders mest kjente menn, landbrukssekretær Thorvald Erikstad, döde plutselig igår kveld av hjerteslag. Erikstad var födt i Austad i Vest-Agder, og hadde en solid utdannelse i sitt fag. Han var landbrukskandidat fra 1914. Fra 1917 har han ledet Agder Landbruksselskap som sekretær og arbeidet selskapet godt opp. Han var i mange år medlem av formannskapet, bystyret og skolestyret i Kristiansand, formann i fylkesforsyningsnemnda og ellers medlem av en rekke nemnder. Han var meget aktiv også på det kristelige område. Han var medlem av menighetsrådet og nedla et stort arbeide for söndagsskolen.

Ordföreren i Sauda bevilger kr. 400.- til N.S.H.

16.00 Ordföreren i Sauda har besluttet å bevilge kr. 400.- til Nasjonal Samlings Hjelpeorganisasjon.

Hummerfisket i Vest-Agder.

19.00 Hummerfisket i Vest-Agder begynte igår. Det så til å begynne med nokså dårlig ut, men utpå dagen kom det inn meldinger om god fangst. Fra Sögne blir det f.eks. meldt at en har fått en hummer pr. teine.

Kronemulkt for uoppmerksomme trafikanter også i Stavanger.

16.00 Politifullmektig Ravndal opplyser at det ikke blir lenge för man også i Stavanger går igang med kronemulkt for uoppmerksomme trafikanter.

Nytt fra Danmark.

16.00 Ifölge Nationalbankens ukebalanse for 2. uke i oktober er tilgodehavender på clearingkonti med utlandet steget med 2 mill. kroner til 1.068 mill. kroner. Kontoen forskjellige debitorer er steget med 6 mill. og er nå på 1251 mill. kroner. Seddelomlöpet er gått ned med 10 mill. til 815 mill. kroner.

Nytt fra Sverige.

16.00 Mens Sverige i 1939 eksporterte matvarer for 127 mill. kroner , gikk denne eksport i förste halvår 1942 tilbake til 12 mill. kroner.

Seddelomlöpet i Sverige viste siste uke en stigning på 1.7 til 1761.7 mill. kroner.

NYHETSOVERSIKT FRA SKANDINAVIA.
Fra
Regjeringens Informasjonskontor.

19. oktober 1942. Nr.542. Fortrolig.

Meldinger söndag 18. oktober.

Lov om avståing av husrum til privat tilfluktsrum.

16.00 "Ministerpresidenten" har 1. oktober utfærdiget en lov om avståing av husrum til privat tilfluktsrum.

Loven bestemmer bl.a. at når eieren av en bygning plikter å innrede tilfluktsrum, men ikke selv rår over rum som passer, kan politidepartementet eller etter departementets fullmakt luftvernsjefen eller politimesteren kreve, at den som leier passende rum i bygningen helt eller delvis skal avgi rådigheten over rummet til innredning av tilfluktsrum.

På samme måte kan det kreves at den som i egenskap av eier eller leier rår over passende rum i bygning i nærheten, inntil videre helt eller delvis skal avgi rådigheten over rummet til innredning av tilfluktsrum.

Kommer partene ikke overens om vederlaget, skal spörsmålet avgjöres av kontrolnemnda i kommunen. Denne avgjörelse er binnende.

Avståing kan kreves gjennomfört straks selv om vederlaget ikke er fastsatt. Om nödvendig kan avståingen gjennomföres med politiets hjelp. Antar den myndighet som krever avståing at avståingen gir den som må avstå rådigheten krav på betaling, kan avståingen ikke settes i verk för det er stilt sikkerhet for betalingen.

"Minister" Fretheim taler om organiseringen innen jord- og skogbruksnæringen. "Mange vanskeligheter for byfolk i disse tider".

O.R.18.00 "Minister" Fretheim har i helgen besökt Österdalen. Han talte på Tynset lördag og på Rena söndag, hvor bönder fra de forskjellige österdalsbygder var mött fram for å höre ham. Det var særlig organiseringen innen jord- og skogbrukets næringer "ministeren" klarla. Han nevnte i denne forbindelse hvordan det gamle system lot de enkelte partiinteresser gå foran fellesinteressen. Det ble opprettet særlige skoler for mindre og större jordbrukere. Men vi har jevne leveforhold i landet, sa "ministeren", og det er derfor ingen grunn til ikke å stå samlet. Skogeierne var blitt bare skogeiere. Heretter skal de være skogbrukere. - Det er de norske bönder som gjennom tidene har hatt norskdomstrangen i seg, fortsatte "ministeren". Det er dem som har sökt å kaste fremmedåket av seg. Det er også dem som nå i 2 år har tatt de tyngste tak i landet og de har derved lagt for dagen en ekte fedrelandskjærlighet. "Ministeren" kom nærmere inn på böndenes levevilkår og nevnte hva den nasjonale regjering hadde utrettet for å skaffe böndene höyere priser på landbruksproduktene. "Minister" Fretheim kom videre inn på saueholdet i landet. Det skulle ikke være vanskelig å öke bestanden til 5 milllioner dyr. I fjellbeitene våre eier vi en nasjonalverdi som skal komme bondenæringens folk til gode. Fjellet skal ikke bare være jaktfelter for byfolk. "ministeren" nevnte landets brenselsforsyning og matsituasjonen idag og sa bl.a. at det nok var mange vanskeligheter for byfolk i disse tider. Han henstillet derfor til böndene å gjöre det de kan for å få fört fram veden som er hogget i distriktet og la landbruksproduktene gå de regulerte veger. En skal huske på at det norske folket bare er tjent med lovlig og rettferdig omsetning av matvarene. Det har tidligere vært sagt at böndene vil sitte i högsetet, sa "ministeren" til slutt. Men når vi en dag i fellesskap har klart vår oppgave, nemlig å hjelpe folket med mat og brensel, da har virkelig den norske bonde sittet i högsetet. "Minister" Fretheims foredrag ble begge steder lönnet med kraftig bifall.

Et britisk fly som var på veg inn mot Oslo ble ved 13-tiden lördag skutt ned av tyske jagerfly.

O.R.18.00 Luftkamp over Oslofjorden i 7000 meters högd. Et britisk oppklaringsfly skutt ned. Det er lördag, Oslofjorden ligger badet i strålende solskinn. Ikke en sky er å se på himmelen som hvelver seg over den rent usannsynlig blå fjord. Landskapet er et eneste spill av glade farver. Lövtrærne er ifört sin farverike höstdrakt. Mellom dem, i mer dempede farver, ligger aker og eng, og i bakgrunnen reiser seg åsene med sine mörke grantrær. Over det hele står den glitrende solskiven som spiller i farver fra kopperrödt til det klare, nesten gjennomsiktige gule. På denne fredelige höstdag hyler plutselig ved middagstid luftvernsirenene i Oslo som forbereder seg til helgen. Flyalarm. Etter knappe 45 minutters forlöp går signalet: "Faren over". Befolkningen har ikke anelse om, at det i löpet av denne tiden har funnet sted en luftkamp i svimlende högd, en luftkamp som förte til at det britiske flyet som nærmet seg byen, ble skutt ned. - Like etter kl. 12.00 blir det gitt alarm på en flyplass ved Oslo, og noen få öyeblikk etter er en avdeling av de hurtigste tyske jagere på vingene. Jagerne skrur seg oppover i stadig större högd. Sör for byen, langt ute i det fjerne, er et lite mörkt punkt synlig. Det avtegner seg som en svart prikk mot den lyse himmel. Fram. Ennå er man i uvisshet om hvorvidt det er et fiendtlig fly som jagerne bruser fram mot. Punktet blir större og större, blir til et 2-motors fly. Som lyn farer de 2 tyske jagerflyene forbi det, det ene på den höyre side, det andre på den venstre. De slår fast at det er et fiendtlig fly.Nå befinner de seg over Oslofjorden i over 7000 meters högd. Feldwebel G., som etter månedlang venting atter står overfor en motstander, glöder av jaktiver. Det britiske flyet forsöker å riste sine motstandere av seg ved å fly i store kurver. Men neppe har avdelingens förer, oberleutnant K. ved signalisering fra fly til fly gitt tillatelse til angrep, för feldwebel G. farer fram under det fiendtlige flyet inntil han kommer på skuddhold. Fra 30 meters hold skyter han lös på det engelske flyet. Ramt. Deler av den höyre motoren hvirvler gjennom lufta. Det begynner å ryke av den venstre, en mörk röykhale legger seg etter flyet. Den britiske flyveren forsöker fortvilet å komme unna, og den tyske flyveren forstår at han har en erfaren motstander foran seg. Engelskmannen driver sitt fly nesten loddrett oppover, lar jageren suse forbi under seg og går så i spinn i nesten 2000 meter. Men feldwebel G. lar seg ikke lure. Mot sin motstanders dyktighet setter han sin urokkelige vilje til å gjöre det av med det fiendtlige flyet. I stupflyvning går han ned til 5.500 meters högd, og nettopp da det engelske flyet reiser seg fra flyvningen, er den tyske jageren der på nytt. Han lar seg ikke kaste av mer, hvor meget motstanderen enn forsöker å komme vekk ved å fly i vanvittige kurver og foreta alle mulige knep. Igjen har den tyske flyveren for noen brökdeler av et sekund det britiske flyet i skuddlinjen, og projektilene jager inn i halen på det. Nye treffere, - og nå styrter engelskmannen ned. I 4.500 meters högd hvirvler på nytt deler av flyet gjennom lufta. Stykker av vingene og halen brytes over og faller mot jorden. Det engelske flyet som ble angrepet av det tyske jagerforsvar lenge för det hadde nådd sitt mål, fikk sin skjebne beseglet i löpet av noen öyeblikker. Ut av det sönderskutte flyet står det en svart, tykk röyk. Og ut av röykstripene slår det plutselig fakkelliknende, röde flammer. Flyet er i brann. Det styrter ned fra 4000 meters högd og knekker så plutselig over i 2 deler som graver seg dypt ned i bakken idet de når jorden. Feldwebel G. vender tilbake til sin flyplass. Over Oslo har han fört hjem sin förste luftseir. Men langt der ute, 100 km. fra Oslo, samler man sammen det nedskutte flyet stykke for stykke. En forvridd masse av propeller og ödelagte motorer, av kabler, ledninger, beholdere og andre enkeltdeler som må samles sammen på et område med over 300 meters omkrets. Det er det som ble igjen av det engelske flyet. Også i Norge er det tyske forsvar på sin plass.

N.S.U.F. holder propagandamöte i Kongsberg.

21.30 N.S.U.F. holdt idag et propagandamöte i Kongsberg. Det var mött fram deltakere fra Drammen og fra lag i Kongsbergs omliggende distrikter. Mötet begynte med en kinoforestilling med en ungdomsfilm. Ved 16-tiden var det propagandamarsj gjennom byen med påfölgende offentlig möte. Her kom foredragsholderen, Talleråe, i sin tale inn på ungdomstjenestens betydning og påpekte bl.a. meget sterkt at det ikke var ungdomstjenestens mening å ta barna fra foreldrene, tvertimot. Det hadde vist seg, sa han, at mange foreldre som för var motstandere, nå sluttet opp om ungdomstjenesten som begeistrede tilhengere.

Möte for lærerstanden i Östfold. Orvar Sæther taler.

21.30 Et stort og betydningsfullt möte for lærerstanden i Östfold ble holdt i Sarpsborg i helgen. Samtlige skolestyreformenn og alle Norges Lærersambands krets- og lagledere i fylket var innkalt. Mötet ble ledet av fylkesleder Reidar Lorentzen og blant de tilstedeværende var hele Norges Lærersambands landsledelse og skoledirektör Sjölie foruten alle fylkets skoleinspektörer. Etter et foredrag av skoledirektören, fulgte en lang og lærerik samtale. Etter en enkel fellesmiddag, ga fylkeslederen ordet til landsleder i Norges Lærersamband, regimentsförer Orvar Sæther, som gjennomgikk forholdene fra 9. april 1940 og fram til idag. Han pekte også ut linjene for den utvikling som vil og må komme for lærernes organisasjon.

Möte for Telemarks ordförere. Telegram til Quisling.

20.30 Lördag tok det store ordförermöte for Telemarks ordförere til på Bandak Turisthotell i Dalen. Dette ordförermöte er det förste i sitt slag her i landet. Initiativet ble tatt av ordförer Björnsen, Rjukan, og fylkesmann Knudsen som straks ble begeistret for tanken, gikk igang med forberedelsene. Lördag ettermiddag var samtlige ordförere. kontorsjefer og rådmenn samlet. Det egentlige möte tok til söndag formiddag med foredrag av direktör Einar Lie i Norsk Kommunesamband som talte om interkommunalt samarbeid. Videre talte regnskapskonsulent Gundersen om rasjonell kommuneadministrasjon. Ved middagsbordet tok fru fylkesmann Knudsen ordet og fremkastet tanken om et ambulansefly for Telemark. Siste foredragsholder på mötet var ligningssjef Widding, Aker, som talte om aktuelle ligningsspörsmål. Det ble besluttet å sende följende telegram til "ministerpresident" Quisling: "Telemarks ordförere, rådmenn og kontorsjefer samlet til stevne hilser Dem, ministerpresident. Heil og Sæl."

Representantskapsmöte for Norges Sildesalgslag.

20.30 Representantskapsmöte for Norges Sildesalgslag åpnes imorgen i Bergen under ledelse av formannen J. Haktorsen. Mötet kommer til å strekke seg over noen dager og der vil bli behandlet en rekke aktuelle saker for sildefiskerne, bl.a. lossesteiner for fiskerne i kommende sesong, omsetning av forfangstsild og småsild for 1943, m.v.

Nordlands Fiskarlag holder regnskapskurser for fiskere.

20.30 Nordlands Fiskarlag skal i denne termin holde ialt 32 regnskapskurser for fiskere. Kursene skal vare fra 72 til 100 timer og omfatter regnskapsförsel, regning, fiskeoppgjör, norsk, litt om lov og rett og undervisning i avgivelse av selvangivelse og næringsoppgaver. Man regner med at omlag 500 av fiskarlagets medlemmer skal gjennomgå disse kurser.

Banksjef Chr. B. Heimbeck taler på Stor-Oslo Fylkesorganisasjons kameratkveld om Hålogaland som ferieland.

20.30 Stor-Oslo Fylkesorganisasjons kameratkveld i Stortingsgata 20 idag hadde samlet fullt hus. Kveldens taler var formannen i Nord-Norges Reisetrafikkforbund, banksjef Chr. B. Heimbeck, Vesterålen. Han holdt et meget iteressant foredrag - "Hålogaland som ferieland". Taleren nevnte det utrettelige arbeid som Nord-Norges reiselivsfolk har nedlagt for å kjempe fram Hålogalands rettmessige plass som Norges turistsentrum. Banksjef Heimbeck nevnte videre at Nord-Norge er et eldorado for sportsfiskere. I Nordland, Troms og Finnmarks fylker er det fiskerike elver og vann overalt. Kilofisk er ganske alminnelig. Det finnes også en mengde gode lakseelver i Nord-Norge. Under Malandsfossen i Målselva i Troms er det ikke uvanlig å fiske opp til 800 pund laks i ett døgn med bare 4 stenger. Den Nord-Norske fjellverden egner seg ypperlig til tindebestigning, og terrenget byr også på de aller beste muligheter for skisport. Skisesongen varer fra mars måned til ut i juni. Da er dagene lyse og lange og nettene korte for etterhvert å gå over i en 24 timers solskinnsdag. Fuglejakten og annen jakt byr store muligheter. Nord-Norge er de store muligheters land også når det gjelder reiselivet, understreket taleren. Alle årstider er vidunderlig vakre. Det ville være å önske at alle nordmenn fikk anledning til å nyte denne skjönnhetens overflod. Foredraget ble mottatt med langvarig bifall.

Banksjef Heimbeck framviser fargefilm fra Nord-Norges natur og folkeliv. Han takker "minister" Lunde og frue for deres innsats for Nord-Norges sak.

19.30 Banksjef Heimbeck som gjennom mange år har vært formann i Nord-Norges Reisetrafikk-Forbund er for tiden i Oslo. Banksjefen som er en ivrig forkjemper for Nord-Norges sak, framviste igår for en rekke innbudte en del fargefilm han selv hadde tatt opp fra Nord-Norges natur og folkeliv. Tilstede var bl.a. fru "minister" Lunde, ekspedisjonssjef Holst og direktör Richard With. I en kort tale understreket banksjef Heimbeck at filmene var amatörfilmer, men de er tenkt som et begynnende forsök på å skape en rekke kulturfilmer som kan gi et korrekt og levende inntrykk av landsdelen nordenfor polarsirkelen. De fleste som bor i det sydlige Norge har jo desværre et meget dårlig kjennskap til vår nordligste landsdel. Nord-Norges Reisetrafikk-Forbund har som sin förste oppgave å fremme turist- og reiselivet i Nord-Norge og de arktiske egner. Denne store landssak skal löses bl.a. på den måte at Nord-Norge så å si kartlegges med fargefilm. Det er et rikt stoff vi har å öse av, fortsatte banksjefen. Vi har fuglefjellene i Röstarkipelet, kanskje den rikeste fugleverden fra den nordlige halvkule. Vi har Lofotfisket med dets rikdom av scener fra det kjempende fiskerfolks liv på Lofothavet. Björn- og ulvejakt i indre Finnmark. Samenes liv, böndenes arbeid i de store dalförer, og livet på værharde Finnmarkskysten hvor det idag mer enn noen gang tidligere kjempes for tilværelsen. Banksjef Heimbeck overbrakte en hilsen fra befolkningen i Nord-Norge. En spesiell hilsen rettet han til "minister" Lunde og frue med takk for deres innsats for Nord-Norges sak. Han rettet til slutt en appell til de tilstedeværende om å gå inn for å gi Nord-Norge den likestilling landsdelen har krav påFilmene ble mottatt med begeistret bifall av de tilstedeværende. Tilslutt overbrakte banksjef Heimbeck fru "minister" Lunde en blomsterbukett med takk for det arbeid hun og hennes mann har nedlagt for Nord-Norge.

Avtale om salg til utlandet av halvparten eller minst 30.000 skinn av årets produksjon av sölvrevskinn. Forordning om avlevering til Pelscentralen L/L innen 2 uker etter pelsingen.

19.00 For å sikre oppfyllelsen av en avtale om salg til utlandet av halvparten eller minst 30.000 skinn av årets produksjon av sölvrevskinn, har "ministeren" for Landbruksdepartementet den 16. oktober d.å. gitt en forordning om avlevering til Pelscentralen L/L, Norges Pelsdyravlslag, Oslo, av alle uberedte sölvrevskinn som er pelset eller pelses i tiden 1. oktober 1942 - 15. mai 1943. Avleveringen skal skje innen 2 uker etter pelsingen. Av de innkomne skinn uttar Pelscentralen det antall som trenges til oppfyllelse av dens eksportforpliktelser, mens resten overföres til salg ved den godkjente auksjonsforretning innsenderen bestemmer ved innsendelsen av skinnene. Dersom innsenderen ikke har gitt anvisning på hvilken av disse auksjoner skinnene önskes omsatt ved, vil skinnene bli fordelt mellom de godkjente auksjoner. "Departementet" vil en av de nærmeste dager gi melding om de auksjonsfirmaer som er godkjent. Av kontrollhensyn må uberedte skinn som ikke er avleveringspliktige innen 10. november förstkommende innsendes til Pelscentralen L/L til merking. Skinn som ikke er innsendt til merking innen denne frist, ansees som avleveringspliktige. Det er forbudt å omsette, motta til beredning eller i annet öyemed skinn som ikke er merket av sentralen. Forordningen er gitt av hensyn til våre eksportinteresser og for å fremme disse. "Departementet" oppfordrer enhver oppdretter og enhver som har i sin besittelse sölvrev eller sölvrevskinn nöye å sette seg inn i de gitte bestemmelser og loyalt etterkomme dem helt ut.

Torvmaskiner bör bestilles straks.

19.00 Det norske Myrselskap meddeler at de som tenker å sette igang nye brenntorvanlegg neste år straks bör bestille torvmaskiner, så disse kan stå ferdige til våren når produksjonen begynner. Myrselskapets konsulenter står forövrig til tjeneste når det gjelder undersökelser og planlegging vedkommende nye anlegg.

Saueutstillinger i Sogn og Nordmöre.

20.30 En stor saueutstilling er i disse dager holdt i Sogn. Det mötte mange interesserte tilskuere fra Sognebygdene. I forbinnelse med premieutdelingen holdt fylkesagronom Lirklev en tale der han bl.a. framholdt at interessen for sauavlen i de siste år har vist en gledelig vekst i Sogn. Men det er likevel for lie sau i fylket. Man har nå 200.000 sau, mens det er beite for minst 500.000. Det foregikk et stort salg av værer på utstillingen og prisene var meget gode.

20.30 Man står nå foran stormönstringen av sauer fra Nord-Möre, idet det skal holdes utstillinger i Ralvundhei og Surnadal. Interessen for disse utstillinger er stadig ökende og idag ser det ut til at tilslutningen skal bli rekordmessig.

500 AT-gutter har vært på onnearbeide i Rogaland fylke.

20.30 Som kjent har Arbeidstjenesten hjulpet til på steder hvor det har skortet med arbeidskraft. I Rogaland fylke har omlag 500 AT-gutter vært på onnearbeide. De har vært fordelt på forskjellige leirer og AT-guttene har utfört et meget godt arbeide.

2 nordmenn utnevnt til æresmedlemmer av Gustaf Adolf Akademien.

20.00 Direktör for Norsk Folkemuseum i Oslo, Hans Aall, og direktör for De Sandvigske Samlinger på Lillehammer, Anders Sandvig, er utnevnt til æresmedlemmer av Gustaf Adolf Akademien i Uppsala.

"Biskop" Zwilgmeyer tiltrer sitt nye embete.

20.00 Kst. "biskop" Dagfinn Zwilgmeyer holdt idag sin avskjedspreken i Birkeland kirke på Nestun i Bergen. Biskopen skal i denne uke reise östover for å tiltre sitt nye embete som "biskop" i Hamar bispedömme. "Biskopen"s mange venner hadde funnet vegen til kirken og hans avskjedspreken inneholdt både alvorlige og manende ord.

Dödsfall.

16.00 En av Vest-Agders mest kjente menn, landbrukssekretær Thorvald Erikstad, döde plutselig igår kveld av hjerteslag. Erikstad var födt i Austad i Vest-Agder, og hadde en solid utdannelse i sitt fag. Han var landbrukskandidat fra 1914. Fra 1917 har han ledet Agder Landbruksselskap som sekretær og arbeidet selskapet godt opp. Han var i mange år medlem av formannskapet, bystyret og skolestyret i Kristiansand, formann i fylkesforsyningsnemnda og ellers medlem av en rekke nemnder. Han var meget aktiv også på det kristelige område. Han var medlem av menighetsrådet og nedla et stort arbeide for söndagsskolen.

Ordföreren i Sauda bevilger kr. 400.- til N.S.H.

16.00 Ordföreren i Sauda har besluttet å bevilge kr. 400.- til Nasjonal Samlings Hjelpeorganisasjon.

Hummerfisket i Vest-Agder.

19.00 Hummerfisket i Vest-Agder begynte igår. Det så til å begynne med nokså dårlig ut, men utpå dagen kom det inn meldinger om god fangst. Fra Sögne blir det f.eks. meldt at en har fått en hummer pr. teine.

Kronemulkt for uoppmerksomme trafikanter også i Stavanger.

16.00 Politifullmektig Ravndal opplyser at det ikke blir lenge för man også i Stavanger går igang med kronemulkt for uoppmerksomme trafikanter.

Nytt fra Danmark.

16.00 Ifölge Nationalbankens ukebalanse for 2. uke i oktober er tilgodehavender på clearingkonti med utlandet steget med 2 mill. kroner til 1.068 mill. kroner. Kontoen forskjellige debitorer er steget med 6 mill. og er nå på 1251 mill. kroner. Seddelomlöpet er gått ned med 10 mill. til 815 mill. kroner.

Nytt fra Sverige.

16.00 Mens Sverige i 1939 eksporterte matvarer for 127 mill. kroner , gikk denne eksport i förste halvår 1942 tilbake til 12 mill. kroner.

Seddelomlöpet i Sverige viste siste uke en stigning på 1.7 til 1761.7 mill. kroner.

NYHETSOVERSIKT FRA SKANDINAVIA.
Fra
Regjeringens Informasjonskontor.

20. okt. 1942. Nr. 543. Fortrolig.
Meldinger mandag 19 oktober.

LUNDE HOLDER TALE I LENA KINO.

O.R. 08.00. "Minister" Gulbrand Lunde talte igår i Lena kino på Östtoten. En mengde totinger hadde funnet veien til Lena kino for å höre hans foredrag og "ministeren" fikk igjen et bevis for den store oppslutning NS har her oppe i Mjösbygdene. "Ministeren" ga et overblikk over den kamp som föres idag for å skape et nytt og "fritt" Norge og ute i verden utkjempes av alle nasjonalsinnede forbundne stater for å danne den nye verdensordning.

"Vi har sett at tross all motstand NS har mött har bevegelsen stadig vokset", fortsatte "ministeren". "En bevegelse som teller slike medlemmer at de er villige til å ofre sitt liv, må virkelig ha et mål. Det er et dobbelt mål, og dog bare ett. På den ene siden den oppgaven å bygge opp et solidarisk norsk folkefelleskap. På den annen siden å sikre vår plass i verden som folk. Men for å löse denne oppgave, må vi være blitt et folk. Og oppgaven må löses hvis vårt folk fortsatt skal bestå. Står der ikke i et tidsskifte som det vi nå er oppe i fram en mann i et folk som kan före det inn på de livs - fornyende spor, dör det ut. Heldigvis er her en mann steget fram som viser vegen. Det er klart at denne mannen må være norsk, runnet av norsk blod. Det klarer seg ikke med at en eller annen prins fra et eller annet fremmed land kommer hit og skifter navn og dermed mener at han er god norsk. Norge ble samlet i en revolusjon. Tyskland likeså og det samme er det som foregår i Europa idag. Det er en revolusjon som skal fullbyrde en större samling. I denne samling kjemper vi med "Föreren" i spissen vår nasjonale kamp for vår framtid og vår bestående. Det er mange som har vanskelig for å slippe det gamle og innse at de har tatt feil", sa "ministeren". Han påviste hvordan lögnmeldingene fra London prövde å före folket herhjemme bak lyset med sine latterlige påfunn. "Men engang slapp sannheten igjennom", sa "ministeren" videre, "i London Radio den 13de oktober . klokken 1945 leste fru Sigrid Undset opp dette verset: Ein gong var dagene kvite, ein kveld var kveldane blå. Det er det Norge vi kjenner og aldri meir skal sjå. -- No har de altså endelig innsett hvordan det går," sa "ministeren". "NS handeler idag, handler for å holde liv i vårt folk og före folket med i marsjen for det germanske samfund, og for det nye Europa", sluttet "ministeren" under kraftig applaus.

Etter "ministerens" tale ble förste og siste verset av"Ja, vi elsker" og tilslutt ble det utbrakt et tre ganger "Heil og Sæl" for "föreren".

EN MÅNEDS FORSKUDD FOR Å KJÖPE MAT OG BRENDSEL.

11.00 Etter hvad det erfares er det gitt höve til for dem som er ansatt i statens tjeneste å kunne heve en måneds lönn forskuddsvis til innkjöp av mat og brendsel til vinteren. Forskuddet skal betales tilbake ilöpet av seks måneder. Med hensyn til kommunene så er dek stillet fritt i dette spörsmålet. Men man regner med at de også stiller seg mest mulig velvillig. Ved til lönnsrådmannen i Oslo opplyses det således at Oslo kommune gir 200 kroner i forskudd til de kommunale arbeidere og funksjonærer som önsker det. Forutsetningen er at pengene brukes til innkjöp av mat og ved. De må være hevet innen 31te oktober og skal betales tilbake ilöpet av fire måneder for funksjonærer og ilöpet av 20 uker for arbeiderne. Også sesongarbeidere kan få et slikt forskudd, men de må da skrive under en erklæring om at hele beløpet kan trekkes ved sluttoppgjöret eller ved suspensjon. Andre kommuner har fått liknende bestemmelser.

ITALIAS HUS ÅPNET I OSLO.

O.R. 08.00. Italia's Hus eller Casa d'Italia - et møtested for den italienske koloni i Norge - ble lördag åpnet av den italienske generalkonsul, legasjonssekretær Moscato. Huset er Nedre Slottsgate 1. Det var mött fram en representativ församling i anledning av höytideligheten. Tilstede var som representant for der reichskommisar abteilungsleiter Muller Scheld og representanter for de tre deler av den tyske värnemakt med wehrmachtsbefehlshaber in Norwegen, generaloberst von Falckenhorst i spissen. Fra norsk side såes "ministerpresidenten" og flere "ministre", Oslo by's "ordförer" m.fl.

Legasjonssekretær Moscato önsket de frammötte velkommen og uttalte sin glede over at det noen dager för 20 års dagen for det fascistiske partis marsj mot Roma var blitt mulig å åpne dette møtested for italienere i Norge.

"Casa d'Italia", sa han, " er oppfyllelsen av et önske den italienske koloni her lenge har hatt. Italias hus skal være et mötested for alle italienske borgere og holde holde forbinnelsen med hjemlandet vedlike. Det skal også bidra til å skape kontakt med alle som interesserer seg for italiensk kunst og literatur.

Idag er alle våre anstrengelser innstillet på krigen, og vi som lever her i dette vakre landet, vil også gi vårt bidrag", fortsatte legasjonssekretæren. "Det er i tråd med dette önske at man ved denne anledning har valgt å vise fram en film som viser Italia's innsats i to års krig. Skulder ved skulder med sine tyske kammerater kjemper italienske soldater på alle fronter, både i atlanterhavet og i Middelhavet, i Egypt og i Sovjet - Russland."

Idet han ga uttrykk for håpet om at Casa d'Italia må bidra til å utdype forståelsen for Italias store anstrengelser i kampen for å befri Europa for den bolsjevikkiske fare og skape en varig og trygg fred i Europa, erklærte legasjonssekretæren Italias hus for åpnet.

Talen ble mottatt med livlig applaus. Deretter ble den italienske krigsfilm"Due anni di guerra" framvist. Den gir utsnitt av Italias forsvarskrig mot den anglo-amerikanske innkretsing og er en ypperlig demonstrasjon av at Italia har satt alle krefter inn for å bringe seiren i land.

OFFICIELLT. MYE FORANDRINGER I TOLLVESENET.

18.00 og 18.30. Cand. jur. Ole Jacob Kjelland er ansatt som dommerfullmektig ved Nes Sorenskriverembete.

Tolloppsynsmann II i det Sönnafjeldske tolldistrikt Scott Lyst er er etter önske omstasjonert fra Holte til Kornsjö tollstasjon. Fastleid tolloppsynsmann II Odd Ancher Egås Jössinghamn er ansatt som tolloppsynsmann I i Stavanger tolldistrikt med stasjon ved Stavanger tollsted. Tollkontrollör [illegible] i Oslo tolldistrikt, Oslo sjötollsted, Karsten Kaufeldt Grönn er ansatt som tollkontrollör i det Sönnafjeldske grensetolldistrikt med stasjon ved Moss tollsted. De konstituerte tollkontrollörer Jonas henrik Stenersen, Bergen, Rolf Norberg, Oslo og Olaf Ragnar Brel, Oslo er ansatt som kontrollörer i det Sönnafjeldske tolldistrikt med stasjon ved Oslo tollsted. Konstituert tollkontrollör i Stavanger tolldistrikt, Stavanger tollsted, Odd Lönö er ansatt som tollkontrollör i samme tolldistrikt med stasjon ved Stavanger tollsted. Konstituert tollkontrollör Torger Sand, Trondheim er ansatt som tollkontrollör i Trondheim tolldistrikt med stasjon ved Trondheim tollsted. Statslönnet kontorbetjent II Conrad Martin Danielsen, er ansatt som statslönnet kontorbetjent I ved Kristiansand tollkassererkontor. Tolloppsynsmann I i det Sönnafjeldske grensetolldistrikt, Oslo jernbanetollsted, Kåre Kristoffersen, er fra den tid distriktssjefen bestemmer det ansatt som toll - assistent i Bodö tolldistrikt med stasjon ved Narvik tollsted. Kst. tolloppsynsmann II Oddvar Holmen, f.t. Magnor tollstasjon er ansatt som tolloppsynsmann II i det Sönnafjeldske grensetoll-

FORANDRINGER I TOLLVESENET. Fortsatt.

distrikt$ med stasjon ved Öymark tollstasjon (Öyre tolldistrikt). Tolloppsynsmann II, Valerius Kristian Olaf Holm, Kopervik, er ansatt som tolloppsynsmann I i Stavanger tolldistrikt med stasjon ved Kopervik tollsted. Tollkontrollör i Trondheim tolldistrikt, Ingvald Oliver Gjemmö, Trondheim er ansatt som tollforvalter ved Holmestrand tollsted, Larvik tolldistrikt. Tolloppsynsmann I i Trondheim tolldistrikt Tom Petersen er ansatt som tolloppsynsmann I i Kristiansand tolldistrikt med stasjon ved Korshavn tollstasjon (Farsund tolldistrikt). Tollassistent, f.t. statslönnet kontorbetjent I Olaf Bernhardt Krag Aslaksen, Kristiansand, er ansatt som tollassistent i Kristiansand tolldistrikt med stasjon ved Kristiansand tollsted. Kst. tollassistent Peter Osvald Almo, Trondheim er ansatt som tollassistent i Vadsö tolldistrikt med stasjon ved Vadsö tollsted.

ULYKKER.

08.00 Lördag ettermiddag skjedde en ulykke på Moss jernbanestasjon. En ca 50 år gammel mann fra Glemmen, overstuert Stefanus Pedersen, var med hurtigtoget fra Oslo, som står ca fem minutter på Moss stasjon. Pedersen var, etter hva öyenvitner forteller, inne i restauranten, og da toget begynte å gå kom han löpende og hoppet på nærmeste vogn. Han beregnet imidlertid feil og falt ned mellom toget og plattformen hvor han ble slept med et kort stykke. Han ble straks brakt til sykehuset i Moss hvor han döde kort tid etter ankomsten.

Igåraftes inntraff det i Th. Meyerssgt en stygg sporveisulykke, idet en mann ble overkjört og drept av trikken. Mannen gikk plutselig fra fortauet rett ut i gata like foran trikken. Han kom under denne og ble fryktelig tilredt. Den tilskadekomne ble straks brakt til Ullevål sykehus hvor han döde etter kort tids forlöp. Den forulykkede var Oslomann og het Nils Kristian Jensen. Han var i 59 års alderen.

18.00. En Glemmenmann i 50 års alderen kjörte igår med sykkel rett mot en lastebil.Han ble så sterkt skadet at han måtte bringes på sykehus. Årsaken til ulykken var at mannen ble blendet av solen.

SMÅNYTT FRA NORGE.

Uthusbygningen hos Johannes Fossen i Vestre Gauldal er brendt ned til grunnen. Det lykktes å redde våningshuset.

Igår begynte et nytt kursus på Landsorganisasjonens skole i Sörmarka. Det rykket inn en kontingent kvinner fra alle kanter av landet. De skal nu utdanne seg til kvinnelige sosialledere. Hensikten er å få kvinnene inn på arbeidsplassene hvor de kan ta seg av kvinnenes sosiale interesser.

Under etterforskningen i den tragiske trespritsaken fra Stavanger er det brakt på det rene at det både er kommet denaturert sprit og tresprit dit fra Östlandet. Spriten ble sendt til et mellomledd i Sandnes hvor den ble tilsatt sukker og essenser. Sandnesmannen som stelte med dette fikk imidlertid mistanke om at det dreiet seg om delvis tresprit og en natt kastet han to kanner på sjöen. Igår ble han arrestert og nu leter politiet etter kannene. Hvis de skulle komme på urette hender er det nemlig fare for en ny tragedie.

Et större fylleslagsmål har i helgen funnet sted i Fredrikstad. Politiet måtte gripe inn og arresterte fem personer. En av dem måtte imidlertid först sendes til lege for å få sydd igjen et åpent sår som han hadde fått under festen.

Fortsatt.

SMÅNYTT FRA NORGE. Fortsatt.

Det har vært ualmindelig stor interesse for skolehageardeidet i Fredrikstad iår og det meldte seg mange flere elever enn det var plass til. Hver elev får ca 25 kvm jord å stelle med og utbyttet for den enkelte blir ved siden av den praktiske opplæring omlag 40 kroner i kontanter.

Bestyreren for Borregård skoger i Trysil forteller til Hamar Arbeiderblad at det er hugget over 3000 vedreis på en og en halv meter. Meget av dette skal brennes til kull.

Den årlige generalforsamling i Löyten Brenneri ble holdt lördag. Årsberetningen og regnskapet ble vedtatt og godkjendt. Det ble vedtatt å opprette etn pensjonsfond, og det ble avsatt 1500 kroner av årets overskudd til dette formål. Kristian Rabstad, Vang og Karl Solberg/gikk ut av styret Loten/

Innmatrikkuleringen til Bergen Museum er fastsatt til 12. november. Det er foreløpig ikke fastsatt noe program, men man rekner med enstor deltakelse i denne akademiske akt, da en mengde studenter dette semester följer Museets forelesninger eller studerem på egen hånd hjemme.

En kuffert som inneholdt bl.a. kontanter, smykker, aksjebrev og liknende verdisaker for mellom 7000 og 8000 kroner er forsvunnet, antakelig stjålet mellom Sveindal og Kristiansand. Den ble sendt med en lasterute for ca tre uker siden og siden har ingen sett noe til den.

NYTT FRA DANMARK.

D.R. 11.30. På tilbakeveien fra sin daglige ridetur idag var kong Christian utsatt for et uhell. Han måtte legges innm på Diakonissestiftelsen hvor det opplyses at kongens tilstand ikke gir grunn til noen engstelse, men at han må holde sengen i noen dager.

Uhellet skjedde på den måten at kongens hest "Jubilee" da han den passerte Esplanadepaviljongen plutselig steilet og kongen falt av. Han fikk et stort sår i bakhodet og et mindre like bak öret. En av brannvesenets ambulanser ble öyeblikkelig hentet og kongen ble kjört först til Amalienborg hvor det ble lagt på en foreløpig forbinning.

Kongen hadde fått et sjokk av uhellet, men var ellers ganske kjekk og rökte en sigarett og drakk et glass konjakk mens han ventet på å bli fört over til Diakonissestiftelsen.

Hele formiddagen var det samlet ca 200 mennesker föran Amalienborg for å forhöre seg om kongens tilstand og da endelig koronprinsen viste seg ble han omringet av en mengde mennesker som spurte ivrig etter nytt. Han kunne bare opplyse at kongen var ganske frisk og kjekk etter omstendighetene men at han måtte holde sengen i noen dager.

NYTT FRA SVERIGE.

O.R. 21.00. Syv nordmenn ble som bekjendt for en tid siden arrestert i forbinnelse med oppdagelsen av en plan om å anrette skade på et fremmed skip. De syv tiltalte fikk idag sin dom i byretten. To av dem ble dömt til 10 måneders fengsel hver, en fikk syv måneders fengsel, tre fikk fem måneder hver og den syvende fik tre måneder betinget.

O.R. 11.00. Den störste brann Linköpings brannvesen noensinne har hatt å bekjempe brøt söndag ut i Frimurerhotellet. Hele loftetasjen og överste etasje ble rasert. Skaden anslåes til omlag 400.000 kroner. Fire brannmenn ble skadet under arbeidet med å slukke, men ingen alvorlig.

O.R. 21.00 Omlag 46 rein ble enten drept eller skadet da en reinflokk på omlag 150 dyr söndag morgen ble påkjört av toget nord for Kiruna.

vvvvvv VVVVVV vvvvvv

NYHETSOVERSIKT FRA SKANDINAVIA.
Fra
Regjeringens Informasjonskontor.

21.oktober 1942. Nr.544. Fortrolig.
Meldinger tirsdag 20.oktober.

VERVEKAMPANJE FOR NS I OSLO.

O.R.18.00. Samtlige organisasjons- og propagandaledere i Stor-Oslo fylkesorganisasjon var igår kveld innkalt til et möte hvor man gjennemgikk den arbeidsinstruks som sendes ut i disse dager i forbindelse med en omfattende vervekampanje som skal settes igang. Avdelingsleder Klevenberg talte og nevnte at når dette möte er sammenkalt, så er det for å betone at et samarbeid mellem organisasjonen og propaganda kan komme i stand på en slik måte at alt kan virke knirkefritt. Når föreren har gitt ordre om at hver enkelt av oss skal tegne et nytt medlem innen årets utgang, så er det ikke fordi bevegelsen trenger til dette rent kvantitativt. Det er kanskje mest av hensyn til våre landsmenn selv. Vi må overbevise dem om at vår linje er den riktige, og komme dit hen at vi kan lede hver enkelt inn på våre baner, slik at de får forståelse av hva nasjonalsocialisme er.

Klevenberg uttalte tilslutt håpet om at dette möte måtte være begynnelsen til et fruktbart samarbeide i Stor-Oslo - et samarbeide som kan virke som et eksempel også utenfor fylkets grenser. Rikspropagandasjefen, minister Lippestad, grep så ordet : Vi har påtatt oss å arbeide for en virkelige nasjonal samling. Vi skal arbeide landet fritt fra en fremmed kapitals innflytelse og fra frimureriet, og igjen bli en fri og selvstendig nasjon. NS er et nasjonalsocialistisk parti og det skal ha et radikalt tilsnitt ....

ROKSTAD SKRYTER AV SINE BEDRIFTER UNDER UNNTAKELSESTILSTANDEN.

22.30. NTB's medarbeider har hatt en samtale med fylkesförer Rokstad, som skal tale om begivenhetene i Tröndelag på et stort möte i Oslo fredag. Fylkesförer Rokstad fikk som bekjent overdratt den civile administrasjon av det område som nylig var erklært i civil unntakelsestilstand - et oppdrag som han utförte på en fremragende måte.

På spörsmål om hvilke krefter det var som hadde hovedansvaret for for de forholdsregler som myndighetene måtte gripe til i Trondheimsfylkene, svarer fylkesförer Rokstad at hovedansvaret må tillegges en liten klikk ledende menn i distriktet, tilhörende de såkalte "fine". Disse mennesker har brukt sin posisjon og sin innflytelse til å opphisse den almindelige mann til å begå uoverlagte handlinger som kunde hatt de aller verste konsekvenser. De som ble straffet var da også folk som hadde benyttet sin utdannelse, sine stillinger og sine penger til å skape en stemning som förte til de forbrytelser som fant sted, understreker fylkesföreren, og fortsetter:

- Idag nytter det imidlertid ikke lenger for slike individer å skjule seg og la andre ta straffen. de valgte å gå til krig mot den nye tid med sjofle og ulovlige midler, og må da også ta konsekvensen av sine handlinger. Vi kan ikke finne oss i denslags forbrytelser i det öyeblikk hundrevis av vår beste ungdom ofrer sitt liv på slagmarken.

- Hvordan er stemningen blant befolkningen ?

- Den er meget god. Unntakelsestilstanden kom selvsagt som en overraskelse, men folk reagerte fornuftig og tar fullt og helt avstand fra sabotörene. Særlig vil jeg framholde den holdning som befolkningen i landdistriktene utviste. Den samme gode holdning inntok også arbeiderne. I mine restriksjoner vedrörende tobakks- og brennevinsomsetningen har jeg da også tatt hensyn til dette. Disse restriksjoner rammer også i förste rekke de ansvarlige kretser.

- Hvordan fungerte Nasjonal Samlings organisasjoner i denne tiden ?

(fortsettes ...)

FYLKESFÖRER ROKSTAD - fortsatt.

Jeg vil først opplyse at bevegelsen står meget sterk i de omtalte områder. Enkelte steder, i förste rekke der hvor de dårlige kommunikasjoner gjör seg gjeldende, f.eks. i visse kystströk, ligger arbeidet ennå tilbake, men ellers er det påtakelig framgang å spore. - Som nevnt ligger hovedansvaret hos folk i höge stillinger. Jeg så det derfor som min plikt å foreta en rekke avskjedigelser blant disse mennesker. Da vi skulde besette de ledige stillinger med våre folk, viste det seg at bevegelsen rådde over gode krefter på alle de områder det var spörsmål om. Jeg tror at de nye menn fylles sine stillinger på en langt bedre måte enn de som ble fjernet. Forövrig gjorde samtlige tillitsmenn en ypperlig innsats og fortjener all honnör for den måte de utförte sin plikt på. Det samme gjelder Hirden som var innkalt så lenge unntakelsestilstanden varte, uttaler fylkesförer Rokstad tilslutt.

DET TYSKE HJELPEARBEIDE SKAL STUDERES.

O.R.18.00 Idag reiste en delegasjon fra Nasjonal Samlings Hjelpeorganisasjon, bestående av ni medlemmer med fungerende landsleder Paul Follegg i spissen, til Tyskland for å studere det sociale hjelpearbeide der. Delegasjonen vil oppholde seg i Tyskland i omlag 10 dager.

NY KOMMUNALLOV PÅ TRAPPENE.

09.30. Under ordskiftet i forbindelse med det store interkommunale mötet i Stavanger forleden, uttalte fylkesmann Krog at det nå er en ny kommunallov på trappene. Spörsmålet om utvidelse vil nå få öket interesse for mange kommuner.

"MINISTER" FUGLESANG PÅ SPELMANNSSTEVNE.

06.00. Söndag 25.oktober skal det være et stort stevne i Bö i Telemark. "Minister", generalsekretær Fuglesang skal tale, og videre blir det holdt et stort spelmannsstevne. I stevnet deltar hirdavdelinger fra Vest- og Aust Agder og Telemark.

FLERE JERNKORS.

22.30. Kriegsberichter Ulf Breien er for en tid siden tildelt Jernkorset.

ULYKKER..

13.00. En trist ulykke inntraff for-leden i Larvik idet en 5 års gammel gutt ble overkjört og drept av en lastebil. Sjaufören hadde ingen skyld i ulykken.
20.30. En eldre mann fra Bergen som var beskjeftiget med arbeide i en hage fikk plutselig et illebefindende mens han satt oppe i et tre. Han falt ned og pådro seg så alvorlig skade at han senere avgikk ved döden.

DÖDSFALL.

11.00. Overingeniör Halvard Grini er avgått ved döden i Stockholm, 45 år gammel. Han var född i Skien, men var bosatt i Oslo helt til han like för krigen ble ansatt i et kjent Stockholmsfirma som overingeniör.

ENESTÅENDE INTERESSE FOR BLINDESAKEN.

10.30. Blindes Uke ble iår holdt i dagene 3. til 10.oktober. I Östlandske Blindeforbunds distrikt ble det sendt ut ca.950 000 höstblomster, og en regner med at praktisk talt alle er blitt solgt. I Oslo, hvor nesten halvparten av blomstene er solgt, foregikk salget mandag og tirsdag, ellers i distriktet hele uken igjennem. Enda ikke været var det beste, meldte det seg nok barn og ungdom til å selge blomster, og de gikk til oppgaven med iver og interesse. Utover bygd og by er det holdt en lang rekke basarer og tilstelninger. De fleste steder med foredrag om blindesaken og med underholdning av blinde kunstnere. Publikum har mött både blomstersalget og tilstelningene med enestående interesse og forståelse.

MJÖNDALEN CELLULOSEFABRIKK OPPRETTER EGET FISKEUTSALG.

O.R.11.00. Mjöndalen Cellulosefabrikk har nylig opprettet eget fiskeutsalg for sine folk. Bedriften har anlagt et större kjölelager, så en kan kjöpe fisk ettersom tilbudene melder seg. Fabrikken bærer alle utgifter, og arbeiderne får varene til innkjöpspris.Videre serverer fabrikken hver dag grönsaksuppe fra Dampkjökkenet i Oslo for sine folk, og har skaffet dem brensel og parseller til grönnsaksdyrkning. Om kort tid vil en også ta nye, vakre spiselokaler i bruk.

TYVESLAKTNING PÅ RINGERIKE.

11.30. Et frekt tilfelle av tyveslaktning har funnet sted på Ringerike. Fire sauer er tatt ut av uthuset på en gård i Heradsbygda og tyvene har slaktet alle fire i skogen like ved. Bare en sau sto igjen på fjöset.

STOR SVARTEHANDELSAK FRA FLEKKEFJORD.

12.30. For en tid siden ble en mann fra Nes arrestert i Flekkefjord for å ha drevet svartehandel i stor stil. Politiet hadde fått mistanke til en del gutter i 13-14 års alderen, som omsatte tobakk og andre rasjonerte varer til höye priser. En av dem ble tatt med til politistasjonen, der det viste seg at han var i besiddelse av 100 kroner, foruten en del tobakk, cigaretter m.v. Gutten sa at han hadde fått beskjed av sin far om å omsette varene til höyeste pris. Faren ble så arrestert og har sittet i varetekt siden begynnelsen av september. Det er nå utferdiget tiltalebeslutning mot ham. Tiltalen omfatter seks forskjellige punkter for rasjonersovertredelser og tre for prisovertredelser. Han har bl.a. kjöpt flere hundre egg fra Rogaland for opptil 50 öre stykket. Videre har han solgt tobakksesker for 16 kroner og sigaretter for 4 kroner esken. Han har også gitt uriktige opplysninger til skattemyndighetene om sine formues- og inntektsforhold. Ved anholdelsen var mannen i besittelse av omlag 16 000 kroner i kontanter og en bankbok på 6000 kroner. Mannen er en garveriarbeider, som har drevet svartehandelen i sin fritid.

FORFALSKET BRENNEVINSKORT.

12.30. I vår forsökte en kvinne å kjöpe brennevin på et kort som hadde tilhört en avdöd dame. Kvinnen påsto at fullmakten var skrevet av den avdöde, men rettskjemiker Bruff har nå konstatert at den etter all sannsynlighet er skrevet av tiltalte selv. Hun blir nå tiltalt for dokumentfalsk. Kvinnen er fra Arendal.

TELEMARK TRELASTHANDLERFORENING 50 ÅR.

11.00. Telemark Trelasthandlerforening feiret igår sitt 50 års jubileum med en stilig fest. Foreningens formann, brukseier Karl L. Olsen er den eneste gjenlevende av stifterne. Brukseieren har hele tiden vært en av foreningens bærende krefter, og var under festen gjenstand for stor oppmerksomhet.

FISKERIMELDING.

O.R.12.15. Fra Nord-Norge meldes at sildefisket er ytterst smått. Snurperne hadde igår ingen fangster, o; driverne fikk bare opptil 3 kasser pr. bruk.

Om Musafisket meldes at det i Stjörna er tatt 2000 skjepper i ett kast. Fra Hordaland meldes bl.a. om fangster i Nessjöen på opptil 700 skjepper, Lyseskilen 1500 og Björnefjorden opptil 4-500 skjepper.

Brislingfisket var igår meget bra i Maurangerfjorden med fangster fra 1000 til 2000 skjepper. Igår kveld var det noe dårligere og idag var fangstene nede i 200 skjepper. Brislingen var av meget bra kvalitet.

Fra Hardanger meldes om noen fangster i Ulvik på 20 til 200 skjepper, men meget oppblandet vare. I Aurland og Lærdalsfjorden ble det også gjort noen kast. Resultatet var fra 70 til 300 skjepper pr. bruk.

LANDBRUKSMARKEDET.

O.R.12.30. Statens Kornforretning har som tidligere nevnt begynt innkjöpet av norskavlet korn. De priser som betales er: Hvete 36 kr, Rug 35 kr, bygg 34 kr, havre 32 kr, blandet korn 32, grönne og gule erter 75 kr. - alt pr. 100 kilos sekker.

Grönnsaksmarkedet hadde idag bra tilförsel, særlig av blomkål som er meget velkommen. Det var også en god del purre men kvaliteten var bare så som så. Det er fremdeles lite gulerötter og kvaliteten er dårlig. På grunn av mangelen på arbeidshjelp har mange grönnsaker fått dårlig behandling av produsentene.

Noen kasser frukt ble idag tilfört Oslo.

Igår var det rekordtilförsel av sopp - etter den praktfulle höstsöndagen. Over 600 kg. gikk gjennem soppkontrollen. Det ventes mere sopp i dagene som kommer.

Igår var det også fra med kjött på slaktehallen. Det ble tilfört 200 storfe og litt av hvert ellers. Fremdeles er det meget lite elgkjött, men man håper det skal komme mere nå etterat jakttiden er forlenget.

En del av det kjött som nå tilföres skal nedlegges hermetisk som kriselager.

O.R. 11.00. I Lillehammerdistriktet er det innmeldt 16 000 favner oreved til salgs, mens salgsforeningen bare var pålagt å skaffe 13 000 favner.

O.R.18.00. Fra Bergen meldes at höstarbeidet for det meste nå er unnagjort på Vestlandet.

Fra Kongsvinger meldes at skogrådene i Solör i det siste har arrangert en rekke "skogdager" som har vært omfattet med meget stor interesse.

Over hele Gudbrandsdalen arrangeres nå storfesjå med meget god tilslutning. Prisene har vært jevne.

I Nord-Österdal er det meget vilt iår, særlig rype og elg.

O.R.18.15. Statens Gartnerskole i Oslo kan iår feire 25 års jubileum. I den anledning ble skolens bestyrer, herr Mörk intervjuet. I årenes löp er det utdannet 387 elever. Elevene har hittil hatt sin praktiske utdannelse ved forskjellige private bedrifter, men nå håper man å få en egen eiendom til den praktiske opplæringen. Dette vil også bli til god hjelp for den teoretiske undervisning i vintermånedene.

SVART GRANITT I ÖSTFOLD.

17.00. Monumentnogger Karl Johansen, Halden, forteller at han er kommet over en forekomst av svart granitt på gården Eskevikens grunn. Han har pusset den og hogget inn et par bokstaver og steinen gjör seg meget godt. Om det er noen större forekomst, lar seg vanskelig konstatere da feltet går nedover i dypet. Men selv om det ikke er så stort, kan det være lönsomt å drive den fram. Det er lite svart granitt i Norge.

NYTT FRA SVERIGE.

S.R.22.00. Idag ble det i Göteborg sjösatt en ny jager på 1135 tonn. Forsvarsminister Schiöld og en rekke andre autoriteter var til stede. Den nye jager er av samme type som jageren "Visby" - som ble sjösatt ved Götaverken for noen få dager siden.
S.R.22.00. Den tyske ferjen "Deutschland" som ble torpedert i Östersjöen, kom imorges til Göteborg. Over hele byen ble det flagget på halv stang. En av de hårdt sårede tyske soldater er avgått ved döden.
S.R.22.00 Luftvernet har nå fått nye regler for åskytning mot fremmede fly. Civilbefolkningen anmodes om å gå i shelter så snart det går alarm.
S.R.22.00. Foreningen Norden arrangerer i tiden 6. til 13 september et kursus i "Nordiske spörsmål". Det deltar 50 ungdommer fra forskjellige organisasjoner. En rekke framtredende menn skal holde forelesninger..
S.R.22 00. Kropssarbeiderne vil få sin mel- og brödrasjon hevet med 25 prosent i vintermånedene. Skogsarbeidere vil få en ekstrarasjon på 800 gr. amerikansk flesk - eller 4'0 gr. margarin.
11.30. Följen av de stadig skjerpede restriksjoner for Sveriges utenrikshandel avspeiles i en ganske betraktelig nedgang i landets utenriks sjöfart i september. Den samlede inngående tonnasje utgjorde 1,1 mil. nettotonn mot 1,3 mil. tonn i september i fjor. Tallene for utgående trafikk er henholdsvis 1,06 mil og 1,49 mil.tonn.
11.30. I midten av neste måned vil de svensk-tyske forhandlinger om neste års vareutveksling bli innledet i Berlin. Det kan nevnes at utenom avtalen kommer Tyskland til å levere 200 tonn buna-gummi allerede i höst. I tidsrommet januar - august har innförselen fra Tyskland hatt en verdi av 508 millioner kroner og utförseln fra Sverige 323 millioner kroner.

NYTT FRA DANMARK.

D.R.17.35. Kong Christian har hatt en rolig dag. Smertene er fremdeles generende, men ellers er tilstanden tilfredsstillende. Temperaturen er litt höyere enn normalt.

Kronprinsparet, prins Knut og prinsesse Ingeborg besökte idag Kongen. Hele dagen er det kommet blomster fra alle kanter av landet.
D.R.20.40. Mellem Danmark og Sverige er sluttet en tilleggsavtale om samhandelen i inneværende halvår.. Danmark skal levere levnedsmidler, særlig sukker, egg , melk m.v. til en verdi av 8.5 mil.kr. Sverige skal levere tremasse, råjern , maskiner m.v. for et tilsvarende beløp.
D.R.20.40. Mellem Danmark og Sveits er sluttet en tilleggsavtale om handelen i inneværende halvår. Mot å levere matvarer skal Danmark få maskiner, silke m.v. for ca. 1.5 millioner kroner.
D.R.17.35. 36 danske barn fra Paris kommer i kveld til Kjöbenhavn. De er blitt hentet av Röde Kors.

v v v V V V v v v

NYHETSOVERSIKT FRA SKANDINAVIA.
Fra
Regjeringens Informasjonskontor.

22. oktober 1942. Nr.545. Fortrolig.
Meldinger onsdag 21. oktober.

Den tyske legasjon overtar varetagelsen av de norske interesser i Danmark. Nordmenn i Danmark må heretter henvende seg til den tyske legasjons konsulatavdeling hvis de trenger assistanse.

S.R.22.00 Varetagelsen av de norske interesser i Danmark er overgått fra det svenske gesandtskap til det tyske gesandtskap. Nordmenn som trenger assistanse må derfor heretter henvende seg til den tyske legasjons konsulatavdeling i Kjöbenhavn.

Ny bestemmelse om salg av kjött på arbeidstillegkort.

17.00 Salg av kjött på arbeidstilleggskort. Direktoratet for Proviantering og Rasjonering har bestemt at reglen om at merkene på arbeidstilleggskortene ikke foreldes, bare gjelder i de tilfeller da det i en uke ikke har vært dekning for rasjonen. Hvor det er dekning for rasjonen, gjelder merkene bare for den uke som er bestemt.

Vest-Vikens fylkesorganisasjon av N.S. arrangerer 1. november en större fylkesmönstring i Drammen.

O.R.18.00 Vest-Vikens fylkesorganisasjon av N.S. arrangerer 1. november en större fylkesmönstring i Drammen. Til dette stevne blir innbudt bevegelsens politiske förere, som i forbinnelse med mönstringen samles til et förermöte. Av det forelöbige program fremgår at N.S.U.F. arrangerer en större tilstelning i Drammens teater, hvoretter det om ettermiddagen blir oppmarsj med påfölgende folkemöte i Kinopaleet. Man venter stor deltagelse fra bevegelsens medlemmer i Vest-Viken.

N.S.U.F. avholder et större arrangement i Stavanger i bededags-helgen.

13.30 I bededagshelgen akter N.S.U.F. å avholde et större arrangement i Stavanger. Det vil bli innlagt forskjellige idrettsövelser for gutter og jenter.

Skattöret fastsatt for en rekke kommuner i Sör-Tröndelag, Nord-Tröndelag, Nordland, Troms og Finnmark.

11.30 "Innenriksdepartementet" har fastsatt en skattöre av 17.5 for 1942/43 i följende kommuner i Sör-Tröndelag: Osen, Rissa, Lensvik, Rodenes, Nord-Fröya, Hitra, Fillan, Sandstad, Orkland, Rennebu, Haltdalen og Trondheim. Flå får en skattöre på 17, Örland 16, Stören 15.5 og Buvik 15. I Nordtröndelag har Röyrvik og Gravik fått 17.5, Stord 17, Meråker, Mosvik og Grong 16, og Åsen, Ytteröy, Snåsa og Harran 15. I Norland fylke får följende kommuner 17.5 : Brönnöy, Vevelstad, Hattfjelldal, Nesna, Mo, Nord-Rana, Luröy, Beiarn, Evenes, Ankenes, Svolvær, Hol, Bö og Andenes. Narvik får 18, Bodö 16.5 og Melöy 16. I Troms fylke: Trondenes, Astafjord, Hillesöy, Tromsöysund, Karlsöy, Kvenangen 17.5 og Bardu, Målselv, Överbygd og Lenvik 17. - I Finnmark fylke: Kautokeino, Hasvik, Söröysund, Gamvik og Vardö 17.5, Kistrand 17 og Loppa 16.5.

Fiskerimeldinger.

O.R.12.15 Sildefisket. Fra Hordaland meldes om et par mindre steng, ellers ingen meldinger.

Brislingfisket er likeledes fortsatt smått. Fra Sogn meldes om mindre steng.

Fetsild- og småsildfisket var i ukem som gikk meget dårlig og i Lofoten var fisket igår helt svært. I Nord-Norge er det intet sildefiske av betydning.

11.30 Etter hva fiskeeksportörene opplyser til Kristiansands Tidende har hummerfisket tatt seg opp etter at man har fått teinene utaskjærs. En fisker fikk 300 hummer på 400 teiner og en annen 240 på det samme antall.

O.R.11.00 På mötet i representantskapet i Noregs Sildesalgslag tirsdag ble årsberetning og regnskap vedtatt, likeså styrets innstilling til bevilgninger. Av bidragene kan nevnes: kr. 5000.- til berging av redskap under sildefisket, Norges Fiskarlag kr.5000.-, til bygging av "Eliezer 5" og drift av "Eliezer 4" hver kr.5000.- og Det norske Selskap til Skipbrudnes Redning kr.5000.-.

Landbruksmeldinger.

O.R.12.30 Av Priscentralens landsoversikt fremgikk det at innhöstningsforholdene på Östlandet siste uke har vært bedre enn tidligere i höst og den alt overveiende del av kornet er nå kommet i hus. Videre har man også fått det vesentlige av potethösten i hus. Også på Sörlandet har det vært godt vær men man er der ennå ikke ferdig med potetopptakningen. I Rogaland er man ikke på langt nær ferdig med innhöstningen mens forholdene er noe bedre i Möre. I Tröndelag står adskillig arbeide igjen, mens man i Nordland har fått det meste i hus.

Tilförslene til byene har vært meget dårlig fordi det nå först og fremst gjelder å få avlingen i hus. På Oslo-markedet var det således forrige uke tilbakefall i potettilförselen og av grönnsaker kom det vesentlig blomkål. Tilförselen til Hedemarksbyene og Sörlandsbyene var noe bedre og det kom mye poteter til Bergen, Ålesund og Kristiansund. I Bodö var det derimot stor rift om potetene.

Slaktetilförselen svinger fra uke til uke. Til Oslo var tilförselen ganske bra siste uke, vesentlig storfe men også litt sau, derimot ingen tilförsel av kalv og gris. Kjöttilförselen til Ålesund og Bodö var siste uke ganske bra.

Tilförselen av livdyr fremdeles minimal.

13.30 På Lesja har det vært holdt en statsutstilling for storfe med stor deltakelse. Det ble gitt mange gode premier og flere oksehandler ble avsluttet. Prisen på bevaringsokser var fra 1000 til 1200 kroner. Utstillingen ble betyrt av statskonsulent Fjærli.

11.30 Hestemarkedet i Haugesund igår hadde samlet omlag 60 dyr, et langt större antall enn ventet. Prisene var for foler fra 300 til 500 kroner. For åringer fra 600 kroner og derover. For en voksen hoppe ble det betalt 2000 kroner. Det er sterk ökende interesse for hesteavlen i Haugesund-distriktet og hesteavlslagene arbeider meget godt.

13.30 I Ålesund blir det holdt en reveutstilling 26. 27. november, forteller formannen i Möre Revavlslag til Sunnmörsposten. Dessuten blir det en utstilling i Velde 3. og 4. desember. Begge steder skal det stilles ut både sölvrev, blårev og platina, og ventelig blir det også iår både opalrev og gullplatina.

13.30 Skogbestyrer Poul Poulsen hos Lövenskjold har i höst skutt 16 elger, derav 9 store okser.

Pris- og rasjoneringssaker.

13.30 Stavanger og Rogaland pris- og rasjoneringspoliti meddeler at det i september har utferdiget 31 forelegg til et samlet belöp i prissaker av kr.2.275.- og i rasjoneringssaker kr. 3.245.-.

11.30 Prispolitiet i Tönsberg har i siste uke idömt en mann en bot på kr.75.- subsidiært 15 dages fengsel for ulovlig foring med havre. En annen person har fått kr.2000.- i bot subsidiært 60 dages fengsel og inndragning av kr.2.372.- for å ha undlat å gjöre fradrag for distrikts- og kvantumsrabatt.

O.R.18.00 I förste del av oktober er det i Moss politidistrikt utferdiget 7 forelegg i pris- og rasjoneringssaker, bl.a. fikk en tobakkshandler i Moss som har solgt mer enn maksimumskvoten til enkelte kunder mens andre har fått for lite kr.300.- i bot. En mann i Tomter kr.800.- for ulovlig slaktning av 2 kalver. Det samlede bötebelöp i den nevnte tid belöper seg til kr.2.125.-.

13.30 Domstolene tar hardt på folk som forgriper seg på ting som det nå er vanskelig å få, særlig da når det gjelder matvarer. Byretten i Skien dömte igår en 50 år gammel mann til 21 dagers fengsel for tyveri av en kanin.

21.00 Prispolitiet i Öst-Finnmark meddeler at det i september er utferdiget ialt 23 forelegg i pris- og rasjoneringssaker. Det er ilagt böter til et samlet belöp av kr.22.630.- og inndragning til et samlet belöp av kr.33.345.-. Et entreprenörfirma har fått en bot på kr.20.000.- og inndragning av kr.30.000.-, forteller Finnmark Folkeblad.

17.00 I september er det utferdiget flere forelegg for overtredelse av pris- og rasjoneringsforskriftene i Moss politidistrikt, bl.a. mot 3 personer fra Råde som har undlatt å levere det pålagte kvantum korn. Disse vil senere bli fremstillet for retten. De utferdigede böter i måneden utgjör tilsammen kr.2000.-.

En-kronemulkten for uoppmerksomme trafikanter innfört i Bergen.

17.00 Trafikkontroll med en krone som mulkt for uoppmerksomme trafikanter, ble innfört av Bergenspolitiet idag. Kontrollen foregår i de mest trafikerte gater i sentrum og den förste dagen måtte ca. 200 personer ut med kronen.

Sportsnyheter.

17.00 Norges Idrettsforbund meddeler: Som kretsidrettsleder i Nord-Österdal idrettskrets har forbundsleder Charles Hoff oppnevnt revisjonsfullmektig Johan A. Storeng, Elverum. Som kretsidrettsleder for Lofoten og Vesterålens idrettskrets har forbundsleder Charles Hoff utnevnt politimester Anton Juel Myhre, Svolvær.

O.R.21.00 Fru Medau har nå avsluttet et 3 ukers kursus for 40 norske plastikk- og gymnastikklærerinner i Oslo. Ved kurset, som har vært meget vellykket, er grunnlaget dannet for Medau-metodens innförelse i de norske kvinners fysiske oppdragelse.

O.R.21.00 Siste söndag ble en stor suksess for tippingen, idet omsetningen gikk opp med omlag 20% etter å ha vist jevn stigning hver uke de siste 2 måneder. Det er Tippeselskapets beste resultat hittil og viser at tippingen allerede har fått godt fotfeste i det norske folk og er iferd med å bryte helt igjennom. Tippekupongene strömmer nå inn fra alle kanter av landet. Vi har tidligere spådd at det bare er et tidsspörsmål når hele folket er med i tippingen, som i Sverige og Finnland. Det er ganske klart at jo flere som slutter opp om tippingen, jo större blir premiene. Söndag er det på nytt tippedag, o.s.v.

Stor sökning til Stavanger Tekniske Skole.

O.R.18.00 Bestyreren av Stavanger Tekniske Skole, ingeniör Selrod, uttaler til Stavangeren at det har vært kolossal sökning til skolen fra hele landet. Det har aldri vært så mange som nå, omlag 700 elever. Delvis spiller vel tiden en rolle for den voldsomme sökningen, sier han. Det er et stort behov for fagfolk på alle områder, og delvis er det vel mer enn tidligere gått opp for ungdommen at uten lærdom og kunnskaper kommer en ingen veg i livet.

Indeks for Oslo börs.

13.30 Bankaksjer 160.65 (pluss 0.50), industriaksjer 206.48 (pluss 0.07), skipsaksjer 239.45 (minus 0.90), hvalaksjer 383.25 (pluss 0.25).

Kontrakt om utveksling av spanske og norske filmer.

O.R.18.00 Madrid. I disse dager er det mellom en representant for Statens Filmdirektorat og Spanias störste filmselskap, Cifesa, undertegnet en kontrakt om utveksling av 4 norske kulturfilmer mot 4 spanske. Det dreier seg om "Glimt fra Nord-Norge I og II", "Aust-Telemark" og "Vest-Telemark". De 4 spanske filmer bærer titlene: "Feria en Sevilla", "Suite Granadina", "Campos de Oro", og "Felipe Segundo y Escorial". Det forhandles likeledes om en kompensasjonshandel med bl.a. den internasjonalt prisbelönnede norske filmen "Bastard" som bytteobjekt. - "N.T.B." har forelagt ovenstående for filmdirektör Leif Sinding som forteller at disse 4 spanske filmene vil komme til Norge i löpet av en måneds tid og at publikum da vil få se dem i löpet av sesongen. Alle filmene skildrer spansk folkeliv og kultur.

Premiere på Tröndelag Teater.

13.30 Premieren på "Vildanden" på Tröndelag Teater igår kveld ble en av de betydeligste begivenheter ved teatret hittil. Oppsiktsvekkende ved forestillingen var bl.a. skuespillerparret Rogde som Hjalmar Ekdal og Hedvig. Disse hadde et så uomtvistelig gjennombrudd som det sjelden har vært ved vår teaterverden tidligere.

Tysk soldatheim i Harstad.

21.30 I Harstad har det allerede lenge vært stort behov for en soldatheim hvor soldatene kan föle seg hjemme slik at de ikke behöver å tilbringe tiden i triste og mörke kafeer. Derfor har man sett seg om etter et hus med harmonisk belysning og farvesammensetning hva værelsene angår, og hvis utseende minner om en tysk villa med vakker utsikt over havet. Ved samarbeid mellom alle forsvarsmaktens grener er det lykkes å opprette en slik heim. Fra et forværelse kommer man inn i tre middels store værelser som virker heimlige og hyggelige. I annen etasje finner man et spilleværelse og en lesesal. Den nye soldatheim blir ledet av to söstre, som i lengre tid har arbeidet i Nord-Norge og som derfor kjenner forholdene deroppe meget godt. Under en enkel fest ble heimen innviet av den eldste i garnisonen deroppe i ettermiddag i nærvær av en rekke tyske og norske gjester og et stort antall soldater og medlemmer av organisasjonen Todt. Nettopp i vintermånedene vil denne heim kunne gi soldatene megen glede og adspredelse.

Kursus for lensmenn, fullmektiger, betjenter og kontorpersonale.

17.00 På initiativ av Hordaland fylke vil det bli holdt et kursus for lensmenn, fullmektiger, betjenter og kontorpersonale. Man vil på dette kursus gjennomgå en del emner som omfatter de viktigste områder av lensmannens arbeid. I tilknytning til disse emner vil det bli gitt en utredning om moderne kontororganisasjon og kontorteknikk, og likeledes vil en del praktiske spørsmål som krisesituasjonen har skapt for lensmannen bli tatt opp til behandling. Kurset blir gratis og deltakerne får dekket utgiftene til reise og opphold etter regulativet.

Centralbibliotek for N.S.U.F.

21.30 Bibliotekar Liv Barfoed forteller i en samtale med "N.T.B." at arbeidet med å organisere bibliotekvesenet innen ungdomsfylkingen er i full gang. Man har i lengere tid arbeidet med å opprette et centralbibliotek for N.S.U.F. Dette bibliotek omfatter idag over 2000 bind. Det blir videre opplyst at det er meningen å organisere et bibliotek i hvert fylkesområde og i disse dager blir det sendt ut endel litteratur til de enkelte fylkesorganisasjoner.

Fest for legionærene i Lillehammer.

21.30 Lillehammer lag av N.S. har holdt en vellykket fest for legionærene i Lillehammer og Gudbrandsdalen. Det var flere taler, bl.a. av fylkesmann Fröysland, ordförer Gaden og legionær Torbjörn Holmen.

Dödsfall.

20.30 En kjent mann fra Karmöy, Peder Nordnes, er avgått ved döden, 72 år gammel

20.30 Gårdbruker Halvor Western på Nes, Romerike, er död i en alder av 70 år. Western var fra Hadeland, men har drevet gårdsbruk i Nes de siste 30 år. Han deltok meget i misjonsarbeidet i bygda.

13.30 Ålesund. Massi Fremstedal, Yresfjord, som 16. oktober feiret sin 100 årsdag, avgikk ved döden få dager etter. De 3 siste ukene var hun sengeliggende men før den tid var hun alltid i virksomhet. Hun hadde tankerne og minnet iorden like til det siste.

Dödsulykker.

13.30 En drukningsulykke inntraff i Ålesund mandag kveld, idet den 83 år gamle Karl Skårbrevik falt i sjöen ved en av bryggene og döde kort etter på sykehuset. Skårbrevik var en kjent kjöpmann i Ålesund.

22.00 Trondheim. Iformiddag hendte en dödsulykke på Hommelvik Bruks planovergang ved jernbanelinjen på Hommelvik stasjonsområde. Lokomotivföreren på lokaltoget Stjördal - Trondheim merket at det var hendt noe ved planovergangen og stanset toget. Man fant da liket av en mann på linjen. Det viste seg å være en arbeider fra Hommelvik som arbeidet på et anlegg i nærheten.

21.30 Svolvær. En drukningsulykke inntraff forleden i Björnskinn. En liten gutt som lekte ved en torvdam falt i vannet og druknet.

Sjömannssendingen.

O.R.21.15 Kaptein Scerwich fortalte bl.a. at skipenes lasteevne må ökes og at fribordet derfor er minsket. Lastemerket er påny flyttet opp og skipene er derfor ikke lenger sjödyktige. Skipene reagerer ikke for bölgerne, som derfor vil slå over dekket. Man har således krenket loven om sikkerheten og sjöfolkene har rett til å gå iland. Eller er sjöfolkene rettlöse?

Det ble påny skumlet om forholdene i Nortraship. Om underslag av dokumenter og de ufullstendige regskaper. Det nyttet ikke å rote opp i disse ting. Således hadde en av Nortraships disponenter som hadde henvendt seg til Haugen öyeblikkelig fått avskjed og da han en tid etter ba om å få lönn utbetalt, fikk han til svar at han kunne gå til sjös. Alle har mistillit til hverandre og det er innfört taushetsplikt. Det er ikke tillatt å söke avskjed.

Nytt fra Danmark.

17.30 Kongens tilstand er preget av noe större tretthet og nattesövnen har vært avbrutt. Temperaturen holder seg på 38.

13.30 Det har inatt vært frost over hele Danmark. Fra Bornholm blir det meldt at temperaturen inatt var under 0. På Jylland var let på sine steder 4 kuldegrader, og på Sjelland endog 5.

Nytt fra Sverige.

17.00 Ved et flyhavari i Stockholmsdistriktet i ettermiddag, ble en flyveingeniör drept. Et sjöfly som skulle utföre visse forsvarstekniske pröver, havarerte og sank da det skulle lande på en sjö. Föreren kom seg ut av flyet og forsökte på alle måter å få ut flyveingeniören, men det lyktes ikke.

13.30 Det er utstedt kompletterende bestemmelser for inngripen mot fly som krenker Sveriges nöytralitet. I denne forbindelse er forbudet mot å åpne luftvernild over tettbebodde strök opphevet. De nye bestemmelser om skjerpet luftvernild mot fremmede fly, gjör det absolutt nödvendig at befolkningen söker tilfluktsrummene.

Nytt fra Finnland.

22.00 Fra 1. november iår er brödrasjonen blitt forhöyet med 50 gram pr. person pr. dag og smörrasjonen med 100 gram pr. måned, heter det i en officiell meddelelse som det finnske forsyningsdepartement har sendt ut. På grunn av de skjerpede forholdsregler som er truffet i forbindelse med svartehandelen, regner man også med ökning av rasjonene for andre nödvendighetsartikler.

vvvvvVVVVVvvvvv

NYHETSOVERSIKT FRA SKANDINAVIA.
Fra
Regjeringens Informasjonskontor.

23. okt. 1942. Nr. 546. Fortrolig.
Meldinger torsdag 22 oktober.

DOSENT ADOLF HOEL TILBAKE FRA TYSKLAND.

O.R. 21.00 Dosent Adolf Hoel forlot idag Berlin for å vende tilbake til Norge etter en tre ukers foredragstur i Tyskland.

ULOVLIG RADIOAPPARAT.

O.R. 11.00. Under en razzia i Alvdal har politiet kommet over et ulovlig radioapparat. Apparatet ble inndratt og mannen som eiet det ble arrestert.

BERGEN FÅR 136033 KRONER AV VINMONOPOLETS PENGER.

21.00. Etter hva Bergens Tidende erfarer har Bergens Kommune mottatt melding om at det av Vinmonopolets bevillinger til humanitære formål faller 136.033 kroner på Bergen. Det er omtrent det samme beløp som ifjor.

Hordaland er tilgodesett med 27.466 kroner og Sogn & Fjordane 125.101 kroner. Bergens kommune skal nytte pengene til tuberkulosearbeidet.

PRISPOLITISAKER.

19.00. Mandal prisrett holder for tiden på med en rekke saker i forbindelse med den store kvegtyverisak fra Hægebostad. Fem tiltalte har hittil under to dagers rettsforhandlinger stått for retten. Det er idag avsagt dom over to av de tiltalte. Den ene av dem hadde i nattens mulm og mörke slaktet to kviger og solgt kjöttet til en arbeidsformann for 1627 kroner. Den straffe-rettslige side ved dette forhold vil senere bli behandlet ved herredsretten. Tyven ble idömt fem måneders fengsel for å ha solgt kjöttet av disse to og en annen kvige ulovlig. Dessuten fikk han en mulkt på 300 kroner og må tåle inndraging av 300 kroner. Den andre tiltalte, arbeidsformannen, som hadde kjöpt to av kvigene fikk 30 dagers fengsel og 700 kroner i mulkt.

Prispolitiet i Notodden har i det siste ryddet opp i de forskjellige svartebörsaffærer i distriktet, og ilagt en rekke mulkter. Således fikk to personer fra Stavern som kjöpte ulovlig ost i Rauland henholdsvis 1000 og 2000 kroner i mulkt.

En gårdbruker fra Gvarv fikk en bot på 200 kroner og inndraging av et parti frukt på 50 kasser fordi han hadde solgt ulovlig utenom fruktrådet.

1100 STRAFFESAKER TIL BEHANDLING.

23.00. Etter hva lensmannen i Örland opplyser til Adresseavisen har han for tiden 1100 straffesaker til behandling. I den siste tiden er det bl.a. stjålet over tyve kreaturer på Örlandet. Tyvene har brutt opp fjösene som var låst med hengelås. Det siste tyveriet gjelder en okse på 400 kilo. Övrigheten på Örlandet har altså mere enn nok å gjöre for tiden.

DÖDSULYKKE.

23.00. En skomaker ble iformiddag stygt forbrent under arbeidet i sitt verksted i Urtegaten. Han döde like etter at han var kommet til Ullevål sykehus.

QUISLINGS TANTE DÖD.

O.R. 18.00. Fra Fyrresdal blir det idag meldt til bladet "Varden" at Marlene Quisling, den yngste av prost Jon Quislings sösken, er avgått ved döden 75 år gammel. Hun bodde nu på familiens ættegård, Lunden. Hun var en tante av "ministerpresidenten".

POTETLEVERANSESAK FOR RETTEN I TOTEN.

13.00. Det er i disse dager, oppe en sak for Toten herredsrett, som har prinsipiell interesse for alle potetleverandörer til potetmelfabrikkene. Saken er anlagt av gårdbruker Hans Rognerud mot Toten potetmelfabrikk. Forholdet er följende:

I fabrikkens vedtekter er det bestemt at alle andelshavere har plikt til å levere det kvantum poteter pr andel som generalforsamlingen bestemmer. Hans Rognerud og endel andre andelshavere oppfyllte ikke sin leveringsplikt. I den anledning fattet generalforsamlingen tredje februar 1942 beslutning om at de andelshavere som hadde levert mindre enn et bestemt gjennomsnitt skulle få avgjort sitt mellomværende med selskapet mot å betale kr. 2.50 pr 100 kg. poteter av det kvantum som var levert for lite. De andelshavere som hadde levert over gjennomsnittet skulle da få utbetalt kr. 2.50 pr 100 kg. av dette overskudd. Dessuten ble det vedtatt en vedtektsforandring hvoretter styret kunne fastsette erstatning i forbinnelse med misligholdelsen av leveringsplikten. Hans Rognerud har anlagt sak for å få kjendt fabrikkens vedtekter ugyldige. Dommen faller senere i uken.

EN KVART MILLION ROTTER I STAVANGER - UTENOM NS.

13.00. Ordförer Höst er, ifölge "Stavangeren" meget interessert i å få igang en offentlig rottekrig i Stavanger. En regner med at det er bortimot 250.000 rotter i byen og de ödelegger for vel en million kroner om året.

EKSPLOSJON I EN SMIE I KVELDE.

13.00. En kraftig eksplosjon inntraff forleden i en smie i Kvelde. En gassbeholder gikk i luften med den følge at vinduene blåste ut og taket löftet seg. Som ved et under kom ingen tilskade.

INNBRUDD HOS FORSYNINGSNEMND. I PORSGRUNN.

13.30. Inatt ble det forövet et dristig innbrudd i forsyningsnemnda's lokaler i Porsgrunn. Tyvene har forsynt seg med endel rasjoneringshefter og flere löse kort av forskjellig slag. På grunn av tyveriet kunne ikke utdelingen komme igang idag.

FHV. HÖYESTERETTSDOMMER BREIEN DÖD.

O.R. 08.00. Fhv. Höyesterettsdommer H. H. Breien er avgått ved döden 78 år gammel. Fra 1915 var han assesor i Oslo overrett, ble justitiarius i 1916 og var höyesterettsdommer fra 1921 til 1930. Senere var han i noen år ekstraordinær höyesterettsdommer. Breien var en höyt ansett jurist. Han var en av stifterne av Den Norske Dommerforening, hvis viseformann han var i en årrekke. Han var også sterkt historisk interessert og har skrevet flere historiske og personalhistoriske avhandlinger.

NY TILVEKST TIL FOLKEMUSEET.

O.R. 08.00. Folkemuseet har fått fatt i det vakreste det hittil har erhvervet seg av norsk byggingskunst, nemlig et stabbur fra Hovin i Telemark. Dessuten et flös fra 1300 - tallet med runeskrift fra samme bygd.

EDRUELIGHETEN STÅR HÖYT I ÅSGÅRDSSTRAND OG SVELVIK.

O.R. 11.00. Åsgårdstrand og Svelvik er mönstersteder for hele Vestfold når det gjelder edruelighetstilstanden, forteller Gjengangeren. Ifölge Nord-Jarlsberg politis statistikk er det hverken i tredje kvartal iår eller ifjor foretatt en eneste arrestasjon på grunn av beruselse.

GIKK FRA HORTEN TIL BERGEN.

O.R. 11.00. En gutt som er anbragt på Bastö guttehjem så forleden sitt snitt til å römme mens han var hos læge i Horten. I går ble han transportert tilbake fra Bergen. Det viste seg at han hadde gått hele veien fra Horten til Bergen. Mat hadde han tigget på gårdene på veien. Under transporten tilbake gjorde han to forsök på å römme, men ble begge gangene knepet igjen.

BYGDEBOK FOR OS I ÖSTERDALEN.

O.R. 18.00. Fra Tynset meldes at arbeidet med bygdeboka for Os i Österdalen har hatt rik framgang. Folk har vist forståelse og interesse. Bokkommiteens formann gårdbruker Jon Holm forteller at förste bind kommer ut til jul. Den omfatter gårds - historien og blir på 800 sider. Dessuten blir det endel interessante artikler. Gunnar Holmsen skriver om geologien. Professor Meyer om håndverket i gamle dager og Jörgen Reitan om dialekten. Andre bindet som allerede er under trykking blir om kommune - og kulturhistorie. Verket omfatter ca 150 illustrasjoner.

POSTKONTROLL I ÖSTERDALEN.

O.R. 18.00 Prispolitiet i Österdalen har nu satt igang kontroll med postforsendelsene fra distriktet idet man har hatt misstanke om at det blir sendt ulovlig erhvervede rasjonerte varer i posten. "Östlendingen" får opplyst hos prispolitiet at de förste stikkpröver som nu er tatt omkring på postkontorene viser at det forekommer adskillig ulovlige forsendelser; særlig gjelder det smör, ost og kjött. Kontrollen vil fortsette.

FISKERIMELDINGER.

O.R. 12.15. Om sildefisket er det bare en melding om et par mindre steng med mussa i Hordaland.

Brislingfisket har heller ikke gitt noe særlige gode resultater. Fra Sogn meldes om et steng på ca 400 skjepper og fra Aurland meldes om et par steng på fra 40 til 130 skjepper. Fra Ulvik i Hardanger meldes om ubetydelige fangster og det samme gjelder for Mauranger.

Brislingfisket siste uke var stort sett smått over hele linjen, men fiskerne håper dog ennu på et opp - sving. Fisket for Hordaland og Rogaland har vært meget slett og for flere steder helt svært.

Fra Oslofjorden hvor nu praktisk all fangsten går til hermetikk meldes om dårlige fangster. Årsaken til dette sies å være de dårlige fangstforhold. Fra Nesodden meldes om et par ubetydelige fangster½

DISTRIKTSLEGE SELMER I ALVDAL AVGÅTT VED DÖDEN.

O.R. 21.00. Distriktslæge Selmer, Alvdal, er plutselig avgått ved döden 53 år gammel. Distriktslæge Selmer var gjennom sin virksomhet i Alvdal blitt sjelden avholdt i bygda.

NYTT FRA SVERIGE.

22.30. Idagmorges gikk det største skip som noensinngang er bygget i Skandinavia på sin første prøvetur fra Götei org havn. Det er det 17.500 tonn dw. store tankskip "Buenos Aires" som er bygget for et argentinsk rederi

O.R. 11.00. På grunn av kullmangel må Stockholm Gasverk antagelig snart gå over til torvgass. Et krav om senking av gassprisen i den svenske hovedstaden, som ble framført noe ueoverveiet under valgkampanjen, forsöker man nu å trylle bort, opplyser Aftonbladet. De politiske gruppene i bystyret vil tydeligvis ikke ha ansvaret for denne saken. Overgangen til torvgass vil nemlig ikke minske utgiftene for gassverkets drift.

De mindre byene i Stockholms nærhet får ingen poteter for tiden, da hovedstaden sluker alle tilførsler. I en by som Södertälje f.eks. må man formelig gå på jakt etter en kilo poteter og i Nynäshamn er det absolutt ingen å få.

Årsaken er for det første at landet er blitt oppdelt i såkalte prisområder. Stockholm med sine nærmeste forsteder danner et særskilt prisområde. Her er potetene 4 öre dyrere pr kg. enn f.eks fylkene Uppland og Södermannland. Derfor vil produsentene i disse fylkene ikke selge til sine egne byer av den grunn at de får 4 öre mer ved å sende dem til Stockholm. For det annet er det ikke tvil om at Stockholm kjöper mer poteter enn byen trenger til sitt daglige behov. Det lagres i husholdningene hos kjöpmennene og hos grossistene. For öyeblikket kan ingen kjöpmann i småbyene rundt Stockholm få kjöpt poteter ad vanlig vei. I Södertälje overveier man derfor å skaffe poteter fra Skåne.

Trass i tilströmningen til det svenske jordbruket er behovet for arbeidskraft ikke dekket. I uken 5 - 11 oktober ble det utskrevet9151 frivillige til jordbruksarbeide. Av disse var 5295 menn. I tiden fra 1ste juni til 11te oktober hadde tilsammen 65648 frivillige meldt seg.

I Skåne rår det fortsatt mangel på arbeidskraft til opptakingen av sukkerroe. I store annonser i Malmöavisene forleden opplyste arbeidsmyndighetene at det ennu trengs 1500 mann til roemarkene.

vvvvvv VVVVVV vvvvvv

NYHETSOVERSIKT FRA SKANDINAVIA.
Fra
Regjeringens Informasjonskontor.

24.oktober 1942. Nr.547. Fortrolig.
Meldinger fredag 23.oktober.

QUISLINGPOLITIKONSTABEL DREPT PÅ TOGET I ÖSTFOLD. TRE MANN SIKTET FOR Å HA SKUTT PÅ HAM. TO ER ARRESTERT. DEN TREDJE ER FREMDELES PÅ FRIFOT. MANGE JÖDER SOM VAR MED TOGET ER ARRESTERT.

O.R.11.00. En skjendig udåd er forövet på Östfold-toget igår kveld i nærheten av Skjeberg stasjon. En norsk grensepolitikonstabel,som kontrollerte grensebeerbevis, kom inn i en stor, åpen kupe hvor han ble skutt ned og drept på stedet av to jöder og en norsk sjauför.Nærmere enkelt-heter om selve udåden foreligger ennå ikke. De to jöder og sjaufören kastet seg ut av vinduet på toget straks etter passeringen av Ingedalsbroen i Skjeberg. Konduktören fikk rede på hva som var hendt, og da toget stanset på Berg Stasjon, ble lensmennene i Skjeberg og Berg varslet. Disse meldte igjen straks av til sine politimestre og kort etter var en större politistyrke og enkelte hirdavdelinger på jakt etter mordeine. Letingen etter disse tre :skredder Willy Schermann, född 1918 i Oslo, volontör Herman Feldmann, född 1918 i Trondheim, og sjauför Harald Jensen, född 1915 i Lilleström, har pågått hele natten. Klokken 6.30 i morges kom en av dem, Herman Feldmann, inn på gården Slang(?) i Skjeberg. Han var nokså medtatt og hadde bl.a. ödelagt en arm. Folkene på gården varslet straks lensmannen som sendte sine folk ut og arresterte ham.

Letingen etter de to andre foregår ennå.

Det blir videre opplyst at det fulgte flere jöder med det samme toget - som alle er blitt arrestert.

Den drepte grensepolitikonstabel het Arne Hvam og var hjemmehörende i Oslo.

O.R.17.30. Statspolitiet opplyser at også Willy Schermann nå er blitt arrestert.

SOMMERTIDEN AVSKAFFES FRA 2.NOVEMBER

O.R.21.00. Fra 2.november 1942 klokken 3 natt, vil sommertiden igjen bli avskaffet i Norge og normaltid igjen innfört. De offentlige ur vil bli stillet en time tilbake. Den 29.mars 1943 vil sommertiden igjen bli innfört.

UNGDOMSTJENESTEN SETTES IGANG.

12.30. Det förste lag av Ungdomstjenesten i Valdres er nå dannet i Storhaug krets i Vestre Slidre. Lagförer er Margit Ulven. Det vil i den nærmeste framtid også komme igang et guttelag i bygda.

O.R.18.00. Ungdomstjenesten er nå satt ut i livet på Lillehammer. Forelöbig er bare et begrenset antall barn innkalt på grunn av vanskeligheter med lokaler. Men flere vil komme etter så snart dette spörsmål er löst. Lagsungdomsleder er legionær Thorbjörn Holmen.

FESTIVITETEN I KRISTIANSUND ER OPPBYGGET IGJEN.

18.00. Restaureringen av Festiviteten i Kristiansund er nå på det nærmeste ferdig. De tyske myndigheter har kjöpt inn en kinomaskin, og kinodriften skal begynne lördag. Det er sansynlig at kinoen tre ganger i uka vil bli benyttet av tyskerne, og de övrige dager av sivilbefolkningen.

MÖTE I NORSK-TYSK SELSKAPS BERGENSAVDELING.

10.30. Norsk-Tysk Selskaps Bergensavdeling åpnet igår höstsemesteret med en sammenkomst på Bellevue, hvor formannen, direktör Haugh önsket velkommen. Han ga först en oversikt over selskapets virksomhet og det arbeidet styret hadde nedlagt for å gjöre serongen så interessant som mulig. Formannen introduserte deretter aftenens foredragsholder, den tyske forfatter Hans Poll. Herr Poll holdt så et meget interessant foredrag om Norge sett med en utlendings öyne. Det var ikke vanskelig for tilhörerne å forstå at Polls bok om Norge er solgt i flere hundre tusen eksemplarer. Mötet ble avsluttet med selskapelig samvær.

PER VON HIRCH UTTALER SEG OM NORD-NORGE.

O.R.18.30. Tidligere fylkesmann i Nordland, Per von Hirsch, er etter inntrengende anmodninger fra "minister" Prytz kommet til Oslo og har overtatt en stilling som ekspedisjonssjef i Finansdepartementet. I den anledning uttalte han seg om sin virksomhet i Nordland. De viktigste saker i Nordland hadde vært å skaffe forsyninger - og ansvaret hadde ofte vært tungt. Av andre viktige saker nevnte han fylkets gjeldsordning og fylkesbidraget til Nordlandsbanen, desuten gjenoppbyggingen av fylkessykehuset i Stokmarknes. Denne siste sak kunde bare planlegges, da man forelöbig ikke hadde noe håp om å kunne sette byggevirksomhet igang. Under fylkestingets möte i Narvik i sommer, hadde den store opplevelsen vært "minister" Lundes besök. På mötet var blitt innsamlet 2250 kroner til legionen.

STADIG MERE SNAKK OM STORGERMANIA.

O.R.19.00. Storgermania tar stadig större plass i NS-talene over kringkastingen. I "Den nasjonale time" var förste taler, navnet kunne ikke oppfattes på grunn av forstyrrelser, helt germanisert. Dersom det germanske samarbeide ikke kommer i stand, vil nordmennene bli slaver under judasjöder, det germanske blod vil bli ödelagt ved bastardisering og den germanske kultur utslettet. Den eneste veg til frelse er å gå inn for et germansk samfund, med en förer, nemlig den störste av alle germanere, Hitler. Svenskene burde ha såpas rasefölelse at de forstår hva det gjelder. De som ikke vil gå inn for den storgermanske tanke, er raseforedere. Germanere i alle land stå sammen ! sluttet taleren.

Avdelingsleder Klevenberg kokte i en halv time på omtrent samme suppe. Han kom med et hint til de som går inn for NS, men som "ikke forstår nödvendigheten av vår aktive deltakelse i i krigen på Tysklands side."

KRIEGSBERICHTER OSVALD OLSEN I IIDLINJEN.

O.R.18.45. Flere ganger i löpet av dagen var det blitt opplyst at kriegsberichter Osvald Olsen skulle fortelle om hvordan legionærene for en tid siden hadde feiret 25 års jubileet for den russiske revolusjon, men det ble ikke særlig interessant. Olsen hadde vært på syd-östfronten, hvor landskapet minnet om det fredelige Valdres. I anledning dagen hadde det vært en hel del skytning både med kanoner og fly. "Bolsjevik-kolossen gjorde et av sine siste fortvilte sprell" Den store begivenhet var at om kvelden var kriegsberichtergjengen blitt uten cigaretter og en norsk legionær foretok derfor en livsfarlig utflukt for å skaffe en pakke "Hobby".

TIDEN HJELPER NÅ TYSKLAND.

O.R.18.55. I "Verden og vi" kåserte en ikke navngitt herre om "Tiden som hjelper i krigen". Han fremholdt at professor Worn Müller for en tid siden i London-kringkasteren hadde nevnt at mange i England spurte : Hvorfor går alt så seint ? De allierte er nå blitt nervöse fordi de vet at tiden arbeider i mot dem. For hver dag som går blir Tyskland og dets forbundsfeller sterkere. Tiden er imot de allierte.

FYLKESFÖRER ROKSTAD TALER I OSLO UNDER STORMENDE BEGEISTRING !

23.30. Det store propagandamöte i Kinopaleet i kveld, med Vestre Akers krets av NS som arrangör, ble uvanlig vellykket. Allerede lenge för mötets begynnelse var salen fyllt til siste plass. Etter en kort innledning av kretsföreren, besteg kveldens hovedtaler, fylkesfører Rokstad, talerstolen, hilst med en storm av begeistring.

Fylkesföreren gav i et ypperlig framført foredrag en meget interessant redegjörelse for de begivenheter i Tröndelagsfylkene som förte til den sivile unntakelsestilstand. Han innledet med å framheve atiden kamp som idag föres kan oppstå situasjoner som gjör det nödvendig at man griper til hårde midler og handler hurtig og bestemt. - Den landsdel jeg bor i har nylig vært oppe i en slik situasjon. I det som jeg forteller vil jeg hverken skjule noe eller forsöke framstille ting misvisende. Han kom deretter inn på den sivile unntakelsestilstand og den uinnskrenkede rekvisisjonsmyndighet han som fylkesfører i Sör-Tröndelag ble gitt. Om årsaken til den beslutning som ble truffet, uttalte Rokstad at det var nödvendig å se tilbake på det som er skjedd de to siste årene. Nasjonal Samling tok opp en möysommelig arbeide med opplysningsvirksomhet utover landet. Men det var mange som satte alt inn på å sabotere og ödelegge. Alle advarsler var oppriktig og ærlig ment og hadde bare til hensikt å redde norske mennesker fra å begi seg ut på noe som kunde före til de verste konsekvenser. Advarslene hjalp bare en liten stund. På samme tid som sabotasjen og motstanden fortsatte, kjempet vår beste ungdom ute ved fronten og mange av den falt i heltemodig innsats. Under disse forhold var det galt å tillate enkelte krefter her heime å rive ned det som landet ofrer sitt beste blod for å skape. Den unntakelsestilstand som ble innfört viste at det var satt en brå stopper for dette forbryterske spill.

Fylkesföreren fortsatte så med å nevne den förste meldingen om at ti mennesker måtte böte med livet. dette virket uhyggelig, og mange hverken vilde eller kunde forstå det. - Men hvem har ansvaret for den holdning en stor del av folket har inntatt overfor de handlinger en slik holdning framtvinger ? Blant våre motstandere kan vi först og fremst laste dem som sitter med den höyeste utdannelse og den sterkeste posisjon og innflytelse i samfundet. Disse mennesker er toneangivende og trekker opp retningslinjene som enkelte andre följer. De kjemper imidlertid ikke selv, men står bak og trekker i trådene og hisser andre opp til å begå de verste forbrytelser, ut fra den tankegang de hadde da de selv styrte samfundet: henge de små og la de store gå fri. Idag er det imidlertid slik at enten man er stor eller liten får man ta konsekvensen av de handlinger som skader folkets interesser. De store får ta de störste konsekvenser fordi de vet hva de gjör. Vi kan alle være enige om at det var et hardt slag som ble rettet mot disse folk, men vi er i krig. Den nye tids menn ble stillet overfor mange vanskelige oppgaver under unntakelsestilstanden, men det viste seg at den sivile forvaltning ble på sin post og gjorde sin plikt. Imidlertid var det ved siden av de foran nevnte også andre folk som var skyld i hva som skjedde. Jeg så det som min plikt og en av mine viktigste oppgaver å feie disse folkene ut av de offentlige stillinger og få NS-folk i stedet. Fylkesföreren sluttet sitt interessante foredrag med ennå en gang å understreke at advarslenes tid er forbi. Ingen overgrep vil bli tålt, men det skal overalt handles under ansvar og kommando. Foredraget ble gjentatte ganger avbrutt av applaus, og tilslutt lönnet med endelöst bifall.

Etter en prolog av forfatteren Torgeir Ludunson, grep så fylkesfører Hæreid, Kristiansand, ordet. Han innledet med å slå fast at det i alle folks historie finnes bölgedaler. Etter Norges storhetstid kom fire hundre årsnatten, men folket våknet og vi fikk 1814 med grunnloven. Fremmed innflytelse holdt igjen sitt inntog i landet, i og med den danske prinsen som kongen av England skaffet Norge. Vårt land ble liggende under for storkapital, falsk liberalisme og marxisme. Våre stakkars landsmenn i London kan vi bare syns synd i. De har vist seg som ektefödte barn av den tiden de representerte. Men en mann i norsk politikk har gang på gang sagt fra

(fortsettes)

FYLKESFÖRER HEREID TALER - fortsatt.

og har sett klart , nemlig vår förer. Taleren minnet om förerens ordre om at hvert medlem skal skaffe ett nytt, og fortsatte : I og med Der Führers ord, er Norges veg sikret. Men den plass landet skal innta i det nye Europa beror på folkets arbeid. I förste rekke avhenger alt av resultatet på krigsskueplassen. Derfor må alle nasjonalsinnede nordmenn stötte opp om krigsmakten både på heimefronten og på utefronten. Föreren har sagt at Norges framtid avgjöres på Russlands sletter. Taleren sluttet med å understreke at det altid er hvert NS medlems plikt å kjempe utrettelig. Selv om man blir avvist gang på gang så må man gå på igjen. Vegen vi går er klar. Vi kan si som en viss mann uttalte för 9.april 1940: Det gjelder å være med på rette siden. Vi har bare å kjempe og å seire. Det må vi gjöre over hele landet, i hver bygd og by.

Det var overfyllt hus også i Saga hvor landslederen for NSK og fylkesförer Rokstad talte. En rekke av ministrene og andre höye representanter for stat og parti var tilstede.

STORT NS MÖTE I SANDVIKA.

24.00. Også i Sandvika ble det arrangert et större hvervemöte med "minister " Lippestad og fru Ragna Prag Magelsen som foredragsholdere. Kretsförer Jörgensen minnet i få ord om politimann Arne Hvam som under utövelsen av sin plikt ble skutt ned av mordere.

Fru Magelsen ga i sitt foredrag en bredt anlagt oversikt over Norges historie og understreket til slutt av det blir hver enkelt som bærer byrdene i kampen for vår frihet.

"Minister" Lippestad nevnte i sitt foredrag at NS har påtatt seg en stor byrde, for det å lede et folk i en vanskelig tid, stadig å stå forrest i kampen for land og folk - det er en byrde. Vår store oppgave som vi altid må ha för öyet er at vi skal lede folket inn i en nasjonal framtid. For å nå dette mål kan det stilles krav, og på riksmötet har vår förer gitt alle NS-folk en utvetydig og konkret oppgave, nemlig at hvert NS medlem skal hverve ett nytt medlem. Men det skal ikke bare være et medlem som figurer i rullene. Det skal være et medlem som med glöd og iver går inn for vår sak og som er villig til å kjempe og stå fast.

Lippestad ga så en utredning av hvordan yrkesopplæringen foregår på allemfelter og sluttet : Et lite folk som vårt får ingen ting gratis. Möysommelig arbeid er lösenet og uten dette arbeid kommer ikke troen, ansvaret og tilliten.

"MINISTER" FRETHEIM TALER PÅ ÅS.

24.00. "Minister" Fretheim talte i kveld i kommunelokalet på Ås. Lokalet var fyllt til siste plass. Herr Fretheim ga en oversikt over de forordninger vedrörende jord- og skogbruket som er gitt i de siste par år og hvorav mange har sitt utspring i den krisetid vi lever i, mens andre er et ledd i det arbeide som NS er gått inn for: å skape en samlet og sterk bondestand. Han nevnte forordningene om skogoppsyn og fylkesskogråd og omtalte særlig opprettelsen av Sentralkontoret for skogbruk og virkeshusholdning. Det gjelder når man bedömmer de inngrep som her er gjort at man ser saken i et videre perspektiv. Forstår man problemet med bolsjevismen og faren fra öst så vil man også være med på de ofre som situasjonen krever. Tilslutt omtalte Fretheim brenselsspörsmålet og rettet en inntrengende henstilling til böndene om å gå inn med alle krefter for å skaffe det kvatum som er utliknet. Stillingen er meget vanskelig, og man forstår også de vanskeligheter som böndene har å kjempe med og hvor store krav det blir stillet til dem. Men kan böndene greie den oppgave som er fallt på dem : å berge folket både fra å sulte og fryse så har de bevist at de har fortjent den plass i högsetet som de er tiltenkt. Enhver må nå glemme seg selv og være med å berge mor Norge freist gjennem vanskene. Foredraget ble hilst med stort bifall.

TRESPRITSTRAGEDIE I OSLO IGJEN.

11.00. Kriminalsjefen i Oslo og Aker meddeler at en eldre mann og en kvinne er idag funnet döde i en leilighet på Grönland. Det ser ut til at det foreligger trespritforgiftning. Videre er en mann og en kvinne fra samme strök innlagt på Ullevål etter å ha nydt sprit som de har kjöpt på ulovlig måte. Tilstanden for disses vedkommende er ennå uviss. Da det er å frykte for at også andre er kommet i besittelse av sprit av samme slag, advares det på det bestemteste mot å nyte den slags varer.

MYSTISK VERK OM NORGES LOVER.

09.30. Oslo. Det internasjonale akademi for stats- og forvaltningsvitenskap har som kjent under utarbeidelse et stort verk om de forskjellige lands forfatning og forvaltning. Etter det akademiet meddeler er det förste bind allerede utkommet. Det inneholder Norges viktigste lover. Bindene om Danmark, Italia, Nederland, Spania og Sverige er under forberedelse.

SENTRAL FOR FISKEKULTUR I NORD-ÖSTERDAL.

13.30. Den nylig opprettede sentral for fiskekultur i Nord-Österdal er allerede i arbeide. I en redegjörelse som formannen i sentralen har sendt ut, heter det bl.a. at sentralens mening er at til hausten skal alle klekkerier i distriktene være fullt belagt med rogn.Det er også mulig at sentralen vil få en ekspert til å undersöke settefiskforholdene i distriktet.

FISKERIMELDING.

O.R.12.15. Det meldes om meget bra musafiske i Nord-Tröndelag, og kvaliteten er også meget tilfredsstillende. Det foreligger ennå ikke noen meldinger om störrelsen av de enkelte steng.

Musafisket i Hordaland er for tiden smått. Det er bare meldt om noen få steng i Björnefjorden på 70 til 200 skjepper.

Om brislingfisket i Sogn meldes at det i Aurlandsfjorden er tatt noen fangster på 40 til 200 skjepper. Fra Årdal meldes om lignende fangster. I Hardanger har det vært mange bomkast, mens enkelte lag har hatt fangster på opptil 150 skjepper. Fiskerne hevder at det fremdeles er en hel del brisling og de avventer begivenhetenes gang.

Makrellfisket i Skagerak er nå avsluttet. I de indre deler av Oslofjorden drives det fremdeles en del pir-fiske og med ganske bra resultat. Pirfisket i Flekkefjordsdistriktet har i det siste ebbet ut, mens det til gjengjeld har tatt seg opp i Rogaland. Også i Hordaland og i Nordfjord er det de siste dagene fisket en del pir.

FRA LANDBRUKSMARKEDET.

O.R.12.30. Landbruksdepartementet har sendt ut en meddelelse om at det heretter bare vil bli tildelt kraftfor til godkjent fjörfe, og til de produsenter som har innlevert de fastsatte kvanta egg.

Været har i det siste vært slik at arbeide med jorda har vært mindre hyggelig, særlig gjelder dette arbeidet med rotfruktene. Alle steder drives nå opp-plöyningen for full fart og alle traktorer og hester er i virksomhet.

Kvaliteten av de grönnsaker som nå leveres er delvis under all kritikk, på grunn av dårlig behandling. Enkelte forhandlere har måttet ansette folk til å renske opp grönnsakene för de selges videre. Disse folk har timebetaling og produsentene må betale utgiftene. Det er derfor dårlig ökonomi å behandle grönnsakene dårlig.

(Fortsettes -)

LANDBRUKSMARKEDET - fortsatt.

Det ebber ut med tilförselen av blomkål - som utgjorde en meget vesentlig del av årets grönnsaker.

Noen pærer av varierende kvalitet er kommet til Oslo de siste dagene, og desuten noen få kasser epler.

Med soppen er det nå omtrent slutt. Ifjor gikk 29 tonn gjennem soppkontrollen - iår blir det nok ikke mere enn 10-15 tonn.

Slaktemarkedet er meget bra, men det er lite er intet sau. Det ser ut til at produsenter som er pålagt å skaffe et bestemt kvantum kjött, foretrekker å kvitte seg med gamle nester.

O.R.18.00. Igår ble det holdt en statsutstilling for småfe på Stav ved Lillehammer. Til utstillingen, som når det gjelder sau er den største som er holdt i Opland, mötte ialt 300 sauer. Det ble delt ut flere premier og salget gikk livlig.

O.R.18.15. I et intervju uttalte fylkesbondelederen i Telemark, Halvor Skjelhaug, Lunner, at Norges Bondesamband nå hadde underavdelinger i nesten alle bygder i fylket. Arbeidet med organiseringen hadde gått bedre enn man hadde ventet. Den viktigste oppgave nå er å skape et gjensidig tillitsforhold mellem böndene og det statsbærende parti. Arbeidstjenesten har vært av ovelig stor nytte for bygdene. Det var beklagelig at den ene landbruksskole i fylket var rekvisisjonert til sykehus, men man greide seg jo uten den også.

I Telemark skal det hogges meget tömmer og ved til vinteren, og det kan bli vanskelig å greie å skaffe fram alt det som er pålagt.

Beveren gjör stor skade i enkelte bygder. All lövskog i nærheten av mange vann og elver er blitt ödelagt. Det vilde være å anbefale at man fikk anledning til å skyte mere bever enn tidligere.

Höy og kornhösten var ganske bra iår, unntagen i de övre bygder hvor det var for kalt. Potetavlingene var under middels, fordi det först var for kalt, så for tört og nå for rått . Fruktåret var også under middels og for seterdriften var det alt for kalt.

Det viktigste problem for jordbruket i Telemark er spörsmålet om arbeidskraft. Folk drar til anlegg og industri hvor betalingen er bedre enn på gårdene. Skal böndene klare de store oppgaver de nå er stillet overfor, må skogs- og gårdsarbeidernes forhold bedres.

O.R.18.00. Flere gårdbrukere i Nes har hatt besök i hveteåkrene sine. Toppene av hvetestråene er klipper vekk så det er bare halmen tilbake. Enkelte steder er det tatt ganske meget på denne måte.

ODDA HAR BYGGET STORT KOMMUNALT LAGERHUS.

18.00. Det store lagerhuset som Odda herredsting i vår besluttet å bygge, er nå på det nærmeste ferdig. Det er bare innredningen som står igjen. Huset dekker en grunnflate på 160 kvm. , og er bygget i betong. Det har kjeller, en etasje og loft. I kjelleren er det plass til 1600 hl.poteter og i etasjen over blir det rom for et lignende kvantum grönnsaker. På loftet blir det lagerplass til varer som ikke skal oppbevares frostsikkert. Huset skal tas i bruk i nærmeste framtid. Det er meningen med tiden å montere inn kjölemaskineri og innrede et moderne kjölelager.

NY LEKTOR VED NORGES HANDELSHÖGSKOLE.

21.30. Som ny lektor i bedriftsökonomi ved Norges Handelshögskole i Bergen er ansatt handelsdiplomkandidat Arne Fostvedt. Lektor Gunnar Haaland fratrådte etter eget önske sin stilling ved slutten av forrige semester.

SJÖMANNSSENDINGEN.

O.R.21.15. Det ble sendt en del hilsener idag. Följende var ikke nöytrale :
Arne Röd Larsen, Oslo, fra sösken.
Olav Berg, fra Olav Rishovd.
Henry Alstad, Trondheim, Fra Eilif Langfeldt.
Sigurd Gulbrandsen, Langhamn, fra familien.
Bjarne Fredriksen, Langhamn, fra bror Harry.
Följende var nöytrale :
Ole Helgeland, fra Bergljot.
Gunnar Berntsen, fra far, mor og sösken.
Sigurd Irgens, Trondheim, fra mor og alle hjemme.
Odd Margido Larsen, Tromsö, fra far, mor og sösken.
Styrmann Ole Leander Olsen, Tromsö, fra Johan og Magda Olsen.
Oskar Höyer Gjertsen, fra hustru og barn.
Sverre Nas, Kråkeröyhamn, fra mor og far.
Den såkalte matros, Due Ødegård, talte i vanlig stil, men var kanskje litt sint. I månedsvis har han nå inntrengende anmodet norske sjöfolk om å komme hjem, hvor det er udmerkede forhold, god mat og veldig god betaling. "Hva nöler du etter?" spurte han idag. Det haster nå og hvis du ikke skynter deg, blir det kanskje ikke plass for deg.

IDRETTSNYTT.

O.R.18.30. I ukens sportsoversikt hevdet Storm Sörlie at idretten for tiden var inne i en dödsesong - årsaken var overgangen til vinteridrett. Sommeridretten hadde vist stor framgang-ved alle stevner både med hensyn til deltakerantall og resultater. Det skal nå settes igang en stor propagandakampanje for sköyteidrett. I den anledning er det laget en speciell film og Engnesstangen skal reise på stor foredragsturnee.

13.30. Trondheims Turnhall som siden 1940 har vært benyttet til andre formål, er nå frigitt og i disse dager foregår oppussningsarbeider. Går alt etter planen vil Turnhallen bli tatt i bruk allerede i höst. Trondheims Turnforening skal sette igang partier både for voksne og barn. Det vil bli forskjellige arrangements utover vinteren i samarbeide med tyskerne.

D.R.11.35. Forbundsleder Charles Hoff har til Oslo-avisene uttalt at den såkalte idrettsfront nå er brutt helt sammen. Mange av de gamle idrettsfolk har nå begynt å ta aktiv del igjen og mange nye er kommet til. Tilskuere har også begynt å innfinne seg til stevnene i stadig stigende grad .

21.30. Den kjente idrettsforening "Hellas" i Drammen kan i disse dager feire 25 års jubileum.... Som i andre idrettsklubber her i landet, lå også arbeidet nede i Hellas i 1941. Men på generalforsamlingen hösten 1941 ble en av stifterne, Alf Hansen, som för hadde vært formann i 9 år, innvalgt som formann igjen. Herr Hansen gikk aktivt inn for å drive klubben opp igjen og i sesongen som gikk har Hellas hatt mange gode representanter som har hevdet klubben på en fremrakende måte. Hellas holder onsdag en enkel fest for sine medlemmer og en del innbudte i anledning 25 års jubileet.

ÖSTERDALSLAGET FEIRER 20 ÅRS JUBILEUM.

09.30. Österdalslaget i Oslo kan iår se tilbake på tjue års virksomhet blant österdöler i og omkring Oslo. I disse årene har laget utført et ypperlig arbeide for utflytterne og befolkningen i heimbygdene. De mange turistkveldene med foredrag og lysbilleder har bidratt til å öke interessen for Österdalen som turistströk. Laget har forövrig gått sterkt inn for samferdselsforholdene i Österdalen og har tatt initiativet til flere utstillinger som hadde til hensikt å öke omsettningen av österdalsk kunst og husflid. Lagets styre i jubileumsåret er: formann Gunnar Sörhus, styremedlemmer Harald Risberg, John Nyås, Odveig Rose Kjellgren og Sverre Nordvik.

SKIEN GIR FORSKUDD TIL ARBEIDERNE OG BEVILGER TIL DE SKADELIDTE I OSLO.

12.30. I Skiens bytings möte igår vedtok ordföreren å la kommunens arbeidere og funksjonærer få anledning til å ta opp 200 kroner som forskudd på lönn til kjöp av matvarer og brensel til vinteren. En arbeider også med spörsmålet om billig servering av mat på folkerestaurantene. I samme möte ble det bevilget 1500 kroner til de skadelidte ved det britiske terrorangrep på Oslo for en tid siden.

LÅNTE BORT 7000 KRONER I FYLLA.

12.30. En mann i Stavanger har meldt til politiet at han i beruset tilstand har lånt bort 7000 kroner som han ikke kan få igjen. Han og sösteren var blitt kjent me en utenbys lykkejeger som ville låne penger. Til å begynne med var mannen avvisende, men så var den lånetrengte så heldig at han fant mannen beruset en gang, og da ble lånet ordnet. Sösteren overlot samtidig et flott sölvrevskinn til låntakeren. Mannen, skinnet og pengene er nå vekk -

PRISSAKENE BLOMSTRER OVER HELE LANDET.

10.30. Det förste mötet for Østfolds lokale prismyndigheter ble åpnet i Moss idag. Fylkesmann Hans S. Jacobsen åpnet mötet. Han nevnte at det er fylkesprisinspektör Ildsöe som har tatt initiativet til mötet for å få utredet forskjellige spörsmål av felles interesse og for å forbedre samarbeidet mellem alle organer. Fylkesmannen hevdet at priskontrollen er bedre utbygget i Östfold enn i noe annet fylke. Men det bör gjennemföres en bedre utnyttelse av politiet i byene, hvor en del av politistyrken må kunne stilles til disposisjon for prispolitiet. Kontrollstasjonene bör desuten få stillet til disposisjon motorsykler eller biler. Det ble holdt en rekke foredrag av stor interesse.

12.30. En landhandler i Nissedal ble forleden arrestert for pris- og rasjoneringssvindel. Affæren er meget innviklet og vil skaffe politiet en hel del brydderi.

09.30. Ved prisretten i Fredrikstad er to personer fra Saaner idömt 90 dagers fengsel og 500 kroners bot for ulovlig omsetning av kjött. den ene måtte desuten finne seg i 675 kroners inndragning.

12.30. To familieforsörgere i Kvinesdal slaktet forleden en gris som de hadde holdt unna forsyningsnemndas husdyrregister. de har fått en bot på 300 kroner. Saken er nærmest tragikomisk, idet det ikke ville vært noe til hinder for at de hadde fått slaktetillatelse hvis de bare hadde sökt om det.

TYVERIER.

12.00. Det har i sommer foregått en rekke innbrudstyverier på Oplandene. Tyvene har hjemsökt Fagernes, Brummunddal og Hamar. Forleden ble det stjålet varer for 2500 kroner på Raufoss. Nå synes denne rekke av tyverier å stå foran oppklaring. Oslo politi har nemlig fakket stortyven Knut Olsen Slåtta fra Telemark og hos ham ble mange av de stjålne varene funnet. Stortyvens kompanjong er ennå på frifot, men man venter å finne ham snart.

12.00. En mann som på distriktsdyrlægens kontor i Mandal hadde stjålet 20 blankoresepter for sprit, skrevet under med falsk navn og således skaffet seg sprit fra forskjellige apotek, har fått 90 dagers fengsel ved Mandal Byrett.

12.00. Den kofferten med verdisaker for omlag 8000 kroner, som har vært forsvunnet siden 30.september, er kommet til rette på ilgodsstasjonen i Kristiansand.

NYTT FRÅ SVERIGE.

S.R.19.00. I regjeringsmöte er det besluttet at de vernepliktige av årsklassen 1923 skal innkalles til arbeidstjeneste i skogene fra mars - april 1943. Forslaget om innkalling av årsklassen 1922 til arbeidstjeneste i höst, viser seg å være ugjennemförlig av praktiske grunner.
S.R.19.00. Forslaget om rasjonering av melk i Stockholm, blir ikke anbefalt av Levnedsmiddelkommisjonen.

S.R.22.00 Det er besluttet opprettet en bygningsstandardiseringskomite som straks skal begynne sitt arbeide.
S.R.22.00. En tysk båt, "Piladus" av Hamburg, kolliderte idag i Götaelven med en liten motorbåt som sank. Ingen mennesker omkom.
S.R.22.00 De nye svenske jagere vil få navnene : Helsingborg, Kalmar, Öland og Upland.

O.R.11.00. En stor britisk sperrebalong er kommet inn over Syd-Sverige og er tatt vare på av de militære myndigheter.

NYTT FRA DANMARK

D.R.17.35. Om Kong Christians tilstand meldes at Kongen nå kan bevege seg friere. Temperaturen er minsket. Tilstanden viser stadig bedring.

v v v V V V V V V

NYHETSOVERSIKT FRA SKANDINAVIA.
Fra
Regjeringens Informasjonskontor.

26. okt. 1942. Nr. 548. Fortrolig.
Meldinger lördag 24. oktober.

MERE OM AFFÆREN PÅ ÖSTFOLDTOGET.

O.R. 18.00. Om "mordet" på politikonstabel Hvam opplyses det nå at han på toget var ifölge med en kjenning fra Halden. Han ba de tre karene pm å få se deres passerseddel og da han forstod at det var noe muggent ved dem, ba han sin ledsager om å få tak i konduktören og be denne ringe til Haldens politi fra Döle stasjon. Kammeraten gikk ut av vognen men hörte straks etter et smell og da han kom inn i vognen iggjen fandt han Hvam liggende död og de tre morderne var forsvunnet.

MALTEKSTRAKT TIL SPEBARN.

O:R. 18.00. Ifölge forordning fra "forsyningsdepartementet" av 13. oktober kan barn i alderen 1 - 6 måneder av forsyningsnemda gis anvisning på 450 gr. maltekstrakt om måneden når det ved lægeattest eller attest fra jordmor eller kontrollstasjon for mor og barn godtgjöres at de helt eller delvis ernæres kunstig eller det ved lægeattest godtgjöres at de på grunn av sykdom eller rekonvalesens trenger maltekstrakt.

Sykehus, födehjem, barnehjem og liknende anstalthusholdninger kan av forsyningsnemda gis anvisning på den mengde maltekstrakt som anstalthusholdningens læge oppgir nödvendig til forpleining av barn som følge av reglene er berettiget til å bli tildelt maltekstrakt, beregnet etter 450 gr. pr. måned.

Framstilling av maltekstrakt kan bare foregå etter tillatelse av "direktoratet for proviantering og rasjonering". Produsenten kan ikke overdra maltekstrakt til andre enn apotek og grossist og grossist kan ikke overdra til andre enn til apotek.

NORSKE FORSTMENN TIL TYSKLAND.

O.R. 18.00. Bladet "Östlendingen" forteller at endel norske forstmenn idag er reist til Tyskland for å studere forstlige spörsmål. Reisen, som er kommet istand etter innbydelse av tyske myndigheter, vil vare et par - tre uker.

BEDEDAG BLIR ALMINDELIG ARBEIDSDAG.

O.R. 18.00. På grunn av mangelen på arbeidskraft har "ministerpresidenten" bestemt at fredag 30. oktober skal være almindelig arbeidsdag.

DOM I POTETLEVERANSESAKEN.

12.30. Det er nu falt dom i den för omtalte sak mellom gårdbruker Hans Rognerud, Östre Toten og A/L Toten Potetmelfabrikk. Kommeren, sorenskriver Backe behandler inngående den foreliggende sak og bemerker at retten går ut fra at prisdirektoriatet har myndighet til å dispensere fra gjeldende regler og prisforeskrifter. Dessuten pekes på det at andelshavernes unnlatelse av å oppfylle sine leveringsforpliktelser er et kontraktbrudd overfor andelslaget, såfremt vedkommende andelshaver kan godtgjöre at det har vært ham umulig å levere det kvantum som var ham pålagt og det er ikke påstått i denne sak. Derfor må söksmålet avvises, men saksökte ble idömt 400 kroner i saksomkostninger.

MANGEL PÅ JAKTGEVÆRER.

O.R. 18.00 "Riksjægermesteren" meddeler at på grunn av mangelen på jaktgeværer i en rekke bygder forlenges jakttiden for elg og hjort til og med 13. november. Til denne tid må jakten være avsluttet.

NY SKOGINSPEKTÖR I SÖNNENFJELDSKE SKOGDISTRIKT.

O.R. 18.00. Skoginspektör Ivar Ruden i Sönnenfjeldske Skogdistrikter i disse dager fratrått sin stilling for å overta stillingen som inspektör for bygdealmeningene og kommuneskugene. Som ny skoginspektör sönnenfjelds er ansatt skogforvalter Odd Cappelen, Midt-Finnmark.

UVÖRREN KJÖRING MELLOM PORSGRUNN OG HERÖYA.

12.00. Politiet i Porsgrunn foretok idag morges en kontroll av trafikken til Heröya. Det har nemlig vært klaget over uvörren kjöring mellom Porsgrunn og Heröya. Ialt ble nesten 200 personer notert av politiet, dels for trafikkforseelser og dels fordi de ikke hadde sine passerseddler iorden. En rekke personer vil få böter.

ANDRE POLITISAKER.

O.R. 11.00. Kronemulkten for trafikkforseelser vil fra mandag bli innfört også i Trondheim.

Trondheim byrett avsa igår domm i en sak mot fem mann fra distriktet som stod tiltalt for en utstrakt svartebörshandel med kjött. Det dreier seg om ca 20 storfe som er slaktet og omsatt på ulovlig måte. Hovedmannen fikk 6 måneders fengsel, 1000 kroner i bot og inndraging av 8300 kroner.

For et år siden solgte en mann i Aker sin aksjeleilighet. Kontrollnemda godtok summen som var på 3000 kroner. Senere kom det imidlertid opp at prisen var 3800 kroner, men partene hadde holdt dette skjult. Prisretten har nu dömt selgeren til en bot på 300 kroner, subsidiert 60 dagers fengsel, inndraging av 800 kroner og 25 kroner i saksomkostninger.

MINNESMERKET OVER PEDER ÖSTLUND SNART FERDIG.

11.30. Minnesmerket over sköytelöperen Peder Östlund på Tilfredshet kirkegård i Trondheim er nu på det nærmeste ferdig og den komnitee som ifjor etter initiativ av Dagsposten ble nedsatt for å samle inn midler til reising av et minnesmerke har bestemt at avdukingen skal finne sted söndag 8. november.

SMÅNYTT FRA NORGE.

10.00. Tresprittragedien på Grönnland har nu krevet et tredje dödsoffer idet en kvinne, som ble innlagt på Ullevål er avgått ved döden.

Odelstakst på Övre Ekland gård i Bærum var satt til igår formiddag. Straks retten var satt kom det imidlertid beskjed fra "landbruksdepartementet" om at Selskapet for Norges Vel etter et "ministermöte" torsdag hadde fått rettx til å ekspropriere eneidommen, Hvis gårdbruker Rostad benyttet odelsretten på vegne av sin femårige sönn. Gårdbruker Rostad begjerteb saken utsatt og begjæringen ble enstemmig tatt tilfölge. 112 bönder har innsendt protest til "landbruksdepartementet" mot odelssöksmålet. Dessuten har Bærums landbruksforening protestert.

Telemark Hotell og Turistforening holdt igår generalforsamling hvor formannen Bang Hansen, Boljesjö bl.a uttalte at krigen ikke har bragt noen avbrekk i hotelldriften i Telemark. Tvertimot, det gjaldt å disponere slik at man kan nyte godt av turistströmmen også etter krigen.

NYTT FRA SVERIGE.

O.R. 11.00 Kriseкonmisjonen i Sverige har framsatt forslag om at det med øyeblikkelig virkning blir innført melkerasjonering i Stockholm. Årsaken til dette forslaget sies å være at melketilførselen til den svenske hovedstaden er sunket ned til 80 % av det normale.

13.30. 900 svenske bönder står i disse dager for retten tiltalt for å ha anvendt korn til eget bruk, som etter krisebestemmelsene skulle vært innlevert til staten. Bönderne mener at den dårlige höst i missvekståret 1941 bör tjene som formildende omstendighet. Endel av tiltalepunktene synes å være berettiget, men det erklæres av både bönder og jurister at myndighetene burde ha sortert materialet litt bedre og tatt mere hensyn til de særlige vanskeligheter som bönderne har hatt å kjempe med. Endel av de tiltalte - for störstedelen småbönder - har fått sine saker pådömt. Endel er blitt frifunnet og i enkelte mindre grove tilfeller er det blitt idömt böter. Andre har måttet betale större böter og erstatning til staten. Erstaningsbelöpene varierer mellom 160 og 900 kroner regnet etter pris av kr. 22.50 pr 100 kg.

De svenske restauranters fiskeforsyning blir et stadig vanskeligere problem. Vi er glad for hver gang det lykkes oss å klare spiseseddelen, uttaler en framstående restaurantmann til Stockholmstidningen. I restaurantkretser imöteser man den nærmeste framtid med bekymring og man tör knapt tenke på vinteren.

vvvvvv VVVVVV vvvvvv

NYHETSOVERSIKT FRA SKANDINAVIA.
Fra
Regjeringens Informasjonskontor.

26. oktober 1942. Nr.549. Fortrolig.
Meldinger söndag 25. oktober.

Sjåför Karsten Kaflend Lövstad mistenkt for "drapet" på politikonstabel Arne Hvam. - Lövstad er fremdeles på frifot.

21.00 Etterlysning. Som mistenkt for drapet på politikonstabel Arne Hvam den 22.10.1942 på toget mellom Sarpsborg og Halden, ettersökes Karsten Kaflend Lövstad, födt 13.6.1916 i Trögstad. Han opptrer sannsynligvis under falsk navn, antagelig Harald Jensen. Han var sist sett ifört stripet blå jakke og brun bukse. Det er grunn til å tro at han kom tilskade da han kastet seg av toget. Mulige opplysninger bes straks meddelt Grensepolitiet, Halden eller Oslo, eller nærmeste politimyndighet, Statspolitiet, Oslo den 24. oktober 1942.

21.00 Sjåför Karsten Kaflend Lövstad (Harald Jensen) er fremdeles på frifot, til tross for den iherdige ettersökning som har vært drevet natt og dag av store politistyrker. Etter hva "N.T.B."s korrespondent erfarer skal hans pass ha vært falskt, og han skal være en betalt forbryter. De undersökelser som hittil har vært foretatt gjör det sannsynlig at det var ham som avfyrte det drepende skudd. Det er i all fall ingen tvil om at han er en farlig og desperat forbryter, fullt ut verdig kameratskapet med de tidligere dömte bandemordere som nylig skjöt ned lensmannen i Bindal og hans betjent.

Ny ordförer i Hadsel kommune.

19.00 "Innenriksdepartementet" har oppnevnt den nåværende varaordförer, herredsagronom Olav Dahl, som ny ordförer i Hadsel kommune istedenfor den nåværende ordförer, fylkesmann Nöstvik, som löses fra hvervet. Som ny varaordförer har "departementet" oppnevnt bestyrer og bonde Ragnvald Pedersen.

N.S.möte i Ålesund. Taler av "minister" Lunde og fylkesförer Astrup.

21.00 Sunnmöre krets av N.S. åpnet sitt höststevne i Ålesund idag med "minister" dr. Gulbrand Lunde og fylkesförer Astrup som talere på et möte i Lövenskold Kino. Det var stor tilströmning av arbeidere, embets- og tjenestemenn fra stat og kommune i Sunnmöre. Det var förste gang "minister" Lunde besökte et N.S.stevne i Ålesund og besöket var omfattet med den störste interesse blant publikum. Lövenskold Kino, byens störste disponible lokale, var fullt besatt med omlag 600 tilhörere. En mengde mennesker hadde tatt oppstilling i gatene utenfor lokalet, og fikk höre talene gjennom höyttaleranlegg. En mengde privathus flagget i anledning av stevnet. Talen ble fremfört med glöd og overbevisning og gjorde et sterkt inntrykk, og da særlig "ministeren"s appell om å vise samhold i denne vanskelige tid da grunnlaget legges for et nytt Europa hvor også Norge får sin plass og oppgave å fylle likeverdig med de övrige stater. Söndag klokken 18.00 taler "ministeren" på stevnets siste möte.

N.S.möter i Hof og Grue. Stabsleder Tidemand Ruud og fylkesprpagandaleder Erling O. Linde taler.

21.00 Stabsleder Sverre Tidemand Ruud og fylkespropagandaleder Erling O. Linde besökte igår og idag Hof og Grue, Solör,

(fortsatt)

N.S.möter i Hof og Grue. (fortsatt)

hovr Nasjonal Samling og N.S.U.F. arrangerte vellykte möter. Stabsleder Tidemand Ruud holdt et meget interessant foredrag om ungdomstjenesten, og redegjorde for dens oppgaver og mål. Særlig presiserte han at ungdomstjenesten slett ikke vil fjerne barna fra heimene, men utvikle dem både legemlig og åndelig til karakterfaste mennesker. Fylkespropagandaleder Linde holdt deretter et interessant foredrag om Nasjonal Samlings program. Etter foredragsmötet i Grue ble det dannet en lokal avdeling av N.S.H. med Johannes Sæta som leder.

N.S. holder kretstillitsmannsmöte i Egersund.

20.00 Nasjonal Samling holdt kretstillitsmannsmöte for Egersund krets idag. Mötet ble åpnet av kretsförer Johan Hedgestad. Fylkesorganisasjonsleder Meidell-Christensen holdt et orienterende foredrag om partiorganisasjonen. Propagandaleder K. Lindboe talte om propaganda-arbeidet og fylkeskontorsjef Jakobsen i Rogaland fylke holdt et foredrag over emnet "Kommunal administrasjon". Samtlige lagförere og tillitsmenn ga i sine rapporter uttrykk for at bevegelsen rundt om i heredene er i jevn fremgang. Som avslutning på formiddagens möter holdt fylkesförer dr. O. Hæreide en inntrengende tale til tillitsmennene, hvor han mante til samhold, enighet og forståelse. Om ettermiddagen ble det holdt en rekke særmöter. Etter mötene var det kameratskapsaften, hvor fylkesföreren uttrykte sin store tilfredshet med det arbeid som var utfört i kretsen og sin sikre overbevisning om at medlemmene fortsatt ville stå sammen i arbeidet for den store sak. Fylkesleder for N.S.K., fru Hauge Isaksen, uttalte sin tilfredshet med at kvinnene nå er organisert og at arbeidet er lagt i de beste hender, slik at det er grunn til å tro at også denne del av bevegelsen vil få god fremgang.

Heradstelefonen i Time overtas av Telegrafverket.

21.00 Stavanger. Mellom Telegrafverket og Time heradstelefon har det vært fört forhandlinger om at Telegrafverket skal overta heradstelefonen 1. januar 1943. I Time heradstings siste möte ble det gjort vedtak om å overdra telefonen til Telegrafverket på de vilkår som er satt opp i en avtale av 17. oktober iår.

Bedre skotöy til barn som har minst 5 km. skoleveg sammenlagt.

19.30 Etter det Bergens Tidende erfarer ved henvendelse til skoledirektören er det fra "Forsyningsdepartementet" sendt skoledirektören anmodning om å innhente oversikter fra kommunene i landdistriktene over barn som har minst 5 km. skoleveg sammenlagt. Det er hensikten å skaffe bedre skotöy til disse barn. Det går nå rundskrift til kommunene om saken.

Tyveriene fra åkrene i Jevnaker antar store dimensjoner.

21.00 Fra Jevnaker meldes til bladet "Hadeland" at tyveriene fra åkrene nå antar slike dimensjoner at gårdbrukerne i det mest utsatte ström har funnet det nödvendig å sette vakt over avling som ennå står ute. En egen kategori av åkertyver er småguttер som i nattens mulm og mörke stjeler havrebåndene fra hesjene til for til kaninene sine. Et sted fikk gårdbrukeren en meget ubehagelig overraskelse da han kom ut om morgenen for å kappe ved. Det viste seg at en eller annen i löpet av natten hadde skåret et dröyt stykke av drivremmen til kappsagen. Det er godt materiale til halvsåling.

Forbud mot innförsel av asaleaplanter fra utlandet.

21.00 På grunn av den innskrenkede tildeling av brensel til gartneriene, er det blitt nödvendig å söke begrenset drivningen av blomsterkulturer ved hjelp av kunstig varme. Ved "ministerpresidenten"s beslutning av 15. oktober d.å. er det fastsatt forbud mot innförsel av asaleaplanter fra utlandet uten "landbruksdepartementets" samtykke. Dispensasjoner fra forbudet kan ikke påregnes gitt.

Vesterålens Andelsmölle's årsmöte.

19.30 Vesterålens Andelsmölle, Sortland, har hatt årsmöte med beretning og valg. Av beretningen fremgikk at siste året var ökonomisk gunstig. Der arbeides med å få opprettet et korn- og frörenseri i forbindelse med mölla, som har Vesterålen og Lofoten som distrikt.

Statsfylkesutstilling for hopper på Gjövik.

21.00 Statsfylkesutstillingen for hopper for Vestoplandene åpnes på Gjövik tirsdag og avsluttes med vanlig premieutdeling onsdag. Utstillingen blir den störste som har vært holdt her i landet iår, idet det er anmeldt 102 hopper. Bladet "Hadeland" opplyser at "departementet" har oppnevnt statskonsulent A. Björnstad, Oslo, gårdbruker O. Weggum, Nord-Fron og gårdbruker Johan Grini, Gran som dommere ved utstillingen.

Bygdebok for Kvikne.

21.00 Arbeidet med bygdeboken for Kvikne skrider fram. Etter hva "Östlændingen" melder vil boken foreligge ferdig til trykning i löpet av kommende sommer. Det blir et stort verk, som foruten gårdshistorien, også omfatter endel interessante artikler.

Offisiell beslutning om opprettelse av et norsk ættegranskningsinstitutt. Som bestyrer er ansatt arkivfullmektig Leif Midthaug, Hamar.

21.30 På et möte i Noregs Ungdomslag ble den offisielle beslutning om opprettelse av et norsk ættegranskningsinstitutt vedtatt, men instituttet regnes å være opprettet 1. september iår. Som bestyrer er ansatt den kjente genealog, arkivfullmektig Leif Midthaug, Hamar. Som konsulent er knyttet til instituttet tannlæge Kristian Spangen, Halden. Ættegranskningsinstituttet skal inntil videre ligge på Hamar. I en samtale med en av "N.T.B."s medarbeidere opplyser landsleder Trahaug i Noregs Ungdomslag at instituttet skal tjene som veileder for alle som vil granske norske slekter. Videre skal det samle et omfattende bibliotek og i det hele ta vare på alt som er av interesse for ættegranskninger. Instituttet får stötte av "Kultur- og Folkeopplysningsdepartementet. "Minister" dr. Lunde har vist saken særlig stor interesse. Instituttet vil ikke bare få betydning for privarpersoner. I odelssaker og jordsaker f.eks, vil det kunne gi opplysninger av stor interesse for det offentlige. Allerede för det offisielt er satt ut i livet, er det kommet en mengde henvendelser fra alle kanter av landet, og det er etterhvert som arbeidsmengden öker meningen å ansette flere medarbeidere.

2 fiskere omkommet.

23.00 2 fiskere fra Sunnhordland, den 47 år gamle Bernt Meling og sönnen Normann er omkommet under fiske fredag.

Nytt fra Danmark.

O.R.13.00 Lördag inntrådte det en förverring i kong Christians tilstand. Det er trådt til en mindre lungebetendelse, og temperaturen ligger på omkring 39. Kongens tilstand betegnes som alvorlig.

D.R.17.35 Kongen har tilbrakt en rolig dag med perioder av god sövn. Forbedringen av hjertevirksomheten fortsetter. Åndedrettet er lettere og almentilstanden bedret litt. Temperaturen 38.2.

D.R.20.50 Det er ikke utsendt noen ny bulletin, men etter hva man har bragt i erfaring, fortsetter bedringen av Kongens tilstand.

Nytt fra Sverige.

21.00 Det er offentliggjort en kunngjöring om beredskapsmönstringen for 1943, som skal omfatte menn som er födt i årene 1878 til 1928, og svenske kvinner som er födt i årene 1883 til 1928. De må gi oppgaver over personlige forhold som kan være av betydning for forskjellige tjenester de vil bli satt inn i, f.eks. luftvernet, en organisasjon til beskyttelse av skogen mot brann, o.likn. Menn som er födt i 1897 eller senere og den 1. januar 1943 er innrullert til militærtjeneste, er fritatt for mönstringen.

21.00 Ytterligere en person som er innblandet i Siderenkoaffæren, er arrestert, nemlig sveiser og kafevert Axel Artur Olof Jansson fra Stockholm. Jansson er siden 1940 gjentatte ganger kommet sammen med Siderenko. Videre har han truffet sammen med en ukjent person som har skaffet ham hemmelige opplysninger om krigsindustrien, og umiddelbart etter satt seg i forbindelse med Siderenko. Endelig har Jansson fört Siderenko sammen med en svensk sjömann som er meget förtrolig med forholdene innen den svenske handelsskipsfart, særlig i Östersjöen. Jansson, som nekter seg skyldig, har siden 1940 vært medlem av det kommunistiske parti.

19.00 Fra 1. november vil strömforbruket i den sör- og mellomsvenske industri antagelig bli nedsatt med 5 til 15%. I Nord-Sverige blir det foreløpig ikke tale om rasjonering.

19.00 I 1941 ble det i Sverige produsert 9.11 milliarder kilowattimer elektrisk energi, hvilket er rekord og 5.7% mer enn i 1940.

19.00 Låneemisjonene på det svenske obligasjonsmarked i de 3 förste kvartaler av dette året, utgjorde tilsammen 2184.7 milliover kroner.

S.R.19.00 Det svenske skip "Valencia" er minesprengt men besetningen er reddet av et annet svensk skip, "Algeriet".

Nytt fra Finnland.

O.R.13.00 Det er sluttet en handelsavtale mellom Finnland og Bulgarien. Handelsavtalen bygger på absolutt kompensasjon.

vvvvvVVVVVvvvvv

NYHETSOVERSIKT FRA SKANDINAVIA.
Fra
Regjeringens Informasjonskontor.

27.oktober 1942. Nr.550. Fortrolig.
Meldinger mandag 26.oktober.

TALE-GULBRAND MED FRUE OMKOMMET VED EN ULYKKE I ROMSDALEN.

STOR SORG I DEN TYSKE OG NORSKE NAZILEIREN.

O.R.12.00. Den tyske nyhetssendingen fortalte at Gulbrand Lunde og frue var omkommet ved et ulykkestilfelle på veg tilbake til Oslo fra et NS möte i Ålesund. I den tyske sendingen klokken 17.00 blev det holdt en lengere anerkjennende tale over Lunde og klokken 18,00 ble så hendelsen nevnt på norsk.

12.30. Minister Lunde og frue er omkommet ved en bilulykke ved fergestedet Våge i Romsdalsfjorden. Ministeren var på veg fra Ålesund til Åndalsnes. Alle offentlige forestillinger (kino, teater, kabaret osv.) avlyses idag.

20.30. Bilen med minister Lunde og frue og fylkesfører Åstrup reiste fra Ålesund söndag kl.20.30, kjört av Lundes sjåfør. Bilen kom til fergestedet Våge, Veöy i Romsdalsfjorden ca. kl.22 og fergen lå klar og ventet. Bilen kjörte ned på kaien og fram på fergelemmen som förte over til båten. Sjåføren gikk ut av bilen. Imens ble motoren på fergen satt på for å bakke fergen litt nærmere til kaien, men istedet for å bakke gikk båten ut i fra land , med den følge at lemmen falt ned og bilen kom i drift framover lemmen. Bilen stupte i dypet med minister Lunde og frue og fylkesfører Åstrup. Det lyktes fylkesføreren å komme seg ut av bilen og opp til overflaten. Skipperen på fergebåten dukket to ganger for å redde Lunde og fru. Det lyktes ham imidlertid ikke å få opp bildören. Det ble også gjort forsök på å heve bilen, men forgjeves. Först ved 7-tiden i morges lyktes det å få bilen opp ved hjelp av en större båt som var kommet tilstede.
Minister Lunde og frue etterlater seg 2 barn.
Begravelsen forgår lördag som offisiell statsbegravelse i Trefoldighetskirken. Biskop Fröyland vil forrette. Etter kremasjonen vil asken bli ført til Vik i Sogn hvor familien har sitt gravsted.

18.00. I anledning av minister dr. Lundes og frues död avla Reichskommisar Terboven ledsaget av SS-Obergruppenführer und General der Polizei Rediess i formiddag ministerpresident Quisling et kondolansebesök. Der Reichskommisar ga herunder uttrykk for sin deltagelse ved de omkommes tragiske skjebne. Også den tyske forsvarsmakt kondolerte. Som representant for Wehrmachtsbefehlshaber, Generaloberst von Falkenhorst, som var forhindret av tjenestehensyn, avla general der Gebirgstruppen, Feuerstein, ministerpresident Quisling en kondolansevisitt. Også Generaloberst Stumpf og Generalmajor Rueter, som representerte General der Flieger Harnjenz, og Generaladmiral Böhn, ga ved sitt personlige nærvær uttrykk for henholdsvis Luftwaffe og krigsmarinens deltagelse.

O.R. 18.15. I Löpet av en time ble det holdt följende minnetaler over minister Lunde :
"Minister" Schancke, Eivind Mehle, Ragna Prag Magelsen, ekspedisjonssjef Klevenberg, ekspedisjosnsjef Bjarne Holst, direktör Rich With.
Herr Mehle hevdet at verden hadde mistet en av sine framste kulturpersonligheter. Den 26.oktober hendte en ulykke som vil bli skrevet inn i Norges historie. Ikke bare NS er i sorg, men hele folket. Lunde så tingene med vitenskapens öyne. Han var en folkets mann. Heldigvis har Kringkastingen hans stemme i arkivet osv.
De andre talere var litt mere moderate, men det var ingen tvil om hvilken posisjon herr Lunde inntok i verden -,både kulturelt og vitenskapelig.

DEN SISTE AV M/NGE T.LER -

13.30. På NS-stevnet i Ålesund i helgen holdt dr. Lunde sin siste tale og sa bl.a. "en tida vi nå lever i tvinger oss alle til å ta et standpunkt. Det gjelder da for oss at vi har viljen og evnen til å se dagens begivenheter i historisk perspektiv. Vi må være klar over at hele verden idag er inne i et stort tidsskrifte. Det gamle er for evig forbi - det innrömmer selv London nå. Selv der borte - i demokratiets höyborg - har de fått öynene opp for at den demokratiske tidsalder ebber ut. Demokratiet bygger ikke på fellesskapets ide, - det var egomismens tidsalder. Nå feier nasjonalsocialismen - fellesskapets livssystem - som et forlösende vårvær over verden. Verden er jo altid på marsj framover, og det er naturlig at et samfundssystem som passet i 1814 må avlöses av et nytt.

Lunde omtalte videre noen av de mest uheldige utvekster på det gamle samfun ssystemet her hjemme, som partivesenet og de stadig skiftende regjeringer. Partiene varetok utelukkende sine egne interesser og de lå ofte i bitter innbyrdes strid og hindret derved at tiltak til hele landets og folkets beste ble fremmet. Det landet trengte var et riksting med kulturting og næringsting. Vi i NS kjempet da også for å få gjennemfört dette, men fant ikke gehör noe sted, og folket fortsatte sin veg mot undergangen. Statsskipet drev omkring som en kastebal, forsvarsviljen ble knekket, forfallet åt seg inn over alt i folkesjelen. Vi merket det i litteraturen, i malerkunsten, musikken, hvordan unordiske åndsretninger, fremmede for norsk lynne og mentalitet, bredte seg og fortrengte bondekulturen. Forsvaret er et kapitel for seg selv. Vi fikk bl.a. en forsvarsminister hvis mål var å gjöre hæren ubrukelig. "enne mann ble forresten senere skiftet ut med militærnekteren herr Torp, og forfallet gikk ennå dypere. Rundt omkring i landet reiste jödiske seksualprofeter som underviste ungdommen i umoral. Arbeidsl.shoten var blitt et permanent onde som ble sett på som en helt nödvendig ting. Selv om landet vårt er et av de rikeste i verden og byr oss så uendelig mange arbeidsmuligheter, gikk titusener av den beste og stauteste ungdommen vår og led på grunn av mengelen på arbeide. Hvem har egentlig skylden for dette ? - Jo det er jödene og frimurerne som står bak og trekker i trådene. "e eide bankene og finansinstitutene, og de eide de store aviser og telegrambyråer og kunne gjennem disse öve sin veldige innflytelse på folkeopinionen. Da forfallet var störst stod det fram en mann i det norske folket. I mange år hadde han sette det som sin viktigste oppgave å hjelpe mennesker som var i nöd. I Russland hadde han med sine egne öyne sett hvilken forbrytelse marxismen og bolsjevismen var mot den europeiske kultur, ja mot hele menneskeheten. Han innså også at det gamle samfundssystemet ikke var i stand til å demme opp for marxismen. Tvertimot, det var liberalkapitalismen selv som hadde skapt alt den urettferdighet som var grunnlag for marxismens agitasjon. V.Q. framholdt for folket vårt, at vi må skape en ny byggende politikk, en sann socialisme. denne politikken må bygge på det nasjonale i folket vårt, den må gå tilbake til röttene i den nordiske kulturen. Bare en slik politikk, vil være i stand til å skape et nytt solidarisk samfunn med orden rettferd og fred. Quisling har hittil vist at han har forstått sin tid og han har hittil hatt rett i alt han har sagt. Ingen har derfor grunn til å tro annet enn at han også nå har rett når han sier at den veg han vil före oss förer ikke bare til Norges frihet, men også til Norges storhet. Måtte bare det norske folket forstå sin tid, særlig da de som i kraft av sine höye stillinger har et stort ansvar i samfundet vårt. Det nye Norge lar seg ikke stanse på sin marsj inn i framtia av små menn som ser det som sin oppgave å hindre den nye tiden. "e vil uvegerlig måtte finne seg i å bli fjernet. Man kan kanskje si det er brutalt, men det er tifold mere brutalt å ödelegge et helt folks framtid, og de generasjoner som kommer etter oss. Viljen til liv er atter blitt levende i folket vårt. Unge nordmenn, de beste vi har, melder seg idag frivillig under fanene og er villige til å ofre det dyreste et menneske eier, livet selv, for Norges sak og for det som de mener er

(Fortsettes)

DEN SISTE TALE - fortsatt.

rett og riktig. En politisk bevegelse som teller slike glödende idealister i sin midte, kan ikke stanses. Den vil uvegerlig vinne frem og dermed sikre en stor framtid for den norske folket i det nye Europa.

"Ministeren" kom tilslutt med en varm appell til alle fedrelandssinnende norske kvinner og menn om å slutte opp om Nasjonal Samling. La oss på nordmenns vis, i frödelig samarbeid ta kampen opp for en ny social ordning i Norge, for Norges frihet og selvstendighet, for et större, rikere og lykkeligere Norge. La oss fortsette det store samlingsverket Harald Hårfagre begynte i Hafrsfjord i 872 slik at dronning Ragnhilds dröm kan bli sann : at Norges tre kan strekke sine grener utover hele landet vårt. I dette arbeide er hver enkelt innsats for verdifull til at han skal kunne vente. Ta derfor ditt standpunkt idag -

(Det foreligger flere kilometer med stoff utsendt i löpet av kvelden. Hvis noen er særlig interessert i herr Lunde etterat han nå er avgått ved döden - er det anledning til å se gjennem dette stoff ved henvendelse til I.K.)

ALLE JÖDER I NORGE BLIR FRATATT SINE EIENDOMMER. QUISLING LAGER NY LOV - UTEN HENSYN TIL GRUNNLOVENS BESTEMMELSER.

21.00. Det er vedtatt följende lov om inndragning av formue som tilhörer jödene:

I samsvar med paragraf 3, annet ledd , i ministerpresidentens kunngjöring av 5.feb. 1942 fastsettes följende som gjeldende uten hensyn til grunnlovens bestemmelser:

Pgf.1. Formue av enhver art som tilhörer jöde som er norsk statsborger, eller jöde uten statsborgerrett som oppholder seg i Norge, inndras til fordel for statskassen. Det samme gjlder formue tilhörende jödens ektefelle og barn.

Pgf.2. Innen 1.januar 1943 treffer innenriksdepartementet beslutning om hvilke personers formue skal inndras etter paragraf 1. Beslutningen kunngjöres i "Offentlige Kunngjöringer" og meddeles såvidt mulig formuesinnehaveren i anbefalt brev. Rettsvirkningen av beslutninger i henhold til denne paragraf regnes fra kunngjöringen, dog kan Finansdepartementet kjenne ugyldig enhver forföyning over formue, som nevnt i paragraf 1, truffet i tiden 22. - 25.oktober 1942. Avgjörelser i henhold til denne paragraf kan ikke pröves av domstolene.

Pgf.3. Inndragningen berörer ikke pant eller annen rettighet som tredjemann har i det som blir inndratt. Det inndratte forvaltes av Finansdepartementet som kan forlange det registrert og sörger for den nödvendige avviklingen. Dersom Finansdepartementet antar at vedkommendes formue ikke er tilstrekkelig til å dekke hans forpliktelser, kan hans bo forlanges tatt under konkursbehandling. Finansdepartementet kan unndra fra inndragningen formuesgjenstander som omfattes av formuesinnehaverens unntaksrett etter tvangsfullbyrdelsesloven. Finansdepartementet kan gi nærmere bestemmelser til utfylling og gjennomföring av bestemmelsene i denne paragraf.

Pgf.4. Med fengsel inntil 6 år straffes den som ved ödeleggelse, gave, salg til underpris, forstikkelse, falske forgivender, fortielser eller på annen måte söker å undra noen seg tilhörende formuesgjenstand fra inndragning etter denne lov eller i sådan hensikt uriktig oppgir eller vedkjenner seg forpliktelser. På samme måte straffes den som medvirker til sådan handling, eller som til eierens fordel eller med hans samtykke eller på hans vegne foretar noen sådan handling eller medvirker til det.

Pgf.5. Denne lov trer i kraft straks.

S.R.22.00. Denne loven ble nevnt i den svenske nyhetssendingen.

BEGRUNNELSEN FOR INNDRAGNINGEN AV JÖDENES FORMUER: UHELLET MED POLITIKONSTABEL HVAL PÅ ÖSTFOLD-TOGET

23.30. Loven om beslagleggelse av jödenes formuer i Norge danner et avgjörende skritt til lösningen av jödespörsmålet også i vårt land. Jödespörsmålet har aldri vært noe befolkningsspörsmål i Norge som i mange Mellom-Europeiske stater. Det er imidlertid en kjensgjerning at de jödiske krefter i Norge allikevel har övet en stor innflytelse på utviklingen i årene för krigen. Da nasjonalsocialismen bröt igjennem i Tyskland i 1933 forstod jödene at deres .... (uleselig) i Mellomeuropa og bröt opp for som så mange andre ganger i deres historie å finne et nytt operasjonsområde. De jödiske og jödiskorienterte makthavere i Norge tok villige imot jödeemigrantene. Ja, det ble endog hevdet at vi skulde organisere ..... jöder for å friske opp det norske blodet. Vi opplevet at jödiske leger fikk anledning til å praktisere uten norsk eksamen, mens nordmenn med nöyaktig samme utdannelse ble holdt utenfor, og Fridtjof Nansens navn ble misbrukt da Nansenhjelpen specialiserte seg som jödehjelp. I Norge dannet det seg etterhvert en isolert blokk, et sluttet hele som på alle tenkelige måter har motarbeidet det norske folks nasjonale samling og landets centrale(?) intersser. Overalt gjorde den jödiske innflytelse seg gjeldende, og stadig öket i omfang. Med sine pengemidler og finansielle forbindelser sörget jödene for å gjöre den norske kunst og litteratur til villige redskaper for undergravningsarbeidet. Hvem har vel glemt de store mengder pornografisk litteratur som gjennem såkalte fagskrifter og romaner ble öst utover vårt folk, med norsk stempel. Jo - de hadde også penger til å ta presse, kringkasting og film i sin tjeneste. De regnet med å få mange folk igjen for den sed de sådde (???? Det er meget utydelig med det står faktisk på trykk alt dette). Pengene har altid vært jödenes sikreste våpen.

Den nye lov går rett tilbake til grunnloven av 1814 som utelukket jödene fra adgang til Norge. Fedrene på Eidsvold forstod jödeproblemet og handlet deretter. Grunnloven ga uttrykk for det norske folks naturlige motstand mot å få dette fremmedartede folkeelement inn i landet. Det er klart ..... at vi må få en ordning av jödespörsmålet i vårt land. Idag står kampen mellem de germanske folk på den ene siden og jödene og deres leiesvenner på den andre. Oppgjöret .... Nasjonalsocialisme og internasjonalisme, mellem ondt og godt, mellem arbeid og spekulasjon, denne kampen dreier seg om intet mindre enn Europas, og dermed også Norges, å være eller ikke være. De siste årene för krigen grep den jödiske innflytelsen her heime om seg. Felles for de jödiske elementer i vårt land var at de alle med nebb og klör motarbeidet den naturlige utviklingen i folket. Nasjonal Samling var oppmerksom på faren og advarte gang på gang forgjeves. Idag viser jödene sitt sanne ansikt i kampen mot vårt lands interesser. Mordet på den norske politimann i Östfold forleden er karakteristisk i så måte (?) Det er nå slått fast at de to jöder som i samarbeide med den etterlyste nordmann, er delaktig i den bestialske handling. Den nye loven må imidlertid ikke sees som noen hevnakt for dette mord. Loven kommer som en naturlig følge av den kamp som idag foregår mellem aksemaktene på den ene side og verdensjödedommen på den andre. Norge har sin stilling i dette verdensomfattende oppgjör og marsjerer sammen med sine europeiske kamerater. En logisk konsekvens av denne holdning er vår plikt til å ordne opp med den indre fiende. Den nye loven er et meget betydningsfullt skritt i denne retning.

SJÅFÖR LÖVSTAD ER FREMDELES PÅ FRIFOT. HAN ER SETT I SKJEBERGDALEN OG STORE STYRKER HIRD OG POLITI LETER ETTER HAM.

O.R.11.00. Fra Sarpsborg meldes at klokken 3 i natt ble folket på en liten plass i Skjebergdalen, Skaen, vekket opp av en person som svarte til signalementet av den tredje ettersökte i forbindelse med mordet på politikonstabel Hvam, Karsten Kaflend Lövstad.Han spurte dem om vegen til Gautestad i Rakkestad og nevnte at han hadde gått lenge i skogen uten å kunne komme over elven. Med denne mente han sansynligvis Isesjöen som han formodentlig trodde var Glomma. Politiet ble straks varslet og betydelige styrker politi, hjelpepoliti, Rikshird og andre rykket ut. Da man også har politihunder med, skulde det være store chanser for å pågripe ham.

KARL HOLTER ER BLITT LEGIONÆR OG SKAL SKRIVE LEGIONENS HISTORIE.

22.30. NTB's korrespondent i Berlin har truffet Karl Holter som er på veg til Östfronten som SS-Kriegsberichter. På et spörsmål om hvor lenge han har til hensikt å la pennen hvile til fordel for aktiv fronttjeneste, svarer Karl Holter med å gi den meget interessante opplysning at hans oppgave i skyttergravene i förste rekke går ut på å tale med og intervjue kjempende landsmenn og samle materiale til en bok om legionens innsats for folk og land.

STORT RETORTANLEGG I HEIDAL.

21.30. Et andelslag skal med statens stötte anlegge et meget stort retortanlegg i statens skog ved Leiflaten i Heidal. Anlegget skal ha en årlig kapasitet på 10 000 kbm. tyristubb og skogavfall, med en årsproduksjon av 550 000 kg. kjære og 35 000 hl.trekull.

LASSE SEGELCKE AVGÅTT VED DÖDEN.

20.00. Lasse Segelcke döde lördag kveld etter noen tids sykdom, 44 år gammel. Han var 23 år gammel da han debuterte på Centralteateret i "Blåreven". Senere var han flere sesonger ved Den nasjonale scene i Bergen og Det nye Teater, og kom endelig i 1935 til Nationalteateret Her ble han en av de kunstnere teateret med trygghet og glede kunde bygge sitt repertoare på.

ÖSTFOLD VIL HA MERE EFFEKTIV PRISKONTROLL.

10.00. Som et resultat av det store priskontrollmöte som er holdt i Moss ble det ved avslutningen vedtatt en resolusjon til Prisdirektoratet hvori det bl .a. ble pekt på nödvendigheten av en rekke tiltak i retning av å gjöre priskontrollen mere effektiv, bl.a. nevnes adgang til, hvor forholdene tillater det, å la en og samme kontrollnevnd omfatte flere kommuner, særkontroll med lönninger og tariffer m.v.

GÅRDSBRANN VED HAMAR.

10.00. Lördag formiddag begynte det å brenne i uthuset på gården Grønerud ved Ilseng, nær Hamar. Uthuset ble totalt ödelagt. Brannen skyldes antagelig to smågutter som holdt på å smugröyke inne på låven.

KOSTBAR KJERREHANDEL.

18.00. En mann fra Nötteröy kjöpte for en tid siden en brukt gjödselkjerre for 250 kroner, Da han fant prisen for höy, anmeldte han salget til prismyndighetene som ila selgeren en bot på 200 kroner. Prisretten har nå forhöyet dette beløp til 250 kroner og dertil dömt ham til inndragning av 100 kroner samt 20 kroner i saksomkostninger

NY BYFOGD I TRONDHEIM.

10.00. Minister-presidenten har i regjeringsmöte utnevnt advokat C.N.Jacobsen, Mo i Rana, til byfogd i Trondheim. Byfogd Jacobsen er födt i Haugesund 1877 og er cand. jur. med beste karakter fra 1902. Etter å ha vært advokatfullmektig og dommerfullmektig har han praktisert som advokat i Mo i Rana. Han har hatt en rekke offentlige og private tillitsverv. Han har i en årrekke vært medlem av hovedstyret for Norges Advokatforbund. Han er nå ordförer i Rana og er en meget dyktig og ansett jurist.

ANDRE UTNEVNELSER OG AVSKJEDIGELSER.

10.30. Justisdepartementet har ansatt cand.jur. Hans Eitrem som dommerfullmektig ved Kristiansand byfogdembede.

Innenriksdepartementet har löst ordförer Nöstvik, Hadsel ordförer Östvik, Ballangen, ordförer Kristensen, Melöy og ordförer Anders Svare, Grefsen, fra vervet som fylkesformenn. Likeledes har departementet löst varamennene ordförer Villas Ravn(?), Svenes og , ordförer Finneide, Sörrana fra vervet. Som nye fylkesformenn og varamenn i Nordland fylke er oppnevnt: Formenn: 1. Ordförer C.E.Ellingsen, Moskenes, 2. Ordförer, lensmann Sverresgaard.Hamaröy, 3. Ordförer og bankkasserer Arne Rölvaag, Bönnes, 4. Ordförer Bonde Isak Smith-Nilsen, Vevelstad. Med varamenn henholdsvis : 1. varaordförer, bestyrer og bonde Ragnvald Pedersen, Hadsel,, 2. Ordförer Johan Beck, Steigen, 3. Ordförer, lensmann Johan Selseth, Hemnes , 4. Ordförer Fredrik Sverdrup, Bindal.

Justisdepartementet har gitt sakförer Nils Beyer, Bergen, erklering om at han kan opptre som advokat ved lagmannsrettene og ved herreds- og byrettene.

Advokat Arne Aas er autorisert som fullmektig hos advokat Gunnar Myhren, Vadsö.

FISKERIMELDING.

0.R.12.15. Musafisket i Nord-Trøndelag har fortsatt i helgen, men det foreligger ingen meldinger om fangstene.

Om brislingfisket meldes at det i Lerdalsfjorden er tatt fangster på 15 til 300 skjepper - en enkelt på 700. Ved Årdalstangen er det også tatt fangster av lignende störrelse.. I Hardanger er fisket smått. Det meldes bare om et enkelt steng på 60 skjepper i Eidsfjord.

LANDBRUKSMARKEDET.

0.R.12.30. Fra Finnland meldes at der nå er innfört rasjonering av poteter og grönnsaker, men etter et noe annet system enn i Norge. Hver enkelt konsument kan få 15 kg. grönnsaker eller 30 kg. poteter i måneden. Dette er jo adskillig mere enn vi skal ha.

I Oslo holder man fremdeles på med utdeling av 500 gr. grönnsaker pr. uke, men tilförselene strekker ikke til. Ellers i landet er det noe forskjellige. I Bergen ble det siste uke utdelt 300 gr. , men man på Hönefoss fikk 1 kg. gulerötter og 1 kg. kål.

JERVEN HERJER I SKJÅK.

10.30. Jerven herjer for tiden stygt i tamreinsflokkene i Skjåk, forteller formannen i Skjåk Tamreinsselskap. Hvor mange lyr som er tatt har man ikke oversikt over, men det er funnet flere levninger etter udyrenes herjinger.

TYVESLAKTNING AV SAUER I KVIKNE.

0.R.18.00. En bonde i Kvikne har i noen dager savnet 3 sauer. Igår ble kadavrene funnet. Det viser seg at sauene er blitt slaktet på beitet.

NYTT FRA DANMARK.

D.R.17.35. Kongens tilstand har vært uforandret idag. Det er fremdeles symtomer på lungebetendelse, men en grunndig undersökelse har vist liten forandring. Temeraturen er fremdeles noe over normalt.

S.R.22.00. Det opplyses ikvelå at Kong Christians tilstand er uforandret.

NYTT FRA SVERIGE.

S.R.22.00. Det er til regjeringen innsendt konsesjonsandragende på en luftrute Göteborg - London så snart krigen er slutt. Det er meningen at ruten skal trafikeres to ganger daglig.

S.R.22.00. Marinemyndighetene på vestkysten har idag ödelagt 12 miner.

v v v V V V v v v

NYHETSOVERSIKT FR. SKANDINAVIA.
Fra
Regjeringens Informasjonskontor.

28. oktober 1942. Nr.551. Fortrolig.
Meldinger tirsdag 27. oktober.

Sjåfør Lövstad pågrepet idag.

14.30 Ved 14.15 - tiden idag innlöp melding til bladet "Den Nye Tid" om at politi-morderen Karsten Kaflend Lövstad er pågrepet. Ved henvendelse til politimester Lindblom får "Den Nye Tid" bekreftet dette. Morderen ble pågrepet mellom Sandbæk og Frangeröd i Skjeberg, etter at han hadde klart å krype gjennom den tette politisperringen. Nærmere enkeltheter om pågripelsen foreligger ikke.

Kst. lensmann Sverre Bratteteig ansatt som lensmann i Norderhov.

14.00 Norderhov lensmannsstilling."Departementet" har gitt kst. lensmann Sverre Bratteteig fast ansettelse i stillingen. Lensmann Bratteteig er född i 1897 i Ölen i Sunnhordland. Han har gjennomgått ungdomsskole og handelsskole, samt studert årene 1916-18 på Voss Landsgymnasium. Han har vært lensmannsbetjent fra 1921 til han våren 1932 ble ansatt som lensmann i Etne. Siden november 1941 har han vært kst. lensmann i Norderhov.

Veterinær Bjarne Sörbye ansatt som distriktsveterinær i Farsund.

13.30 "Innenriksdepartementet" har ansatt veterinær Bjarne Sörbye, Lyngdal, som distriktsveterinær i Farsund distrikt. Herr Sörbye er född i Trysil 1903, tok artium 1923 og ble i 1931 uteksaminert fra veterinærhögskolen i Kjöbenhavn. Etter assistent- og vikartjeneste i Oslo og Eidsvoll, nedsatte han seg i juli 1931 som privatpraktiserende veterinær i Lyngdal og har siden 1.10.1941 vært midlertidig konstituert distriktsveterinær i Farsund distrikt.

Professor Charles E. Stangeland avgikk ved döden i Berlin den 21.ds.

Avdöde kunne ikke forstå hvorfor mange nordmenn stiller seg avvisende overfor tyskernes hånd som strekkes fram til vennskap og samarbeid.

14.00 Professor Charles E. Stangeland som avgikk ved döden i Berlin den 21. oktober, ble bisatt fra krematoriet i Berlin - Wilmersdorf igår. Krematoriet var fyllt til siste plass under sörgehögtideligheten og båren var dekket av et veld av blomster. Man så bl.a. kranser fra "ministerpresident" Quisling og Nasjonal Samlings gruppe i Berlin. Lederen av Auslandswissenschaftliches Institut, professor Schönemann, Stangelands mangeårige kollega, tegnet et vakkert billede av avdöde som den fremrakende vitenskapsmann, det fine menneske og den store forkjemper for germansk fellesskap. Stangeland hadde en gang sagt til ham at han ikke kunne forstå hvorfor mange nordmenn fremdeles stiller seg avvisende overfor tyskernes hånd som strekkes fram til vennskap og samarbeid. Professoren overbrakte tilslutt kollegers og studenters siste hilsen til avdöde. Studenternes avholdte onkel Charlie vil bli dypt savnet.

Radio-musikk på 60 av Bergens kafèer.

13.30 60 av Bergens kafèer kan om få dager by sine gjester radio-musikk igjen, idet det er installert forsterkere som får sitt program pr. telefon fra en centralteknisk avdeling hvis leder er radio-teknikker Georg Syvertsen. Dette er det förste anlegg av sitt slag i Norden.

Vinmonopol-avgiftenes fordeling.

14.00 Av Vinmonopol-avgiftene for 1941-42 er tildelt: Nordland fylke 226.967.00 kroner. Brönnöysund by 1736.00. Mosjöen 2721.00 kroner. Mo i Rana 1854.00 kroner. Bodö 7889.00 kroner. Narvik 13.727.00 kroner. Svolvær 3766.00 kroner.

Rasjonene vedr. brennevin etc. uforandret for november/desember.

14.00 Vinmonopolet har nå bestemt at rasjonen for månedene november/desember skal være den samme som for september/oktober. En kan altså kjöpe en flaske brennevin, sterk vin eller fruktvin, eller 2 flasker svak vin mot klipp av merke nr. 19 på rasjoneringskortet. Denne gangen har bare de hvis etternavn begynner med en av bokstavene L - Å anledning til å kjöpe kvalitetsvarer. Personer hvis etternavn begynner med bokstaver mellom A og K kan i denne perioden bare kjöpe dobbeltrenset, krydret brennevin eller karveakevitt. For at ikke personer med dobbelt etternavn skal kunne benytte anledningen til å kjöpe kvalitetsvarer 2 ganger på rad, er det bestemt at forbokstaven i det navnet som står oppfört i rubrikken "Etternavn" på kjöpekortet skal være den avgjörende.

Fru Olga Bjoner uttaler seg om N.S.K.s stilling på Sörlandet.

13.30 N.S.K.s landsleder fru Olga Bjoner er nylig kommet tilbake etter en vellykket Sörlands-reise. I en samtale med "N.T.B." om N.S.K.s stilling i de distrikter hun besökte, uttaler landsleder fru Bjoner at det er en veldig framgang å spore. Det er særlig gledelig å se den betydning myndighetene overalt tillegger N.S.K. De har et klart syn for kvinnens betydning i det nye samfund. Jeg tror kvinnene, også de som står utenfor bevegelsen, venter på oppgaver som de kan ta fatt på, oppgaver som vil være til gagn for folk og land i denne tiden. Det gledet meg forövrig å treffe alle de ivrige og dyktige kvinner som har sluttet opp om bevegelsen med så stor lojalitet. Dette er en garanti for kvinnenes stilling i Norge i tiden som kommer, slutter landslederen.

Dödsfall.

14.00 Kristiansand. En av landets mest kjente fiskeeksportörer Peder Govertsen i Sögne er igår avgått ved döden henved 71 år gammel. Han har gjennom mange år drevet en av Sörlandets störste hummereksportforretninger og har innehatt en lang rekke tillitshverv i sin kommune.

13.30 Lillehammer. En av Gudbrandsdalens mest kjente menn, gårdbruker Kristen Kjærstad, Lom, er avgått ved döden, 83 år gammel. Han hörte til forgrunnsfigurene i sin bygd og var i flere år dens ordförer.

Pris- og rasjoneringssaker.

14.30 En bedrift i Skoger kjöpte for en tid siden en stor okse av en gårdbruker. Kjöttet skulde fordeles mellom endel av funksjonærene ved bedriften. Da det ikke var gitt tillatelse til salg eller slaktning, er selgeren mulktert med kr. 500.- og kr. 1000.- i inndragning. Slakteren fikk kr. 500.- i mulkt og de to ansvarlige kjöpere kr. 500.- og kr. 700.- i mulkt, meddeler Drammens Tidende.

Videre har en rekke av personer fra Nedre Eker fått kr. 100.- og kr. 200.- i mulkter for å ha overdratt et brennvinstil en mann. Kjöperen vil siden få et alvorlig oppgjör med politiet

"Minister" Lundes död.

14.30 Med "minister" dr. Gulbrand Lunde har Norge mistet en av sine störste og mest betydelige menn, skriver "Fritt Folk" idag. Budskapet om hans og hans hustrus död, vil vekke dyp sorg hele landet over. Alle som hadde den lykke å komme i personlig kontakt med "minister" Lunde, måtte bli betatt av hans strålende personlige charme, hans ukuelige gå-på-humör, hans enkle og likefremme vesen og hans evne til å begeistre og inspirere. "Minister" Lunde var en helstöpt idealist i alt han foretok seg. Norges vel og framtid var det han alltid hadde for öye. Intet offer var for stort for ham i kampen for Norges sak. "Minister" dr. Lunde stod i den mest levende kontakt med folkets liv og folkets tarv rundt om i vårt vidstrakte land. Utallige var de reiser han foretok seg for å sette seg inn i befolkningens problemer. Særlig Nord-Norge lå "minister" Lunde varmt på hjertet. Ingen har med större kraft og autoritet enn ham i ord og gjerning kjempet for Nord-Norges selvfölgelige krav på likestilling. Befolkningen i nord, som så ofte fikk besök av "ministeren", vil kanskje föle den dypeste sorg ved budskapet om hans bortgang. Fra Nordkap i nord til Lindesnes i sör, har han ved sine saklige og overbevisende foredrag gitt tusner forståelsen av hva kampen idag gjelder og tro på vår framtid som folk. Hans navn vil alltid leve i Norges historie og i alle sanne nordmenns hjerter.

I en artikkel om "minister" dr. Gulbrand Lunde i "Aftenposten" idag, skriver Finn Halvorsen blandt annet: Samtidig som avisene bringer referatet av "minister" dr. Gulbrand Lundes siste store tale, kommer budskapet om at han og fru Lunde ikke er mere. Det er et budskap som ikke er til å fatte, kanskje aller minst for den som var sammen med dem så sent som aftenen för deres reise til Sunnmöre og ends en gang fikk oppleve deres umiddelbare glede over det arbeid som krevde så meget av dem, og deres urokkelige tro på at arbeidet skulle före til en stor og sikker seir. "Minister" Lunde var glad for at han nå også skulle få tale i Ålesund og fru Lunde snakket den kvelden om Sunnmöre, hvor hun jo var född, som det skjönneste sted hun kjente på jorden; så hel og ren var deres idealisme til det siste, så dypt festet var de begge i norsk jord. Og hennes arbeidsdag var ikke mindre enn hans, og på sitt vis heller ikke mindre krevende. Men det var jo han som bar byrdene som "minister" for "Kultur- og Folkeopplysningsdepartementet", som Norges förste "kulturminister". Den elskværdighet han viste overfor dem som sökte ham på hans kontor, likegyldig om de var med eller mot ham, gikk det med rette sagn av. Hans smil var så hjertelig og vinnende, at han med det vant tusner av venner. Hans myndighet var derfor ikke vanskelig å merke. Den hadde han i utpreget grad, men uten å behöve å understreke den. Og hva han fikk utrettet i de godt og vel 2 år han sto som leder av "Kultur- og Folkeopplysningsdepartementet", er nesten fantastisk. Selve dette departement bygde han opp fra grunnen av. Som Nasjonal Samlings propagandaleder gjorde han også bevegelsens propaganda til den makt i samfundet den nå er blitt. Under denne sin representasjon hadde han igjen den beste hjelp og stötte i fru Lunde, som også åpnet sin hyggelige heim for utallige venner og kampfeller fra Norge, Tyskland og Italia. Med den fullo rett beundret han henne og hun ham. Sammen viser de det store eksempel: Inntil döden skal vi være tro mot det beste i oss selv og mot det harde, strenge og vakre Norge, som vi aldri må bli trett av å elske.

14.30 "Minister" Lundes död har gjort et dypt inntrykk i Sverige. I nasjonale kretser er meddelelsen om hans bortgang blitt mottatt med dypeste beklagelse. Avisene bringer omtaler om "ministeren". Nye Dagligt Allehanda skriver at "minister" Lunde var en av N.S.s dyktigste krefter. Hans livsmål og interesser er intimt forbundet med partiet. Han sto alltid til tjeneste for bevegelsen og "föreren" når det krevdes.

Fiskerimeldinger.

O.R.12.15 Sildefisket. Fra Nord-Norge meldes at sildefisket er meget smått. Det samme er tilfelle i Sör-Tröndelag.

Brislingfisket er også smått. I Hardanger er dette fiske nærmest svart.

Landbruksmeldinger.

O.R.12.30 Grönnsakmarkedet. Idag var det adskillig kål, bra med selleri og en del grönne tomater. Av rasjoneringsfri grönnsaker var det en del salat og stangselleri.

Slaktemarkedet. Bra med storfe, bedre enn på lange tider. Minimalt med gris. Det var også en del kalv men minimalt med gris.

Det kommer fremdeles litt sopp, særlig kantareller.

Nytt fra Danmark.

D.R.17.50 Kongens tilstand er fortsatt uforandret. Dog er hans krefter litt bedre. Noen avgjörende endring har ikke inntrått og der kan fremdeles ventes svingninger i hans befindende. Temperatur 38.3. Pulsen normal.

D.R.20.50 Det er ikke kommet noen ny bulletin. Det opplyses imidlertid at bedringen er skredet litt fremad i aftenens löp.

Nytt fra Sverige.

12.30 Ytterligere en svensk kommunist er blitt arrestert for spionasje for Soviet-Samveldets regning. Dessuten sitter en til bak lås og lukke allerede. Begge er anholdt i forbinnelse med Sidorenko-affæren. Den sist arresterte, en mann ved navn Jansson, har vært en meget aktiv kommunist. Han har i spionasjeöyemed foretatt reiser til forskjellige industriströk og dessuten hatt skipsspionasje som spesialitet. Han har samarbeidet med en sjömann, som har hatt godt kjennskap til den svenske trafikken på Östersjöen. Det er derfor ikke usannsynlig at dette har forbinnelse med de mange senkningene i Östersjöen, der en mengde svenske sjöfolk har mistet livet.

13.30 I Sverige har det i disse dager vært valg til menighetsrådene og skolestyrene. Likesom ved kommunevalgene i september viste det seg at Moskva-kommunistene er på fremmarsj. Det gjelder spesiellt flere kommuner i Sör- og Midtsverige. Her har kommunistene erobret flere mandater på bekostning av de borgelige og sosialdemokratene. Menighetsvalget i Karlskoga i Värmland ble således et klart nederlag for sosialdemokratene. De mistet her 6 mandater og dermed sin majoritet.

vvvvvVVVVVvvvvv

NYHETSOVERSIKT FRA SKANDINAVIA.
Fra
Regjeringens Informasjonskontor.

29. okt. 1942. Nr. 552. Fortrolig.
Meldinger onsdag 28. oktober.

LUNDE OG FRUE SKAL BEGRAVES LØRDAG.

O.R. 21.00. "Minister" dr. Gulbrand Lunde og frues begravelse finner sted som officiell statsbegravelse i Trefoldighetskirken lördag kl. 13.00.

"Ekspedisjonssjef" Klevenberg opplyser at de nærmere enkeltheter ved den store sörgehöytidelighet er nu fastlagt. "Biskop" Fröyland vil forrette ved begravelsen. Videre blir det medvirken av et strykeorkester under ledelse av kapellmester Willy Johansen og Trefoldighetskirkens organist, Waldemar Alme. Operasanger Westvang synger "Den store hvite flokk". Representanter for de höyeste "norske" og tyske myndigheter vil være tilstede ved begravelsen. Som marskalker fungerer "ministrene" Fuglesang og Schancke. Ved bårene vil stå en vakt av utvalgte hirdmenn.

Under sörgehöytideligheten som i sin helhet foregår i Trefoldighetskirken, vil æresavdelinger av rikshirden, "förerens" garde, Kvinnehirden, NSUF, arbeidstjenesten, det norske politi og en tysk avdeling stå oppstillet utenfor kirken.

På grunn av de tallrike henvendelser om kransenedlegging fra såvel organisasjoner som privatpersoner, opplyser "ekspedisjonssjef" Klevenberg at antallet kranser som vil bli nedlagt vil bli begrenset. Organisasjoner som vil legge ned kranser, må derfor henvende seg til "ekspedisjonssjefen".

Etter begravelsen som avsluttes i Trefoldighetskirken, vil "ministerparrets" aske bli sendt til Vik i Sogn, hvor familien Lunde har sitt gravsted. En representasjon for "Stat" og parti vil følge. I Vik vil sogneprest Hansteen forrette. Her vil også representanter for Vestlandets fylkesorganisasjon følge.

ALLE IDRETTSSTEVNER INNSTILLET TIL MANDAG 2. NOVEMBER.

O.R. 21.00. På grunn av "minister"dr. Gulbrand Lundes og frues död vil alle berammede idrettskonkurranser fra nu av og til mandag 2. november bli innstillet.

HITLER SENDER KONDOLASJONSTELEGRAM.

O.R. 21.00. Der Fuhrer har sendt följende kondolansetelegram til "ministerpresident" Quisling: "I anledning det tunge tap som har rammet Dem og det nye Norge ved Deres fortjenstfulle medarbeider, "minister" Lundes död, meddeler jeg Dem min oppriktigste deltagelse". Adolf Hitler.

"Ministerpresident" Quisling har sendt följende svartelegram: "For den deltagelse som De, herr Reichskansler, var så venlig å meddele meg telegrafisk i anledning "minister" Lundes död, ber jeg Dem motta min dypfölte takk". Vidkun Quisling.

FLERE ANDRE KONDOLANSETELEGRAMMER ER INN LØPET.

22.30. Forruten det ovenfornevnte er det også kommet inn en rekke andre kondolansetelegrammer bl.a. fra reichsminister fur die besetzten ostgebiete Alfred Rosenberg, reichsfuhrer SS Himmler, generaloberst von Falkenhorst og staatssekretær Gutterer. Finnlands generalkonsul herr Hellström, den danske generalkonsul herr Schröder og Italias konsulære representant i Norge, legasjonssekretær Moscato har muntlig framfört sine kondolanser.

MINNEHÖYTIDELIGHET I STAVANGER.

08.00. Igår arrangerte Stavanger Krets av NS en minnehöytidelighet i Filmteatrets lokale over "minister" dr. Gulbrand Lunde og frues. Mötet ble innledet med musikk hvoretter kretsförer Andersen i en dypfölt tale tolket de tanker som nettopp NS folk i Stavanger ble grepet av ved meddelelsen om "ministerparrets" tragiske bortgang.

OFFICIELLT.

13.00. "Innenriksdepartementet" har konstituert fylkesfullmektig ved Troms fylkesmannsembete, Erling Paulsen, som fylkeskontorsjef ved samme embete.

"Departementet" har ansatt veterinær Olav Omvik som distriktsveterinær i Vestre Sunnhordland med bopel på Stord.

"Departementet" har ansatt veterinær Harald Joakim Bjerkevåg, Bodö som distriktsveterinær i Örland distrikt.

"Ministerpresidenten" har den tredje september iår i henhold til aldersgrensebestemmelsene meddelt byfogd Ruth Sörensen Bie, Trondheim avskjed fra sitt embete med virkning fra 15. januar 1943.

"Innenriksdepartementet" har oppnevnt gårdbruker Ludvig Öymo som varaördförer i Lenvik kommune istedetfor nåværende varaordförer Sven Eidissen som löses fra dette hvervet.

"Departementet" har oppnevnt overmontör Seljeseth som ny ordförer i Buksnes kommune istedetfor den nåværende ordförer Harald Leknes som löses fra vervet.

"Departementet" har oppnevnt nåværende varaordförer Anders E. Olsen som ny ordförer i Fana kommune istedenfor den nåværende ordförer sorenskriver Rolf Engen som er fraflyttet kommunen.

FORSKJELLIG N.S. NYTT.

11.00. Nasjonal Samlings ungdomsfylking hadde fullt hus til sitt möte i Ole Bulls kino i Bergen igår kveld hvor jenteleder Kirsten Saltvold holdt et "glimrende" foredrag om ungdommen, dens oppgaver og dens framtid. För mötets begynnelse holdt propagandalederen i Bergen , rådmann Helge Grönnstad en dypfölt minnetale over "minister" dr. Gulbrand Lunde og frue.

I anledning "minister" dr. Gulbrand Lunde og frues begravelse innstilles alle offentlige forestillinger lördag. Således holder både kinoer og teatre lukket.

NSUF og Norges Ungdomslag vil arrangere et möte i Aulaen lördag kveld til minne om "ministerparret". Her vil bl.a Filharminnisk Selskaps Orkester spille norske sörgetoner. "Minister"Stang holder minnetalen. Det blir dessuten tale av landsleder Eiliv Trahaug.

POLITISAKER.

13.00. En ganske fantastisk pengeutpressingsaffære har vært behandlet i Oslo byrett idag. De fire tiltalte er en tidligere sporveiskonduktör, en mekaniker, en anleggsarbeider og en kokk. I selve affæren har de imidlertid gitt seg ut for statspolitibetjenter de to förste, nr. 3 var sjåfför og nr. 4 var fange fra nr. 19. Dessuten har et par av dem opptrårr på dokumenter som I betjenter. De er alle straffet gjentatte ganger tidligere. Tiltalen går ut på at disse karene skal ha truet en kjöpmann til å utbetale seg 3.300 kroner. De fortalte at han var siktet for å ha solgt rasjonerte varer uten klipp av merker og at hans leilighet og möbler ville bli beslaglagt. Dessuten ville både kjöpammen og hans kone bli sendt til Tyskland hvis han ikke betalte 5000 kroner. Det lykkedes også for komplottet å skremme kjöpmannen til å betale flere tusen kruner.

MERE POLITISAKER.

13.00. Et stygt utslag av dyremisshandling har funnet sted i Hemmingdalen. Tyver har vært på færde og herjet med en rekke hester på gårder i dalen. De har besökt ialt 10-12 gårder langs veien og klippet halene av over 20 hester. Saken er anmeldt til politiet som driver etterforskning.

20.30. Et frekt innbrudd er inatt forövet på en av Skiens jernbanestasjoner. Tyvene er kommet inn i kontoret ved å slå ut en rute. Fra et skap hvor det oppbevares pakker er det stjålet 18 flasker brennevin samt endel sjokolade.

POLITIKONSTABEL HVAM BEGRAVES IDAG.

13.00. Politikonstabel i grensepolitiet Arne Hvam blir idag torsdag kl. 11.30 stedt til hvile på Östra Gravlund. Representanter for de tyske og "norske" myndigheter vil være tilstede.

FLOMSKADESAK FRA 1938.

13.00. Ved storflommen den 13. november 1938 i Odda gjorde Tjoabekken stor skade. Årsaken ble satt å være de arbeider som Odda byggekommune og Odda Herredskommune hadde utfört i og ved bekken. Denne var blitt kanalisert da den nye veien gjennom Tjoadalen ble bygget. Grunneierne saksökte derfor de to kommuner med krav om skadeserstatning i samsvar med taksten som ble holdt. Retten er kommet til det resultat at det ikke er tatt tilbörlig hensyn ved byggearbeidene til vannföring under en storflom og kommunene ble derfor dömt til å betale grunneierne skadeserstatning etter taksten. Saksomkostninger ble ikke tilkjendt, da saken var av en slik natur at det var grunn til å prövе den ved domstolene.

KAN EN FRUKTPRODUSENT GI BORT AV SIN EGEN FRUKTKVOTE?

22.00. På forespörsel om det er anledning til for en fruktprodusent å gi bort av den fruktkvote han ifölge bestemmelsene har lov til å beholde, svarer kontorsjef F. Getz i fruktrådet at bestemmelser fra "forsyningsdepartementet" om regulering og omsetning av frukt er utarbeidet med henblikk på en eventuell rasjonering. Nu viser det seg imidlertid at det er så lite frukt somstår til disposisjon at det er vanskelig å få gjennomfört en rasjonering. Som följe av det har det heller ikke vært anledning til for produsenter å disponere utover eget behov i egen hus - holdning. Det er altså forbudt f.eks. for byfolk å reise til slektninger eller venner blandt fruktprodusenter og få overdratt frukt av deres kvote. Når det gjelder omsetningen av frukten, fortsetter kontorsjefen, er det i förste omgang fordelt endel av höstfrukten til sykehus og barnehjem samt til endel kontrollstasjoner for mor og barn, og vi håper framover at det også skal bli mulig å tilföre detaljistene endel frukt til salg blandt den almindelige forbrukende befolkning.

SMÅNYTT FRA NORGE.

O.R. 11.00. En bureiser i Våler i Solör mistet i höst uthuset og hele årets avling samt endel redskaper under brann. Gode naboer har nu arrangert en basar til inntekt for den sterkt rammede bureiser. Bygdefolket stöttet godt opp om det utmerkede tiltaket som innebrakte ikke mindre enn 3700 kroner.

Atter er det gjort et oldfunn i Nord - Österdal. Denne gang er det funnet en pilespiss i Foldal som stammer fra vikingetiden. Det er det 8de pilefunnet i Foldal fra denne tiden, så bygda har antagelig vært bra bebygget allerede da. Funnet er forært oldsaksamlingen.

FISKERIMELDINGER.

O.R. 12.15. Om småsildfisket i Nordnorge meldes at det i iste dögn har vært endel bedre. Således er det i Malangenfjorden satt steng på fra 300 til 400 hl. Endel drivere har forsökt seg i Vestfjorden men resultatet var lik null. Fra Sjona og Dönnes i Helgeland meldes at det har vært stort sett dårlig fiske.

Om brislingfisket i Sogn meldes at der i Aurlandsfjord, Lærdalsfjord og Årdalsfjord er gjort noen små kast. Det er forövrig mange bruk som fisker i Indre Sogn, men brislingen der er noe småfallen og endel mussablandet. Den er imidlertid av god kvalitet og med ganske god fettprosent.

Fra Stavanger meldes at brislingfisket iår har gitt et meget godt utbytte. Det har denne sesongen vært et utpreget rikt höstfiske på Vestlandet, noe som ikke har hendt på mange år. Etter det oversyn man nu har regner man med at den samlede tilförsel hittil dreier seg omkring 700.000 skjepper brisling og blanding. Alt har vært meget fin og verdifull vare, slik at förstehåndsverdien, d.v.s. det beløp som er utbetalt til fiskerne kommer opp i nesten 7,millioner kroner. Dette resultat overstiger langt fjorårets som bare nådde 290.000 skjepper til en verdi av 0.7 millioner kroner. I löpet av de siste fem årene har brislingfisket gitt et samlet utbytte av 3.15 millioner skjepper til en verdi av vel 21 millioner kroner.

NYTT FR. SVERIGE.

S.R. 19.00. Et fremmed fly flöy idag innover Sveriges vestkyst. Det flöy en stund i sydlig retning og dreiet så nordover.

NYTT FR. DANMARK.

D.R. 11.30. Det ble idag officiellt meldt at kong Christians tilstand var adskillig bedre. Dronningen befandt seg idag på hospitalet og oppholdt seg der i lang tid.

v v v V V V v v v

NYHETSOVERSIKT FRA SKANDINAVIA.
Fra
Regjeringens Informasjonskontor.

30.oktober 1942. Nr.553. Fortrolig,
Meldinger torsdag 29.oktober.

REICHSKOMMISAR TERBOVEN HAR VÆRT PÅ ISHAVSFRONTEN IGJEN.

HAN HAR OGSÅ INSPISERT ARBEIDER SOM ER SATT IGANG I NORD-NORGE.

O.R.18.00 og 20.30. Reichskommisar Terboven vente for noen dager siden tilbake til Oslo fra en inspeksjonsreise til Nord-Norge og fronten ved Nordishavet hvor han var gjest hos Oberbefehlshaber der Truppen des Heeres an der finnischen Front, Generaloberst Dietl. Reichskommisar var ledsaget av Hauptabteilungsleiter, oberbaurat Henne, Gauamtsleiter Johlitz og Grebe, Sturmbannführer Keller og Hauptmann der Schutzpolizei Beeck.

Der Reichskommisar inspiserte de arbeider som er satt igang i Nord-Norge. Der leiter der Dienststelle Kirkenes, dr.Grosch, ga i et foredrag et resyme over aktuelle spörsmål og tiltak i distriktet. Samtidig holdt der Reichskommisar konferanser med de norske myndigheter om forsyningssituasjonen i Norge

Fra Kirkenes reiste der Reichskommisar som Generaloberst Dietl's gjest til Petsamo og til fronten ved Nordishavet hvor han på nytt hadde anledning til å hilse på troppene i de forreste stillingene. På forskjellige feltflyplasser ble kampflyvere som har utmerket seg særlig, forestilt for ham. Fra Ishavsfronten gikk reisen videre til Rovaniemi. Som avslutning på reisen avla der Reichskommisar et besök hos Generaloberst Stumpf, överstbefalende for en"Luftflotte". Under sitt opphold ved fronten benyttet der Reichskommisar overalt anledningen til å gjöre seg opp en mening om de siste tiltak som er gjort for troppenes omsorg.

POLITIKONSTABEL ARNEHVAM SAMMENLIGNES MED MARTYREN STEFANUS.

BLASFEMISK BEGRAVELSESTALE AV SOKNEPREST HANS P.RUUD.

O.R.18.15. Grensepolitikonstabel og hirdmann Arne Hvams begravelse fant sted på Östre Gravlund i middags, og ble en vakker og verdig sörgehöytidelighet til minne om denne trofaste nordmann som falt på sin post. Ordenspolitiets beredskapsavdeling og en avdeling av rikshirden hadde tatt oppstilling til parade foran kapellet. Kort tid för höytideligheten begynte, ble der Herr Reichskommisar og ministerpresidenten/av minister Riisnes foran kapellet, som var fyllt til siste plass av en stor forsamling. Tilstede var avdödes mor og nærmeste slekt og venner. Blant de frammötte autoriteter såes der Reichskommisar, ministerpresidenten, SS Obergruppenführer und General der Polizei, Heddess, Befehlshaber der Sicherheitspolizei und des SS, SS-Standartenführer Fehlis, Befehlungshaber der Ordnungspolizei, generalmajor Höring, en rekke norske ministre, statspolitisjefen, grensepolitisjefen, samt en rekke av Hvams kamerater i hirden og politiet. Ved den blomsterdekte bare sto tre politikonstabler fra ordenspolitiets beredskapsavdeling og tre norske SS-menn vakt. Langs midtgangen stod en vakt av hirdfolk og norske SS-menn.

Höytideligheten ble innledet med"Våren" av Grieg. Deretter sang operasanger Henry Alf "Den store hvite flokk". Så steg tonene fra salmen "Tenk når en gang hver tåke er forsvunden", opp under hvelvet. Soknepresten Hans P. Ruud som forrettet holdt en gripende og vakker tale ut fra 7.kap. i Apostlenes Gjerninger, og innledet med å minne om martyren Stefanus som led martyr-döden for den nye lære som Jesus Kristus brakte med seg. Men da han gikk inn i döden så han himmelen åpen og Jesus stående ved Guds höyre hånd. Den tiden var en ny tid, og den ble mött med stor motstand blant alle de gamle. Den kostet store ofre og lidelser, men over Golgata sendte den frelsen til menneskene. Også vår tid er en slik nyskapningens tid. Istedetfor å vende seg til Herren og be om et godt hjerte er det mange som idag lar det onde få makt og bekjemper den nye tid.

Soknepresten skilåret i enkle ord Arne Hvams gode sinn og varme hjerte.

(Fortsettes)

ARNE HVAMS BEGRAVELSE - fortsatt.

- Det ble nedlagt en rekke kranser således fra Terboven, Quisling, Rediess, Fehles, Höring, Riesness, fra NS ved Fuglesang, fra Innenriksdepartementet ved byråsjef Getz(?), fra statspolitiet, grensepolitiet og fra hirdregiment nr.7 ved sveitförer Falchenberg. Da kisten ble båret ut presenterte den oppstilte politiavdeling gevær og hirdavdelingen stod i gi akt.

NORGE TRENGER HJELP - OG TRENGER DEN STRAKS! PLANER OM Å UTVIDE DEN SVENSKE "NORGESHJELPEN".

S.R.22.00. Norge trenger hjelp, og trenger den straks, uttaler sekretær i "Norgeshjelpen", Nils Godde(?), som nettop er kommet tilbake til Stockholm etter et besök i Oslo. Matrasjonene er meget utilstrekkelig og også når det gjelder klær, og særlig skotöy, er stillingen meget vanskelig.

"Norgeshjelpen" bespiser nå daglig 300 barn i Oslo og man håper også å kunne sette igang barnebespisning andre steder i landet hvor det er meget påkrevet. Men til det trenges 400 000 kr. pr. måned.

Det er i Sverige innkjöpt 200 tonn erter som vil bli sendt til Norge. 25 tonn vil bli brukt til barnebespisningen og resten vil bli utdelt som en ekstrarasjon til barn.

TRE AV OR, BÖK OG SELJE SKAL BARE BRUKES TIL GENERATORKNOTT.

O.R.18.00. Ministerpresidenten har ved lov av 15.oktober 1942 bestemt at det med visse unntagelser er forbudt å bruke tre av or, bök og selje til annet enn tilvirkning av generatorknott. Forbrukere som ved lovens ikrafttreden hadde ved av disse treslag på lager, kan imidlertid nytte denne ved til brensel. Forövrig kan Landbruksdepartementet treffe nærmere bestemmelser til gjennemföring av loven, og er bemyndiget til å dispensere fra forbudet. Dispensasjoner fra forordningen om orevet at 25.april 1941 er opphevet i og med denne lov.

SILDEARBEIDERNE SKAL PÅ EKSTRA RASJON BULJONG.

20.30. I forrige sildesesong ble det arbeidet iherdig med å skaffe sildearbeiderne ekstra rasjoner i den travleste tiden. Etter vintersildfiskets slutt tok en i Haugesund opp arbeidet for å gi sildearbeiderne om mulig enda bedre rasjoner i kommende sesong. Det er nå truffet en ordning med alle byens slaktere om å avgi alle kjöttbein til buljong. Denne buljong blir nå kokt og frosset i blokker på 25 kg. Den vil så bli servert når sildearbeidet tar til.

NYE VARAORDFÖRERE.

11.30, Innenriksdepartementet har oppnevnt bonde Nils Lunde til varaordförer i Hafslo kommune, Sogn og Fjordane, istedet for lærer Karl Övrebö, som samtidig er löst fra dette vervet.

Bonde J.O.Misterosen er oppnevnt til ny varaordförer i Ytre Rendal kommune.

SJÖMANNSSENDINGEN.

21.15. O.L. En sjömann, Jens Martinsen, fortalte at han var blitt torpedert den förste krigsvinteren. Etter at han hadde vært på sykehus noen måneder, var han på en eller annen måte kommet tilbake til Norge.(Desverre var lytteforholdene så dårlige at bare enkelte ord fra hans berettning kunde oppfattes.

Herr Martinsen hadde i Norge kunnet konstatere at alt det som tidligere var galt, og som sjöfolkene ikke likte, nå var blitt rettet på - ihvertfall det meste. Tiltross for dette hadde han likevel tatt arbeide i land - og det var vel sikrere.

BRANN I BERGEN OG VED GJØVIK.

O.R.11.oo. Igår kveld bröt det ut brann i A/S Elektrisk Sveisnings bygning på Damskog.. Brannen begynte i verkstedet i förste etasje og bredte seg til lageret. Brannmannskapet kom snart til stede og skaden ble begrenset til lageret. Brannårsaken er ukjent.

11.30. Uthusbygningen på en gård i nærheten av Gjövik er brent ned til grunnen. Hele årets avling av höy og lo, samt maskiner og redskaper strök med. Assuransen dekker ikke skaden, Brannårsaken er ennå ikke bragt på det rene, men man antar at uvedkommende har vært på ferde.

FISKERIMELDINGEN.

O.R.12.15. Sildefisket i Sör-Trøndelag er fremdeles ubetydelig.
Brislingfisket i Hordaland er meget smått. I Aurland og Lærdal er det bare tatt småfangster på 2 til 20 skjepper. Det er fremdeles adskillig brisling, men strömforholdene gjör fisket meget vanskelig.
Også i Harlanger blir det bare gjort helt ubetydelige steng - opptil 120 skjepper.

11.30. Romsdal Fiskarlag holdt sitt årsmöte i Vikan i Hustad igår. Representanter for alle fiskarlag i Romsdal var mött fram. Av saker som var oppe til behandling kan nevnes råfiskloven. Mötet vedtok enstemmig at Romsdal Fiskarlag skal stå utenfor Råfisklaget.

LANDBRUKSMARKEDET.

O.R.12.30. Landbruksdepartementet har innskjerpet at hageeiere bare kan beholde så meget frukt som de har hatt til eget behov i vanlige år. All annen frukt skal innleveres til Fruktrådet. Det er ikke tillatt å gi bort frukt. Det er svært lite frukt i år og ikke så meget at det kan gjennemföres noen rasjonering. I förste rekke må barn og syke få anledning til å kjöpe frukt.
I Gartnerhallens ukemelding heter det at Oslo har hatt jevn tilförsel av hodekål siste uke. Blomkålen ebber det nå ut med. Det er tilfört en del purre, selleri, tomater og andre grönnsaker, men ikke nok til å dekke behovet. Av kålrot, som er utenfor rasjoneringen, er det desverre svært lite.
I Bergen har det vært litt bedre med grönnsaker. Det er tilfört noen kasser pærer, men epler er det lite eller ingenting av.
I Stavanger har det vært nok grönnsaker for alle, særlig kål og gulerötter. Det har også vært en del pærer.
I Ålesund er grönnsaksmarkedet fremdeles elendig. Selv kålrot er det meget lite av.
I Kristiansand har det vært bra med grönnsaker og poteter.
I Hamar har det vært bra med hodekål, men knapt med gulerötter.

NYE LEMIE VED LANDBRUKSSKOLENE.

12.00. Som förste/skogbrukslærer ved Hove Landbruksskole og skogforvalter i Hove forvaltning er tilsatt skogbrukskandidat Olav Hammer. Han er födt i Fåberg i 1889, ble uteksaminert fra Norges Landbrukshögskole i 1914. Siden 1939 har han vært annen skogbrukslærer ved Hove Landbruksskole.
12.00. Småbrukskandidat Leif Trethaug er konstituert i stillingen som regulativmessig lönnet lærer ved landbruksskolen for fylkets(?) fjellbygder. Han er födt i Soknedal og har siden hösten 1940 vært timelærer ved landbruksskolen for fjellbygdene i Sör-Trøndelag.

IDRETTSNYTT.

12.30. Simon Viksmoen, Brummunddal og Ole H. Furuset, er i disse dager utnevnt til kretsskiledere for henholdsvis Hedemar og Sör-Österdal skikrets.

NYTT FRA SVERIGE.

S.R.19.00. Det er nå utarbeidet et forslag om portofrihet for alle postsaker som har med gjennemföringen av rasjoneringsbestemmelsene å gjöre. Man regner med at det vilde gå med frimerker for 4 millioner kroner til disse sakene.

S.R.19.00. Det er vedtatt å utmynte for 10 millioner kroner i sölv-skillemynt.

S.R.19.00. Det finske dampskip "Elma" av Åbo er grunnstött på Skånes sydkyst og står hardt på land. Skipet var på veg til Moss.

10.30. Forhandlinger er i disse dager avsluttet om levering av 15 000 tonn spinn-papir til Tyskland. Prisen blir noe höyere enn i den foregående avtale.

10.30. Den planlagt landskamp i fotball mellem Sverige og Sveits i Zürich den 15.november kan ikke finne sted. Årsaken er trafikkvansker.

O.R.11.00. For en tid siden ble en engelsk flyingeniör Josiha Bradhouse arrestert i Stockholm i ferd med å fotografere forbudte byområder. Politiet har nå framkalt filmen. Det viser seg at engelskmannen har tatt flere forbudte billeder. Han har under forhörene fortalt at han kom til Sverige den 14.august som representant for British Overseas Airways. Hans oppgave var å overvåke tilsynet med flyene på linjen Stockholm-England.

NYTT FRA DANMARK.

H.M.
D.R.17.35. Om Kongens tilstand meldes at/har tilbragt en rolig dag og har hatt perioder med god sövn. Kreftene ser ut til å öke. Åndedrettet er fremdeles noe tungt. Hjertet arbeider normalt. Temperaturen var imorges 37.9.

v v v V V V v v v

NYHETSOVERSIKT FRA SKANDINAVIA.
Fra
Regjeringens Informasjonskontor.

31. oktober 1942. Nr.554. Fortrolig.
Meldinger fredag 30. oktober.

Med öyeblikkelig virkning er enhver trafikk med bensindrevne drosjer, leie- og lånevogner forbudt. Gjennomföringen av forbudet blir overvåket ved kontroll.

9.30 Med öyeblikkelig virkning er enhver trafikk med bensindrevne drosjer, leie- og lånevogner forbudt. Ifölge paragraf 9 i rundskriv 182 av 8. mai 1942 til fylkesmennene, overingeniörene o.s.v. kan bensin bare utdeles i nödsfall til kjöring av syke, svangre og læger, jordmödre og dyrlæger i embets medför. Gjennomföringen av forbudet blir overvåket ved kontroll.

10.30 All kjöring med bensindrevne drosjer, leie- og lånevogner er nå forbudt. Bensin kan bare utdeles i nödsfall til kjöring av syke, svangre og læger, jordmödre og dyrlæger i embets medför. Det vil bli etablert kontroll.

"Minister" Lundes död.

10.00 Ved det ordinære "regjeringsmöte" på Oslo slott idag æret "ministerpresidenten" ved åpningen av mötet "minister" dr. Gulbrand Lundes minne i varme og anerkjennende ord. "Ministerpresidenten" pekte særlig på "minister" Lundes oppofrende og utholdende virke gjennom 10 år for den "nasjonale" sak. "Regjeringen"s medlemmer påhörte minneordene stående.

13.30 På et möte i N.S.-laget i Porsgrunn igår, holdt lagförer G. Nakkim en minnetale over "minister" dr. Lunde og frue. Mötet sendte et kondolansetelegram til "ministerpresident" Quisling. Det var også foredrag av lagföreren og av fylkessekretær Ramstedt.

9.30 Som tidligere meddelt skulle det förstkommende söndag vært arrangert riksmarsj i en rekke av landets byer. I anledning av "minister" dr. Lunde og frues död, er imidlertid pröven avlyst. Da man nå er kommet så langt ut i sesongen, finner "Norges Idrettsforbund" ingen grunn til å avholde flere pröver iår.

N.S.-möte i Bergen. "Rådmann" Helge Grönstad leder mötet og "sorenskriver" Ragnar Grönstad framsier et tankevekkende dikt.

10.00 Nasjonal Samling i Bergen hadde ikveld möte i Losjen med foredrag av "sorenskriver" Ragnar Grönstad fra Leikanger. Etter at kretspropagandaleder, "rådmann" Helge Grönstad, hadde önsket velkommen, ble ordet gitt til "sorenskriver" Grönstad, som sa fram et tankevekkende dikt om tiden skrevet i nasjonal sagastil. Deretter holdt "sorenskriveren" et interessant foredrag over temaet: "Tanker i tiden". Etter en grundig analyse av det gamle samfund og dets påstötte frihet, ga taleren et klart bilde av det N.S.-program rummmer og det N.S. vil som samfundsbærende parti. Det utmerkede foredrag ble hilst med langvarig bifall. Mötet sluttet med 3 ganger "Heil og sæl" for "föreren" og siste vers av Fedrelandssangen.

Den Nasjonale Scene i Bergen skal oppføre "La Boheme".

13.30 Den Nasjonale Scene i Bergen skal i begynnelsen av desember ha premiere på Puccini's berömte opera "La Boheme". Prövene har alt tatt til og er nå i full gang. Teatrets nyengasjerte kraft, sangeren Arne Hendrichsen, vil synge Rudophes parti og ellers er teatrets beste krefter med.

Bör arbeidsformidlingen skilles fra trygdekassene?

10.00 I den siste tid har spörsmålet om å skille arbeidsformidlingen fra trygdekassene vært oppe til dröfting. Fra trygdekassehold har det vært uttalt at en slik ordning utvilsomt vil være en fordel, da arbeidsformidlingen krever stadig mer arbeid bl.a. som följe av at etterspörslen etter arbeidere til jord- og skogbruk öker for hver tid. Etterhvert som arbeidsmengden har öket, har dette gått ut over syketrygdens interesser og det er nödvendig at det blir en endring i dette forhold. Arbeidsformidlingen som har så store oppgaver, bör derfor bli en egen selvstendig institusjon. "N.T.B." har hatt en samtale med direktör Gullberg i Direktoratet for Arbeidsformidling og Arbeidslöshetstrygd om disse spörsmål. Han uttaler at man i sentraladministrasjonen prinsipielt holder meget sterkt på den gamle ordningen da det byr på mange og store fordeler at arbeidsformidlingen er henlagt under trygdekassene. Imidlertid har en nå planer oppe om at det i særlige tilfeller - således i byer med omliggende bymessig bebyggede strök - kan opprettes felleskontorer for arbeidsformidlingen og her vil den da bli skilt fra trygdekassene. I sin alminnelighet utover landet vil den gamle ordningen bli holdt oppe da det er så mye av arbeidet som hörer nær sammen at det er mest hensiktsmessig at det hele administreres av forretningsföreren for trygdekassa. Blir arbeidsmengden stor så får man ta den hjelp som behöves.

"Höyesterettsdommer" Vasbotten oppnevnt til landsleder for N.S. Juristgruppe. "Byråsjef" Breien oppnevnt som hans stedfortreder.

17.00 Til landsleder for N.S. Juristgruppe har N.S. "förer" oppnevnt "höyesterettsdommer"Vasbotten. Samtidig er "byråsjef" Reinh. Breien oppnevnt som landslederens stedfortreder daglig å forestå juristgruppens arbeid.

Vest-Viken Fylkesorganisasjon arrangerer söndag mönstring i Drammen.

17.00 Söndag arrangerer Vest-Viken Fylkesorganisasjon en storstilet fylkesmönstring i Drammen. Man venter stor deltagelse fra byer og bygder i Buskerud og Vestfold, og alt tyder på at Drammen kommer til å oppleve en mönstring av de sjeldne. Stevnet åpner med fylkesstabsmöte kl.11.30. En time senere holdes förermöte med utdeling av oppnevnelser. Dette blir det störste förermöte som er holdt i Vest-Viken, idet omlag 100 politiske förere deltar. Samtidig arrangerer N.S.U.F. en tilstelling i Drammens teater. Her blir det bl.a. tale av jentelandslederen Kirsten Saltvold og kontorsjef Thorsnæs. Kl.12.00 spiller stabsmusikken på Bragernes torv. Kl.14.00 blir det gitt en middag for förermötets deltagere. Kl.16.30 finner det sted en stor oppmarsj av hirdavdelingene med parade. Kl.17.00 arrangeres et möte i Kinopalæet med tale av "minister" Fuglesang. En rekke norske og tyske gjester vil overvære fylkesmönstringen, som vil omfatte deltagere fra Larvik i sör til Hardangervidda i nord. Etter hva "N.T.B." erfarer er det hensikten at årets fylkesmönstring skal danne opptakten til faste årlige höststevner i Vest-Viken.

Tysk håndverk-utstilling i Bergen.

19.30 Den tyske utstilling "Håndverk og Teknikk", som tidligere har vært fremvist i Stockholm og Oslo, kommer nå til Bergen og blir åpnet den 12. november. Utstillingen omfatter et meget representativt utvalg av mesterstykker fra tyske håndverksskoler og de fleste grener av håndverket er med.

Tysk soldatheim i Kirkenes. Tale av Terboven.

17.00 Atter er en tysk soldatheim blitt innviet. Denne gang ytterst mot nord, - i Kirkenes. I mai år var arbeidet med heimen så langt fremskredet at man kunne ta oppholdsrummet i bruk, hvor soldatene allerede har hatt mangen hyggelig stund, ikke minst takket være de elskværdige Röde Kors - söstres forpleining. I mellomtiden er også de övrige rum blitt ferdige, offisersheimen, skrive- og leseværelse, underholdningsrummet, biblioteket, garderoben, o.s.v. For noen dager siden ble heimen högtidelig åpnet. Det satte en ekstra spiss på begivenheten at Reichskommissar Terboven, sammen med sine nærmeste medarbeidere hadde kommet den lange veg for å delta i innvielsen. I sin tale uttalte Reichkommissar Terboven bl.a. at man kan takke de tyske soldater på nord-fronten for at Norge ikke er falt som bytte for bolsjevismen. Kirkenes er blitt et symbol for det tyske folk. Denne nye soldatheimen er uttrykk for den ybrytelige tro som binder heim og front sammen. Der Reichskommissar overrakte deretter soldatheimen til den kommanderende general for et alpejegerkorps, som i sin takketale fremholdt at heimen först og fremst er Reichskommissar Terbovens verk. Den er mönstergyldig i sitt anlegg og flere tusen tyske soldater har her et hövelig tilholdssted i sine ledige stunder. I forbindelse med innvielsen fant det sted en konsert i den store salen som rummer over 600 mennesker. Ingen mindre enn den finske sangerinne Aulikki Rautavarra underholdt de tyske soldater med sanger av Brahms, opera-arier og finske folkesanger. Denne nye soldatheimen er blitt bygd ved frivillige bidrag fra befolkningen i Gau Westfalen-Nord.

Nordfjord og Sunnmöre Billag har hatt rekordtrafikk siste år.

19.30 Nordfjord og Sunnmöre Billag har hatt årsmöte i Stryn. Årsregnskapet viser at laget har hatt rekordtrafikk siste år. En har kjört inn 318.000.00 kroner mot 240.000.00 kroner ifjor. Det er ialt kjört 42.000 passasjerer i rute mot 35.000 året för, og 9.200 utenfor rute.

Dödsfall.

13.30 Fabrikkeier Hermann Heuschkel, Ringebu, er död 66 år gammel. Han kom for flere år siden fra Tyskland til Norge, hvor han grunnla den store pölsefabrikken i Ringebu.

Dödsulykke.

10.30 En arbeidsulykke som kostet en mann livet, inntraff i Killingdal gruver i Ålen onsdag. En arbeider ble overkjört av sjaktvognen og fikk begge lårene knust. Han ble straks kjört til sykehus hvor han imidlertid avgikk ved döden en kort tid etter.

Dom avsagt i interessant erstatningssak.

10.00 Herredsretten i Eiker, sorenskriver Thune som enedommer, har nå avsagt dom i den erstatningssaken som Gunnar Holth anla som följe av klorgassulykken i Mjöndalen for 2½ år siden. Retten har frifunnet Norges Statsbaner, men har dömt firmaet Hans Brun, Oslo, og Mjöndalen Cellulose til å dele erstatningen som ble satt til 11.910.00 kroner, altså noe mindre enn kravet löd på. Saksomkostninger ble ikke tilkjent. Hans Brun ble ansett som ansvarlig for at tankvognen ble overfyllt av det flytende klor, hvilket ble ansett som årsak til ulykken, og Mjöndalen Cellulose ble ansett som farlig bedrift i lovens forstand og derfor være objektivt ansvarlig. Saken går nå antagelig direkte til Höyesterett.

Arbeidstjenesten i Rogaland.

13.30 På et möte for fylkesformennene som ble holdt tirsdag forelå det bl.a. innberetning fra arbeidstjenesten i Rogaland, om det arbeide som er utfört sommeren 1942, spesielt for jordbruket. Fylkesformennene og fylkesmannen har med stor interesse merket seg det arbeide som av arbeidstjenesten er utfört i Rogaland for å hjelpe befolkningen til öket produksjon og for dette arbeidet har fylket uttalt sin uforbeholdne takk og anerkjennelse.

Pris- og rasjoneringssaker.

10.00 Prispolitiet opplyser til Finnmark Folkeblad at det nå blir slått kraftig til overfor prisovertredere i de forskjellige deler av Finnmark. På Kirkenes er det således ilagt böter og inndragelse på opptil kr. 20.000.-.

18.00 Prispolitiet i Gudbrandsdalen har nå kommet over en svartebörssak fra Nord-Gudbrandsdalen. Hovedmannen, en skredder. har kjöpt inn kjött og ost, og sammen med en del smör av egen produksjon har han sendt dette til en klæsagent i Oslo. Agenten har solgt varene på markedet i Oslo og til gjengjeld har han sendt dresser, kåper, barnefrakker o.s.v. til skredderen uten å ha mottatt rasjoneringsanvisninger. Skredderen har solgt tekstilvarene, tildels uten merker, til bygdefolk og anleggsarbeidere. Skredderen har avgitt full tilståelse og vil få sin dom i forhörsretten, forteller "Lågen".

Sörgelig rettssak.

18.00 Tre dypt ulykkelige mennesker kommer til å være midtpunktet i en rettssak som er under oppseiling i mandag. Det gjelder et yngre ektepar fra Konsmo og fruens mor. Under en trette mellom ektefolkene grep fruens mor inn, og tok til slutt en kaffekjele som sto på komfyren og kokte og kastet den, ifölge mannens forklaring, etter ham. Han fikk imidlertid hindret at kaffen kom over ham, men kjelen falt ned på gulvet og en del av indeholdet kom over ekteparrets 2 år gamle datter. Barnet ble stygt forbrent og döde et par dager etter på Kristiansands sykehus. Hustruen og dennes mor hevder at svigermoren bare grep kaffekjelen i hånden, og at det var et uheld at kjelen falt på gulvet. Statsadvokaten i Vest-Agder og Rogaland har imidlertid forlangt at det skal åpnes rettslig forundersökelse, og fruens mor vil bli siktet for uaktsomt drap.

Uthusbrand på Nötteröy.

10.00 Idag oppsto det brann i uthusbygningen hos gårdbruker Torvald Martinsen på Nötteröy. Eierens 5½ år gamle sön hadde fått tak i fyrstikker og satte fyr på halmen i underlåven. Ved iherdig arbeide lyktes det å få ut husdyrene med undtagelse av 4-5 kaniner. Også endel redskaper ble reddet. Men hele årets avling av korn, höy og halm strök med. Skaden er ganske stor.

Idrettsnytt.

19.30 Norges sköyteleder, Aksel Dehli, uttaler til en Hamar-avis at det tegner til å bli en meget livlig sköytesesong iår. En rekke klubber har sökt om stevnearrangement og en av de förste dager blir terminlisten satt opp. Det blir stevner både i Oslo, Trondheim, Drammen, Hamar, Gjövik, Lillehammer og flere andre byer.

Fiskerimeldinger.

0.K.12.15 Brislingfisket er fremdeles helt smått.

Finnmark-fisket. Utbyttet av dette fiske var mindre enn foregående uke. Hysefisket var noe bedre, men seifisket gikk tilbake. Hysefisket var best i Öst-Finnmark mens seifisket var best i Vest-Finnmark. Det meldes om agnmangel.

Troms. Til Troms ble det tilfört mindre fisk enn foregående uke.

Kristiansund. Noe större tilförsel enn foregående uke, særlig var det bra med torsk.

Ålesund. Större tilgang enn foregående uke, særlig av torsk og hyse.

18.00 Som för meldt ligger årets brislingfiske hittil over et gjennomsnittsår, idet det er tatt opp omlag 700.000 skjepper og utbetalt til fiskerne nærmere 7 millioner kroner for råstoffet. De samlede Stavanger-interesser i brislingfisket anslåes ifölge Stavanger Aftenblad til omlag 60%, slik at av de 700.000 skjepper skulle altså omlag 420.000 skjepper være foredlet i Stavangerfabrikkene.

Landbruksmeldinger.

O.K.12.30 Grönnsakmarkedet. Vinterkålen preger nå Oslomarkedet. Det er praktisk talt ikke gulerötter å oppdrive.

Slaktemarkedet. Bra tilförsel av kjött også denne uke og det ser ut til at denne uke blir like bra som foregående uke.

13.30 En större kaninutstilling arrangeres i helgen av Lillehammer og omegn kaninavlsforening. Over 100 dyr er anmeldt. Dommer blir kaninavlsforbundets sekretær, Bjarne Larsen.

Nytt fra Danmark.

D.K.11.30 Kongen har hatt en rolig natt. Krefterne og almentilstanden er bedre. Temperatur 37.6. Fremdeles litt hoste og kortåndethet.

S.K.22.00 Kong Christian er idag i tydelig bedring og hans krefter er tiltatt. Det vil - såfremt intet uventet inntreffer - ikke bli utsendt noen ny bulletin för söndag.

13.30 Forfatteren Svend Leopold, som kom alvorlig til skade ved en sporvegsulykke onsdag kveld, avgikk ved döden på Kommunehospitalet torsdag, 68 år gammel.

10.30 Den akademiske lærerforsamling ved Kjöbenhavn universitet valgte på sitt möte igår kveld professor dr. teol. Jens Nörregård til universitetets rektor for 1943 og 1944.

Nytt fra Sverige.

17.00 I förste kvartal av inneværende budsjettår, altså i tiden 1.7 - 30.9, var de svenske tollinntekter på 29.68 millioner kroner, eller kr. 370.000.- mindre enn i samme tidsrum ifjor.

13.30 Representanter for arbeidsgiverforeningene og for fagforeningene skal mötes den 11. november for å forhandle om dyrtidstillegg i den svenske industri. Disse dröftelser vil bli supplert av forhandlinger angående lönnstariffene i jordbruket og reguleringen av prisene for landbruksprodukter. Den svenske presse tilleggor forhandlingene stor betydning for prisutviklingen og for kampen mot inflasjon.

Nytt fra Finnland. Den finske regjering har lagt ut 2 nye statslån, hvert lån på en milliard finske mark. Rentefot 5% og 4%, löpetid 10 år og 4 år, emisjonskrs 98.5% og pari kurs. Löper fra 2.1.1943.